တော်လ်စတွိုင်း၏

ဘဝအမြင် နှင့် သမိုင်းအမြင်

မြသန်းတင့်

ထွန်းဆွေအောင်.၉၁

ယာမင်းကြီးစာအုပ်
အမှတ် ၂၀

မြသန်းတင့်
တော်လ်စတွိုင်း၏
ဘဝအမြင် နှင့် သမိုင်းအမြင်

ဤ 'တော်လ်စတွိုင်း၏ဘဝအမြင်နှင့် သမိုင်းအမြင်'ကို ဦးသိန်းလွင်၊ ချမ်းမြေ့စာပေ (၀၁၄၆၇) ၅ ဇောတိကလမ်း ကျောက်မြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍ ဒေါ်မျိုးစန္ဒာ၊ မိတ်ကောင်းပုံနှိပ်တိုက်(၀၄၁၈၂)ခ၃၅၊၄၆လမ်း၊ရန်ကုန်မြို့က ပုံနှိပ်သည်။

ပထမအကြိမ် — ၁၉၉၁ ခု၊ ဇူလိုင်လ
စာမူခွင့်ပြုချက်— ၉၈/၉၁ (၄)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်— ၃၆၀/၉၁(၆)
မျက်နှာဖုံးပန်းချီ- ထွဋ်ဦးဆွေအောင်
စောင်ရေ - ၁,၀၀၀
တန်ဖိုး - ၆၀-ကျပ်

ယောမင်းကြီးစာပေက ထုတ်ဝေသည်။

၃၄၆/၁၉ အနောက်ရန်ကင်း၊ရန်ကင်းစာတိုက်(၁၁၀၈၁)၊ရန်ကုန်

တော်လ်စတွိုင်း၏
ဘဝအမြင်

လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်က ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌ အလွန် ထူးဆန်းသော အခြင်းအရာတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခြင်းအရာကြောင့် လူ့ဘဝ၏ ဆန်းပြားသော သဘောကို ကျွန်ုပ်နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ချုပ်ပျောက်သွားပြီ လောဟုပင် ထင်ရသည်။ လူ့ဘဝကြီး၌ မည်သို့ အသက်ရှင်နေထိုင်၍ မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ရမည် မသိတော့အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဘဝဆုံးလေပြီဟု မှတ်ထင်ကာ စိတ်ဝမ်း ညှိုးငယ်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအခြင်းအရာသည် ပျောက်ကွယ် သွားပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ယခင်ကကဲ့သို့ပင် အမှတ်မထင် နေလာခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် ထိုသို့ ပူလောင်ခြင်း ဖြစ်ရသော အဖြစ်သည် အစတုံးပျောက်ကွယ်သွားသည်ဟူ၍မရှိဘဲ ယခင်ကဲ့သို့ပင် ထုထည်ကြီးဖြင့် မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။ ထိုအခြင်းအရာသည် မေးခွန်းများအဖြစ် ကျွန်ုပ်၏သန္တာန်၌ ပေါ်လာတတ်ကြသည်။ ထိုမေးခွန်းများကား ကျွန်ုပ်တို့ မည်သည့်အတွက် လူ့ဘဝတွင် အသက်ရှင်နေကြ

သနည်း။ ဤဘဝ၌ အသက်ရှင်ပြီးလျှင် နောက်ထပ် မည်သို့ဖြစ်ဦးမည်နည်းဟူသော မေးခွန်းများပင်တည်း။

အစပထမသော် ထိုပုစ္ဆာသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ ဆီလျော်ခြင်းမရှိဟု ကျွန်ုပ် ထင်ခဲ့သည်။ ထိုအမေးပုစ္ဆာ၏ အဖြေကို ခက်ခက်ခဲခဲ ရှာစရာမလိုဟုလည်း ထင်ခဲ့သည်။ စဉ်းစားတွေးခေါ်ရန် အချိန်မရှိ၍သာ အဖြေကို မတွေ့သေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တကယ်စဉ်းစားလျှင် အဖြေကို အလွယ်တကူ တွေ့နိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်း ထင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမေးပုစ္ဆာများသည် မကြာခဏပေါ်လာခဲ့ကြပြန်လေပြီ။ အဖြေပေးရန် အတင်းအဓမ္မ တောင်းဆိုလျက် ရှိကြလေပြီ။ မင်စက်များသည် တစ်နေရာတည်းတွင် တစ်ပေါက်ပေါက်ကျလျက်ရှိသည့်အခါ၌ အမည်းကွက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်၏ ခေါင်းထဲတွင် မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်နေသည့် ထိုအမေးပုစ္ဆာများသည်လည်း ကြီးမားသော အမည်းစက်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် သို့ ရောက်လာခဲ့ကြလေပြီ။

ကျွန်ုပ်၏အဖြစ်သည် အသက်အန္တရာယ်ကို ဥပါဒ်ပြုနိုင်သော ကိုယ်တွင်း ရောဂါကြီးတစ်ခုကို ခံစားနေရသူ တစ်ဦးနှင့်ပင် တူဘိသည်။ အစပထမ၌ ရောဂါ၏ နိမိတ်လက္ခဏာကလေးများသည် ပေါ်လာကြကုန်သည်။ ရုတ်တရက်သော်ကား ထိုနိမိတ်လက္ခဏာများကို ဂရုမပြုမိသေးချေ။ ထို့နောက် ထိုနိမိတ်လက္ခဏာများသည် တစ်ခုပြီးတစ်ခု မကြာခဏ ပေါ်လာကြလျက် စုပေါင်း လာကြပြီးနောက် နာတာရှည်ရောဂါကြီးတစ်ခု အဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

သို့ဖြင့် ရောဂါသည် တဖြည်းဖြည်း ရင့်လာခဲ့လေပြီ။ နာမကျန်းဖြစ်လျက် ရှိသူသည် ဆေးများကို လှမ်းမျှော်ကြည့်ရှုလျက်ရှိစဉ်၌ သရိုးသရီမျှသာဟု ပေါ့ပေါ့ဆဆယူဆခဲ့သောအရာသည် ကမ္ဘာလောကကြီးတွင် ၎င်းအဖို့ အရေးကြီးသော အန္တရာယ်ကြီးအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့လေပြီ။ ထိုအန္တရာယ်ကြီးကား သေခြင်းပေတည်း။

ကျွန်ုပ်၏အဖြစ်သည် ထိုသူ၏အဖြစ်နှင့် တူလှစွာ၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏စိတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည့် အမေးပုစ္ဆာများသည် သရိုးသရီဖြစ်ခြင်းလောက်မျှသာ မဟုတ်မူ၍ လွန်စွာ အရေးကြီးသောအရာဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ် နားလည်လာခဲ့လေပြီ။ ဤမျှ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အမေးပုစ္ဆာများကို အဖြေပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သိလာခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ထိုအမေးပုစ္ဆာများကို ဖြေဆိုရန် ကြိုးစား၏။ ထိုအမေး ပုစ္ဆာများသည် အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့ရုံမျှမက ကလေးကလားဆန်သည်ဟု ထင်ရသော်လည်း ၎င်းတို့ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌ အောက်ပါအတိုင်း သဘောပေါက်လာခဲ့လေသည်။ (၁) ထို အမေးပုစ္ဆာများသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိသော ပုစ္ဆာများမဟုတ်၊ ကလေးကလားနိုင်သော ပုစ္ဆာများမဟုတ်၊ အရေးအကြီးဆုံး အလေးအနက်ဆုံးသော လူ့ဘဝ၏ ပုစ္ဆာများဖြစ်သည်။ (၂) ထိုအမေးပုစ္ဆာများကို ဖြေရှင်းရန် ကျွန်ုပ်မည်မျှ ကြိုးကုတ်အားထုတ်

သည်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ကို ကျွန်ုပ်လည်း ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်ဟူသော အချက်နှစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ပိုင်သော ဆန်မာရာ ပိုင်စား၊ နယ်မြေကြီးမှ ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ရဦးမည်ဖြစ်၏။ သားငယ်၏ ပညာသင်ကြားရေးကို စဉ်းစားရဦးမည်ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ် စာအုပ် တစ်အုပ် ရေးရဦးမည် ဖြစ်၏။ ဤအလုပ်များကို မလုပ်မီ၌ ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိုအလုပ်များကို လုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိထားရပေလိမ့်မည်။ ထိုကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရခြင်း၏အကြောင်းအရာများကို မသိက ကျွန်ုပ်သည် ဘာကိုမျှ လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ အသက်ရှင် နေနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ်ပိုင်သော ဆန်မာရာပိုင်စားနယ်မြေကြီး၏ အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စအဝဝကို စဉ်းစားလျက်ရှိ၏။ ထိုသို့ စဉ်းစားလျက်ရှိသည့် ကြားထဲကပင် မေးခွန်းများသည် ပေါ်လာကြပြန်သည်။ 'ကဲ ...နီကိုလေဗစ်၍ တော်လ်စ်တွိုင်းရေ ဆန်မာရာနယ်မှာ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ မြေကေပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ရှိတယ်။ မြင်းကောင်ရေလဲ သုံးရာလောက်ရှိတယ်။ ရှိတော့ကော ဘာလုပ်ဦးမလဲ'ဟု ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မေးမိ၏။ အဖြေကို ရှာမရချေ။ ကျွန်ုပ်သည် စိတ်ပျက်လာ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်သားသမီးများ၏ ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားသောအခါ၌လည်း 'ဘာ့အတွက် ပညာသင်ဦးမှာလဲ'ဟု မေးခွန်း ထုတ်မိ ပြန်သည်။ တစ်ဖန်

လယ်သမားများနှင့် ကျွန်ုပ်၏ မြေကျွန်များ၏ နေထိုင်မှုဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် အကြံအစည် ပြုမိပြန်သည့်အခါ၌လည်း 'ဒါတွေဟာ ငါနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ' ဟူသော အမေးသည် ရုတ်တရက် ပေါ်လာပြန်သည်။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်ရေးသားသော စာပေများကြောင့် ကျွန်ုပ် အောင်မြင်ကျော်ကြားနိုင်ခြင်းကို တွေးမိပြန်သည့်အခါ၌လည်း 'ဟုတ်ပါပြီ ကိုရင်ဟာ ဂိုဂိုး၊ ပွတ်ရှကင် ရှိတ်စပီးယား၊ မော်လျဲ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာမှာ ရှိရှိသမျှသော စာရေးဆရာတို့ထက် ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ စာရေးဆရာကြီးဖြစ်ပြီဆိုပါစို့။ အဲဒီလိုကျော်ကြားတော့ရော ဘာဖြစ်အုံးမှာလဲ'ဟု ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မေးမိပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤမေးခွန်းများ၏အဖြေကို ရှာ၍မရချေ။ သို့ရာတွင် မေးခွန်းများကမူ အချိန်မစောင့်တော့ဘဲ အဖြေကို တောင်းဆိုလျက် ရှိလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ ထိုမေးခွန်းများကို ချက်ချင်း ဖြေဆိုရပေလိမ့်မည်။ ထိုမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုခြင်း မပြုနိုင်က ကျွန်ုပ်အဖို့ အသက်ရှင် နေထိုင်ရန် ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် အဖြေကိုလည်း ရှာမတွေ့ချေ။

ဤသို့ အဖြေကို ရှာမတွေ့သောအခါများ၌ ကျွန်ုပ် ရပ်လျက်ရှိသော မြေကြီးသည် ပြိုကျသွားသကဲ့သို့ထင်လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ခြေထောက်အောက်တွင် မည်သည့်အရာမျှ မရှိတော့ဟု ထင်လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ် ရပ်တည်နေခဲ့ရသော အရာသည် မရှိတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်အဖို့ ရပ်တည်စရာ မရှိတော့ပြီဟု ထင်

လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အားပြတ်လဲကျသွားသကဲ့သို့ ခံစားလိုက်ရ၏။

ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ရပ်ဆိုင်းသွားသကဲ့သို့ ထင်လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသက်ရှုခြင်း၊ စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းစသည့်အမှုများကို ပြုမြဲအတိုင်းပြုပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်အသက်ကင်းမဲ့လျက် ရှိလေပြီ။ လောက၌ တောင့်တအပ်သောအရာ၊ တောင့်တ၍ မြည့်ဝလျှင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အရာဟူ၍ ရှိသည်မထင်တော့ပြီ။ အကယ်၍ မိုးခေါင်က နတ်သမီးတစ်ပါး ဆင်းလာ၍ လိုသောဆုကို တောင်းလောဟု ဆိုလာလျှင်ပင် မည်သည့်ဆုမျိုးကို တောင်းရမှန်း မသိတော့ပြီ။ အလွန်အကျူး ပျော်မြူးခြင်းဖြင့် ယစ်မူးနေသည့် ကာလမျိုး၌ တောင့်တချက်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသော အရာတစ်ခု စိတ်ထဲတွင် ပေါ်လာတတ်သည်။ (တောင့်တချက်ဟု အပ်ချမတ်ချမပြောနိုင်ပါ။ ယခင်က တောင့်တချက်များ ရှိခဲ့ဖူးသောကြောင့် ဝသီအရ ပေါ်လာသော အရာတစ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါသည်။) သို့ရာတွင် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးခြင်းဖြင့် ယစ်မူးခြင်းမရှိသော တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ကာလမျိုး၌ ပြန်၍ စဉ်းစားလိုက်သောအခါ ထိုတောင့်တချက်နှင့် ဆင်ဆင်အရာမျိုးသည်လည်း စိတ်၏လှည့်စားချက်မျှသာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သိလာခဲ့သည်။ တကယ်၌ လောကတွင် ဘာမျှတောင့်တအပ်သော အရာဟူ၍ မရှိကြောင်းကို သိလာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သစ္စာတရားဟူသည် မည်သည့်အရာမျိုး ဖြစ်ကြောင်းကို ရှင့်ချိန်တွက်ဆပြီး ဖြစ်သည့်အလျောက် သစ္စာတရားကို

သိရန်ပင် တောင့်တခြင်း မပြုလိုတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ် မျက်မှန်း တဆ တွက်ဆကြည့်သည့် သစ္စာတရားက တခြားမဟုတ်၊ လူ့ဘဝသည် ဘာမျှ အနှစ်သာရမရှိ ဟူသောတရားဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် စားလျှင်စား၏။ ထလျှင်ထ၏။ သွားလျှင်သွား၏။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်သည် နက်လှစွာသော ချောက်ကမ္ဘားကြီးဆီသို့ရောက်ရတော့မည်သာဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသက်ရှင်၍သာနေရသော်လည်း တစ်နေ့၌ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရတော့မည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုမှ လွဲ၍ ရှေ့တွင် အခြားမရှိပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအချက်ကို မြင်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝခရီးကြီးကို လျှောက်ခဲ့ပြီးသည့်နောက်၌ ရပ်တန့်၍ မရပြီ။ နောက်သို့ ပြန်လှည့်၍မရပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ ရှေ့၌ ဒုက္ခတရားနှင့် မရဏတရားတို့ သာလျှင် ရှိတော့ကြောင်းကို မမြင်ချင်ယောင် ပြုနေ၏လည်း မရတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် အစတုံး ပျက်စီးချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်အံ့ ဟူသောအချက်ကို မျက်စိမှိတ်ထား၍လည်း မရတော့ပြီ။

သို့ဖြင့် ကျန်းမာသန်စွမ်း၍ ဥစ္စာပစ္စည်းလည်း လိုလေသေးမရှိသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကံကောင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည့်ကျွန်ုပ်သည် ပျော်ပိုက်ခြင်းမရှိပြီ။ ဆက်လက်၍ အသက်ရှင်သန်နေထိုင်ခြင်း မပြုနိုင်တော့ပြီ။ တစ်စုံတစ်ခုသော တန်ခိုး အင်အားစုကြီး တစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်အား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လူ့ဘဝကြီးမှ ထွက်ခွာသွားရန် နှိုးဆော်နေသကဲ့သို့ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ထိုအခြင်းအရာကိုလည်း ကိုယ့်

ကိုယ်ကို သတ်သေလိုသောဆန္ဒမျိုး၊ တောင့်တချက်မျိုးဟူ၍ ပေါ်နိုင်သည် မထင်ပါ။ ကျွန်ုပ်၌ မည်သည့်ဆန္ဒ၊ မည်သည့် တောင့်တချက်မျှလည်း ရှိတော့သည် မထင်ပါ။ လူ့ဘဝကြီးမှ ကျွန်ုပ်ကို မောင်းထုတ်လျက်ရှိသည့် ထိုတန်ခိုးအင်အားစု ကြီးသာလျှင် ကျွန်ုပ်ကို စိုးမိုးနေပါတော့သည်။ ထိုတန်ခိုး အင်အားစုကြီးသည် ကြီးသည်ထက် ကြီးထွား၊ ခိုင်မာသည် ထက် ခိုင်မာလာကာ ကျွန်ုပ်၏ဆန္ဒ၊ ကျွန်ုပ်၏ တောင့်တချက် ဟူသမျှကို လွှမ်းမိုးသွားတော့သည်။

လူသည် စဉ်းစားတွေးတောခြင်းပြုတိုင်း မိမိ၏ ဘဝ သာယာရေး၊ ကောင်းမွန်တိုးတက်ရေးကိုသာ စဉ်းစား တတ်၏။ ဤသည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ် သည်လည်း ယခင်အခါများက ကျွန်ုပ်၏ ဘဝသာယာရေး၊ တိုးတက်ရေး ကောင်းမွန်ရေးကို စဉ်းစားခဲ့သည်။ ယခုသော် ကား ကျွန်ုပ်၌ ထိုအတွေးတို့ မရှိတော့ပြီ။ စဉ်းစားလိုက် တိုင်း ကျွန်ုပ်၏ ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်နှင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းအဖြစ် ကိုသာ တွေးမိလျက်သား ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုအတွေးများမှာ လွန်စွာ ရှင်းလင်းပြတ်သား၍ အားကြီးရကား ကျွန်ုပ်သည် ထိုအတွေးများ၏ တိုက်တွန်း စေ့ဆော်ချက်အတိုင်း ကိုယ့် ကိုယ်ကို သတ်မသေမိရန် မနည်းအားတင်းထားရ၏။ ကျွန်ုပ် သည် ထိုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းခြင်းမပြုနိုင်က တစ်ချိန်ချိန် တွင် ဒုက္ခတွေ့ရတော့မည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကံ တရားက မျက်နှာပေးသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာဆို၍ လိုလေသေး

မရှိသည့်အဖြစ်ကို ရခန့်သော ကျွန်ုပ်သည် မည်သို့ပြုရသည် ထင်သနည်း။ ညနေတိုင်း ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်း အဝတ်အစားလဲသည့် အခန်းရှိ ထုတ်တွင်ကြိုးဆွဲချ သတ်သေမိမည်စိုးသည့်အတွက် အနီးအနားရှိ ကြိုးများကို ဝှက်ထားရ၏။ ကိုယ့်ဘဝကို အလွယ်ဆုံးနည်းဖြင့် အဆုံးစီရင်မိမည် စိုးသည့်အတွက် သေနတ်တစ်လက်နှင့် တောလိုက်ထွက်ခြင်းစသည့် ကိစ္စမျိုးကို မလုပ်တော့ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ရ၏။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ဘဝသာကို မည်သည့်အရာကို အသိုရှိကြောင်း တောင့်တခြင်း စဉ်းစား၍ မရဘဲ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝကြီးကိုကြောက်၏။ လူ့ဘဝကြီးမှ ထွက်ပြေးလို၏။ သို့ရာတွင် ယခုဘိုင် လူ့ဘဝမှ တစ်စုံတစ်ရာကို မျှော်လင့်လျက်ရှိကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရပြန်သည်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ လိုလေသေး မရှိပြည့်စုံသည့်အဖြစ်ဟု ဆိုနိုင်သော အရာများ ဝန်းရံလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌ ဤသို့စေခဲ့မရသော အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝကြီးမှ ထွက်ပြေးလိုသော်လည်း လိုလေသေးမရှိ ပြည့်စုံသော အရာများ ဝန်းရံလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ၌ လူ့ဘဝကြီးမှ တစ်စုံတစ်ရာကို မျှော်လင့်မိပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အသက်ငါးဆယ်မပြည့်သေး။ ကျွန်ုပ်၌ ဇနီးရှိသည်။ သူကလည်း ကျွန်ုပ်ကို ချစ်၍ ကျွန်ုပ်ကလည်း သူ့ကိုချစ်သည်။ လိမ္မာရေးခြားရှိသော သားသမီးများလည်းရှိ၏။ လယ်မြေ ကော

အမြောက်အများကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်က ဘာမျှ ကြိုးစားပမ်းစားမလုပ်ရဘဲ ထိုလယ်မြေများ သည်လည်း တိုး ပွားလျက်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်အား ဆွေမျိုးသားချင်းများ အသိ မိတ်ဆွေများကလည်း ယခင်ကထက် ကြည်ညိုလေးစားကြ သည်။ ကျွန်ုပ်ကို လူအများကလည်း ကောင်းချီးဩဘာပေး ကြသည်။ ချီးကျူးကြသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မလိမ်ဘဲနှင့် ပြော ရလျှင် ကျွန်ုပ်၏ နာမည်လည်း ကျော်ကြားလျက် ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရူးသွပ်သူသည်း မဟုတ်၊ စိတ်နှံ့သူလည်း မဟုတ်ဘဲ လူကောင်းပကတိတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ထို့မျှမက ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးစလုံးသည် ကျွန်ုပ်၏ အရွယ် ကျွန်ုပ် တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများ၌ တွေ့ခဲလှသော ကျန်းမာတောင့် တင်းခြင်းမျိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ ကျန်းမာ သန်စွမ်းမှု၌လည်း ကျွန်ုပ်သည် လယ်သမားများနှင့် ရင် ဘောင်တန်း ပေါင်းသင်းနိုင်သည်။ စိတ်ကျန်းမာ သန်စွမ်း မှု၌လည်း ကျွန်ုပ်သည် တစ်နေ့လျှင် ရှစ်နာရီမှ ဆယ်နာရီ အထိ တောက်လျှောက် အလုပ်လုပ်နိုင်သည်။ ဤမျှ အလုပ် လုပ်သည့်တိုင် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌ကား ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် အမိုက် တိုက်ကြီး ပိတ်ဖုံးလျက်ရှိသည်ဟု ထင်၏။ တစ်စုံတစ်ယောက် သောသူသည် ကျွန်ုပ်အား နာနာကျည်းကျည်း ဖြစ်အောင် ကျီစားလျက်ရှိသည်ဟု ထင်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အား တစ်စုံတစ်ယောက်က ဖန်ဆင်းပေးသည်ဟူသော အယူကို လက်ခံသူ မဟုတ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ မနုဿတ္တ

ဘဝကို ပို့ဆောင်ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်အား ရက်ရက်စက်စက် ကြီးစားလှောင်ပြောင်လျက်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်စိတ်တွင် ထင်မှတ်မိ၏။

ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာခဲ့၍ လူ့ဘဝကြီးအကြောင်းကို အနှစ်သုံးလေးဆယ်မျှ လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ပြီးလေပြီ။ မိမိ၏စိတ်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖွံ့ထွားတိုးတက်စေခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ရင့်ကျက်သော စိတ်တန်ခိုးသတ္တိကို ရရှိခဲ့ကာ လူ့ဘဝ၏ အမြင့်ဆုံးသော စခန်းထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုစခန်းထိပ်တွင် ရပ်လျက် လူ့ဘဝခရီးကြီးကို အစအဆုံး ပြန်လှန်သုံးသပ်နိုင်သော အနေအထားကို ရခဲ့လေပြီ။ ထိုအနေအထားတွင် ရပ်၍ သုံးသပ်ကြည့်လိုက်သောအခါ၌ လူ့ဘဝသည် ဘာမျှ အဓိပ္ပာယ် မရှိခြင်းကို သိခဲ့လေပြီ။ လွန်ခဲ့သော ခရီးစခန်း၌ လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ် ရှိခဲ့သယောင်ယောင် ဖြစ်သော်လည်း ရှေ့ခရီး စခန်းကား ဘာမျှ အဓိပ္ပာယ် မရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ် မြင်နေရလေပြီ။ လူ့ဘဝ ခရီးကြီး၌ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်၍လည်း မဖြစ်၊ ရှေ့ဆက်၍လည်း အချည်းအနှီးသာ ဖြစ်လျက် 'ဖျာလိပ်ခေါင်းထဲဝင်မိသည့် ခွေးသဖွယ်'ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုအခါ၌ မည်သည့်နေရာဟု မပြောနိုင်သော တစ်နေရာရှိ 'တစ်ယောက်' သည် ကျွန်ုပ်၏အဖြစ်ကို ကြည့်၍ ရယ်မောလျက် ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲတွင် ထင်မှတ်မိ၏။

ကျွန်ုပ်ထင်သည့်အတိုင်း တစ်စုံတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်၏ အဖြစ်ကိုကြည့်၍ ရယ်မောလှောင်ပြောင်လျက်ရှိသည်ဖြစ်စေ။

မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်အဖို့ကား နောက်သို့လည်းမဆုတ်သာ၊ ရှေ့သို့လည်းမတက်ရဲဖြစ်လျက်ရှိသည်ကား အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါမျိုး၌ ကျွန်ုပ်၏လှုပ်ရှားမှု၊ ကျွန်ုပ်၏ဆောင်ရွက်ချက်နှင့်တကွ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝကြီးတစ်ခုလုံးသည် အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်မထင်တော့ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ရှင်းရှင်းကြီးမြင်နေရသော ဤခမ္မာတရားကြီးကို ယခင်က သတိမထားခဲ့မိဘဲ၊ ယခုမှ မြင်ရသလော ဟူ၍သာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အပြစ်တင်မိသည်။ အံ့သြမိသည်။ ဗျာဓိတည်း ဟူသော နာခြင်းနှင့် မရဏတည်းဟူသော သေခြင်းတို့သည် ယနေ့ နက်ဖြန်ဆိုသလိုပင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ် ချစ်ခင်နှစ်သက်သူများထံသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော။ (လာလည်း လာခဲ့ဖူးပြီမဟုတ်လော။) ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ပိုးလောက်တို့ဖြင့်သာ အတိပြီးသောအပုပ်ကောင်ကြီးသာ ဖြစ်ရတော့မည်မဟုတ်လော။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် မည်မျှကြီးကျယ်မွန်မြတ်သည်ဆိုစေ၊ ပျောက်ကွယ်သွားတော့မည်သာမဟုတ်လော။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ပျောက်ကွယ် သွားရတော့မည်သာ မဟုတ်လော။ သို့ဖြစ်လျှင် လူ့ဘဝကြီးတွင် အဘယ်ကြောင့် တပေပေ ရှုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရဦးမည်နည်း။ လူသတ္တဝါတို့သည် ဤတရားသဘောကို အဘယ်ကြောင့် မမြင်နိုင်ကြသနည်း။ မြင်သည် ဆိုလျှင်လည်း အဘယ့်ကြောင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် နေနိုင်ကြသနည်း ဤအခြင်းအရာကား လွန်စွာအံ့သြဖွယ်ကောင်းသောအခြင်း

အရာဖြစ်၏။ လူ့ဘဝကြီးတွင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ နေနိုင်သူသည် လူ့ဘဝတည်းဟူသော သေရည်ဖြင့် ယစ်မူးနေသူသာဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အမူးပြေသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူ့ဘဝကြီးသည် တံလျှပ်မျှသာတကားဟူသောအချက်ကို မမြင်လို၍ မရတော့ပြီ။ ဤကား တကယ့်အဖြစ်တည်း။ ငြင်းမရသော အချက်တည်း။ လူ့ဘဝသည် ပျော်စရာအဖြစ် မဟုတ်။ ရယ်စရာအဖြစ်လည်းမဟုတ်။ မိုက်မဲသော အဖြစ်သာတည်း။ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသောအဖြစ်သာတည်း။

အာရှတိုင်း ဒဏ္ဍာရီတစ်ပုဒ်ကိုကျွန်ုပ်ကြားဖူး၏။ တစ်ခါက ခရီးသည်တစ်ယောက်သည် လွင်ပြင်တစ်ခုကိုဖြတ်လာခဲ့ရာ လမ်းတွင် ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်နှင့်တွေ့၏။ ခရီးသည် သည် ကြောက်အားလန့်အားနှင့် ရေတွင်းပျက်ကြီး တစ်ခုထဲသို့ ခုန်ဆင်းလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ရေတွင်းပျက်ကြီးထဲ၌ မိမိအား စားအံ့ဟု ပါးစပ်ကြီးကိုဖြဲ၍ စောင့်နေသော နဂါးကြီး တစ်ကောင်ကို မြင်ရ၏။ ခရီးသည် သည် ဘီလူးကြီး၏ရန်ကို ကြောက်သဖြင့် ရေတွင်းပေါ်သို့လည်း မတက်ရဲ။ နဂါး၏ ရန်ကိုကြောက်သဖြင့် ရေတွင်းထဲသို့လည်း မဆင်းဝံ့၊ ထို့ကြောင့် ရေတွင်းအုတ်ကြားတွင် ပေါက်နေသော သစ်ကိုင်း တစ်ခုကို တွဲလွဲခိုထား၏။ သို့ရာတွင် အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ၎င်း၏လက်များသည် နာကျင်ကိုက်ခဲလာခဲ့ကြလေပြီ။ မကြာမီ ရေတွင်းထဲသို့ဆင်းရချေတော့မည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ရေတွင်းပေါ်သို့ ပြန်တက်ရပေတော့မည်။ ခရီး

သည်သည် အံကြိတ်၍ သစ်ကိုင်းကလေးကို အတင်း ဆွဲခိုထား၏။ ထိုအခိုက် မြေကြွက်ဖြူ တစ်ကောင်နှင့် မြေကြွက်မည်း တစ်ကောင်တို့သည် ခရီးသည် တွဲလွဲခိုထားသော သစ်ကိုင်းကို ပတ်ပတ်လည် ကိုက်ဖြတ်လျက်ရှိကြခြင်းကို မြင်လိုက်ရ၏။ ခဏကြာသည်နှင့် ထိုသစ်ကိုင်းသည် ကျိုးကျကာ မိမိသည်လည်း ရေတွင်းထဲရှိ နဂါးပါးစပ်ထဲသို့ ရောက်သွားတော့မည်သာ ဖြစ်၏။ ခရီးသည် သည် ဤအခြင်းအရာကို မြင်၏။ မိမိသည် မုချ ဆတ်ဆတ် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရတော့မည်ဟု သိ၏။ ခရီးသည်သည် ဤသို့ သစ်ကိုင်းကို တွဲလွဲခိုထားရာမှ မိမိ၏ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်သည်တွင် သစ်ကိုင်းမှ သစ်ရွက်ကလေးပေါ်တွင် တင်နေသည့် ပျားရည်စက်ကလေးများကို မြင်လိုက်ရ၏။ ခရီးသည်သည် ထိုသစ်ရွက်ကလေးပေါ်မှပျားရည်ကို လျှာဖြင့် လှမ်းလျက်လိုက်သေးသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ထိုခရီးသည်၏ ဘဝနှင့် တူလှ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဘဝတည်းဟူသော သစ်ကိုင်းကလေးတွင် တွဲလောင်းခိုလျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်အောက် ရေတွင်းထဲ၌ကား မရဏတည်းဟူသော နဂါးကြီးသည် သွားကြီးကိုဖြဲ၍ စောင့်လျက်ရှိ၏။ ရေတွင်းထဲသို့ကျသွားသည်နှင့် ထိုနဂါးကြီးသည် ကျွန်ုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်ဝါးမျိုပစ်လိုက်တော့မည်သာ ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်အတွက် ဤအဖြစ်မျိုးရောက်ရခြင်းကို နားမလည်နိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို လှမ်းကြည့်၍ ပျားရည်စက်တို့ကိုမြင်သည်၌ လှမ်း၍ လျက်စိုက်မိ

သေး၏။ ယခင်ကမူ ထိုပျားရည်စက်တို့သည် ချိုသယောင် ထင်ရ၏။ ပျားရည်၏အရသာ၌ ယစ်မူးခဲ့၏။ ယခုမူ ထိုပျား ရည်တို့သည် ကျွန်ုပ်အား ယစ်မူးစေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်တော့ ပြီ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို မပေးနိုင်တော့ပြီ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို မပေးနိုင်တော့၏။ နေ့နှင့်ညတည်း ဟူသော ကြွက်ဖြူနှင့် ကြွက်မည်း နှစ်ကောင်သည် ကျွန်ုပ် ခိုစီးထားသည့် သစ်ကိုင်း ကို ရစ်ပတ်ကိုက်ဖြတ်လျက်ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ရေတွင်း ထဲက နဂါးကြီးကို မြင်နေရလေပြီ။ ထိုအခါ၌ ပျားရည်စက် တို့သည်လည်း အရသာမရှိတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ ဤအဖြစ်ကား ဒဏ္ဍာရီမဟုတ် လူတိုင်းသိမြင်နိုင်သော ဖြေရှင်းခြင်းငှာလည်း မစွမ်းသော အမှန်တရားသာတည်း။

လူ့ဘဝ၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ လူ့ဘဝ၏ အရသာတို့ သည် ကျွန်ုပ်အား ဤမရဏနဂါးမင်းကြီးကို မေ့မေ့ပျောက် ပျောက်ဖြစ်ရန် ယခင်က လှည့်စားနိုင်ခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ယခုကား ၎င်းတို့သည်လည်း လှည့်စားခြင်းမပြုနိုင်တော့ပြီ။ 'ကဲ....ကိုရင်၊ ကိုရင်ဟာ လူ့ဘဝရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မသိ နိုင်ဘူး၊ မသိနိုင်တဲ့အတူတူ ဘာကြောင့် စဉ်းစားနေဦးမှာလဲ၊ ဒါတွေကို စဉ်းစားမနေနဲ့၊ လူ့ဘဝကြီးမှာ ပျော်ပျော်သာ နေ' ဟု ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ မရတော့ပြီ။ ထိုအမြင်သည် ကျွန်ုပ်တွင် အမြစ်တွယ်ကပ်လျက်ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အား မရဏနဂါးကြီး၏ ပါးစပ်ထဲသို့ တွန်းပို့နေသည့် နေ့နှင့်ညတည်းဟူသော ကြွက်ဖြူနှင့် ကြွက် မည်းကို မမြင်လို၍မရတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအခြင်းအရာမှ

အပ အခြား ဘာကိုမျှမမြင်တော့ပြီ။ ထိုအခြင်းအရာသာလျှင် ပကတိဖြစ်၍ ကျန်အရာတို့သည် ဝေတ္တိမျှသာဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမှန်တရားကို ကျွန်ုပ် မမြင်လို၍မရပြီ။

မရဏနဂါးကြီးထံ အာရုံမရောက်စေခြင်းငှာ ကျွန်ုပ်ကို ဆွဲဆောင်ထားကြသည့် အရာများစွာတို့အနက် ပျားရည်စက်ကလေးနှစ်စက်၏ ဆွဲဆောင်မှုတို့သည် အထိရောက်ဆုံးဖြစ်၏။ အကြာဆုံးဖြစ်၏။ ထိုပျားရည်စက်ကလေး နှစ်စက်ကား မိသားစုသံယောဇဉ်နှင့် (အနုပညာဟု ခေါ်သော) စာရေးခြင်း သံယောဇဉ်တို့ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအရာများသည်လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ ချိုမြိန်ခြင်းမရှိတော့ပြီ။

'မိသားစုဆိုတာက ဘာလဲ'ဟု ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို ကျွန်ုပ် မေးမိ၏။ ကျွန်ုပ်မိသားစုဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ မယားနှင့် သားသမီးများဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည်လည်း လူသားများသာ မဟုတ်လော။ ၎င်းတို့သည်လည်း ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ပင် ကြုံတွေ့ကြရမည် မဟုတ်လော။ ၎င်းတို့သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို လှည့်စား၍ မရဏနဂါးကို မမြင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား ဤ ကြောက်စရာကောင်းသော အမှန်တရားကြီးကို မြင်ရသည်သာ ဖြစ်ရမည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့သည်လည်းလူ့ဘဝကြီးတွင်နေသင့်ပါသေးသလော။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ၎င်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် တွယ်တာနေရဦးမည်နည်း။ ၎င်းတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် စောင့်ရှောက် နေရဦးမည်နည်း။ ၎င်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ထိန်း

ကျောင်း နေရဦးမည်နည်း။ ၎င်းတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ထိန်းသိမ်း နေရဦးမည်နည်း။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့အား ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ထင်မြင် သဘောပေါက်လာအောင် လုပ်ရမည်လော။ သို့မဟုတ် ဆက်လက်၍ မိုက်တွင်းနက်ခွင့် ပြုထားရဦးမည်လော။ ၎င်းတို့ကို သံယောဇဉ်တွယ်နေခြင်း အားဖြင့်လည်း သစ္စာတရားကို ၎င်းတို့ မမြင်အောင် ကျွန်ုပ် ဖုံးကွယ်ခြင်းမပြုနိုင်ပြီ။ ၎င်းတို့သည် အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ မရဏတည်းဟူသော သစ္စာတရားကို မြင်လာကြမည်သာဖြစ်သည်။

'အနုပညာ၊ ကဗျာ၊ စာပေဆိုတာကော ဘာလဲ' ဟု ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို ကျွန်ုပ် မေးမိပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အောင်မြင်မှုကို ရခဲ့၏။ ကျော်ကြားမှုကို ရခဲ့၏၊ ချီးမွမ်းသြဘာပေးခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှုတို့ဖြင့် ယစ်မူးနေသည့်အခါ၌ အနုပညာသည် သေခြင်းတရားထက် တန်ခိုးကြီးသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သေခါနီးအထိ အနုပညာကို ပြုစုဖန်တီးသွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ အနုပညာသည်လည်း သေခြင်းတရားကို မမြင်ယောင်ပြုရန် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလှည့်စားရာ၌ အသုံးပြုသော အရာတစ်ခုသာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာခဲ့သည်။ သေခြင်းတရားသည် ကျွန်ုပ်၏ စာပေများနှင့်တကွ ကျွန်ုပ်၏ ကျော်ကြားမှု အပါအဝင် အရာအားလုံးကို အဆုံးသတ်စေမည့် အရာဖြစ်ကြောင်း ထင်မြင်လာခဲ့သည်။

အနုပညာဆိုသည်မှာ လူ့ဘဝကို ဆင်ယင်မွမ်းမံပေးသည့် အဆင်းတန်ဆာဖြစ်၏၊ လူ့ဘဝကို နေစချင့်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးသည့်အရာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ပင်မအကြောင်းခံ ဖြစ်သည့် လူ့ဘဝကြီးကို စက်ဆုပ်ငြီးငွေ့နေသော ကျွန်ုပ် သည် အခြားသူများအား ပျော်ရွှင်အောင် ကျွန်ုပ်၏ အနုပညာဖြင့် မည်သို့ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါဦးမည်နည်း။ လူ့ဘဝ၌ (မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်မျိုး ဟူ၍ မသိသည့်တိုင်) တစ်စုံတစ်ခု သော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် တစ်ခါက ယုံကြည်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် နီကိုလေဗစ်ချ်တော်လ်စတွိုင်းဆိုသော လူ တစ်ယောက်၏ဘဝကို မေ့ပျောက်ထားကာ တော်လ်စတွိုင်း ဆို သော စာရေးဆရာ တစ်ယောက်၏ ဘဝလှိုင်းလုံးပေါ်တွင် စီး၍ ကြည့်နူးခဲ့၏။ လူ့ဘဝကြီး၏အရိပ်ကို ကဗျာ၊ စာပေ၊ အနုပညာတည်း ဟူသော မှန်ကြေးမုံတွင် ထင်ဟပ်ပြရခြင်း ကြောင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ခဲ့ရ၏။ လူ့ဘဝကို အနုပညာ မှန် ကြေးမုံမှ တစ်ဆင့် ပြန်၍ မြင်ရခြင်းသည် ကြည်နူးဖွယ် ကောင်း၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို စေ့စေ့ငုငုစပ်စုလာခဲ့၍ 'ငါသည် စာရေးဆရာ တစ် ယောက် အနေဖြင့်သာမက လူတစ်ယောက်အနေဖြင့်လည်း အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်း ပြုရပါဦးမည်တကား' ဟု စဉ်းစား လာမိသောအခါ၌ကား ထိုအနုပညာမှန်ကြေးမုံသည်လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ အပရိကပစ္စည်းတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ရယ် ဖွယ်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ နာကျည်းဖွယ်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ အပိုပစ္စည်းတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။မှန်ထဲမှ ကျွန်ုပ်၏အသွင်

အပြင်သည် မိုက်မဲသော အသွင်အပြင်၊ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်လျက်ရှိသော အသွင်အပြင်သာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် မှန်ကိုကြည့်၍ မှန်ထဲတွင်မြင်ရသော အခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှစ်သိမ့်၍လည်း မရတော့ပြီ။ ‘လူ့ဘဝဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် ငါ့ဘဝဟာလဲ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်’ ဟူသော အသိတရားမျိုး၊ ယုံကြည်ချက်မျိုးစိတ်ထဲတွင် နက်ရှိုင်းစွာအမြစ်တွယ်ရသည့် ကာလမျိုး၌ကား အနုပညာတည်းဟူသော မှန်ထဲကရုပ်သွင်ကို ကြည့်ရသည်မှာ ကြည်နူးစရာကောင်းသည်။ မှန်ပါသည်။ ထိုမှန်ထဲတွင် လာ၍ ထင်ကြကုန်သော ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ပျော်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ လှုခြင်း၊ အကျည်းတန်ခြင်းစသည့်လူ့ဘဝ၏အလင်းအမှောင်တို့ ယှက်လိမ်ယက်ဖောက်နေကြပုံကို မြင်ရသည်မှာ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသည်။ မှန်ပါသည်၊ သို့ရာတွင် လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိတကား၊ အချည်းနှီးတကား၊ ကြောက်ဖွယ်တကား’ဟု မြင်လာသောအခါ၌ကား မှန်ထဲတွင် ပေါ်လာကြသော အလင်းအမှောင်တို့ ရောယှက်နေကြပုံသည်လည်း ကြည်နူးဖွယ်မကောင်းတော့ပြီ။ နဂါးကြီးနှင့်တကွ ကျွန်ုပ် ခိုစီးထားသော သစ်ကိုင်းကို လှည့်ပတ် ကိုက်ဖြတ်လျက် ရှိကြသည့် ကြွက်နှစ်ကောင်ကို မြင်ရသော အခါ၌ ပျားရည်၏ ချိုမြခြင်းသည်လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ ချိုမြခြင်း မဖြစ်တော့ပြီ။

ထိုမျှသာမကသေးချေ။ ‘လူ့ဘဝဆိုသည်မှာ အချည်းနှီးတကား၊ အဓိပ္ပာယ်မရှိတကား’ဟု သာမန်မျှသာ ကျွန်ုပ်

နားလည်နေသည်ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ မထေခင်းသာ လှသေး။ 'ဤကား ငါ့ကံအကြောင်းသာတည်း' ဟု ကျွန်ုပ် ကျိတ်မှိတ်ခံနိုင်သေးသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကား ဤမျှနှင့် ကျေနပ်ခြင်း မရှိသေးဘဲ ဆတ်ဆော့စဉ်းစားမိသည့်အတွက် ဒုက္ခတွေ့လျက်ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ အဖြစ်သည် တောကြီး မျက်မည်း၌ မျက်စိလည်မှန်း မသိ၊ ထွက်ပေါက်ရှိသည်ဟု လည်း နားမလည်သော လူတစ်ယောက်၏ အဖြစ်မျိုးနှင့် တူလျှင် ကျွန်ုပ်ကိစ္စမရှိ၊ အရေးမကြီး။ ယခုကား ဤသို့မဟုတ်ပေ။ မျက်စိလည်ပြီဟုသိကာ ကြီးစွာ ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်လျက် လမ်းကို တွေ့နိုးနိုးဖြင့် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ကြား၌ ထိုမှဤမှ တိုးထွက်လျက်ရှိ၍ ခြေတစ်လှမ်းလှမ်းတိုင်း မှားပြီဟု သိရှိမှုမက ထွက်ပေါက် တွေ့လိုတွေ့ငြား ကြောက်လန့်တကြား တိုးလျက်ရှိသူတစ်ဦး၏ အဖြစ်နှင့် တူလျက်ရှိသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်၌ ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်ရလေပြီ။

ဤအဖြစ်မျိုးကား ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအဖြစ်ဆိုးကြီးမှ လွတ်မြောက်ရန် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လို၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် စောင့်ကြိုလျက်ရှိသော ထိုအဖြစ်ဆိုးကြီးကို ခံစားသိရှိပြီးဖြစ်၏။ ထို အဖြစ်ဆိုးကြီးသည် ကျွန်ုပ်၏ လက်ရှိအဖြစ်ထက် ပို၍ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းမှန်း သိပြီးဖြစ်၏၊ သို့တိုင်အောင် ကျွန်ုပ်သည် မရဏဟူသော ထိုအဖြစ်ဆိုးကြီးကို တည်ငြိမ်စွာ စောင့်ဆိုင်းနေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် အကြောင်း ယုတ္တိ

အမျိုးမျိုးပြုကာ ထိုအဖြစ်ဆိုးကြီးကို ရင်ဆိုင်ရန် အားထုတ်၏။ တည်ငြိမ်သော နှလုံးဖြင့် စောင့်ဆိုင်းရန် ကြိုးပမ်း၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ အကြောင်းယုတ္တိများသည် မည်မျှ ခိုင်မာသည်ဆိုစေ၊ ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးတွင်းမှ သွေးကြော၊ သွေးအိမ်များက အရှုံးပေးလျက် ရှိကြလေပြီ။ ထိုသို့ ကြိုးစားတိုင်း နှလုံးအိမ်သည် ပေါက်ကွဲလုမတတ် ပြင်းပျသော ဝေဒနာကို ခံစားရပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအဖြစ်ဆိုးကြီးကို တည်ငြိမ်သော နှလုံးဖြင့် စောင့်ဆိုင်းခြင်းငှါ မစွမ်းပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်၌ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ အမိုက်တိုက်ခြင်းသည် အပြောကျယ်စွာ ဖုံးအုပ်လျက်ရှိပြီ။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအမိုက်တိုက်ကြီးမှ အမြန်ဆုံး လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းကို ကြိုးကွင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ကျည်ဆံဖြင့်သော်လည်းကောင်းရှာကြံရမည်လောဟု တွေးမိသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်တော့မတတ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

[၂]

'နေစမ်းပါဦး၊ငါ့ရဲ့အမြင်ဟာမှားနေသလား၊ငါဟာလူ့ဘဝကြီးကို နားမလည်ဘဲ ဖြစ်နေသလား။ လူတွေဟာ ဒီလိုပဲ ကြောက်လန့် အားငယ်နေကြသလား။ ဒီလို ကြောက်လန့် အားငယ်ခံနေခြင်းဟာကော သဘာဝကျရဲ့လား။ ဟုတ်တယ်။

ယောမင်းကြီးစာပေ

ဒါဟာ သဘာဝမကျဘူး၊ လူတွေဟာ ဒီလို ကြောက်လန့်အားငယ်မနေနိုင်ပေဘူး’

ချုပ်ငြိမ်းပျက်စီးအံ့ဆဲဆဲလူတစ်ယောက် သည် အားကိုးရာကို ရှာသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုထိတ်လန့်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းရာကို ရှာကြည့်၏။ ထိုသို့ တွေးကြည့်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ခိုကိုးရာ ရလိုရငြား၊ လွတ်မြောက်ရာ ရလိုရငြား လက်လှမ်းမှီသမျှကို ဖမ်းဆွဲ၏။ စာပေပညာ ဗဟုသုတကို လေ့လာ လိုက်စားဖူးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သုခမိန်တို့ကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲ ဆည်းကပ်ဖူးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ကျွန်ုပ်သည် ပညာရပ်အမျိုးမျိုးဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ သုခမိန်များ၏ အဆိုအမိန့်များကို မှတ်သားနာယူခဲ့ရဖူး၏။ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ အသိပညာကို စာပေကျမ်းဂန်များဖြင့် လည်းကောင်း၊ စကားများဖြင့် လည်းကောင်း ဝေငှဖြန့်ဖြူးခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်များ၊ ၎င်းတို့၏ အဆုံးအမများကို ကျွန်ုပ် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်မိပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် အသက်ငါးဆယ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအရွယ်ရောက်မှ ကျွန်ုပ်အား ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်တော့မည် ပြုသည်အထိ ကျွန်ုပ်အား တွန်းပို့ခဲ့သော ပုစ္ဆာကြီးသည် စင်စစ်၌ ထူးဆန်းသော ပုစ္ဆာမဟုတ်။ အရိုးဆုံးသော သာမန်အကျဆုံးသော ပုစ္ဆာသာ ဖြစ်၏။ ထိုပုစ္ဆာသည် မသိနားမလည်သော ကလေးငယ်မှသည် ဉာဏ်ပညာအရာတွင်

အကြီးကျယ်ဆုံးသော လူကြီးများ အဆုံး၊ ရိုးရိုးသမျှသော လူသားအားလုံး၏ စိတ်ထဲ၌ ကိန်းအောင်းနေသော ပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်ဘဲ မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်း မပြုနိုင်၊ (ဝါ) မည်သူမျှ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်းကို မရနိုင်။ (ဤသည်ကို ကျွန်ုပ်၏ အတွေ့အကြုံအရ သိပြီးဖြစ်သည်။) ထိုပြဿနာကြီးကား အခြားမဟုတ်။ ယနေ့ ကျွန်ုပ် ပြုနေသောအမှု သို့မဟုတ် နက်ဖြန် ကျွန်ုပ် ပြုအံ့သော အမှုမှ မည်သည့် အကျိုးတရား ပေါ်ထွက်လာမည်နည်း။ (ဝါ) ကျွန်ုပ်၏ ဘဝမှ မည်သည့် အကျိုးတရား ပေါ်ထွက်လာမည်နည်း။ (ဝါ) ကျွန်ုပ်၏ လူ့ဘဝ ပြီးဆုံးလျှင် နောင်ဘာဖြစ်မည်နည်းဟူသော ပြဿနာကြီး ဖြစ်၏။

တစ်နည်းပြောရလျှင်ကျွန်ုပ်မည်သည့်အတွက် အသက် ရှင်နေရဦးမည်နည်း။ (ဝါ) မည်သည့်အတွက် တောင့်တနေရဦးမည်နည်း။ မည်သည့်အတွက် အမှုတစ်ခုကို ပြုနေဦးမည်နည်း။ တစ်နည်းဆိုရပြန်လျှင် လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ် ရှိသလော။ ရှိခဲ့လျှင် နောက်ဆုံး၌ ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို မရဏတရားက ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုတော့ပြီလော။

ကျွန်ုပ် သိသလောက်ဆိုလျှင် လူ၏ အသိဉာဏ်ပညာသည် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ တစ်မျိုးမှာ ဓါတုဗေဒ၊ ရူပဗေဒ၊ သင်္ချာစသော တိကျသည့် သိပ္ပံပညာရပ်များဖြစ်၏။ ထိုပညာရပ်များသည် ကျွန်ုပ်၏ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်။ ၎င်း

တို့သည် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းသည် မှန်၏။ စွဲလမ်းဖွယ် ကောင်းသည် မှန်၏။ အံ့သြဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် ဒိဋ္ဌ ဖြစ်၍ ရေရာတိကျခြင်း ရှိသည်မှန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုပညာရပ် များသည် လူ့ဘဝ၏ ပုစ္ဆာကို ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားခြင်း မပြုချေ။ အားထုတ်ခြင်း မရှိချေ။ အခြား အသိဉာဏ်ပညာ တစ်မျိုးမှာ အနုမာနသိပ္ပံပညာဟု ခေါ်သော ဒိဋ္ဌမကျသည့် မျက်မှန်းဖြင့်သာ တွေးထင်နိုင်သည့် ပညာရပ်မျိုးဖြစ်သော အဘိဓမ္မာပညာရပ် ဖြစ်၏။ ထိုပညာရပ်သည် တက္ကဗေဒ၌ အဆုံးသတ်၏။ ထိုပညာရပ်များသည် ကျွန်ုပ်တွေးတောလျက် ရှိသည့် ပြဿနာကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းခြင်း ပြု၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည်လည်း ကျေနပ်ဖွယ်ကောင်းအောင် မဖြေရှင်းနိုင် ကြသေးချေ။

အဘိဓမ္မာသည်အဆိုပါပုစ္ဆာကြီးကိုကိုင်တွယ်၏။ ထိုပုစ္ဆာ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဘိဓမ္မာအားလုံး၏ အဖြေသည် အတူတူ သာ ဖြစ်၏။ ဆော့ခရတ္တိ၊ ရှိုပင်ဟော၊ ရှောလမုန်နှင့် ဗုဒ္ဓ တို့၏ အဖြေများသည် အချုပ်၌ တစ်ထပ်တည်းသာ ဖြစ်၏။

'ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့ဘဝမှဝေးလာသည်နှင့်အမျှ သစ္စာတ ရားနှင့် နီးလာခဲ့သည်' ဟု ခေါ်မ အဘိဓမ္မာ ဆရာကြီး ဆော့ခရတ္တိက သေအံ့မူးမူး၌ ဆိုခဲ့၏။ 'အချင်းတို့၊ သစ္စာ တရားကို မြတ်နိုးသော ကျွန်ုပ်တို့သည် လူဘဝ၌ မည်သည့် အရာကို ကြိုးပမ်းနေကြကုန်သနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုပ် ခန္ဓာကြီးမှ လွတ်မြောက်သော အဖြစ်ကို ရရန် ရုပ်ခန္ဓာကြီး

ကြောင့် ဖြစ်ရသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ ကင်းဝေးသောအဖြစ်ကို ရရန် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မရဏတရားကို ရင်ဆိုင်ရသော အခါ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း မဖြစ်ကြရမည်နည်း’။

ဉာဏ်ပညာရှိသူတို့သည် ‘မသေမီ၌ သေခြင်းတရားကို ရှာ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် သေခြင်းတရားကို ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်း မဖြစ်ကြကုန်’ဟု ဆော့ခရတ္တိက ဆိုပြောခဲ့၏။

‘လူ့ဘဝသည် ဒုက္ခသာတည်း’ဟု ရှိုပင်ဟောက လည်း ပြောခဲ့၏။

‘လူ့ဘဝသည် မောဟတို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်၏။ နေမင်းကြီး အောက်၌ လူတို့၏ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုမှာ မည်သည့် အကျိုး တရားဟူ၍ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ဦးမည်နည်း။ ထို နေမင်းကြီး အောက်၌ အသက်ရှင်နေထိုင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရခြင်းသည် နာကျင်ပင်ပန်းလှစွာ၏။ သို့အတွက် ကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘဝကို ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်ခြင်းဖြစ်၏။’ ရှောလမုန် ဘုရင်ကြီးကလည်း ပြောခဲ့၏။

သကျမုနိသည် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း စသည်တို့ကို မြင်သည်တွင် လူ့ဘဝ၌ ခိုကိုးရာမဲ့သော အဖြစ်ကို မြင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝသည် အကြီးဆုံးသော ဒုက္ခတည်းဟု ဆိုခဲ့၏။ သို့ဖြင့် သကျမုနိသည် ဤဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ် မြောက်ရန် အားထုတ်ခဲ့၏။ အခြားသူတို့အားလည်း လွတ်

မြောက်စေရန် လမ်းပြခဲ့၏။ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ နောက်ဘဝတွင် အသစ်တစ်ဖန်ပြန်မဖြစ်ရန်အတွက် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ကြရမည်ဟု ဆုံးမခဲ့၏။

ထိုမျှမက ဘာပုဏ္ဏားနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ၎င်းတို့သည် တိုက်ရိုက် ဟောပြောညွှန်ပြခဲ့ကြ၏။

'ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကြီး၏ ဖြစ်တည်မှုသည် ဒုက္ခသာတည်း၊ မှုသားသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ ချုပ်ပျက်ခြင်းသည် သုခတည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ချုပ်ပျက်မှုကို တောင့်တရမည်သာ ဖြစ်၏'ဟု ဆေ့ာခရတ္တိက ဟောခဲ့၏။

'ဘဝသည် ဒုက္ခသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဘာမျှမရှိခြင်း (အနတ္တတရား)သည်သာလျှင် ဘဝတွင်အကောင်းဆုံးသော အရာတည်း'ဟု ရှိုပင်ဟောက ဆိုခဲ့၏။

'ဉာဏ်ပညာရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့် ချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်းနှင့် ဝမ်းနည်းခြင်းစသည့် ဤဘဝတွင် ရှိရှိသမျှသော အရာတို့သည် အချည်းနှီးမျှသာတည်း၊ လူသည် သေလွန်သည်၏ အခြားမဲ့၌ ဘာမျှမရှိပြီ၊ ဤအချက်ကား ဆိုးယုတ်သောအရာတည်း'ဟု ရှောလမုန်ဘုရင်ကြီးက ဆိုခဲ့၏။

'ဖြစ်ခြင်း ဆင်းရဲ၊ နာခြင်း ဆင်းရဲ၊ အိုခြင်း ဆင်းရဲ၊ သေခြင်း ဆင်းရဲတို့ကို မြင့်လျက် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားနိုင်ခြင်းမရှိပြီ၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့သည် ဘဝမှ

လွတ်မြောက်အောင် အားထုတ်ကျင့်ကြံရအံ့’ဟု ဗုဒ္ဓကလည်း ဟောတော်မူခဲ့၏။

ဤသို့ဖြင့် **ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဉာဏ်ပညာရှင် အသီးသီးတို့က** ဟောပြောဆုံးမခဲ့ကြ၏။ အခြားသော ပညာရှင် အသီးသီးကလည်း ဟောပြောခဲ့ကြ၏။ ဆုံးမခဲ့ကြ၏။ စဉ်းစားခဲ့ကြ၏။ သိမြင်ခဲ့ကြ၏။ ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ်လည်း သိမြင်ပါသည်။ နားလည်ပါသည်။ စဉ်းစားပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မလိမ်ပါ။ မှန်ပါသည်။ လူ့ဘဝသည် အချည်းနှီးသာတည်း။ မမွေးသေးသောသူသည် ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ရလိမ့်မည်။ သေခြင်းသည် ရှင်ခြင်းထက် ကောင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘဝမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားကြရပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် အလားတူ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဘဝများကို စဉ်းစားကြည့်မိ၏။ ထိုအခါ၌ ၎င်းတို့သည် ဘဝပုစ္ဆာကြီး(ဝါ)သေခြင်းတရားကို အောက်ပါနည်းလေးနည်း အနက် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ရင်ဆိုင်နေကြခြင်းကို တွေ့ရပါသည်။

(၁) မသိနားမလည်မှုဖြင့် ရင်ဆိုင်ခြင်း။ ။ဘဝ၏ ပုစ္ဆာ(ဝါ) သေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ကြသည့် နည်းများ အနက် ပထမနည်းမှာ မသိနားမလည်မှုဖြင့် ရင်ဆိုင်သည့် နည်း ဖြစ်၏။ အချို့သူများ အထူးသဖြင့် မိန်းမများ ငယ်ရွယ်နုနယ်သူများနှင့် လွန်စွာ နုံဖျင်းသူများသည် ဘဝ၏

ပုစ္ဆာကို စဉ်းလည်းမစဉ်းစားကြ၊ သိမြင်ခြင်းလည်း မရှိကြချေ။ သို့ရာတွင် သိမြင်လာသည်နှင့် ၎င်းတို့သည် ထိုပုစ္ဆာကြီးကို မဖြေလို့၍ မရတော့ပြီ။ လွှဲဖယ်၍မရတော့ပြီ။

(၂) ပျော်ပျော်နေသေခဲဆိုသည့်နည်းဖြင့် ရင်ဆိုင်ခြင်း။ ဤနည်းကို ဟက်ပီကျူးရီးယန်းခေါ် ပျော်ပျော်နေ သေခဲဝါဒသမားများ လိုက်နာလေ့ရှိကြသည်။ ဤနည်းကို စတင်ဆော်သြသူမှာ ရှောလမုန်ဘုရင်ကြီးဖြစ်သည်။ ရှောလမုန်က 'အချင်းတို့၊ ပျော်ရွှင် မြူးထူးကြကုန်၏။ နေမင်းကြီး၏အောက်၌ လူတို့အဖို့ စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ ရွှင်မြူးခြင်းတို့ထက် ကောင်းသောအရာ မရှိပြီ'ဟု ဆုံးမခဲ့၏။ ထို အမျိုးအစားသည် ဘဝပုစ္ဆာ(ဝါ) သေခြင်းတရားကို မြင်သော်လည်း ပျော်ပျော်ပါးပါး နေခြင်းဖြင့် မေ့လျော့ပစ်ရန်ကြိုးစားကြ၏။

ဤအမျိုးအစားသည် အထက်တန်းလွှာ ကြေးရည်တတ်အသိုက်အဝန်း၌ အများဆုံးဖြစ်သည်။ ဤသို့ မေ့လျော့ထားခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့အဖို့ လူ့ဘဝကြီးသည် အစစအရာရာ အဆင်ပြေလျက်ရှိသည်။ ရွှင်မြူးဖွယ် ကောင်းလျက်ရှိသည်။ ဤသို့ ဘဝပုစ္ဆာကြီးကို မေ့လျော့ထားကာမြူးထူးပျော်ပါးနေနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာပတ်ဝန်းကျင် စသည်တို့ကလည်း အထောက်အကူပေးလျက်ရှိ၏။ ၎င်းတို့သည် စာရိတ္တအရာတွင် ချွတ်ခြုံကျလျက်ရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာလိုလေသေးမရှိသည့်အဖြစ်သို့

ရောက်ရှိလာခြင်းသည် ကံကောင်း၍ မတော်တဆ ရောက်ရှိလာခြင်းမျှသာ ဖြစ်ကြောင်းကို မေ့လျော့လျက်ရှိကြသည်။ လူတိုင်းသည် ၎င်းတို့ကဲ့သို့ မောင်းမတစ်ထောင်ဖြင့် ပျော်ပါးခြင်း မပြုနိုင်။

လူတိုင်းသည် ရှောလမုန်ဘုရင်ကြီးကဲ့သို့ နန်းမ အဆောင်ပေါင်း တစ်ထောင်ဖြင့် ခံစားခြင်းမပြုနိုင်ဆိုသော အချက်ကို မေ့လျော့နေကြသည်။ ထို မိန်းမတစ်ထောင် ရှိသော ယောကျ်ားတစ်ယောက်ရှိတိုင်း မိန်းမ မရှိသော ယောကျ်ားပေါင်း တစ်ထောင်ရှိသည်ဟူသော အချက်ကို မေ့လျော့နေကြသည်။ နန်းမ တစ်ဆောင် ဆောက်တိုင်း ထိုနန်းဆောင်တို့ကို လူပေါင်းတစ်ထောင်တို့က နဖူးကချွေး ခြေမကျသည် အထိ ပင်ပန်းကြီးစွာဖြင့် ဆောက်လုပ်ပေးလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ၎င်းတို့ မေ့လျော့နေကြသည်။ မိမိအား ရှောလမုန် ဘုရင်ကြီးကဲ့သို့ စည်းစိမ်ခံစားနိုင်သော အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်သောကံတရားသည် နက်ဖြန်တွင် မိမိအား ရှောလမုန်ဘုရင်ကြီး၏ ကျွန်ကဲ့သို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲသောအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည် ဆိုသည့် အချက်ကိုလည်း ၎င်းတို့ မေ့လျော့နေကြသည်။ ဗုဒ္ဓသည် ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ စသည့် တရားတို့ကို မြင်ခဲ့၏။ ထိုတရားတို့သည် လောကီစည်းစိမ်ဟူသမျှကို အချိန်မရွေး အဆုံးသတ်စေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ့၏။ ထိုအရာများသည် စိတ်၏ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို မပေးနိုင်ကြောင်း

လည်း မြင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အသိဉာဏ် ထုံထိုင်းသော အဆိုပါ လူတန်းစားများမှာ ဗုဒ္ဓအား ပူဇော်လာခြင်း ဖြစ်စေခဲ့သော ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ မရဏ စသည့် တရားတို့ကို မြင်ခဲ့၏။ အသိဉာဏ်ထုံထိုင်းသော အဆိုပါ လူတန်းစားများမှာမူ ဗုဒ္ဓအား ပူဇော်လာခြင်းဖြစ်စေခဲ့သော ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ စသည့် တရားများကိုသည်း မမြင်နိုင်ကြရှာချေ။

ကျွန်ုပ်သည် အဆိုပါလူစားများ၏ လမ်းကိုလည်း မလိုက်နိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုလူစားများကဲ့သို့ အသိဉာဏ်ထုံထိုင်းသူလည်း မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်၏ ခေါင်းထဲ၌ ဂှင်းတို့ကဲ့သို့ ထုံထိုင်းသော အသိဉာဏ်မျိုး ရောက်အောင်လည်း အတင်းဖျစ်ညှစ်၍ သွတ်သွင်းခြင်း မပြုလိုချေ။

(၃) အားမာန်သတ္တိဖြင့် ရင်ဆိုင်ခြင်း။ ။ဤ အမျိုးအစားမှာ ဘဝပုစ္ဆာ (ဝါ) သေခြင်းတရားကို အားမာန်ဖြင့် ရင်ဆိုင်၏။ သတ္တိရှိရှိဖြင့် ရင်ဆိုင်၏။ လူ့ဘဝသည် ဒုက္ခသာတည်း၊ အချည်းနှီး သာတည်းဟု သိမြင်၏။ ထိုကြောင့် လူ့ဘဝကြီးမှ ဆိုးယုတ်ခြင်းမှန်သမျှ၊ ဒုက္ခမှန်သမျှကို ဖယ်ရှားရန် အားထုတ်၏။ သို့ရာတွင် ဤအမျိုးအစားမှာ လွန်စွာ နည်းပါး၍ ထိုနည်းမှာလည်း လွန်စွာ စိတ်တန်ခိုးသတ္တိကြီးမားသူ၊ အလွန် ဉာဏ် အမြော်အမြင် ရှိသူတို့သာလျှင် ကျင့်ကြံနိုင်သည့်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းသည် အကောင်းဆုံးနည်းဟု ယူဆသည့်အလျောက်

ပထမအကြိမ်

ကျွန်ုပ်သည် ထိုနည်းအတိုင်း ကျင့်ကြံလိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်များလောက် စိတ်တန်ခိုးသတ္တိကြီးမားသူ မဟုတ်။ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသူလည်း မဟုတ်ချေ။

(၄) မျော့ညှို့မှုဖြင့် ရင်ဆိုင်ခြင်း။ ။ထိုအမျိုးအစားသည် အမှန်တရားကို မြင်၏။ လူ့ဘဝသည် ဒုက္ခသာတည်းဟု သိ၏။ သို့ရာတွင် ဒုက္ခမှန်း သိလျက်နှင့်လည်း ထိုဘဝမှ လွတ်မြောက်အောင် ရုန်းနိုင်သော ခွန်အားသတ္တိမရှိဘဲ လူ့ဘဝမှ တစ်စုံတစ်ခုသောသုခ တွေ့လိမ့်နိုး မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် တပေပေ ရုန်းကန်ကူးခတ်နေကြသူများဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ကား ထိုအမျိုးအစားတွင် အပါအဝင်ဖြစ်လေသည်။

ရှောလမွန်ဘုရင်ကြီးနှင့် ရှိုပင်ဟောတို့ကဲ့သို့ လူ့ဘဝသည် တစ်စုံ တစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့အား မိုက်မဲကြမ်းကြုတ်စွာ ကလူကျီစယ်သော နည်းတစ်ခုဟု သိလျက်နှင့် လူ့ဘဝကြီးတွင် အသက်ရှင်နေရခြင်း၊ ကိုယ်လက်သန့်စင်နေရခြင်း၊ အဝတ်ဝတ်နေရခြင်း၊ အစားအစာမှီဝဲနေရခြင်း၊ စကားပြောနေရခြင်း (ကျွန်ုပ်အဖို့ဆိုလျှင် စာရေးနေရခြင်း) မှာ လွန်စွာ စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ လွန်စွာ နာကြည်းဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် သိလျက်နှင့်ပင် ထိုအတိုင်း အသက်ရှင်နေရပါသေးသည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ခြင်းမပြုခဲ့သေးလျှင် လူ့ဘဝသည် အချည်းနှီးတကား၊ ဒုက္ခတကား

ဟူသော ကျွန်ုပ်၏အတွေးသည် မခိုင်မာသေး၍သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်၏ အတွေးသည် ခိုင်မာလျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဆက်လက် အသက်ရှင်နေဦးမည်နည်း။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် တစ်ဖက်မှာ ဤသို့ လှည့်၍ စဉ်းစားပြန်ပါသည်။ (စဉ်းစားသည်ဟု ဆိုခြင်းထက် ခံစားကြည့်သည်ဟု ဆိုလျှင် မှန်ပါလိမ့်မည်)။

'ငါဟာ လူဖြစ်တယ်။ ဆင်ခြင်တုံဘရား (ဝါ) စဉ်းစားဉာဏ် ရှိသည်။ လူ့ဘဝကြီးဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိ။ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်၏လို့ ငါတည်းဟူသော ဆင်ခြင်တုံတရားက ယူဆတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားထက် မြင့်မားတဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရား တစ်မျိုးမရှိရင် (မရှိပါ၊ ရှိသည်ဟုလည်း ဘက်သေမပြနိုင်ကြပါ)။ ငါ့ရဲ့ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ အဆုံးစွန်သောအရာမဟုတ်ဘူးလား။ ဟုတ်တယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ ဘဝကို ဖန်ဆင်းသူပဲ။ ဆင်ခြင်တုံတရားရယ်လို့ မရှိရင် လူ့ဘဝဆိုတာလဲ မရှိဘူး။ ဒါဖြင့်ရင် လူ့ဘဝကို ဖန်ဆင်းသူဖြစ်တဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ ဘာဖြစ်လို့ လူ့ဘဝဟာ ဒုက္ခသာတည်း။ အချည်းနှီးသာတည်းလို့ ပြန်ပြီး သတိပေး နှိုးဆော်နေရသလဲ။ သူဖန်ဆင်းထားတဲ့အရာကို ဘာဖြစ်လို့ မကောင်းဘူးလို့ ပြန်ပြောရသလဲဟု ခံစားကြည့်သည်။

တစ်နည်း၊ 'ဘဝမရှိရင် ဆင်ခြင်တုံတရား (ဝါ) အသိဉာဏ်တရားလဲ မရှိနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ ဘဝဟာ မိဘနှင့်

တူတယ်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ သားသမီးနှင့်တူတယ်။ ဘဝဟာ အကြောင်းတရားဖြစ်တယ်။ ဆင်ခြင်တုံ တရားဟာ အကျိုးဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အကျိုးတရားဖြစ်တဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားဟာ အကြောင်းတရားဖြစ်တဲ့ ဘဝကို ပြင်းဆိုနေတယ်။ မကောင်းဘူးလို့ ပြောနေတယ်' ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်၏ အတွေးသည် မခိုင်လုံသေးချေ။ ရှေ့နောက် မညီညွတ်သေးချေ။

ဘဝကိုမပျော်ပိုက်လျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအဆုံးစီရင်၍ ဘဝမှ ရုန်းထွက်သွားနိုင်၏။ အတားအဆီးမရှိ။ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအကြောင်းများကို ပြောမနေဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးမစီရင်ရသေးသနည်း။ လူ့ဘဝကြီးကို မပျော်ပိုက်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်မသေသေးသနည်း။ လူ့ဘဝကြီးတွင် နေ့ထိုင်လျက်နှင့် ထို လူ့ဘဝကြီး၏အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဘဝကို အဆုံးမသတ်သေးသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်' လူ့ဘဝကြီးသည် မည်သို့ မည်နှယ်' စသဖြင့် ရေးသားပြောဆိုနေသေးသနည်း။ လူ့ဘဝသည် ဒုက္ခသာတကား၊ အမိုက်မှောင်သာတကားဟု ဆိုလျှင် အဘယ့်ကြောင့် ထိုဒုက္ခတွင်းထဲတွင် နေသေးသနည်း။ ထို အမိုက်တိုက်ထဲတွင် နေသေးသနည်း။ လောကတွင် အနတက္ကမသော လူတို့သည် ပျော်ရွှင်စွာနေကြ၍ မိမိတို့အလုပ်တွင် မိမိတို့ နှစ်သိမ့်ကျေနပ်နေကြပါလျက်နှင့် ထိုအထဲတွင် သင် မပျော်ပိုက်ဟုဆိုလျှင် အဘယ့်

ကြောင့် လူ့ဘဝမှ ထွက်မသွားသေးသနည်း။ ထွက်သွားလော့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လော့။

လူ့ဘဝကြီးသည် ဒုက္ခမျှသာတကားဟုလည်း သိရ၏။ အချည်းနှီးသောအရာသာတကားဟုလည်း သိ၏။ လူ့ဘဝကြီးမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းနည်းလမ်းသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်သည့်နည်းသာဖြစ်သည်ဟုလည်း သိ၏ ။သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ရန် မဆုံးဖြတ်သနည်း။ မဆုံးဖြတ်ရဲသနည်း။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် သတ္တိအနည်းဆုံး သတ္တဝါများသာ မဟုတ်လော။ မိမိယုံကြည်ချက်အတိုင်း မလုပ်ရဲဆုံးသော လူကြောက်များသာ မဟုတ်လော။ အပြောတစ်မျိုး အလုပ်တစ်မျိုး လုပ်တတ်သော သတ္တဝါများသာ မဟုတ်လော။ နို့သာလိမ်းထား သော ယမင်းရုပ်နှင့်ကာစားနေသော၊ လူမိုက်ကဲ့သို့ အပေါ်ယံ သာယာမှုတို့ကို ကျေနပ်နေကြသော လူ့ဗာလများသာ မဟုတ်လော။

ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ မလုပ်နိုင်သေးချေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ကျွန်ုပ် သတ္တိနည်း၍သော်လည်းဖြစ်ရမည်၊ သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ် အတွေးများ အံချော်နေ၍သော်လည်း ဖြစ်ရမည်။ မည်သူ့ဘက်က မှားသနည်း။ ကျွန်ုပ် မှားသလော။ ကျွန်ုပ် အတွေးများက မှားသလော။ ဤသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် မစဉ်းစားတတ်ချေ။ သို့ရာတွင် ကာလ အတန်ကြာသော

အခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ ရှေ့တွင် ရှိနေသော သံသယတည်း ဟူသော နှင်းမြူတို့သည် ပျောက်ကွယ်လွင့်စဉ်ကာ ကျွန်ုပ်၏ အခြေအနေကို ထင်ထင်လင်းလင်း ပြန်လှန်သုံးသပ်နိုင်လာခဲ့ ပါသည်။

ကျွန်ုပ်ဆင်းသက်လာသော လူတန်းစားသည် ချမ်းသာသော လူတန်းစားဖြစ်၏။ ကျမ်းတတ် စာတတ် လူတန်းစား ဖြစ်၏။ ဇိမ်ခံလူတန်းစားဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုလူစု ကွက်ကွက်ကလေးကို လူ့လောကကြီးဟု ထင်ခဲ့၏။ လူ့လောကကြီးတစ်ခုလုံးသည် ထိုလူတန်းစား ဖြစ်သည်ထင်ခဲ့၏။ ထိုလူတန်းစားမှအပဖြစ်သော အသက်ရှင် နေထိုင်လျက်ရှိသော အနုတ္တကမသော အခြားသူများကို လူများဟု မှထင်ဘဲ တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးဟု ထင်ခဲ့၏။ ကာလ အတော်ကြာသော အခါတွင်မှ အဆိုပါ လက်တင်ဆုပ်စာ လူတန်စု၏ ဘဝကို အဓိပ္ပာယ်ရှိအောင်ဖန်တီးပေးခဲ့သူမှာ ကမ္ဘာလောကကြီးတွင် အသက်ရှင် နေထိုင်ခဲ့သော ယခုလည်း နေထိုင်လျက်ရှိသော အနုတ္တကမသော သာမန်ပြည်သူများဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် သာမန် လုပ်သားပြည်သူများ၏ ရုပ်ဘဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထူးဆန်းစွာ တွယ်တာ မြတ်နိုးလာခဲ့သည်၌ ၎င်းတို့ကို နားလည် လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်ခဲ့သကဲ့သို့ အသိဉာဏ် ခေါင်းပါးခြင်း၊ မိုက်မဲခြင်း မရှိ

ကြောင်းကို နားလည် လာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုလျှင် လူ့ဘဝတွင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်း ပြုလိုလျှင် လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိသော၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုသော လက်တစ်ဆုပ်စာ ဝိမ်ခံလူတန်းစားအတွင်း၌ ရှာဖွေခြင်းမပြုသင့်။ (ယခင်ကရော ယခုပါ။) ကောင်းစွာ နားလည်ကြသော မိမိတို့၏ဘဝနှင့် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ဝိမ်ခံလူတန်းစားများ၏ ဘဝတည်းဟူသော ဝန်ထုပ်ကြီး နှစ်ခုကို ထမ်းထားရသော သာမန် လုပ်သားပြည်သူများထဲတွင်သာ လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာဖွေသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာခဲ့သည်။

သေချာစွာ စေ့ငှ ကြည့်လိုက်သောအခါ၌ သန်းပေါင်းများစွာသောလုပ်သားပြည်သူများသည်လူ့ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို (ယခင်ကရော ယခုပါ)ကောင်းစွာ နားလည်သိမြင်သော အသိဉာဏ်ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ် တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသိဉာဏ်မှာ ထာဝရဘုရားသခင်၏ ဖန်ဆင်းခြင်း တရား၌ ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအချက်ကိုသည်း လက်မခံနိုင်ချေ။

'သူတို့ရဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ ထာဝရဘုရား၏ ဖန်ဆင်းခြင်း တရားကို ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းချက်ကြောင့် ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ ခြောက်ရက်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့ ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ တမန်တော်

များနဲ့ မိစ္ဆာနတ်များ ရှိခြင်းကို ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ငါဟာ ဒီအရာတွေကို ယုံကြည်လိုရင် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်လွှတ်ရလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ငါဟာ ဆင်ခြင်တုံ တရားကို လက်ကိုင်ပြုနေသးသမျှတော့ ဒီအဆိုကိုလဲ လက်မခံနိုင်ဘူး'

ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့စဉ်းစား၏။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏အခြေအနေသည် အကျပ်တွေ့လျက်ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ဆင်ခြင်တုံတရား၏လမ်းသို့ လုံးဝ လိုက်မည်လော။ သို့ဆိုလျှင် လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ အချည်းနှီးတကား၊ ဒုက္ခတကား၊ မရဏာ၌ အဆုံးသတ်ရသော ဘဝတကားဟူ ပြောလျက် ရှိလေပြီ။ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် လူ့ဘဝကို ချေဖျက်လျက်ရှိလေပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ အလိုသို့လိုက်လျှင်၊ လူ့ဘဝကြီးက အမြန်ဆုံး ထွက်သွားရန်သာ ရှိတော့သည်။ အလွယ်ဆုံးနည်းနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ရန်သာရှိတော့သည်။

တစ်ဖန်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားတော် အလိုသို့ မလိုက်လိုလျှင်၊ ဖန်ဆင်းခြင်းတရား၌ လုံးဝယုံကြည်ရတော့မည်လော။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကျိုးကြောင်းညီညွတ်ခြင်း မရှိသောအရာ၊ ယုတ္တိမရှိသောအရာ၌ ယုံကြည်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ရပေတော့မည်။ ဤသို့ယုံကြည်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တွင်ရှိနေသော ဆင်ခြင်တုံတရားကို ချေဖျက်ရာ ရောက်နေပေတော့မည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အကျပ်တွေ့လျက်ရှိ၏။ ဆင်ခြင်တုံတရား၏လမ်းသို့ လိုက်ခြင်းသည် လူ့ဘဝကို အဆုံး သတ်သည့်လမ်းဖြစ်သည်။ ဤလမ်းကို လိုက်၍မဖြစ်သေး၊ တစ်ဖန်

ယုံကြည်ခြင်းတရား၏ လမ်းသို့ လိုက်ခြင်းသည် ဆင်ခြင်တုံတရားကို ချေဖျက်သည့်လမ်းဖြစ်သည်။ ဤလမ်းသည်လည်း ဟန်မကျသေး။ လူ့ဘဝကို အဆုံးသတ်၍ မဖြစ်သည့်နည်းတူ ဆင်ခြင်တုံတရားကို လုံးဝ လက်လွှတ်ရမည်ဆိုသည့် ကိစ္စသည်လည်း သဘာဝမကျသေးချေ။

သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်လမ်းကို လိုက်ရမည်နည်း။ အထပ်ထပ်အပြန်ပြန် ကျွန်ုပ် စဉ်းစား၏။ သို့ရာတွင် အဖြေမထွက်။ နောက်၌ကား ကျွန်ုပ်၏ အမှားတစ်ခုကို သွားတွေ့ပါသည်။ ဤအကျပ်အတည်း နှစ်ခုကြားတွင် ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိနေရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု မှားယွင်းနေ၍သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တွေ့လာရပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏အမှားကား အခြားမဟုတ်။ လူ့ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုနားလည်ရာ၌ ပညတ်ဖြစ်သော အရာတို့ဖြင့် ဖွင့်ဆိုနိုင်းယှဉ်စဉ်းစားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ လောကတွင်ပညတ်ဖြစ်သောအရာတို့၌ အဆုံးစွန်သော အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ ပညတ်သည် ပရမတ်နှင့်ကင်း၍ မတည်စကောင်း။ ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝ၏ပုစ္ဆာ (ဝါ) သေခြင်းတရား၏ပုစ္ဆာကို ရှင်းလိုလျှင် ပညတ်နှင့် ပရမတ်တို့ကို ဆက်စဉ်းစားမှ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာပါသည်။

ရှင်းပါဦးမည်။ ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌၊ လူ၏ အသိဉာဏ်တရား၊ သည် ပရမတ်ဟု ထင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လူ၏အသိဉာဏ်တရားကပေးသောအဖြေသည် ပရမတ္ထသစ္စာဟု ထင်ခဲ့၏။ ဥပမာ 'လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဒုက္ခ

သာတည်း’ဟူသော ရှိုပင်ဟောာ၏ အဖြေသည် တိကျသည်။ ခိုင်မာသည်။ ပရမတ္ထတရား ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သေချာစွာ စဉ်းစားသော် ထိုစကားသည် ပရမတ္ထသစ္စာ မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်က ပရမတ္ထသစ္စာဟု ထင်နေခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မဏမျိုးနွယ်များနှင့်တကွ ရှောလမုန်မင်းကြီးနှင့် ရှိုပင်ဟောာ သူတို့၏ အဖြေသည် တကယ်၌ ပညတ်မျှသာ ဖြစ်၏။ အာဂမယုတ္တိမျှသာ ဖြစ်၏။ ပရမတ်မဟုတ်။ သဘာဝ ယုတ္တိ မဟုတ်ချေ။ ၎င်းတို့၏ အဖြေသည် သင်္ချာတစ်ပုဒ်၌ အဖြေကိုညီမျှခြင်း ထုတ်ရမည့်အစား၊ က = က သို့မဟုတ် ခ = ခ ဟု ထုတ်ပြသည်နှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသော ပုစ္ဆာကို ၎င်းတို့ အဖြေအရ ကြည့်လျှင် ဘဝဟူသည် ဘဝသာဖြစ်သည်။ ဘာမျှမဟုတ်ဟု ဆိုရာရောက်၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့၏ အဘိဓမ္မာဉာဏ်သည်လည်း ဘဝပုစ္ဆာကို မဖြေရှင်းနိုင်သေးချေ။ ဆင်ခြင်တုံတရားသည်လည်း ဘဝပုစ္ဆာကို မဖြေနိုင်သေးချေ။

သို့ဖြစ်လျှင် ထာဝရဘုရားသခင်၌ ယုံကြည်ခြင်း တရားသည် ဘဝပုစ္ဆာကို ဖြေရှင်းနိုင်သလော။

ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိသည် မှန်၏။ ယုတ္တိကင်းမဲ့သည် မှန်၏။ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်ခြင်း မရှိသည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းက ဆင်ခြင်တုံတရားထက်၊ တစ်ပမ်းသာသော အချက် တစ်ချက်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအချက်မှာ အခြားမဟုတ်။ ပညတ်နှင့် ပရမတ်ကို ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဘဝပုစ္ဆာကို ယုံကြည်ခြင်းတရားဖြင့် အဖြေထုတ်ကြည့်သော် ဤသို့ အဖြေထွက်လာ၏။

(၁) ငါ ဘယ်လို အသက်ရှင်နေထိုင်မည်နည်း။
ဘုရားသခင်၏ ဥပဒေသော်ဖြင့် နေထိုင်ရာ၏။

(၂) ငါ့ဘဝမှ မည်သည့်အကျိုးတရားများ ထွက်ပေါ်လာမည်နည်း။
ထာဝရ ဒုက္ခသော်လည်းကောင်း၊ ထာဝရသုခသော်လည်းကောင်း ပေါ်ထွက်လာမည်၊

(၃) မရှုတ်ဖျက်ဆီး၍မရနိုင်သော ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ဟူ၍ ရှိသလော။
ရှိသည်။ ထိုအဓိပ္ပာယ်မှာ၊ ထာဝရဘုရား (ဝါ) ကောင်းကင်ဘုံနှင့် ပေါင်းစပ်ညီညွတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကား ဘဝပုစ္ဆာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယုံကြည်ခြင်း တရားကပေးသောအဖြေ ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ယခုထက်တိုင် ယုံကြည်ခြင်းတရားကို လက်မခံနိုင်သေးချေ။ ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် ကျွန်ုပ်၏အမြင်၌ ယုတ္တိမရှိ၊ ကျိုးကြောင်းမညီညွတ်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။ သို့ရာတွင် မည်သို့ရှိစေ၊ ဘဝပုစ္ဆာ (ဝါ) သေခြင်းတရားကို အဖြေပေးနိုင်သောအရာမှာ ထိုယုံကြည်ခြင်းတရားသာ ဖြစ်သည်ကိုမူ ဝန်ခံရတော့မည်သာ ဖြစ်လေသည်။ လူ့ဘဝကို နေပျော်အောင် ဖန်တီးပေးသော အရာမှာ ယုံကြည်ခြင်းတရားသာ ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံရတော့မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

လူဟုဖြစ်လာသည်နှင့် လူအား လူ့ဘဝကြီးတွင် နေပျော်အောင် ဖန်တီးသောအရာမှာ ယုံကြည်ခြင်းတရားသာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ (ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် ယုတ္တိရှိမရှိမှာ တစ်ဌာန ဖြစ်ပါသည်။ (ယုံကြည်ခြင်းတရား၌ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောပြောဆိုမခဲ့သော ဩဝါဒမျှ မပါ၊ ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် လူ့ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်းဖြစ်သည်။ သိမြင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် လူ့ဘဝ၏ခွန်အားဖြစ်သည်။ လူသည် အသက်ရှင်နေသမျှကာလပတ်လုံး တစ်ခုခုကိုယုံကြည်၏။ လူသည် ပညတ်ဖြစ်သော အရာတို့ကို မသိမြင်သေးလျှင် ပညတ် ဖြစ်သော အရာတို့ကို ယုံကြည်၏။ ပညတ်ဖြစ်သောအရာတို့ကို သိမြင်ပြီး၍ ထိုအရာတို့ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိတော့လျှင် ပရမတ်ဖြစ်သော အရာတို့၌ ယုံကြည်ရမည်ဖြစ်၏။ လူသည် တစ်ခုခုကို ယုံကြည်နေရမည်သာဖြစ်၏။ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ အသက်မရှင်နိုင်ချေ။

[၃]

'ငါ ဘာလဲ'

ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့မေးမိ၏။

'ငါဟာ ပရမတ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်တယ်'ဟု အဖြေထွက်၏။ ဤစကားများသည် ဘဝပုစ္ဆာတစ်ခုလုံးကို အဖြေပေးသကဲ့သို့ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်၏။

ဘဝပုစ္ဆာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယုံကြည်ခြင်းတရားကပေးသော အဖြေသည် အမှန်ကန်ဆုံးဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ခပ်ရေးရေး သဘောပေါက်သလို ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ယုံကြည်ခြင်းတရားကို သက်ဝင်ရန် အားထုတ်၏။ ဆင်ခြင်တုံတရားကို တိုက်ရိုက်ကြီး ချေဖျက်ခြင်း မပြုသည့် မည်သည့် ယုံကြည်ခြင်းတရားကို မဆို လက်ခံရန် အဆင်သင့်ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မဟာဓေဗဒင်ဘာသာ စသည်တို့ကို ကျမ်းစာများမှ လေ့လာ၏။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကျမ်းစာများမှ လည်းကောင်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များထံမှလည်းကောင်း လေ့လာ၏။

ပထမအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် နီးစပ်သော ရုရှားသမားရိုးကျ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ အသိုက်အဝန်းသို့ ချဉ်းကပ်လေ့လာကြည့်၏။ ဘဝနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ အမြင်များ၊ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ချက်များကို ကြားနာကြည့်၏။ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးကြည့်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ထာဝရဘုရား၏ ဖန်ဆင်းခြင်း ဟူသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ ယုတ္တိမရှိဟု ယူဆကာ ယုံကြည်ခြင်းမရှိသော်လည်း လောကတွင် လူ့ဘဝကို နေပျော်အောင် ဖန်တီးပေးနိုင်သည့်အရာမှာ ယုံကြည်ခြင်းတရားသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် မည်သို့မျှ ယုတ္တိမရှိသည် ဖြစ်စေ

ဆင်ခြင်တုံ တရားနှင့် တိုက်ရိုက်မဆန့်ကျင်လျှင် ထို ယုံကြည်ခြင်း တရားကိုပင် လက်ခံမည်ဟူသော လျှော့ပေါ့ချက်ဖြင့် ၎င်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်း တရားသည်သည်း ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ရှင်းလင်းခြင်း မပြုနိုင်ရုံမျှမက ပို၍ပင် ဝေ့မှိုန်ရှုပ်ထွေးစေကြောင်း တွေ့ရပြန်၏။

၎င်းတို့ကလည်း ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းတရားကို အာ ပေါက်မတတ် ရှင်းပြကြ၏။ လျှာထွက်မတတ် ဟောကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ ဟောကြပြောကြသောကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ သဒ္ဓါစိတ်ဖြစ်ပေါ်မလာရုံမျှမက ၎င်းတို့၏ အမှားများကို တွေ့သည်ထက် တွေ့လာခဲ့လေပြီ။ ၎င်းတို့၏ အဆိုးအမများမှာ ကျွန်ုပ် သိထားသော ခရစ်ယာန် တရားဓမ္မစစ်များ ပျောက်ကွယ်လုမတတ် အတ္တနော‌မတ္တိများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့၏ဘဝမှာသည်း ကျွန်ုပ်၏ဘဝနှင့် 'ထူးမခြားနား' မျှသာမက အပြောနှင့်အလုပ် မညီဘဲရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။

၎င်းတို့က မည်မျှဒိုကာချဲ၍ရှင်းလင်းကြစေ၊ ကျွန်ုပ်ကား ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းတရားတွင် သဒ္ဓါစိတ် မရှိတော့ပြီ။ သက်ဝင်ခြင်းမရှိတော့ပြီ။ ၎င်းတို့သည် ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းအပ်သော၊ကြောက်ဖွယ်သော လူ့ဘဝကြီးကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသူ၊ နားမလည်သူများ တကာဟူသာ ကျွန်ုပ်မြင်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ သက်ဝင်လျက်

ရှိသည့် ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် ကျွန်ုပ် ရှာဖွေလျက်ရှိသော ယုံကြည်ခြင်းတရားမျိုး မဟုတ်သေးကြောင်းကိုသာ မြင်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်း တရားသည် တကယ့် ယုံကြည်ခြင်း တရားစစ်မဟုတ်ဘဲ ဟက်ပီကျူးရီးယန်း ခေါ် 'ပျော်ပျော်နေသေခဲ' ဝါဒသမားများကဲ့သို့ အသက်ရှင်နေစဉ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှစ်သိမ့်ခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ကြောင်း သိလာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျမ်းတတ်စာတတ် ဘာသာရေး အသိုက်အဝန်းကို ဖဲကြဉ်ခဲ့ပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်သည်ဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ စာမတတ်သော ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များထံ ချဉ်းကပ်လေ့လာကြည့်မိပြန်သည်၊ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းတရားမှာလည်း တကယ် ခရစ်ယာန်စစ်များ မဟုတ်ပြန်ချေ။ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းတရားသည် ကျမ်းတတ် စာတတ်တို့၏ ယုံကြည်ခြင်း တရားကဲ့သို့ အတ္တနောမတ္တိများ ကင်းစင်သော်လည်း ဥပါဒါန်အစွဲအလမ်းတို့ဖြင့် ပြွမ်းလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ထို ဥပါဒါန်အစွဲအလမ်းတို့သည် ၎င်းတို့ဘဝ၌ မရှိမဖြစ်သော အရာ၊ လိုအပ်သောအရာ ဖြစ်လျက်ရှိကြ၏။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့၏ဘဝနှင့် ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ခြင်း တရားကို လေ့လာကြည့်မိသည်။ ထိုသို့ လေ့လာသော အခါ ၎င်းတို့၌ တကယ့် ယုံကြည်ခြင်းတရား ရှိကြောင်း၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းတရားသည် ၎င်းတို့အဖို့ မရှိမဖြစ်သောအရာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းတရားသာလျှင် ၎င်းတို့ဘဝကို

အဲဒိပ္ပသယ်နှင့် ပြည့်စုံစေ၍ ၎င်းတို့ဘဝကို နေပျော်အောင် ဖန်တီးပေးလျက်ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ရသည်။

၎င်းတို့၏ ဘဝကား ကျွန်ုပ်တို့ လူတန်းစား၏ ဘဝနှင့် ခြားနားလှ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘဝသည် ပျင်းရိခြင်း၊ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ခံစားခြင်း၊ မကျေနပ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကုန်လွန်သော ဘဝဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ ဘဝကား ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ အလုပ် လုပ်ရသော ဘဝဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့သည် ဘဝကို ကျေနပ် ရောင့်ရဲလျက် ရှိကြောင်းလည်း တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ် တို့က နာခြင်းနှင့် သေခြင်းကို တွေးတော ထိတ်လန့်လျက် ရှိချိန်၌ ၎င်းတို့သည် ပျော်ပျော်ကြီး နေကြ၏။ ဝေဒနာကို ခံစားကြ၏။ သေခြင်းကို တည်ငြိမ်စွာ (အများအားဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ) ရင်ဆိုင်သွားကြ၏။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့ကို ခင်တွယ်လာခဲ့၏။ ၎င်းတို့ ဘဝကို သိလာသည်နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ၎င်းတို့ကို ပို၍ ခင်တွယ်လာကာ လူ့ဘဝတွင် ဆက်လက် အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်း ပြုရန် လွယ်ကူလာခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ် သည် ၎င်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နှစ်နှစ်တာမျှ လှည့်ပတ် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်ုပ်တွင် ပြောင်း လဲချက်ကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေပြီ။ ထိုပြောင်းလဲ ချက်ကား အခြား မဟုတ်၊ ဥစ္စာရှိ၊ ပစ္စည်းရှိ၊ စာတတ်။ ကျမ်းတတ်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ လူတန်းစား၏ ဘဝကို ရွံမုန်းစက်ဆုပ်လာခြင်းနှင့် အလုပ်လုပ်သော လုပ်သား ပြည် သူတစ်ရပ်လုံး၏ ဘဝ (ဝါ) လူ့ဘဝကြီးကို ဖြစ်တည်စေအောင်

ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်သော လူ့ဘောင်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ချစ်ခင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လူ့ဘဝ ဆိုသည်ကား အခြားမဟုတ်။ နာခြင်း သေခြင်းတို့ကို ပျော်ပျော်ကြီး ရင်ဆိုင်သော တကယ် အလုပ်လုပ်သော သာမန် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ဘဝကပင် ဖြစ်သည်တကားဟု ကျွန်ုပ် နားလည်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ဘဝတွင် ကိန်းဝပ်နေသော အဓိပ္ပာယ်သည် မှန်ကန်သည်ဟုလည်း ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်ုပ်လက်ခံခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်သည် တစ်ခါက 'လူ့ဘဝဆိုတာဘာလဲ' ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးခဲ့၏။ 'လူ့ဘဝဆိုသည်မှာ ဒုက္ခသာတည်း၊ ဆိုးယုတ်ခြင်းသာတည်း'ဟု ကျွန်ုပ်ဖြေခဲ့၏။ မှန်၏။ ထိုစကား ထိုအဖြေသည် ကျွန်ုပ် တစ်ဦးတည်း၏ ဘဝအတွက် မှန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ လူတန်းစား၏ ဘဝအတွက် မှန်၏။ သို့ရာတွင် ယေဘူယျဖြစ်သော လူ့ဘဝကြီး တစ်ခုလုံး အတွက်ကား မမှန်ချေ။ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝသည် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားနေရသော ဘဝဖြစ်၏။ တဏှာ၏ အလိုသို့ လိုက်နေသော ဘဝဖြစ်၏။ ထိုဘဝသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ ဆိုးယုတ်မှုတို့ဖြင့် ပြီး၏။ ထိုအခါတွင်မှ 'လူ၏အလုပ်သည် မကောင်းမှုများသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူသည် အလင်းထက် အမှောင်ကို ကြိုက်၏' ဟူသော ခရစ်ဝင်ကျမ်းလာ စကားများကို ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်လာခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့ဘဝကို အမှန်အတိုင်း မြင်နိုင်ရန်အတွက် လူ့ဘောင်ကြီး၏ ဘဝတစ်ခုလုံးကို ခြုံကြည့်ရမည်

ဖြစ်၏။ လူ့ဘဝတွင် ခိုကပ်နေသော ကပ်ပါးတစ်စု၏ ဘဝ ကွက်ကွက်ကလေးကို မကြည့်ရာ။

ငှက်ငယ်သည် ပျံသန်းရန်၊ အစာရှာဖွေရန်၊ အသိုက်အမြုံဆောက်ရန် အသက်ရှင်နေခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအလုပ်များကို လုပ်နေသော ငှက်ငယ်ကို မြင်သည့်အခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် ငှက်ငယ်နှင့်အတူ ကြည်နူးခြင်းဖြစ်၏။ ဆိတ်၊ ယုန်၊ ဝံပုလွေတို့သည် အစာကို ရှာဖွေ စားသောက်ရန်၊ မျိုးနွယ် ပြန့်ပွားစေရန်၊ မိမိတို့၏ သားငယ်သမီးငယ်များကို အစာကျွေးရန် အသက်ရှင်နေကြခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် ထိုအလုပ်များကို လုပ်ရာ၌ ပျော်မွေ့လိမ့်မည်၊ ၎င်းတို့ ဘဝသည် ကျိုးကြောင်း ညီညွတ်ခြင်း ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် လူသည် မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်သနည်း။ ၎င်းသည်လည်း တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ အစာကို ရှာဖွေစားသောက်ရလိမ့်မည် ဖြစ်၏။ အလုပ် လုပ်ရမည် ဖြစ်၏။ (သို့ရာတွင် တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ တစ်ဦးချင်းလုပ်၍မရ အများနှင့် ဝိုင်းလုပ်ရမည်ဖြစ်၏။) လူသည် ၎င်းတစ်ဦးတည်းအတွက် အလုပ်လုပ်၍ မဖြစ်၊ အားလုံးအတွက် အလုပ် လုပ်ရမည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ လုပ်နိုင်လျှင် လူသည် ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ရမည်။ ၎င်း၏ ဘဝသည်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသောဘဝ၊ ကျိုးကြောင်း ညီညွတ်သော ဘဝဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်လူမှန်းသိသည့် အနှစ်သုံးဆယ်အတွင်း ကျွန်ုပ်ဘာလုပ်ခဲ့သနည်း။ ကျွန်ုပ်သည် အများအတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့ မဆိုထားနှင့် ကျွန်ုပ် တစ်ဦးတည်း အသက်ရှင် နေထိုင်ရေးအတွက်ပင် ကျွန်ုပ် မလုပ်ခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ကပ်ပါးတစ်ဦး

အနေဖြင့်သာ အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်း ပြုခဲ့၏၊ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝသည် မည်သည့်အတွက် အသုံးကျသနည်းဟု မေးမိ၏။ မည်သည့်အတွက်မျှ အသုံးမကျခဲ့ချေ။ လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အသက်ရှင်နေနိုင်ရန်အတွက် အလုပ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျှင် အနှစ်သုံးဆယ်လုံးလုံး မိမိ၏ အသက်ရှင် နေထိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ အခြားသူ၏ အသက်ရှင်နေထိုင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ဘာမျှ မလုပ်ခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်အဖို့ လူ့ဘဝသည် အဓိပ္ပာယ် မရှိ၊ ဆိုးယုတ်ခြင်းသာတည်းဟု မြင်သည်မှာ ဘာမျှ အံ့ဩစရာ မရှိတော့ချေ။ ထိုအဖြေမှလွဲ၍ အခြားဘာမျှ မရနိုင်ချေ။

ထိုအချိန်မှစ၍ လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်လိုလျှင် အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်း ပြုရမည် (ဝါ) အလုပ်လုပ်ရမည်ဟု ကျွန်ုပ် နားလည်လာခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်လျက်ရှိသော အရာတစ်ခု ကျန်သေးသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ထာဝရဘုရားဆိုသော အရာကို မယုံကြည်သောစိတ် ကျန်ရစ်ခဲ့သေး၏။ (ထာဝရဘုရားသခင်ကို လိုက်လံရှာဖွေနေခြင်းဟုလည်း ခေါ်နိုင်ပါ၏။)

ကျွန်ုပ်သည် အဘိဓမ္မာဆရာများ ဖြစ်သော ရှိုပင်ဟော နှင့် ကန့်တို့၏ ကျမ်းများကို ဖတ်၏။ ၎င်းတို့က ထာဝရဘုရားသခင်ဟူ၍ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ရှိကြောင်းကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင် သက်သေပြ၍ မရနိုင်ဟု ဆိုကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့၏အဆို အမိန့်ကို လက်မခံနိုင်ချေ။

ပထမအကြိမ်

ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့စဉ်းစား၏။

သက်ရှိ သက်မဲ့ သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့သည် အကျိုးတရား သာ ဖြစ်၍။ သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းတရားများဟူ၍ ရှိရပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထို အကြောင်းတရားများ၏ အစမူလတည်းဟူသော ပထမ အကြောင်းတရားကြီးတစ်ခု ရှိရပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့် ထို အရာအားလုံးတို့၏ မူလဘူတ ဖြစ်သော အကြောင်းတရား ကြီးကို လူတို့က 'ထာဝရဘုရားသခင်'ဟု ခေါ်ဆိုနေကြခြင်း သာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။

လောက၌ ကျွန်ုပ်ကို စိုးမိုးချုပ်ကိုင်ထားသော အင်အား စုကြီးတစ်ခု ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ထိုအင်အားစုကြီးသည် မည်သို့သော အင်အားစုနည်း။ ထိုအကြောင်းတရားသည် မည်သို့သော အကြောင်းတရားနည်း။ ထိုအင်အားစု၊ ထိုအကြောင်း တရားကို မည်သို့ သိမြင်နိုင်သနည်း။ 'ထာဝရဘုရားသခင်'ဟု ခေါ်သော ထိုအကြောင်းတရားနှင့် ကျွန်ုပ်သည် မည်သို့ ဆက်စပ်နေသနည်း။ ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့မေးမိ၏။ ထိုအခါ၌ 'ထာဝရဘုရားသခင်'သည် ဖန်တီးသူ၊ စောင့်ရှောက်သူ၊ ကယ်တင်သူ ဟူသော သမားရိုးကျအဖြေကိုသာရ၏။

ထိုအဖြေကိုလည်း ကျွန်ုပ် မကျေနပ်နိုင်သေး။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် စိတ်ပျက်လာပြန်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ် ရှာဖွေလျက်ရှိသော 'ထာဝရဘုရားသခင်'ကို ဆည်း ကပ်ကြည့်၏။ ကျွန်ုပ်ကို ကူညီမှုင်းမှုနှ် ဆုတောင်းကြည့်၏။ ဆုတောင်းသည်နှင့်အမျှ 'ထာဝရဘုရားသခင်' ဆိုသူသည်

ကျွန်ုပ်၏ ဆုတောင်းစကားကို ကြားနာခြင်းမရှိကြောင်း ပို၍ သဘောပေါက်လာ၏။ ကျွန်ုပ် ဆုတောင်းလျက် ရှိသော 'ထာဝရဘုရားသခင်'ဆိုသူသည်းမရှိဟု ကျွန်ုပ် နားလည်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ် အာပေါက်မတတ် ဆုတောင်းသော်လည်း 'ထာဝရဘုရား'ကိုလည်း မတွေ့။ ၎င်း၏ ကူညီစောင့်မခြင်းကိုလည်း မရသည့်အခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် အသက်ကင်းမဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်လာပြန်သည်။

သို့ရာတွင် ထိုထက်လည်း လွန်၍ ကျွန်ုပ် မတွေးတတ်။ ကျွန်ုပ်သည် အကြောင်းတရားမရှိဘဲ ဤကမ္ဘာလောကကြီးထဲတွင် လာ၍ လူဖြစ်နေရခြင်း မဟုတ်။ အကြောင်းတရားတစ်ခုတော့ ရှိရမည်ဟူသည့် အတွေးထဲ၌သာ ထပ်၍ထပ်၍လည်နေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အသိုက်အမြုံမှလိမ့်ကျသည့် အပျံသင်စ ငှက်ကလေးကဲ့သို့ မျက်စိလည်လမ်းမှား၍ ရောက်လာခြင်း မဟုတ်တန်ရာဟူသော အတွေး၌သာ ဝဲလှည့်နေသည်။ ထို့ထက်လွန်၍ မတွေးတတ်ပြီ။

တစ်ဖန် တစ်ဖက်လှည့်၍ စဉ်းစားပြန်သည်။

ကောင်းပြီ။ အသိုက်မှလိမ့်ကျသော အပျံသင်စ ငှက်ငယ်သည် မြက်တောထဲသို့ မျက်စိလည် လမ်းမှား ရောက်လာသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်သည်လည်း လူ့ဘဝကြီးထဲသို့ မျက်စိလည်လမ်းမှား၍ ရောက်လာသည်ပင် ထားပါဦး၊ ကျွန်ုပ်၏ ဝမ်းကြာတိုက်တွင် လွယ်ခဲ့ရသော မိခင်၊ နို့ချိုတိုက်ကျွေးခဲ့သော မိခင်၊ မြတ်နိုးတွယ်တာသော မိခင် ရှိရဦးမည်။ ယခု ထိုမိခင်သည် မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်သွားပြီနည်း။ မိခင်သည်

ကျွန်ုပ်ကို စွန့်ပစ်ကျောခိုင်းသွားပြီဆိုလျှင် မည်သူ၏ ပယောဂကြောင့် မိခင်သည် ကျွန်ုပ်ကိုစွန့်ပစ်ကျောခိုင်းသွားရသနည်း။ မိခင်မရှိသည့်နောက် ကျွန်ုပ်ကို မည်သူက တွယ်တာချစ်ခင်သေးသနည်း။ ကျွန်ုပ်ကို လူ့ဘဝကြီးတွင် အသက်ရှင်နေနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်အား ကျွေးမွေးပြုစုထားသည့်သူ တစ်ဦးတော့ ရှိရဦးမည်ဟု ကျွန်ုပ် တွေးတောမိသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူသည် မည်သူနည်း။ 'ထာဝရဘုရားသခင်' လော။

'ဟုတ်တယ်၊ ထာဝရဘုရားသခင်ဆိုတာ ရှိတယ်' ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ နှလုံးသွင်းကြည့်၏။ သက်ဝင်ကြည့်၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ရှင်သန်လာသည်ဟု ထင်ရကာ စိတ်သက်သာသလို ရှိသည်ဟု ထင်ရ၏။ (ဤအချက်ကိုကား ဝန်ခံပါသည်။) ကောင်းပြီ။ 'ထာဝရဘုရားသခင်' ဟူ၍ ရှိလျှင် ကျွန်ုပ်နှင့် 'ထာဝရဘုရားသခင်'သည် မည်သို့ဆက်စပ်နေသနည်း။ 'ထာဝရ ဘုရားသခင်'သည် ၎င်း၏သားတော် ကယ်တင်ရှင်ကို ကျွန်ုပ်ထံ စေလွှတ်ခဲ့တော်မူသည် ဟူသော သမားရိုးကျအဖြေကိုသာရ၏။ ဤသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထို 'ထာဝရ ဘုရားသခင်'သည် နီးရာမှ ဝေးသွားပြန်ကာ ရေခဲတုံးကြီးသဖွယ် အရည်ပျော် ပျောက်ပျက်သွားခြင်းကို တွေ့ရပြန်သည်။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်ကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လျက်နှင့် လက်တွေ့ မလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းပေတည်း။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် 'ထာဝရဘုရားသခင်'ကို လိုက်လံ ရှာဖွေခဲ့ရာမှ တွေ့တော့မလိုဖြစ်လိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်၊ နီးလာလိုက်၊ဝေးသွားလိုက်၊ စိတ်ပျက်လိုက်၊ ဝမ်းသာမလို ဖြစ်လိုက်နှင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာဖြစ်ခဲ့ရ၏။

ကျွန်ုပ် မှတ်မိသေး၏။ အချိန်မှာ နေ့ဦးပေါက် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် တောစပ်ကလေးတစ်ခုတွင်ထိုင်ကာ ကျေးငှက်တို့ တွန်ကျူးသံကို နားထောင်လျက်ရှိ၏။ ထိုသို့နားထောင်ရင်း လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်လုံးလုံး ကျွန်ုပ်ရှာဖွေကြံဆခဲ့သော ထာဝရ ဘုရားသခင်ကို ရှာနေလျက်ရှိ၏။

'ဟုတ်တယ်၊ ထာဝရ ဘုရားသခင် ဆိုတာ မရှိဘူး၊ ထာဝရ ဘုရားသခင်ဆိုတာ ငါ့စိတ်က ထင်နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ တကယ်မရှိဘူး၊ တကယ်ရှိတာက ငါ့ရုပ်၊ ငါ့ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးပဲ ရှိတယ်၊ ထာဝရ ဘုရားသခင်ဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူး၊ ရှိတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းကိုလည်း ဘယ်အတတ်ပညာ၊ ဘယ် တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်နဲ့မှ သာဓက မပြနိုင်ဘူး၊ တကယ်တော့ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ဆိုတာလဲ ငါ့စိတ်အာရုံက ထင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်'

ဤသို့ ကျွန်ုပ်တွေးမိပြန်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏အတွေး သည် ဤမျှနှင့် မရပ်သေးချေ။

'ကောင်းပြီ၊ထာဝရဘုရားသခင်ဆိုတာ အာရုံကထင်ခြင်း မျှသာ ဖြစ်တယ်၊ ဒါဖြင့်ရင် ဒီလိုထင်တဲ့ စိတ် အာရုံဟာကော ဘယ်ကဖြစ်ပေါ်သလဲ၊ ထာဝရ ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းပေး လိုက်တာ မဟုတ်လား'

ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ရှင်သန်လာသည်ဟု ထင်ရပြန်၏။ ကျွန်ုပ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်သည် အသက်ရှင် လှုပ်ရှားလာသည်ဟု ထင်ရပြန်၏။ အဓိပ္ပာယ်ရှိလာသည်ဟု ထင်ရပြန်၏။ စိတ်ကြည်မွေ့ခြင်း ဖြစ်ရပြန်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ ကြည်နူးခြင်းမှာ ခဏမျှသာ ကြာ၏။ လုံးဝ ဘဝင်မကျသေးချေ။

'ကောင်းပြီ ငါဟာ ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်တယ်ဆိုရင် ယုံကြည်ခြင်းဟာ ငါ့စိတ်ရဲ့ အခြင်းအရာတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ ထာဝရ ဘုရားသခင် မဟုတ်သေးဘူး။ ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းဟာ ပေါ်နိုင်၊ ပျောက်နိုင်တဲ့ စိတ်အချင်းအရာ တစ်ခုသာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ထာဝရ ဘုရားသခင် ရှိတယ်လို့ ယုံကြည်ခြင်းဟာလဲ ငါ့ရှာဖွေ တွေ့တာ ခဲ့တဲ့ ထာဝရဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင် မဟုတ်သေးဘူး'

ဤသို့ စဉ်းစားမိပြန်သောအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်တွင် ကိုယ်ပ၌ရှိအရာ မှန်သမျှသည် အသက်ကင်းမဲ့သွားသည်ဟု ထင်မှတ်ရပြန်၏။ ထိုအခါတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်သည်။

ဤတွင် အချက်တစ်ခုကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိသည်။ ထိုအချက်ကား အခြားမဟုတ်။ ထာဝရဘုရားကို မယုံကြည်ဟုဆိုသောအခါများ၌ ကျွန်ုပ်သည် အသက် ကင်းမဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းနှင့် ယုံကြည်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှလုံးသွင်းကြည့်သည့်အခါများ၌ အသက်ရှင်လန်းဆန်းနေခြင်းပင်ဖြစ်

သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ ယခင်ကထက် ဘာမျှ ထူးခြားမရှိ။ ကျွန်ုပ်သည် ထာဝရဘုရားသခင်ကို မြောက်မေ့လိုက်လျှင် အသက်ရှင် လှန်းဆန်းနေခြင်းဟု ထင်ရသည်။ ၎င်းကို မေ့လျော့ပစ်လိုက်လျှင် အသက် ကင်းမဲ့သကဲ့သို့ ခံစားရသည်။

'ဒီလိုဆိုလို့ အလွယ်သားပဲ။ ဘာဖြစ်လို့ ကတ်သီးကတ်သပ်တွေ လျှောက်တွေးနေဦးမှာလဲ။ အဲဒီလို ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းနဲ့ ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် စိတ်ချမ်းသာခြင်းကို ရတယ်ဆိုရင် အဲဒီအဖြစ်ဟာ ထာဝရ ဘုရားသခင်ပဲပေါ့။ လူဟာ ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ အသက်မရှင်နိုင်ဘူးဆိုတာ ကိုရင်တွေ့ပြီကပဲ။ ထာဝရ ဘုရားသခင်ဟာ ဘဝပဲ။ ကိုရင်ဟာ ထာဝရဘုရားသခင်ကို ရှာကြံနေခြင်းအားဖြင့် ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်တဲ့အဖြစ် ရောက်နေပြီ။ ဒီတော့ အဲဒီအတိုင်းပဲ နေလိုက်။ နောက်ထပ် ဆက်မတွေးနဲ့'ဟု ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်တွင်းမှ အသံတစ်သံက ပြော၏။ ထိုအသံ၏ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက်အရ နေကြည့်သည့် အခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် သက်သာရာရ၏။ ရှင်လန်းခြင်းဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်တော့မည့် အဖြစ်မှလွတ်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆက်လက်၍သာ အသက်ရှင်နေရသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ အသက်ရှင်ခြင်းမှာ ဘာမျှ မထူးခြားချေ။ ယခင်ကကဲ့သို့၊ သမားရိုးကျ အယူ ထဲတွင် ဝဲလှည့်၍သာ နေပါသည်။

ပထမအကြိမ်

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် သမားရိုးကျအဆုံးအမတွင် ပြန်၍ တည်နေပါသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ထာဝရဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ထာဝရ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို ယုံကြည်ရမည်ဆိုသော နိဂုံးသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ရပြန်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ လူတန်းစား၊ ကျွန်ုပ်၏ အသိုင်းအဝိုင်းကို စွန့်ခွာလာခဲ့သည်။ ထိုလူတန်းစား၏ ဘဝသည် ဘဝမဟုတ်။ ဘဝတွင် တွယ်ကပ်နေသော အညှိကလေးသာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မသိမြင်ခြင်းမှာ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ခံစားနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုလျှင် ထိုအရာများကို စွန့်ရမည်ဟု ကျွန်ုပ် နားလည်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေစားသောက်ကြရသော သာမန်ပြည်သူများထံ ချဉ်းကပ်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ဖွင့်ဆိုသော ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာခဲ့သည်။

၎င်းတို့ဖွင့်ဆိုသော ဘဝ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်ုပ် နားလည်သလောက် ရေးပြရလျှင် ဤသို့ဖြစ်၏။

လူသည် ထာဝရဘုရား၏ အလိုတော်အရ လူလောကကြီးထဲသို့ ရောက်လာခဲ့၏။ လူ၌ မိမိ၏ဝိညာဉ်ကို ကယ်တင်နိုင်သော အခွင့်အရေး၊ သို့မဟုတ် မိမိဝိညာဉ်ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သောအခွင့်ကို ထာဝရ ဘုရားက တစ်ပါတည်း ဖန်ဆင်းပေးလိုက်၏။ မိမိ၏ဝိညာဉ်ကို ကယ်တင်ရေးသည် သူ့ဘဝ၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ကယ်တင်နိုင်ရန်အတွက် လူသည် ထာဝရဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကျ နေထိုင်ရမည် ဖြစ်၏။

ထွာခုရ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကျ နေထိုင်နိုင်ရန်အတွက် လောကီ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ရမည်။ ပင်ပန်းကြီးစွာ အလုပ်လုပ်ရမည်။ မိမိကိုယ်တိုင် မိမိနှိမ့်ချရမည်၊ ကြင်နာသနားရမည်။ ဒုက္ခကို ကြံ့ကြံ့ခံရမည် စသည်တို့ဖြစ်၏။ ဤကား သာမန်ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်ချက် ဖြစ်၏။

ထိုယုံကြည်ချက်သည် ရှင်း၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် နီးစပ်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်ချက်သည်လည်း၊ ခြောက်ပြစ်ကင်းသဲလဲစင် မဟုတ်သေး။ ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်သောအရာများ၊ ကျွန်ုပ် စိတ်ပျက်သော အရာများ၊ ဥပါဒါန်များ ရောနှောပါဝင်လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ထိုယုံကြည်ချက်သည် ဘုရားဝတ်ပြုခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း၊ ဆင်းတုများကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ခြင်း ဘာသာရေး အခမ်းအနားများ ကျင်းပခြင်း စသည်တို့နှင့် ရောယှက်လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့အဖို့ ထိုအရာများသည် ယုံကြည်ချက်နှင့် ခွဲခြားရဟန် မတူချေ။ (ကျွန်ုပ်လည်း ခွဲခြား၍မရ၊) ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့ကဲ့သို့ ကျင့်ကြံကြသည်၏၊ ဘုရားရှိခိုး၏၊ ဥပုသ်စောင့်၏၊ ပြုဖွယ် ဘာသာရေး အခမ်းအနားများကို ပြုလုပ်၏။ အစပထမသော် ထိုအရာများအား လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်နိုင်ခြင်းကို အံ့ဩစွာ တွေ့ရပါသည်။ ယခင်ကကဲ့သို့ သံသယများ မရှိတော့ပါ။

သို့ရာတွင် ဤအရာသည်လည်း ကြာရှည်မခံချေ။ ဆင်းတုကိုးကွယ်ခြင်း၊ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း စသည့် ဘာသာရေး အခမ်းအနားများသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိဟု ကျွန်ုပ်

ထင်လာပြန်သည်။ ဤအထင်အမြင် မည်သို့မည်ပုံ ကျွန်ုပ်ထံ ရောက်ရှိလာပုံကို လိပ်ပတ်လည်အောင် ပြောပြပါဦးမည်။

ဘာသာတရားတိုင်း၏ အနှစ်သာရသည် မရကျဘာရားက ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုနိုင်သော ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ပေးရန်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။ တစ်နည်း ဘာသာတရားတိုင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် သေခြင်းတရားကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည့် ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ပေးရန်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် နားလည်၏။ လောကဌ် လူအမျိုးမျိုး ရှိကြ၏။ စည်းစိမ်ချမ်းသာ လိုလေသေး မရှိသည့်အဖြစ်ကို ရလျက်ရှိသော ဘုရင်ကေရာဇ်လည်းရှိ၏။ ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ရသော ကျွန်သည့်ရှိ၏။ ကြီးသူလည်း ရှိ၏၊ ငယ်သူလည်းရှိ၏၊ ဥာဏ်ပညာ ကြီးသူလည်း ရှိ၏၊ မိုက်မဲသူလည်းရှိ၏။ ဤသို့ လူအမျိုးမျိုး၊ စိတ်အထွေထွေ ရှိခြင်းကြောင့် ဘဝ၏ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုသည့် ဘာသာတရား၏ အဖြေများသည်လည်း ပုံစံအမျိုးမျိုးကွဲပြားကြပေလိမ့်မည်။ ဤသည်ကို ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိပါ၏။ သေအံ့မူးမူး ဖြစ်သော ဘုရင်ကေရာဇ်တစ်ပါး၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုသည့် ဘာသာတရား၏ အဖြေနှင့် သေအံ့မူးမူးဖြစ်သော ကျွန်တစ်ယောက်၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုသည့် ဘာသာတရား၏ အဖြေသည် ကွဲပြား ခြားနားလျက် ရှိသည်ကို ကျွန်ုပ် သိပါ၏၊ စာခပ ကျမ်းဂန် တတ်ကျွမ်းခြင်းမရှိသော သာမန် ပြည်သူများ အဖို့၌ ဘာသာတရားသည် ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ဆွမ်းတော်ကြီးကပ်ခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း စသည့်ပုံစံများ ဖြစ်လျက် ရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ်နားလည်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် လောကတွင်

လူအမျိုးမျိုး ရှိသည့်အလျောက် ဘာသာတရားသည်လည်း အသွင်အမျိုးမျိုး (ဆင်းတုပူဇော်ခြင်း၊ ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း စသည့် အသွင်သဏ္ဍာန်များ)ဖြင့် ရှိနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ် သဘောပေါက်ပါသည်၊ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် လူဘဝ၏ အရေးကြီးဆုံးပြဿနာကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်သော ဘာသာတရားတွင် ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်မရှိသော ပုံစံများ ဝင်ရောက်လာခြင်းကိုမူ ကားဘဝင်မကျနိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် လူအများကဲ့သို့ပင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို ရောနှော ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးစားပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ် လုပ်၍မရချေ။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ် အထွတ်အမြတ်ထားသော ဘာသာတရားကို မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်မိ၏။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လိမ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မိ၏။

ဤတစ်ချက်၌ကား ရှရှားဘာသာရေး ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျွန်ုပ် သဘောတူ၏။ ဘာသာတရားကို ကိုးကွယ်ရာ၌ ရှရှားလူမျိုးတို့၏ ကြီးမားသော အယူသည်းမှုတစ်ရပ်မှာ သာသနာပိုင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မည်သည့်အခါမျှ မမှားနိုင်ဟု ယူဆလျက် ရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့က ဆိုခဲ့ကြ၏။ ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ်လည်း သဘောတူသည်။ ဤသို့ အယူသည်းခြင်းကြောင့် သာသနာပိုင်တို့၏ အဆုံးအမသည် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သစ္စာဖြစ်သည်ဟု ယူဆလာခဲ့ကြ၏။ ဝိသုဒ္ဓိပုဂ္ဂိုလ်များ စုဝေးသည့် သာသနာ ဝန်ထမ်း .

အဖွဲ့များသည် မေတ္တာတရားကို အခြေခံ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် မှန်ကန်သောတရားကို သိကြသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ကျွန်ုပ် နှလုံးသွင်း ကြည့်ပါသည်။ ဘုရားသခင်က ပြဋ္ဌာန်း ထားသောပရမတ္ထသစ္စာတရားကို တစ်ဦးအားနှင့် ရှာ၍မရ။ မေတ္တာတရားဖြင့် ဖွဲ့နှောင်ထားအပ်သော ဘာသာဝင် အားလုံးတို့၏ အားထုတ်မှုဖြင့်သာ ရနိုင်သည်ဟု နှလုံးသွင်းကြည့်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် သာသနာပိုင်များက ပြဋ္ဌာန်းထားသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အဆောင်အယောင်များကိုလိုက်နာ ကျင့်ကြံပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်မြတ်နိုးသောဘိုးဘွား မိဘများ လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြသည့် မိရိုးဖလာဘာသာရေးကျင့်ဝတ်များ ကျွန်ုပ်လေးစားသော ပြည်သူများ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးလိုက်နာခဲ့သည့် ဘာသာရေးကျင့်ဝတ်များကို လိုက်နာကျင့်ကြံပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည်အရုဏ်တက်တွင် ထ၍ ဘုရားဝတ်ပြုပါသည်။ ဤသို့ ဘုရားဝတ်ပြုခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်ကုသိုလ် အကျိုးတရားကို ရမည်ဟု မသိသည့်တိုင် အနည်းဆုံး မိမိ၏ မာန်ကိုလျှော့ချ၍ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ၎င်းသဘောကျ နေခွင့်မပေးဘဲ ကျုံ့ယုံ့စွာ နေစေသည့် အကျိုးတရား(ဝါ) ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ သက်တောင့်သက်သာဖြစ်မှုကို စွန့်လွှတ်ရခြင်းအကျိုးတရားကိုကား ရပေသည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆပါသည်။ ဤသို့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးအား ဒုက္ခခံစေခြင်းသည် အခိုက်အတန့်မျှသာဖြစ်၍ ဘာမျှမပြောပလောက်သောကောင်းကျိုးအတွက်

သာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် နှလုံးသွင်းပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဥပုသ်သီတင်းလည်း ဆောက်တည်ကြည့်ပါသည်။ ဘုရားဝတ်ကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ အိမ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဘုရားဝတ်ပြုပါသည်။ ဝတ်ကျောင်းတွင် ဝတ်ပြုသည့်အခါ၌လည်း ကျွန်ုပ်သည် တရားတော်များကို ဂရုတစိုက် နာယူ၍ စကားလုံးတိုင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်ုပ် ဉာဏ်မီသလောက် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ ကြည့်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ထုံးတမ်းစဉ်လာ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း ကိစ္စများသည် အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် သဘောမပေါက်လှပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားဝတ်ကျောင်းသို့ရောက်လျှင် ဇာတုရှင်နှင့် ၎င်း၏ဆွေတော်မျိုးတော်များအတွက် ဆုတောင်းခြင်းပြုရသည်။ ဤသည်ကို ကျွန်ုပ် မကျေနပ်နိုင်ပါ။ အနုတ္တမသော သတ္တဝါ ဝေနေယျတို့ ရှိပါလျက် ၎င်းတို့ကိုမှ ရွေး၍ အဘယ့်ကြောင့် အထူးတလည် ဆုတောင်းခြင်း ပြုရပါသနည်း။ ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ် နားမလည်ပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် တစ်ဆင့်လျှော့၍ တွေးပါသည်။ ဇာတုရှင်နှင့်တကွသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် သူသူငါငါ လူသာမန်တို့ထက် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားကြရသဖြင့် အကုသိုလ်အညစ်အကြေးတို့အလွယ်တကူ ကပ်ငြိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် အထူးတလည် ဆုတောင်းခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု သက်သာအောင် တွေးကြည့်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဇာတုရှင်သည် ၎င်း၏ ရန်သူအပေါင်းတို့ကို နှိမ်နင်းပါစေဟု ဆုတောင်း ရခြင်းကိုမူ

ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်ပါ။ (ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါးကမူ ရန်သူဆိုသည်မှာ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်အား မိန့်တော်မူရှာပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ အဆိုအမိန့်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် ဘဝင်မကျပါ။)ထိုမျှမက ဘုရားဝတ်ရွတ်စဉ် သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် နားမလည်ပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို စေ့စေ့ငုကြည့်သော အခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် ဤအလုပ်များကိုလုပ်နေခြင်းဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလိမ်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ သဘောပေါက်လာပါသည်။ ဤသို့လိမ်နေခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ထာဝရဘုရားတို့ မည်သို့ဆက်စပ်နေသည် ဆိုသည့် အချက်ကိုလည်း ရှာဖွေ တွေ့တော့မည်မဟုတ်။ ထာဝရဘုရားဆိုသည်လည်း ရှိမည်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်လာပါတော့သည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကာလအတန်ကြာမျှ ဥဒ္ဒိစ္စဖြစ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ခရစ်ယာန်သာသနာပိုင်တို့၏ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို ကြိုးစား၍ လက်ခံအံ့ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ၎င်းတို့ထံ ပြန်၍ ဆည်းကပ်ပြန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးထံသွား၍ ဝတ်ပြုခြင်း၊ သီလဆောက်ခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း စသည့် ပမှုတို့ကို ပြုပြီးနောက် ထုံးတမ်း စဉ်လာအတိုင်း ခရစ်ယာန်စားသောက်ပွဲတော်ပြုပါသည်။ ထိုခဏ၌ ကျွန်ုပ်တွင် ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိတော့မည်ဟု အားတက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဒုစရိုက်မှ စင်ကြယ်စေခြင်း ဖြစ်

သည်။ ခရစ်တော်၏ အဆုံးအမများကို လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် နှလုံးသွင်းပါသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ကြည်နူးရခြင်းသည် စိတ်၏ လှည့်စားချက် မျှသာဖြစ်သည် ဆိုလျှင်လည်း ဆိုစေ၊ ကြည်နူးမှုကို ရသည်ကားအမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားဝတ်ကျောင်းထဲသို့ဝင်လာခဲ့ပြီးနောက် ပလ္လင်ရှေ့တွင်ရပ်၍ ‘ကျွန်ုပ်စားသောက်သော အရာတို့သည် အသေးအသား မျှသာ တကား’ဟု ထုံးစံအတိုင်း ဘုန်းတော်ကြီးက ကျွန်ုပ်အားရွတ်ဆိုသော အခါ၌ကား ကျွန်ုပ်ကြိတ်မှိတ် သည်းခံကာလိုက်နာကျင့်ကြံခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ရင်ထဲတွင် နာကျင်ပြန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသည်ကိုလည်း ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည်ကျွန်ုပ် လိုက်နာလျက်ရှိသော ခရစ်ယာန် အဆုံးအမများသည်ပရမတ္ထသစ္စာ ဖြစ်သည်ဟု အားတင်းယုံကြည်ကာ ခရစ်ယာန်သာသနာ၏ထုံးတမ်းစဉ်လာများကိုလိုက်နာခဲ့ပါသေးသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဘာသာရေး ထုံးတမ်းစဉ်လာအဆောင်အယောင်များကို ဘဝင်မကျတကျဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ တစ်နေ့၌ ကျွန်ုပ်သည် စာ မတတ်သောလယ်သမားတစ်ယောက်နှင့် တွေ့သည်။ ၎င်းက ကျွန်ုပ်အားထာဝရဘုရား ယုံကြည်ခြင်းတရား ဘဝနှင့် လွတ်မြောက်ခြင်းတရားတို့ကို ၎င်းနားလည်သည့်အတိုင်းပြောပြပါသည်။ ထိုအခါတွင်မှ ကျွန်ုပ်သည် ယုံကြည်ခြင်းတရား၏အဓိပ္ပာယ်ကိုရှင်းရှင်းကြီး နားလည် လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှ စ၍

ကျွန်ုပ်သည် သာမန်ပြည်သူများနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ကာ ဘဝနှင့် ပတ်သက်သော ၎င်းတို့၏ ထင်မြင်ချက် များ၊ ယုံကြည်ခြင်းတရားနှင့် ပတ်သက်သော ၎င်းတို့၏ ထင်မြင်ချက်များကို လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါကျမှ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်တရားကို မြင်လာခဲ့ပါသည်၊ ကျွန်ုပ် အနှစ်သက်ဆုံး စာအုပ်များဖြစ်သော သူတော်စင်များ၏ ထေရုပ္ပတ္တိကျမ်းများကို ဖတ်ရှုလေ့လာပါသည်။ ဇာရီဗစ် ဂျိုးဆဖ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ(ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျိုးဆဖမှာ ဂေါတမကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။)မိမိ၏ယုံကြည်ချက်အတွက် အသက်ကို စွန့်လွှတ်သွားသော သာသနာ့ အာဇာနည် ပုဂ္ဂိုလ်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို လေ့လာပါသည်။ ထိုကျမ်းများတွင် ပါသည့် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြခန်းတို့ကို ဖယ်ရှား၍ ၎င်းတို့အား အတွေးအခေါ်ကို ရင့်သန်စေသည့် ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထုများအဖြစ် ကျွန်ုပ်လေ့လာပါသည်။ ထိုအခါကျမှ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်တရားကို မြင်လာခဲ့ပါသည်၊ ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည် သဘောပေါက်လာပါသည်။ ထိုအခါကျမှ ဘဝကို သေခြင်းတရားက မဖျက်ဆီးနိုင်ဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်လာခဲ့ပါသည်။

သို့ရာတွင် စာတတ်, ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဘာသာရေး ကျမ်းများကို လေ့လာသော အခါ၌ကား ကျွန်ုပ်၌ သံသယများ၊မကျေနပ်ချက်များပေါ်လာတတ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်များကို သေချာစွာ လေ့လာသည်နှင့် အမျှ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်တရားနှင့် ဝေးသည်ထက် ဝေးလာ

ကြောင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် စာမတတ် ပေမတတ်၊ ကျမ်းဂန်မတတ်သော လယ်သမား၏ အဖြစ်ကိုပင် အားကျမိပါသေးသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဖြင့် ရုရှားခရစ်ယာန် သာသနာကို ယုံမှားသံသယဖြစ်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုဘာသာဝင် အဖြစ်မှ မထွက်သေးပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ဦးနှောက်ကို တိုးခေါက်လျက်ရှိသော ဘဝပုစ္ဆာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရုရှား ခရစ်ယာန် သာသနာကပေးသော အဖြေသည် ကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ချက်နှင့် ခြားနားခြင်းမက ခြားနားလျက်ရှိသည့်အခါတွင်ကား ကျွန်ုပ်သည် ရုရှားခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်အဖြစ် ဆက်လက်နေထိုင်၍ မဖြစ်တော့ပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ဗရင်ဂျီဂိုဏ်း၊ ပရိုတက်စတင့်ဂိုဏ်း၊ မိုလိုကန်ဂိုဏ်း စသည့် အခြား ဘာသာရေး ဂိုဏ်း အသီးသီး၏ အယူဝါဒများကို လေ့လာဆည်းပူး၏။ ၎င်းဂိုဏ်းများထဲ၌ အကျင့် သီလ အရာတွင် တကယ် ပြည့်စုံ၍ ဘာသာတရားကို တကယ်ကိုင်းရှိုင်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ် အများအပြားကို ကျွန်ုပ် တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့၏ အဖြစ်ကို အားကျပါသည်။ သို့ရာတွင် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သည် ထင်ကြသနည်း။ လူသတ္တဝါ ဝေနေယျအားလုံးတို့အား ယုံကြည်ခြင်းတရား၊ မေတ္တာတရားဖြင့် စွဲနှောင်ထားအပ်သည်ဟူသော ခရစ်ယာန် အဆုံးအမသည် ထိုဂိုဏ်းများသို့ ရောက်သည့်အခါ၌ မည်သို့ အသွင်ပြောင်းသွားသည် ထင်ကြသနည်း။ ၎င်းတို့က အခြားဂိုဏ်းများသည် ဇာတုအယောင်များသာ ဖြစ်သည်။ မိမိတို့

ဂိုဏ်းသာလျှင် တရားစစ် တရားမှန်ကို သိသည်ဟု ပြောကြပြန်၏။ သမားရိုးကျ ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းဝင်တို့က ၎င်းတို့နှင့် အယူဝါဒ မတူသော အခြားဂိုဏ်းဝင်များသည် ကြောင်သူတော်များသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဗရင်ဂျီ ဂိုဏ်းဝင်တို့ကလည်း အခြား ဂိုဏ်းဝင်များကို ဒိဋ္ဌိတက္ကတွန်းများဟု ဆိုကြပြန်၏။ မိမိတို့ အယူဝါဒကို မလိုက်နာကြသူတို့အား ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြ၏။ (ဤအချက်ကို ဖုံးကွယ်ရန်ကြိုးစားကြသော်လည်း ဖုံးကွယ်၍မရပါ။ ဤသို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြသည်မှာလည်း သဘာဝကျပါသည်။ "ငါသာမှန်သည်၊ သင်မှားသည်" ဟု ပြောခြင်းသည် ခံရသူအဖို့ အနာကြည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန် လူတစ်ယောက်သည် မိမိချစ်သော သားသမီး၊ ညီညီမများအား မိမိက ဒိဋ္ဌိအယူဟု ယူဆထားသော အယူဝါဒတစ်ခုထဲသို့ သွတ်သွင်းခြင်းကို မည်သူမျှ ခံနိုင်မည် မဟုတ်ပါ)။

ကမ္ဘာလောကကြီး၌ ဘာသာဝင် အသီးသီး၊ ဘာသာရေး ဂိုဏ်းအသီးသီးတို့သည် ဤသို့ဖြင့် တစ်ဦးကို တစ်ဦး ပုတ်ခတ်၍ "ငါသာမှန်သည်" ယူဆလျက် ရှိကြပါသည်။ ဤအပြုအမူသည် မလိုလားအပ်သော အပြုအမူ၊ မှားသော အပြုအမူဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆ၏။ ဤသို့ဖြစ်နေရခြင်း အကြောင်းများကို ကျွန်ုပ် လေ့လာဆည်းပူးကာ နားလည်တတ်ကျွမ်းသူများထံ ချဉ်းကပ်၍လည်း မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ် ရေးသလောက် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကမျှ ကျေနပ်သော အဖြေကို မပေးနိုင်ချေ။ ၎င်းတို့ မေး

သော အခြေများသည် ကော့ဆက် မြင်းတပ်သားအား မိမိ မြင်းတပ်သားလျှင် ကမ္ဘာတွင် အကောင်းဆုံး မြင်းတပ်ဟု အထင်ရောက်စေသော အခြေမျိုး၊ အူလန် မြင်းတပ်သား အား မိမိမြင်းတပ်သားလျှင် ကမ္ဘာတွင် အကောင်းဆုံးသော မြင်းတပ်ဟု အထင်ရောက်စေသော အခြေမျိုးသာ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ဝိနိယ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးထံ ချဉ်းကပ်သွားခဲ့ပါသည်။ ကျေနပ်သော အဖြေကိုကား မရခဲ့ပါ။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်အား မချင်း မချန် ရှင်းပြသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားကို ကြားနာပြီးခဲ့သည့် နောက်၌ကား ကျွန်ုပ်သည် ထိုပြဿနာကို မည်သူ့ထံမှသွားရောက်မေးမြန်း ခြင်း မပြုတော့ပါ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တွေ့သည်၌ ဘာသာဝင် အသီးသီးသည် တူညီသည့် အချက်ကြီးများပေါ်၌ အတူတကွ ရပ်တည်၍ ကျန်ကွဲလွဲသော အချက်များကိုမူ မိမိတို့သဘောကျ ဆုံးဖြတ် ခြင်း မပြုသင့်ကြသလောဟု ကျွန်ုပ်က တင်ပြ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် ကျွန်ုပ်၏အယူအဆကို လက်ခံ၏။ သို့ရာတွင် ဤသို့ ပြုလုပ်ပါက မိရိုးဖလာ အစဉ်အလာ ယုံကြည်ချက်များကို စွန့်လွှတ်ရာရောက်ခြင်းကြောင့်သာသနာပိုင်များ ကကန့်ကွက် ဖြစ်တင်ကြမည်။ ဂိုဏ်းတွေကွဲကုန်မည်။ သာသနာပိုင်တို့၏ တာဝန်သည် ရှေးခရစ်ယာန်သာသနာ၏ ဤသို့သော မိရိုးဖလာ ယုံကြည်ချက်များကို သန့်စင်ထိန်းသိမ်းရန်ဖြစ်၍

ပထမအကြိမ်

ၛင်းတို့က ကန့်ကွက်ကြမည်မှာလည်း သေချာသည်ဟု ၛင်းက ပြောလိုက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ် နားလည်ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်နှင့် ၛင်းတို့သည် ပြဒါး တစ်လမ်း သံတစ်လမ်းဖြစ်လျက်ရှိပါပြီ။ ကျွန်ုပ် ရှာဖွေနေသောအရာမှာ ယုံကြည်ခြင်းတရားနှင့် သေခြင်းတရားကို ချေဖျက်နိုင်သော ဘဝဇာတ်စွမ်းအားဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၛင်းတို့ ရှာဖွေနေသောအရာမှာ ဝိနည်းများကို မည်သို့ အကောင်းဆုံး လိုက်နာကြမည်နည်း ဟူသော အချက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဘာသာရေး အရေခြုံ၍ ပူးမူလျက်ရှိသော ၛင်းတို့၏ အပြုအမူများကို ထိတ်လန့်လာပါသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ရုရှား ခရစ်ယာန်သာသနာနှင့် လမ်းခွဲခဲ့ပါသည်။

ဘဝပုစ္ဆာကို ကိုင်တွယ်ရာ၌ ရုရှား ခရစ်ယာန် သာသနာပိုင်တို့ကို ကျွန်ုပ် ဘဝင်မကျသည့် အခြားအချက်တစ်ရပ် ရှိပါသေးသည်။ ၛင်းမှာ စစ်တိုက်ခြင်း၊ သေမိန့်ပေးခြင်းကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်သည်။

ထိုအချိန်က ရုရှားပြည်သည် စစ်ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ရုရှားများသည် ခရစ်ယာန် ကမ္ဘာတရားအတွက်ဆိုတာ လူအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်လျက်ရှိကြသည်။ လူသတ်ခြင်းသည်မကောင်းဟု သိကြပါသည်။ မည်သည့်ဘာသာတရားနှင့် ကြည့်ကြည့် ဒုစရိုက်အလုပ်ကြီးဟု နားလည်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤမျှ ဆိုးယုတ်သောအမှုကြီးအား သာသနာပိုင်များကထောက်ခံ လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ၌ကား ကျွန်ုပ် များစွာ

စိတ်ပျက်မိသည်။ ထိုမျှမက စစ်နိုင်ခဲ့ကြောင်းကျေးဇူးတော် ချီးမွမ်းပူဇော်ပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ၌လည်း ကျွန်ုပ် ထိတ်လန့်မိသည်။ သေမိန့်ကျသည့်တရားခံအား နားချ ဆုံးမကြသည်။ ဤအခြင်းအရာများကိုတောက်လျှင် လူသတ် ရာ၌ ၎င်းတို့၏ ပယောဂလည်း တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်းဖြင့် ပါဝင်လျက်ရှိသည်မဟုတ်လော။ အားပေးအားမြှောက် ပြု လျက်ရှိရာ မရောက်ပါသလော။

ထိုအချိန်မှစ၍ သမားရိုးကျ ရုရှားခရစ်ယာန် သာသနာ သည် မှားသလော၊ မှန်သလောဟု ကျွန်ုပ် သံသယမဖြစ်တော့ ပြီ။ ထိုအခါမှစ၍ ကျွန်ုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့သော ရုရှားခရစ် ယာန်ဘာသာသည် အကုန်အစင်မမှန်ဟု ကျွန်ုပ် ရဲရဲကြီးဆုံး ဖြတ်လိုက်လေပြီ။ တစ်ခါက သမားရိုးရာ ရုရှား ခရစ်ယာန် ဘာသာသည် လုံးဝမှားသည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အမှားချည်း လုံးဝမဟုတ်။ ၎င်း၏ အမှန်လည်း ပါရှိ ကြောင်းကို ကျွန်ုပ် တွေ့ခဲ့ရ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ အမှန်ချည်း လုံးဝမဟုတ်။ အမှားများကိုလည်း တွေ့နေပြန်ပြီ ဖြစ်၏။ တောသူတောင်သား လယ်သမားများ ယုံကြည် ကိုးကွယ် လျက်ရှိသော ခရစ်ယာန်ဘာသာ၌ ကျွန်ုပ် မနှစ်သက်သော၊ လက်မခံနိုင်သော ဥပါဒါန် စွဲလမ်းမှုများ ပါရှိသော်လည်း ထိုအထဲ၌ပင် အမှန်တရားများလည်း ပြိုးပြွမ်းပါဝင်လျက် ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ် တွေ့ရ၏။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအမှားနှင့် ထိုအမှန်တို့သည် မည်သည့် နေရာက ဆင်းသက်လာသနည်း။ ၎င်းတို့သည် သမ္မာကျမ်း

နှင့် သုတ္တန်ကျမ်းများမှဆင်းသက်လာသည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။ ထိုအရာများကို သာသနာကလည်း ပြန့်ပွားအောင် ထိန်းသိမ်းလုပ်ဆောင်လျက် ရှိ၏။

သို့ရာတွင် ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုကျမ်းစာများ၊ ထုံးစံဓလေ့များကိုလေ့လာဆည်းပူး၍ ဝေဖန်သုံးသပ်ရဦးမည်သာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ် တစ်ခါက မယုံကြည်ခဲ့သော ထိုကျမ်းစာများကို လေ့လာရပြန်၏။ သို့ရာတွင် လောက၌ ရှိရှိသမျှသော အရာဝတ္ထုတို့၏ အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရားကို ရှာဖွေရှင်းလင်းရန် အားထုတ်ခြင်း မပြုတော့ဟူ၍လား ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ကမ္ဘာလောကကြီးသည် အနာဒိ၊ အစမရှိသကဲ့သို့ အရာဝတ္ထုတို့၌လည်း အနာဒိ၊ အစမရှိ။ ၎င်းတို့၏ နိယာမအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာကြ၍ နိယာမအတိုင်း ချုပ်ပျောက်သွားကြရမည် ဟူသော ကျွန်ုပ် ယူဆထားလိုက်၏။ ကမ္ဘာလောကကြီးရှိ အရာတို့ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ဟူသော ယူဆထားလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာလောကကြီးရှိ အရာများစွာတို့အနက် မည်သည့်အရာကို ရှင်းလင်းဖော်ပြနိုင်၍ မည်သည့်အရာကိုကား ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍ မရနိုင်ဟူသည့် အချက်လောက်ကိုကား ကျွန်ုပ် ခွဲခြားသိလိုပါသေးသည်။ ထိုအရာဝတ္ထုတို့၏ အကြောင်းခြင်းရာကို မသိနိုင်ခြင်းမှာလည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွေးအခေါ်မှား၍မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏ အသိဉာဏ်သည် ထိုထက်ပို၍ ကျက်စားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သောကြောင့်သာဖြစ်

သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မသိနိုင်သော အရာဝတ္ထုတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိနိုင်သော အရာဝတ္ထုအဖြစ်သာ လက်ခံလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မစဉ်းစားနိုင်၊ နားမလည်နိုင် ခြင်းကြောင့် ထိုအရာဝတ္ထုများအား ကျွန်ုပ်တို့ သက်ဝင် ယုံကြည်ရမည့် အရာဝတ္ထုများ၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရမည့် အရာဝတ္ထုများအဖြစ်ကား ကျွန်ုပ် မယူဆနိုင်ပါ။

သို့ဖြစ်ရကား ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်အရာဝတ္ထုကို ကျွန်ုပ် တို့ ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍ ရနိုင်မည်၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုကို ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍မရနိုင်ဟု နားလည်အောင် ကျွန်ုပ် တတ် အားသမျှအားထုတ်ကြိုးပမ်း၍ ခွဲခြားကြည့်ဦးမည် ဖြစ်ပါ သည်။ မည်သည့်အရာဝတ္ထုသည်မှန်၍ မည်သည့် အရာဝတ္ထု သည် မှားသည်ဆိုသည့်အချက်ကို ရှာဖွေဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်သာသနာ၌ မည်သည့်အချက်များသည်မှန်၍ မည် သည့် အချက်များသည် မှားကြောင်းကို ကျွန်ုပ် ရှာဖွေကာ ကျွန်ုပ်၏ ထင်မြင်ချက်များကို တင်ပြဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ထင်မြင်ချက်များကို ကြားနာထိုက်သည်၊ လေ့လာ ထိုက်သည်ဟု ယူဆသူရှိ၍ ၎င်းတို့ကလည်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလို ကြသည်ဆိုလျှင် ထိုထင်မြင်ချက်များသည် တစ်နေ့သော အခါ တစ်ခုသောနေရာ၌ ကျမ်းများအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာ လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆပါသည်။

ပထမအကြိမ်

တော်လ်စတွိုင်း၏ သမိုင်းအမြင်

ရာဇဝင်ဟူသည် လူမျိုးများနှင့် လူ့လောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘဝကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ လူ့လောကကြီး၏ ဘဝ သို့မဟုတ် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ဘဝကို စာဖြင့် အပြည့်အစုံ ရေးသား ဖော်ပြခြင်းပြုရန်မှာ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိဟု ထင်ရပေသည်။

ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်ဆရာများသည် ဤသို့ စာဖြင့် ရေးသား ဖော်ပြရန် ခက်ခဲသည်ဟုထင်ရသော လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြရာ၌ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့က ပြည်သူများကို အုပ်စိုးသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို အသေးစိတ် ရေးသားဖော်ပြကြပြီးနောက် ဤသည်တို့ကား လူမျိုးတစ်မျိုးလုံး၏ဘဝပင် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ဤတွင် အမေးပုစ္ဆာများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် လူမျိုးတစ်မျိုးလုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ယူဆရသနည်း။ အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏ ဆန္ဒကို ပြည်သူများက မည်သည့်အတွက်ကြောင့်

လိုက်နာခြင်းပြုကြသနည်း။ ထို အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏ ဆန္ဒကိုလည်း မည်သည့်အရာက ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ခြင်း ပြုသနည်း။

ပြည်သူလူထုများသည် အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏ ဆန္ဒကို ဘုရားသခင်၏စေခိုင်းချက်အရ လိုက်နာကြရသည်။ အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆန္ဒကိုလည်း ဘုရားသခင်က လမ်းညွှန်ခြင်း ပြုတော်မူသည်ဟု ၎င်းတို့က ဖြေဆိုကြလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ရှေးဟောင်းရာဇဝင်ဆရာများသည် လောကီလူမှုကိစ္စများတွင် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျက်ရှိသည်ဟူသော အယူအဆကိုအခြေခံ၍ အသက်ပါ အဓမ္မပုတ္ထာများကို ဖြေဆိုခြင်းပြုကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် အယူအဆကို မူအားဖြင့် လက်မခံချေ။ လောကီကိစ္စများ၌ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျက်ရှိ၍ ဤသို့ဖြင့် ပြည်သူများသည် ဘုရားသခင်၏ စေခိုင်းချက်အရ အုပ်စိုးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဆန္ဒကို လိုက်နာရသည်ဟူသော ရှေးဟောင်းရာဇဝင် သဘောတရားကို ခေတ်သစ်ရာဇဝင်က ယုံကြည်ခြင်း မပြုဟုဆိုလျှင် မည်သို့ ယုံကြည်သနည်း။ ခေတ်သစ် ရာဇဝင်သည် တန်ခိုးအာဏာဟူသော အရာကို အပေါ်ယံမျှသာ လေ့လာခြင်းမပြုဘဲ အတွင်းကျကျ လေ့လာခြင်းပြုပေလိမ့်မည်ဟု ထင်ဖွယ်ရှိ၏။ တန်ခိုးအာဏာ၏ အပေါ်ယံ အသွင်လက္ခဏာတို့မျှလောက်ကိုသာ လေ့လာခြင်းမပြုဘဲ တန်ခိုးအာဏာ ဖြစ်ပေါ်စေသည့် မူလ အကြောင်းတရားများကို

လော့လာခြင်း ပြုပေလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆ ထင်မှတ်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ခေတ်သစ် ရာဇဝင်သည် ဤသို့သည်း အသစ်ထွင်၍ ရှုးစမ်း ရှာဖွေခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ ခေတ်သစ် ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာသည် ရှေးဟောင်း ရာဇဝင် ဆာယူအာဆကို မှုအားဖြင့် ပယ်ပယ်သည် ဆိုသော်လည်း လက်တွေ့၌ကား ထိုသဘောတရားအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးလျက် ရှိသေးသည်။

စင်စစ်၍ ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာနှင့် ခေတ်သစ် ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာတို့သည် ကွဲပြားသည်ဟု ဆိုသော်လည်း သဘောမှာ အတူတူ ဖြစ်သေးသည်။ ရှေးဟောင်း ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာက ဘုရားသခင်က ပြဋ္ဌာန်းသည့် အခွင့်အာဏာ များကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အုပ်စိုးသူများကိုဖန်တီးပေးခဲ့၍ ခေတ် သစ်ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာက လူတို့တွင် မရှိနိုင်သော အရည် အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည့် လူစွမ်းကောင်းများ၊ ဘုရင် ကေရာဇ်များ၊ သတင်းစာဆရာ ပညာရှိများကို ဖန်တီးပေး ခဲ့ကာ ဤသူတို့ကား ပြည်သူလူထုကို လှုပ်ရှားစေနိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ ဘာ ခြားနားသေး သနည်း။ ရှေးဟောင်းရာဇဝင် သိပ္ပံပညာက ရေဝတီလူမျိုး၊ ခေါမ လူမျိုး၊ ရောမလူမျိုး စသည်တို့၏ ဘုရားသခင် အလိုတော်ကျ ဖြစ်သောရည်ရွယ်ချက်များကြောင့်လူ့လောကကြီးတိုးတက် လာခဲ့သည်ဟုဆို၏။ ခေတ်သစ်ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာကပြင်သစ် လူမျိုး၊ ဂျာမန်လူမျိုး၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး စသည်တို့၏ သာယာ ဝပြောရေး ရည်ရွယ်ချက်များကြောင့် လူ့လောကကြီး

ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာရသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဘာခြားနားသေးသနည်း။ ဖင်စစ်၌ကား ၎င်းတို့ပြောသော ရည်ရွယ်ချက်များသည် လူ့လောကကြီးတစ်ခုလုံး၏ တိုးတက်ရေးအတွက် မဟုတ်ချေ။ ဥရောပတိုက် တည်းဟူသော ပထဝီ တိုက်ကြီးတစ်တိုက်၏ အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ လူမျိုးအချို့၏ တိုးတက်ရေးသာ ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား ဖြည်သူများ မည် သည့် အ တွက် ကြောင့် လှုပ်ရှားရသည်။ တန်ခိုးအာဏာဆိုသော အရာသည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည်ဆိုသည့်ပြဿနာများများ၌ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာသည်ရှေးဟောင်း ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ သဘောတရားဟောင်း၊ အယူအဆဟောင်းများကို ဖြင်းပယ်သည်ဟူသော် ဆိုသော်လည်း သဘောတရားသစ်၊ အယူအဆသစ်ကို အစားမထိုးနိုင်ခဲ့ချေ။ ဤသို့ တစ်ဖက်က အယူအဆဟောင်းကိုလည်း လက်မခံ၊ တစ်ဖက်၌ အယူအဆသစ်ကိုလည်း အစားမထိုးတတ်သည့်အခါ၌ကား ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာ အဖို့ 'ဘူတာဟောင်း' သို့ တစ်ခြားလမ်းဖြင့် ပြန်သွားရန်မှ တစ်ပါး အခြားနည်း မရှိတော့ချေ။ တစ်နည်းကား (၁) ဖြည်သူလူထုများကို တစ်ဦးချင်း ပုဂ္ဂိုလ်များက ခေါင်းဆောင် လမ်းညွှန်ခြင်း ပြုသည်။ (၂) လူမျိုးများနှင့် လူ့လောကကြီး တစ်ခုလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့သိနိုင်မြင်နိုင်သော ရည်ရွယ်ချက် ပန်းတိုင်တစ်ခုသို့ ချီတက်လျက်ရှိသည် ဟူသော အချက်ကို အသိအမှတ်ပြုရန်မှတစ်ပါး အခြားနည်း မရှိတော့ချေ။

ဤသို့ဖြင့် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်ဆရာများသည် ရှေးဟောင်းရာဇဝင် ဆရာများနှင့် တွေးခေါ်မှုပုံသဏ္ဌာန်သာ ခြားနားကြသော်လည်း အနှစ်သာရမှာကား အတူတူပင် ဖြစ်လျက်ရှိသေသည်။

ရာဇဝင်ဆရာကြီး ဂစ်ဘွန် အစ ဘတ်ကယ် အဆုံးရှိသော ခေတ်သစ် ရာဇဝင်ဆရာများ၏ ရာဇဝင်ကျမ်းများ အားလုံးသည် အပေါ်ယံအားဖြင့်ကြည့်လျှင် ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်ကျမ်းများဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကွဲပြား ခြားနား သခယောင်ဆန်းသစ်သခယောင် ရှိသော်လည်း အခြေခံ၌ကား လုံးဝရှောင်မရသော ဖော်ပြပါ အယူအဆဟောင်း နှစ်ချက်ပေါ်၌သာ အမြဲပူလျက်ရှိသည်။

ပထမအချက်အားဖြင့် ရာဇဝင်ဆရာများသည် လူ့လောကကြီးကို ဦးစီးဦးဆောင်ပြုလျက် ရှိသူများဟု ၎င်းတို့က ယူဆထားသော တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဖော်ပြကြလေသည်။ (ဤနေရာ၌လည်း မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် လူ့လောကကြီးကိုဦးစီးဦးဆောင်ပြုသူ ဖြစ်သည် ဆိုသည့် ကိစ္စ၌ ရာဇဝင်ဆရာများသည် တစ်ယောက်တစ်မျိုး ပြောဆိုလျက်ရှိကြ၏။ အချို့ရာဇဝင်ဆရာတို့က လူ့လောကကြီးကို ဦးစီးဦးဆောင်ပြုသူများမှာ ဘုရင်စေကရာဇ်များ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ဝန်ကြီးများ စသည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုကြ၍ အချို့ကမူ အပြော အဟောကောင်းသူများ၊ ပညာရှိ သုခမိန်များ၊ နိုင်ငံရေး ခေါင်း

ဆောင်များ၊ အဘိဓမ္မာပညာရှင်များ၊ ကဗျာ ဆရာများ စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုကြ၏။) ဒုတိယ အချက်အားဖြင့် လူ့လောကကြီးသည် မည်သည့်ပန်းတိုင်သို့ ရှေးရှုချီတက်လျက်ရှိသည် ဆိုသည့်အချက်ကိုလည်း ၎င်းတို့ သိသည်ဟု ရာဇဝင်ဆရာများက ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စ၌လည်း ရာဇဝင်ဆရာများသည် တစ်ယောက်တစ်မျိုး ပြောလျက် ရှိကြသည်။ အချို့က လူ့လောကကြီး ရှေးရှုချီတက်လျက်ရှိသည့် ပန်းတိုင်သည် အခြားမဟုတ်၊ ရောမ လူမျိုးတို့ အထွတ်အထိပ်ရောက်ရေး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၍ အချို့က လည်း စပိန်လူမျိုးတို့ အထွတ်အထိပ်ရောက်ရေးဟု လည်းကောင်း၊ ပြင်သစ်လူမျိုးတို့ အထွတ်အထိပ်ရောက်ရေး ဟူ၍ လည်းကောင်းဆိုကြ၏။အချို့ကလည်းထိုအရာများမဟုတ်။ လူလူချင်း တန်းတူညီမျှခွင့် ရရှိရေး၊ လူသားအားလုံး လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိရေးနှင့် ဥရောပတိုက်ဟု ခေါ်သော ကမ္ဘာကြီး၏ ထောင့်ကလေးတစ်ထောင့်မှ ယဉ်ကျေးမှုသစ် တစ်ခု တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပြန်သည်။

၁၇၈၉ ခုနှစ်တွင် ပါရီမြို့တော်၌ ထကြွ လှုပ်ရှားမှုကြီး တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ထိုထကြွ လှုပ်ရှားမှုကြီးသည် ကြီးထွားပြန့်ပွားလာခဲ့ရာ အနောက်မှ လူများ အရှေ့သို့ ချီတက်သော 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' တစ်ခုအဖြစ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ထို 'ထကြွလှုပ်ရှားမှုကြီး' သည် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အရှေ့ဘက်သို့ ရွေ့လျားခဲ့ပြီးနောက် အရှေ့မှ အနောက်

သို့ ရွေ့လျားလာသော 'တုံ့ပြန်မှုကြီး'နှင့် ထိပ်တိုက် မိခဲ့သည်။ ၁၈၁၂ ခုနှစ်၌ အနောက်မှ အရှေ့သို့ ရွေ့လျားလာသော 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' သည် ၎င်း၏ အဆုံးစွန်သော ပန်းတိုင်ဖြစ်သည့် မော်စကိုမြို့သို့ ရောက်လာခဲ့၏။ ထို့နောက်၌ကား အရှေ့မှ အနောက်သို့ ရွေ့လျားသော 'တုံ့ပြန် လှုပ်ရှားမှုကြီး' ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြန်လေသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့ ရွေ့လျားသော 'တုံ့ပြန်မှုကြီး' သည် အနောက်မှ အရှေ့သို့ ရွေ့လျားလာသော 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' ကဲ့သို့ပင် အတိုင်းအတာ ပမာဏ ကြီးသွား၏။ အချိုးအစား တူညီ၏။ အနောက်မှ အရှေ့သို့ ရွေ့လျားလာသော 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' သည် ဥရောပ အလယ်ပိုင်းရှိ လူမျိုးများကို စုရုံး ခေါ်ငင်လာသကဲ့သို့ အရှေ့မှ အနောက်သို့ ရွေ့လျားလာသော 'တုံ့ပြန် လှုပ်ရှားမှုကြီး' သည်လည်း ဥရောပအလယ်ပိုင်းမှ လူမျိုးများကို စုရုံး ခေါ်ငင်သွားခဲ့လေသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့ ရွေ့လျားသော 'တုံ့ပြန် လှုပ်ရှားမှုကြီး' သည် ပထမ 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာဖြစ်သော အနောက်ဘက်ရှိ ပါရီမြို့တော်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ပြီးနောက် ပြန်၍ ဆုတ်လာခဲ့လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် အနောက်မှ အရှေ့သို့ ရွေ့လျားသော 'လှုပ်ရှားမှုကြီး' နှင့် အရှေ့မှ အနောက်သို့ ရွေ့လျားသော 'တုံ့ပြန်မှုကြီး' တို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် အချိန်ကာလသည် အနှစ် ၂၀ မျှ ကြာခဲ့သည်။ ထိုအနှစ် ၂၀ ကာလအတွင်း၌ များလှစွာသော လယ်ကွင်းတို့သည် ထွန်ယက်မည့်သူမရှိဘဲ တိမ်ကော

ခဲ့ရလေသည်။ များလှစွာသော တိုက်တာ အိမ်ခြေတို့သည် မီးလောင် ပျက်စီးခဲ့ရလေသည်။ ကုန်သွယ်ရေးကိစ္စများသည် လမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားခဲ့ရလေသည်။ သန်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် တစ်ရပ်မှ တစ်ရပ်သို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်း ပြုခဲ့ကြလေသည်။ အချို့သည် ချွတ်ချုံ့ကျ မွဲတေသည့်အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ကြ၍ အချို့သည် ကျိကျိတက် ချမ်းသာသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ လူ့လူချင်း ချစ်ခင်ခြင်းဟူသော တရားကို လက်ကိုင်ပြု ဆိုသည့် သန်းပေါင်းများစွာသော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့သည်လည်း အချင်းချင်း သွေးချောင်းစီးအောင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဤအခြင်းအရာများသည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်သနည်း၊ ထိုအခြင်းအရာများသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြသနည်း။ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ထိုသူများသည် အချင်းချင်းသတ်ဖြတ်ကြ၍ အိုးအိမ်များကို မီးတို့ခြင်း ပြုခဲ့ကြသနည်း။ ထိုအဖြစ်အပျက် များ၏ အကြောင်းရင်းများသည် မည်သည့်အရာများနည်း၊ လူများအား ဤအမှုများကို ကျူးလွန်ရန် မည်သည့် အင်အားစုက စေခိုင်းခြင်း ပြုသနည်း၊ ဤသည်တို့ကား ထိုခေတ်၏ အစဉ်အလာများ၊ အမှတ်အသားများကို တွေ့ရသည့်အခါ၌ လူ့လောကကြီးက မေးမြန်းလျက်ရှိသော မေးခွန်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။ မေးမြန်းထိုက်သော မေးခွန်းများသည်း ဖြစ်ပေသည်။

ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူမျိုးများနှင့်တကွ လူ့လောကကြီးအား ၎င်းတို့၏အကြောင်းကို ၎င်းတို့ဘာသာ သိနားလည်ရေးအတွက် သင်ကြားပေးရန်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူ့လောကကြီး၏ အသိဉာဏ်အားသည် ထိုမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာထံ မေးမြန်းခြင်းပြု၏။

ရာဇဝင်သည် ရှေးဟောင်းအစွဲအလမ်းများကို လက်ခံခြင်းပြုလျှင် ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏ လူသားများကို အပြစ်ပေးရန် သို့မဟုတ် ကောင်းချီးပေးရန်အတွက် နပိုလီယန်ကို တန်ခိုးအာဏာ အပ်နှင်းလိုက်သည်။ မိမိပြဋ္ဌာန်းထားသော ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်ရေးအတွက် ဘုရားသခင်သည် နပိုလီယန်၏ စိတ်ဆန္ဒကို ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ခြင်း ပြုတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအခြင်းအရာများသည် ဘုရားသခင် အလိုတော်အရ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုမည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြေဆိုခြင်းပြုလျှင် ထိုအဖြေသည် (မှန်သည် မှားသည် ယုံကြည်သည် မယုံကြည်သည်ကို အပထား၍) သူ့အကြောင်းနှင့်သူ ပြည့်စုံသည်သာဖြစ်၏။ ရှေ့နောက် ညီညွတ်သည်သာဖြစ်၏။ ရှင်းလင်းသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုအဖြေကို ကြားရသူတို့သည် နပိုလီယန်၌ ဘုရားသခင်က ပြဋ္ဌာန်းအပ်ထားသော တန်ခိုးအာဏာရှိသည်ဆိုသောအချက်ကို ယုံလိုကလည်း ယုံကြည်နိုင်၏။ မယုံလိုကလည်း နေနိုင်၏၊ သို့ရာတွင် ထိုအဆိုအမိန့်ကို လက်ခံသူတို့အဖို့၌ကား ထိုအဖြေသည်ပြည့်စုံ

လျက်ရှိလေပြီ။ ရှင်းလင်းလျက်ရှိလေပြီ။ ဒွိဟဖြစ်စရာ မလို တော့ပြီ။

သို့ရာတွင် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်အဖို့ ဤအဖြေမျိုးကို မပေး နိုင်ချေ။ လောကီ လူမှုကိစ္စများတွင် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော် တိုင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လျက်ရှိသည် ဟူသော ရှေးဟောင်း အယူအဆကို သိပ္ပံပညာကလည်း လက်မခံချေ။ ထို့ကြောင့် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် အခြားသောအဖြေများကို ပေးရပေ လိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် အထက်ပါမေးခွန်း များကို မည်သို့ဖြေဆိုသနည်း။ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်၏အဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

'ဤလှုပ်ရှားမှုကြီးသည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင် သနည်း၊ ၎င်း၏ အကြောင်းတရားများသည် အဘယ်နည်း၊ ၎င်းအဖြစ်အပျက်များသည် မည်သည့်အင်အားစုများ၏စေ ခိုင်းချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသနည်းဟု သင်တို့က မေး ကြသည်။ ငါ ဖြေအံ့။ နားထောင်ကြလော့။'

'ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ ကောရှစ် ၁၄ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင် သည် လွန်စွာ မာနကြီး၍ ဘဝင်မြင့်သူတစ်ဦးဖြစ်၏။ ၎င်း၌ ထိုထိုဤဤသော မောင်းမကိုယ်လုပ်တော်များရှိ၍ ထိုထို ဤဤ သော ဝန်ကြီးများရှိ၏။ ၎င်းသည် ပြင်သစ် နိုင်ငံကြီးကို ကောင်းစွာ အုပ်ချုပ်ခြင်းမပြုဘဲ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ကိုသာ ခံစားလျက်ရှိ၏။ ၎င်း၏ သားစဉ်မြေးဆက်သည်လည်း ညံ့ ဖျင်း နုံ့နဲ့သူများသာဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည်လည်း ပြင်သစ်

နိုင်ငံကြီးကို ကောင်းစွာ မအုပ်ချုပ်နိုင်။ ၎င်းတို့၌လည်း ထိုထို ဤဤသော မောင်းမကိုယ်လုပ်တော်များရှိကြ၏။ ထိုအချိန်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များက အချို့သော စာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုကြ၏။ ၁၈ ရာစုနှစ် အကုန်လောက်တွင်ကား ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့၌ ဒါဇင်အနည်းငယ်သော လူတစ်စုတို့ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကာ လူလူချင်း တန်းတူညီမျှ ပိုင်ခွင့်ရှိကြသည်ဟု လည်းကောင်း၊ လူအားလုံးသည် လွတ်လပ်ခွင့်ရှိကြသည်ဟုလည်းကောင်း ပြောဆိုလာခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ ဟောပြောချက်များကြောင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးရှိ လူများသည် အချင်းချင်း ထိုးခုတ်သတ်ဖြတ်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ဘုရင်နှင့်တကွ လူခေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအချိန်၌ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ဘုန်းကံပါရမီနှင့် ပြည့်စုံသည့် နပိုလီယန်ဟူသော လူတစ်ယောက် ရှိသတတ်၊ ထိုလူသည် ရောက်လေရာအရပ်၌ လူအပေါင်းတို့ကိုအောင်မြင်၏။ (ဝါ) တစ်နည်းကား ထိုလူသည် ရောက်လေရာအရပ်၌ လူများစွာတို့ကို သတ်ဖြတ်၏။

အကြောင်းမူကား ထိုလူသည် ကြီးမြတ်သော ဘုန်းကံပါရမီရှင် ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ထိုလူသည် အာဖရိက လူမျိုးများကို သွားရောက်သတ်ဖြတ်ခြင်းပြုခဲ့၏၊ ထိုလူသည် အာဖရိက လူမျိုးများကို ကောင်းစွာသတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် များစွာ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်ဟု ကောင်းချီးသြဘာပေးခြင်း ခံရ၏။ ထိုလူသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာသော

အခါ၌ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံးအား ၎င်း၏ ဩဇာကို နာခံရန် အခွင့်ပေး၏။ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများကလည်း ထိုလူ၏အမိန့်ကို နာခံကြ၏။ ထိုလူသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီး၏ ကေရာဇ် ဖြစ်သောအခါ၌ အီတလီ၊ ဩစတြီးယားနှင့် ပရပ်ရှားနိုင်ငံများသို့သွားရောက်၍ လူများကိုသတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုပြန်၏။ ထိုဒေသ၌လည်း ထိုသူသည် လူပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်၌ ရုရှားနိုင်ငံတွင် အယ်လက်ဇန်းဒရား မည်သော ကေရာဇ်တစ်ပါး အုပ်စိုးလျက် ရှိ၏။ အယ်လက်ဇန်းဒရားဘုရင်သည် ဥရောပတွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထူထောင်မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်နှင့်အညီ နပိုလီယန်ကို ခုခံစစ်ပြု၏။ ၁၈၀၇ ခုနှစ်၌ကား အယ်လက်ဇန်းဒရားဘုရင်သည် နပိုလီယန်နှင့် ရုတ်တရက် မိတ်ဆွေဖွဲ့လိုက်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ၁၈၁၁ ခုနှစ်၌မူ ၎င်းတို့သည် ရန်ဖြစ်ကြပြန်ကာ လူပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခြင်းပြုကြပြန်၏။ နပိုလီယန်သည် စစ်သည် ခြောက်သိန်းဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကာ မော်စကိုမြို့ကို သိမ်းပိုက်လိုက်၏။ ထိုနောက် နပိုလီယန်သည် မော်စကိုမှ ရုတ်တရက် ထွက်ပြေး၏။ အယ်လက် ဇန်းဒရား ဘုရင်သည် စတိန်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကြံပေးချက်အရ ဥရောပတိုက်ကြီးကိုစည်းရုံးကာ ဥရောပငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်ဆီးသူအား လက်နက်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်၏။ နပိုလီယန်၏ မဟာမိတ် ဆိုသူတို့သည် တစ်မဟုတ်ချင်း နပိုလီယန်၏ရန်သူများ ဖြစ်လာကြ၏။ ၎င်းတို့သည် နပိုလီယန် နောက်ထပ်စုဆောင်းသော စစ်သည်များကို

တိုက်ခိုက်ကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် မဟာမိတ်တို့သည်နပိုလီယန်ကို အောင်မြင်စွာ နှိမ်နင်းကာ ပါရီမြို့တော်သို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြ၏။ နပိုလီယန်ကို နန်းမှဖြုတ်ချကြ၏။ ထို့နောက် နပိုလီယန်ကို ကေရာဇ်အဆောင်အယောင်တို့ နှုတ်သိမ်းခြင်းမပြုဘဲ ချစ်ကြည်လေးမြတ်စွာ ဆက်ဆံကြကာ အယ်လဘာကျွန်းသို့ ပို့လိုက်ကြ၏။ ထိုသူတို့သည်နပိုလီယန်ကို လွန်ခဲ့သောငါးနှစ်က လူဆိုးဓားပြ၊ ရာဇဝတ်ကောင်အဖြစ် သဘောထားခဲ့ကြ၏။

ထိုကျွန်းသို့ပို့ပြီး တစ်နှစ်အကြာ၌လည်း ထိုသို့ သဘောထားကြ၏။ ထို့နောက်၌ ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီးကို ၁၈ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်က အုပ်စိုးသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများနှင့် မဟာမိတ်များသည် ၁၈ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်ကို ရယ်စရာသတ္တဝါတစ်ဦးအဖြစ် သဘောထားကြ၏။ ထိုအခါ နပိုလီယန်သည် မိမိ၏အစောင့်တပ်သားများရှေ့၌ သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးပြီးနောက် ထီးနန်းကိုစွန့်ကာ တိုင်းခြားသို့ ထွက်ခွာသွားရ၏။ များမကြာမီ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော တိုင်းပြည် ခေါင်းဆောင်များ၊ သံတမန်များသည် (ထိုအထဲ၌ တာလေးရန်းဆိုသူ ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးမှာ ၎င်းအတွက် သီးသန့်ထားသော ကုလားထိုင်တစ်လုံးတွင် ထိုင်၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီး၏ နယ်နိမိတ်များကို တိုးချဲ့ပါသတိ သည်။) ဗီယင်နာမြို့တွင် တွေ့ဆုံစည်းဝေးကြ၏။ ၎င်းတို့ စည်းဝေးပွဲကြောင့် အချို့သော လူမျိုးများမှာ အနိုင်ရ၍ ပျော်ရွှင်ကြ၏။ အချို့လူမျိုးများမှာ ရှုံးသဖြင့် စိတ်ညစ်ကြ၏။ တစ်ဖန် သံတမန်များနှင့် ကေရာဇ်များသည် စကား

များကြပြန်ကာ စစ်တပ်ကြီးများဖြင့် တစ်ဖက်ကို တစ်ဖက် သတ်ဖြတ်ကြတော့မည့်အခြေသို့ ရောက်ခဲ့ကြပြန်၏။ ဤသို့ ဖြစ်လျက်ရှိချိန်၌ နပိုလီယန်သည် တပ်ခွဲတစ်ခွဲဖြင့် ပြင်သစ် နိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ နပိုလီယန်ကို မုန်း တီးလျက်ရှိသော ပြင်သစ်တို့သည်ငင်း၏ခြေဖဝါးအောက်သို့ ဝင်ရောက်၍ သစ္စာခံကြပြန်၏။ သို့ရာတွင် မဟာမိတ် ကောရာဇ်များသည် နပိုလီယန် ပြန်၍ စခန်းထလာခြင်းကို ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်ကြသည် ဖြစ်၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီးကို ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်ကြ၏။ နောက်ဆုံး၌ ၎င်းတို့သည် ဘုန်းကံပါရမီရှင် နပိုလီယန်ကို နှိမ်နင်းကာ လူဆိုးဓားပြ အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးနောက် စိန့်ဟယ်လီနာအမည်ရှိ ကျွန်း ကလေး တစ်ကျွန်းသို့ ပို့လိုက်ကြပြန်၏။ ဤသို့ဖြင့် နယ်ခြား လူဆိုးဗိုလ်ကြီး နပိုလီယန်သည်၎င်းချစ်မြတ်နိုးသောပြင်သစ် နိုင်ငံကြီးနှင့် လွန်စွာဝေးကွာသော ကျောက်ဆောင်ကလေး တစ်ဆောင်ပေါ်၌ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့လေသည်။ ၎င်း၏ ကြီးမြတ်သော လုပ်ငန်းကြီးများကို နောင်လာနောင်သား များအား အမွေပေးခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ဥရောပတိုက်၌ ဖောက်ပြန်ရေးကာလ (၀၁) ဆုပ်ကပ်ကာသကြီးတစ်ခုသည် ဆိုက်ရောက်လာပြန်ကာ ပြည့်ရှင်ဘုရင်များသည် ၎င်းတို့၏ လက်အောက်ခံ ပြည်သူပြည်သားများကို နှိပ်စက်ကလူပြုမူ ကြလေသည်။

ဤကား ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ၏ပုံကြမ်းတည်း။ ဤ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ၏ ပုံကြမ်းကို ရယ်စရာဟု သင်တို့

ထင်ကြသလော။ ရယ်စရာဟု ထင်လျှင် မှားပေလိမ့်မည်။ စင်စစ်၌ ဤဖော်ပြချက်မှာ အတ္တုပ္ပတ္တိ ကျမ်းပြုဆရာများနှင့် နိုင်ငံတကာနိုင်ငံစီ၏ အခြင်းအရာများကို ဖော်ပြသော ရာဇဝင်ကျမ်းပြုဆရာများအစ အထွေထွေ ရာဇဝင်ကျမ်းများနှင့် ထိုခေတ် ယဉ်ကျေးမှု၏အကြောင်းကို ဖော်ပြသော ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း ကျမ်းပြုသူများအဆုံး၊ ရာဇဝင်ဆရာများ အားလုံးက တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဖြေဆိုကြသော အဖြေများကို အသက်ညှာဆုံး ဖော်ပြထားခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ စင်စစ်၌ကား ၎င်းတို့၏ အဖြေများသည် မေးခွန်းနှင့် တခြားစီဖြစ်လျက်ရှိပေသည်။

ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် နားမကြားသူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ မည်သူကမျှ မေးမြန်းခြင်းမရှိသော မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုလျက်ရှိလေသည်။ ဤသို့ မေးခွန်းနှင့် တလွဲ ဖြေဆိုခြင်းကြောင့်လည်း ထိုအဖြေများသည်အုံဩစရာကောင်းလောက်အောင် အစီပွားယ် ကင်းမဲ့လျက်ရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ရာဇဝင်၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် လူ့လောကကြီးနှင့် လူမျိုးများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ဖော်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူ့လောကကြီးက ရာဇဝင်ကို မေးမြန်းသော ပထမဆုံးမေးခွန်းမှာ ပြည်သူများကို လှုပ်ရှားစေသော တန်ခိုးအာဏာဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာနည်း ဟူသော မေးခွန်းဖြစ်သည်။ (ထိုမေးခွန်းကိုမှ စ၍ မဖြေနိုင်လျှင် ကျန် မေးခွန်းများကို ဖြေနိုင်ဖို့မလွယ်ပါ) လူ့လောကကြီးကဤသို့ မေးမြန်းသော အခါ၌ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် တတ်သမျှ မှတ်သမျှ အပတ်

တကုတ် အားထုတ်၍ ဖြေရှာ၏။ ထိုအဖြေကား နပိုလီယန်သည် ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီရှင်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ၁၄ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်သည် လွန်စွာမာနကြီးသည်။ သို့မဟုတ် အချို့သော စာရေးဆရာများသည်အချို့သောစာပေကျမ်းဂန်များကို ရေးခဲ့သည် ဟူသတတ်။

ဤအချင်းအရာများသည် ဟုတ်ကောင်းဟုတ်ပါလိမ့်မည် လူ့လောကကြီးကလည်း သဘောတူရန် အဆင်သင့် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည်လည်း အခြေမဟုတ်သေးချေ လူ့လောကကြီးက မေးမြန်းသော မေးခွန်းနှင့် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်က ဖြေဆိုသည့်အဖြေသည် ဘာဆိုင်သနည်း။ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်၏ အဖြေများသည် မေးခွန်းနှင့် တခြားစီဖြစ်လျက်ရှိသည်တကား။ မည်သူကမျှ မေးမြန်းခြင်း မရှိသော မေးခွန်းကို ဖြေဆိုလျက်ရှိသည်တကား။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားသခင်က ပြဋ္ဌာန်း အပ်နှင်းသော တန်ခိုးအာဏာကို ယုံကြည်လျှင်၊ ဘုန်းတန်ခိုးပါရမီဉာဏ်ဆိုသည့်အရာကို ယုံကြည်ခဲ့လျှင် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်၏အဖြေများသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းဦးမည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားသခင်က ပြဋ္ဌာန်းအပ်နှင်းသော တန်ခိုးအာဏာဆိုသည့်အရာကို မယုံကြည်ချေ။ ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီဉာဏ်ဆိုသည့် အရာကိုလည်း မယုံကြည်ချေ။ ထို့ကြောင့် နပိုလီယန်၊ လူဝီဘုရင်နှင့်တကွ စာရေးဆရာများ၌ ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီဉာဏ်ရှိသည်ဆိုလိုခြင်းကိုလည်း မယုံကြည်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့ သိလိုသော အချက်မှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၌ တန်ခိုး

ပါရမီဉာဏ်ဆိုသည့်အရာ ရှိမရှိ၊ ဘုရားသခင်က အပ်နှင်းထားသော တန်ခိုးအာဏာဆိုသည့်အရာ ရှိမရှိဆိုသည့်အချက် မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုများ မည်သို့ ဆက်စပ်လျက်ရှိသည် ဆိုသည့် အချက်သာ ဖြစ်လေသည်။

ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် ဘုရားသခင်က အပ်နှင်းထားသော အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော တန်ခိုးအာဏာဆိုသည့် အရာကို (ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့) မယုံကြည်ဟုဆိုလျှင် ပြည်သူလူထုများကို လှုပ်ရှားစေသောအရာသည် မည်သည့်အင်အားစု ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အချက်ကို ဖော်ပြရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို အင်အားစုသည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည် ဆိုသည့် အချက်ကို ဖော်ပြရပေလိမ့်မည်။ ရာဇဝင်၏အလုပ်သည် ထိုအင်အားစုကို ရှာဖွေရန် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအင်အားစုသည် မည်သည့်အရာဖြစ်ကြောင်းကို အားလုံး သိပြီးသား ဖြစ်သည်။ အထင်အရှား ဖြစ်သည်ဟု ခေတ်သစ်ရာဇဝင်က ယူဆပုံရ၏။ သို့သော်လည်း ရာဇဝင်ကျမ်းများကို ဖတ်ရှုလေ့လာသောအခါ၌ကား ထိုအင်အားစုသည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည်ဆိုသည့် ကိစ္စတွင် ရာဇဝင်ဆရာများကိုယ်တိုင် တစ်ယောက်တစ်မျိုး ပေါက်တတ်ကရ ပြောဆိုလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ၌ ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်များကို ကျွန်ုပ်တို့ သံသယ ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။

[၂]

မည်သည့် အင်အားစုက လူမျိုးများကို လှုပ်ရှားစေသနည်း။

ရာဇဝင်ဆရာ အမျိုးမျိုးက အမျိုးမျိုးဖြေဆိုကြသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ (၁) အတ္ထုပ္ပတ္တိကျမ်းပြု ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် (၂) လူမျိုးတစ်မျိုးအကြောင်းကို ရေးသားခြသော အမျိုးသား ရာဇဝင်ဆရာများဖြစ်၏။ ၎င်းတို့က ပြည်သူလူထုကို လှုပ်ရှားစေသော အင်အားစုသည် လူစွမ်းကောင်းများ၊ အုပ်စိုးသူများ၏ ဇာတိပဋိသန္ဓေပါ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များသည် နပိုလီယန်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ အယ်လက်ဇန်းဒရား ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၊ သို့မဟုတ် အလားတူ ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့၏ စိတ်ဆန္ဒအရ ဖြစ်ပျက်ကြရသည်ဟု ၎င်းတို့က ဆိုကြ၏။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုစီကို ရာဇဝင်ဆရာ တစ်ဦးစီ တစ်ဦးစီက သပ်သပ် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ဘိမူ ၎င်းတို့၏အဖြေကို လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိသေး၏။

သို့ရာတွင် ယခုကား ဤသို့မဟုတ်ချေ။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတည်းကိုပင် လူမျိုးအသီးသီးမှအမြင်အမျိုးမျိုးရှိသော ရာဇဝင်ဆရာတို့က သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ ဝိုင်းဝန်း ရေးသားကြလေရာ ၎င်းတို့၏အဖြေများသည် အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သော အဖြစ်သို့ ရောက်ရပေတော့သည်။ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုသည်

မည်သည့်အင်အားစုကြောင့်ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အချက်၌ ၎င်းတို့ အားလုံးကပင် ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော လူစွမ်းကောင်း တစ်ဦး၏ တန်ခိုး အာဏာကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် မည်သူသည် ဘုန်းတန်ခိုးပါရမီဉာဏ်ဖြင့် ပြည့်စုံသူနည်း။ မည်သူသည် လူစွမ်းကောင်းနည်းဟု ဆက်၍ ရှာဖွေသောအခါ၌ကား ၎င်းတို့အချင်းချင်းဝိဝါဒ ကွဲပြားလာခဲ့ကြလေပြီ။ အဖြေတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်လာကြလေ၏၊ ရာဇဝင်ဆရာ တစ်ယောက်က အဖြစ်အပျက် တစ်ခုသည် နပိုလီလန်၏ ဇာတိပင်ကိုသန္ဓေပါ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဆို၏။ အခြားတစ်ယောက်က အယ်လက်ဇန်းဒရား ဘုရင်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဆို၏။ အခြားတစ်ယောက်က နပိုလီယန်ကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ အဲလက်ဇန်းဒရား ကြောင့်လည်းမဟုတ်၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကြောင့်ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ ထိုသို့ ကွဲပြားခြားနား ဆန့်ကျင်လျက် ရှိကြရုံမျှသာ မကသေးချေ။ အဆိုပါ ပထမ အမျိုးအစားဖြစ်သော ရာဇဝင်ဆရာတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ တန်ခိုးအာဏာသည် မည်သည့်နေရာက ဆင်းသက်လာသနည်းဟူသော ကိစ္စ၌လည်း ထပ်မံ၍ ကွဲလွဲလျက် ရှိကြပြန်လေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပြင်သစ်ရာဇဝင်ဆရာနှစ်ဦး ဖြစ်သော သိုင်းယားစ်နှင့် လန်ဖရီတို့သည် နပိုလီယန်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဥရောပ အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဆိုသော အချက်၌ တူညီကြသော်လည်း

နပိုလီယန်၏ အာဏာသည် မည်သည့်နေရာက ဆင်းသက်သနည်းဟူသော ကိစ္စ၌ တစ်မျိုးစီ ပြောဆိုလျက် ရှိကြ၏။ နပိုလီယန်ဂိုဏ်းသား ရာဇဝင်ဆရာဖြစ်သော သိုင်းယားစ်က နပိုလီယန်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာသည် နပိုလီယန်၏ ကောင်းမြတ်သော ကျင့်စဉ်နှင့် နပိုလီယန်၏ ဘုန်းတန်ခိုးပါရမီဉာဏ်တို့မှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာသည်ဟု ဆို၏။ သမ္မတဂိုဏ်းသားရာဇဝင်ဆရာ လန်ဖရီက နပိုလီယန်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာသည် ၎င်း၏ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း၊ပြည်သူများကိုလိမ်လည်ခြင်းတို့မှ ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာသည်ဟု ဆိုပြန်၏။ ဤသို့ အဆိုပါ ပထမအမျိုးအစား ဖြစ်သော ရာဇဝင်ဆရာတို့သည် တစ်ဦး၏ အဆိုအမိန့်ကို တစ်ဦးက လိုက်၍ ချေဖျက်လျက်ရှိကြ၏။ အဖြစ်အပျက်များကိုမည်သည့်အင်အားစုဖြစ်ပေါ်စေသည် ဆိုသည့်အချက်ကို နားလည်ရေး၌ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးလျက်ရှိကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့အားလုံးသည် ရာဇဝင်၏ အဓိက မေးခွန်းကြီးကို ဖြေဆိုခြင်းမပြုဘဲ ဤနည်းဖြင့် 'ဝေ့လည် ကြောင်ပတ်' လုပ်လျက် ရှိကြလေသည်။

ဒုတိယအမျိုးအစားကား လူမျိုးများအားလုံးအကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြကြသည့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများ ဖြစ်လေသည်။ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာရသနည်း ဆိုသည့် ကိစ္စ ၎င်းတို့သည် အမျိုးသား ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် ကွဲလွဲဟန်ပြုကြ၏။ ၎င်းတို့က ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များသည် လူစွမ်းကောင်းများ၊

အုပ်စိုးသူ ကောရောဇ်များ၏ ဇာတိပဋိသန္ဓေပါ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြခြင်း မဟုတ်။ လာရာဘက်အသီးသီးရှိသော အင်အားစုများ၏ စုပေါင်း ဆုံစည်းမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ စစ်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုးကျွန်ဖြစ်ရခြင်း စသည်တို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် မဟုတ်။ ထိုအဖြစ်ပျက်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော လူပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့၏ အပြန်အလှန် ဆောင်ရွက်ချက် များကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ၎င်းတို့က ဆိုကြ၏။

၎င်းတို့ ပြောသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်ဆရာများ၊ ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာသည် ဆိုခြင်းကို လက်မခံဟု ဆိုရာ ရောက်ပေသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့၌ကား ၎င်းတို့ သည်လည်း ‘ထူးမခြားနား’သော ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့သည် အဆိုပါ သဘောတရားကို လက်မခံဟု ဝစီကံမြောက် ပြောဆိုလျက် ရှိကြသော်လည်း ကာယကံမြောက် အားဖြင့် လက်ခံလျက် ရှိကြပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများဖြစ်သော ဂျာမီးနှခ်၊ ရှလိုဇာစသူတို့က နပိုလီယန်ကြောင့် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီး ပေါ်ပေါက်ခြင်းမဟုတ်၊ ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးကြီးနှင့် ကကွ ၁၇၈၉-ခုနှစ် တော်လှန်ရေး အတွေးအခေါ် များကြောင့်သာ နပိုလီယန်ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု တစ်နေရာတွင် ဆို၏။ သို့ရာတွင် ၁၈၁၃ ခု

စစ်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်း စသည့် ၎င်းတို့ မနှစ်သက်သော အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာရသည့်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကား ဤသည်မှာ နပိုလီယန်၏ ရေလိုက်လွဲသော ဆန္ဒကြောင့်ဟူ တခြားတစ်နေရာတွင် ဆိုကြပြီးလေသည်။ ၎င်းတို့၏ စကားသည် ရှေ့နောက် ညီညွတ်ပါသေး၏လော။

တော်လှန်ရေးအတွေးအခေါ်များနှင့်ခေတ်၏ယေဘုယျရေစီးကြောင်းက နပိုလီယန်၏ တန်ခိုး အာဏာကို ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် နပိုလီယန်၏အာဏာစက်သည် တော်လှန်ရေး အတွေးအခေါ်များနှင့် ယေဘုယျ ရေစီးကြောင်းကို နှိပ်ကွပ်ခဲ့လေသည်။

ဤထူးဆန်းသည့် ရှေ့နောက်မညီညွတ်သောစကားများသည် မတော်တဆ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဤဆင်ခြေလိမ်မျိုးကို ၎င်းတို့၏ ရေးသားချက်များ၌ တစ်ခါတစ်ရံမှသာ တွေ့ရသော်လည်း မဟုတ်ချေ။ အတိုချုပ် ဆိုရလျှင်ကား ၎င်းတို့၏ ရေးသားချက်များသည် အလားတူ ဆင်ခြေလိမ်မျိုး၊ အလားတူ ယုတ္တိကင်းမဲ့သောစကားမျိုးဖြင့် တင်းကြပ်ပြည့်လျက်သာရှိလေသည်။ ဤသို့ ရှေ့နောက်မညီမညွတ်ဖြစ်ရခြင်းမှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်ဆရာများသည် လူတတ်လုပ်၍ ရာဇဝင်ကို စစ်တမ်းထုတ်ကြည့်ကြပြီး အစွမ်းကုန်သောအခါ၌ ရှေ့သို့ ဆက်လက်စစ်တမ်းထုတ်ကြည့်ခြင်း မပြုတတ်တော့ဘဲ လမ်းတစ်ဝက်တွင် တန်းလန်း ရပ်ပစ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ပထမအကြိမ်

ယန္တရားဗေဒ၌ ထင်ရှားသော ဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ရှိ၏။ ၎င်းဥပဒေ၏အဆိုမှာ ရလာဒ်အားကြီးတစ်ခုနှင့် ညီမျှသော အစိတ်အပိုင်း အားငယ်များကို ရှာဖွေလိုလျှင် အဆိုပါ အစိတ်အပိုင်း အားငယ်များ၏ စုစုပေါင်းသည် ရလာဒ်အား ကြီးနှင့် ညီမျှရမည်ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ရာဇဝင် ဆရာများသည် ထိုဥပဒေသကို သတိမပြုမိကြချေ။ ၎င်းတို့သည် ရလာဒ်အား ကြီးတစ်ခုကို ဖော်ပြသောအခါ၌ အစိတ်အပိုင်း အားငယ် များကို ရှာဖွေကြ၏။ သို့ရာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိသော အစိတ် အပိုင်း အားငယ်များ၏ စုစုပေါင်းသည် ရလာဒ်အားကြီး နှင့် ညီမျှခြင်း မရှိသောအခါ၌ ၎င်းတို့သည် ရလာဒ်အားကို ဖြစ်စေသည့် မသိသေးသော အခြားအစိတ်အပိုင်းအားများ ရှိသေးသည်ဟု ယူဆလာကြလေသည်။

၁၈၁၃ ခုနှစ် တိုက်ပွဲစဉ်နှင့် ပြင်သစ်ပြည်တွင် ဘာဘွန်း မင်းဆက် ပြန်လည် နန်းတက်ခြင်းသည် အယ်လက်ဇန်းဒရား ဘုရင်၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု အမျိုးသား ရာဇဝင်တို့က ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင် ဆရာ ဂျာဗီးနာ့ခ်ကမူ ဤအချက်ကို လက်မခံချေ။ ဤအဖြစ်အပျက် များ ဖြစ်ရခြင်းသည် အယ်လက်ဇန်းဒရား ဘုရင် တစ်ဦး တည်း၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့်မဟုတ်။ စတိုန်း၊ မက်တား နစ်၊ မဒမ်ဒီစတေးလ်၊ ဖစ်ချ်တီ၊ တယ်လေရန်း၊ ရှာတိုဘ ရိုင်းယန်း စသည့် သြဇာတိက္ကမရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆောင် ရွက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းက ဆင်ခြေတက်၏။ တစ် နည်းဆိုရသော် ၁၈၁၃ ခုနှစ် တိုက်ပွဲဝင်စဉ်နှင့် ဘာဘွန်း

မင်းဆက် နန်းတက်ခြင်း ဟူသော ရလာဒ်အားကြီး တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းသည် အယ်လက်ဇန်းဒရား၏ တန်ခိုးအာဏာ တည်းဟူသော အစိတ်အပိုင်း အားငယ်တစ်ခုတည်းကြောင့် မဟုတ်။ ဖော်ပြပါ ဩဇာတိက္ကမရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ဆောင် ရွက်ချက်တည်းဟူသော အစိတ်အပိုင်း အားငယ်ကလေး များကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဆို၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ပြသော အစိတ်အပိုင်း အားငယ်ကလေးများသည် ရလာဒ်အားကြီး နှင့် ညီမျှခြင်း မရှိသေးချေ။ တစ်နည်းဆိုရသော် ဘာဘွန်း မင်းဆက် နန်းတက်ခြင်းသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကြောင့်ဟုပြောရုံ နှင့်မလုံလောက်သေးချေ။ ရှာတိုဘရိုင်းယန်း ပဒမ်ဒီစတေးလ် စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုခဲ့သော်လည်း ပြုခဲ့မည်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက် များကြောင့် ၎င်းတို့ အချင်းချင်း၏ဆက်ဆံရေးသည်လည်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသော်လည်း ပြောင်းလဲမည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် သန်းပေါင်း များစွာသော ပြင်သစ်တို့က ဘာဘွန်းမင်းဆက်ကို ပြန်၍ နန်းတင်ရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရသည် ဆိုခြင်းမှာကား ယုတ္တိမရှိချေ။ မဖြစ် နိုင်ချေ။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် 'က' နှင့်ညီမျှသော အစိတ် အပိုင်း အားငယ်များက 'က' အဆ တစ်ထောင်နှင့် ညီမျှ သော ရလာဒ်အားကြီးတစ်ခုကို ဖြစ်စေသည်။

ကX၁ = ကX၁၀၀၀ ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့လှပေသည်။ သေးငယ်သော အဖြစ်အပျက်ကလေး တစ်ခုက ၎င်းထက် အဆတစ်ထောင်ကြီးကျယ်သော အဖြစ်

အပျက်ကြီး တစ်ခုကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုဆိုခြင်းကဲ့သို့ ယုတ္တိကင်းမဲ့လှပေသည်။ ထိုအခါ၌ဂျားမီးနှာခ်ကဲ့သို့သော ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများသည် တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုကြပြန်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် အမျိုးသားရာဇဝင်ဆရာများကဆန့်ကျင်လျက်ရှိရုံမျှမက ၎င်းတို့ဘာသာ ၎င်းတို့လည်း ပြန်၍ ဆန့်ကျင်လျက်ရှိလေသည်။

မိုးရွာခြင်းအကြောင်းရင်းကို နားမလည်သော လယ်သမားကြီးများသည် ၎င်းတို့ မိုးရွာစေချင်တုန်း မိုးရွာလျှင် မိုးတိမ်တို့ကို လေကသယ်ဆောင်လာသဖြင့် မိုးရွာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ၎င်းတို့ မိုးရွာစေချင်တုန်း မိုးမရွာပြန်လျှင် မိုးတိမ်တို့ လေခေါ့ရာပါသွားသဖြင့် မိုးမရွာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပြန်သည်။ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများသည်လည်း ထိုနည်းအတူဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့စိတ်လို၍ ၎င်းတို့၏သဘောတရားနှင့် ကိုက်ညီလျှင် အဖြစ်အပျက်များကြောင့် တန်ခိုးအာဏာဟူ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု တစ်ခါတစ်ရံ ဆိုတတ်ကြ၏။ ၎င်းတို့ စိတ်ကြိုက်မတွေ့၍ ၎င်းတို့ သဘောတရားနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသောအခါ၌ကား အဖြစ်အပျက်ကြောင့် တန်ခိုးအာဏာပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်၊ တန်ခိုးအာဏာကြောင့်သာ အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပြန်လေသည်။

တတိယအမျိုးအစား ဖြစ်သော ရာဇဝင်ဆရာများမှာ ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာဆိုသူများဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် စာ

ရေးဆရာများ၊ ထက်မြက်သော မိန်းမများကြောင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု (တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ရှိလျှင်) လက်ခံတတ်ကြသော ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများ၏ အယူအဆနှင့်နီးစပ်၏။ သို့ရာတွင် လုံးလုံးလျားလျား တူညီခြင်းမဟုတ်ချေ။ ၎င်းတို့ကလည်း ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမှာ ယဉ်ကျေးမှုဟုခေါ်သော အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု တစ်ဘာသာ ကြေးကြော်ကြမြန်လေသည်။

အဆိုပါ ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ဆရာများသည် ၎င်းတို့၏ ဘိုးဘေးများဖြစ်သော ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများ၏အယူအဆကို ခြေရာခံ၍ တိုးချဲ့လာခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့က အချို့အချို့သော လက်တစ်ဆုပ်စာ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်ဆိုလျှင် အချို့အချို့သော စာရေးဆရာများ၏ စာပေများကြောင့်လည်း ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ မပေါ်ပေါက်နိုင်တော့ပြီလောဟု ဆိုကြ၏။ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၏ အကြောင်းအရာများ ထောင်သောင်းမက ရှိသည့်အနက် ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာများသည် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုသာ တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းတရားအဖြစ်ရွေးထုတ်ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းကြောင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း သာဓကထုတ်ပြရန် ကြိုးစားကြသည်။

၎င်းတို့က မည်မျှ ကြိုးစားကြစေကာမူ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့် ထိုအသိတရားနှင့်အညီ ပြည်သူလူထုများ လှုပ်ရှားသည်ဟူ လူနားလည်အောင် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် သက်သေပြရန်မှာ မလွယ်ကူလှချေ။ အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများသည် ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုကို ချုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည် ဆိုသည့် အချက်ကိုလည်း မည်သူကမျှ လက်ခံကြလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ဤအယူအဆကို အထောက်အကူပြုသော အဖြစ်အပျက်မျိုးလည်း ရာဇဝင်၌မရှိခဲ့သေးချေ။ လူအချင်းချင်း တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရှိရမည်ဟု တဖွဖွ အသိပညာပေး၍မှ မဆုံးမီ ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးကြီး အတွင်း အရက်စက်ဆုံးသော လူသတ်ပွဲကြီးများ ဖြစ်ပွား ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ လူအချင်းချင်း မေတ္တာထားရမည်ဟု တစာစာ ဟောပြော ပညာပေး၍ မဆုံးမီ ကြောက်ခမန်းလိလိ စစ်ပွဲကြီးများနှင့် လူသတ်ပွဲကြီးများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ဤသည်တို့ကို ထောက်သော် ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်သည်လည်း ယုတ္တိမရှိသေးချေ။

ကောင်းပြီ။ ၎င်းတို့ ကျွမ်းကျင်စွာ လုပ်ကြံတီထွင်ထားသော ဆင်ခြေများသည် မှန်သည်ဟုပင် ထားပါဦး။ ၎င်းတို့ ပြောသည့် လူမျိုးများ၊ ပြည်သူများကို အတွေးအခေါ် အယူအဆများက ချုပ်ကိုင်ထားသည်ဟုပင်ထားပါဦး။ ၎င်းတို့၏ အဖြေသည်လည်း ရာဇဝင်က မေးမြန်းလျက် ရှိသော အဓိကရ မေးခွန်းကို လိပ်ပတ်လည်အောင် ဖြေဆိုခြင်း မပြုနိုင်သေးချေ။ (ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုခြင်း မပြုနိုင်ရုံမျှမက

ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ ကေရာဇ်တို့၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသူ အမျိုးသား ရာဇဝင်ဆရာတို့၏အဆိုအမိန့်ကတစ်မျိုး၊ တတ်ပွန်လ်မှာသော ပုဂ္ဂိုလ် အချို့၏ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အဆိုအမိန့်က တစ်မျိုး စသည်ဖြင့် အဆိုအမိန့်နှစ်ရပ် ကွဲပြားနေသည့် အထဲ၌ ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ဆရာ၏ အဆိုအမိန့် တစ်ရပ်က ထပ်၍တိုးလာပြန်သဖြင့် ပို၍ပင် ရှုပ်ထွေးလာချေသေး၏။) ထိုမျှ မကသေး။ ထိုအတွေးအခေါ် အယူအဆများသည် ပြည်သူလူထုနှင့် မည်သို့ မည်ပုံ ဆက်စပ်နေသည်။ ပြည်သူလူထုကို မည်သို့မည်ပုံ ချုပ်ကိုင်လျက် ရှိသည်ကို ရှင်းလင်းရန်လည်း လိုပေသေးသည်။ နပိုလီယန်၌ ဇာတိုပဋိသန္ဓေပါ တန်ခိုးအာဏာ ရှိသည်။ ထိုတန်ခိုးအာဏာကြောင့် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်ရသည်ဟု အမျိုးသား ရာဇဝင် ဆရာတို့က ဆိုကြရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအဆိုအမိန့်ကို (မယုံကြည်သည့်တိုင်အောင်) နားလည်နိုင်သေး၏။ ကတ်ကတ်သတ်သတ် စဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုက ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များသည်နပိုလီယန်နှင့်တကွ အခြားသော အကြောင်းများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်မည်ဆိုလျှင် ယုံကြည်နိုင်သေး၏။ သို့ရာတွင် ရူးဆိုး၏ 'လူမှုပဋိညာဉ်ကျမ်း' ဟူသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကြောင့်ပြင်သစ်လူမျိုးအချင်းချင်းသတ်ဖြတ်ကြသည့်ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီး ပေါ်ပေါက်ရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရသည် ဆိုသည့် ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ဆရာများ၏ အဆိုအမိန့်

ကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နားမလည်နိုင်ချေ။ ထိုစာအုပ်နှင့် ထိုအဖြစ်အပျက် မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်နေပုံကို ခိုင်ခိုင်မာမာ သက်သေထူနိုင်လျှင်ကား ယုံကောင်း ယုံပေလိမ့်မည်။

မှန်ပါသည်။ ခေတ်တစ်ခေတ်တွင် တစ်ချိန်တည်း ဖြစ်ပေါ်နေသော အရာများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်လျက်ရှိကြပါသည်။ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ်မငြင်းလိုချေ။ ထို့ကြောင့် အသိပညာ တိုးတက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်လျက် ရှိသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း မှန်ပါသည်။ လူ့လောကကြီး၏ အဖြစ်အပျက်များထဲ၌ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စ၊ လက်မှုအတတ်ပညာ ကိစ္စ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိစ္စ စသဖြင့် ကိစ္စပေါင်းများစွာ အကျုံးဝင်ဆက်စပ်လျက်ရှိသကဲ့သို့ အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စသည်လည်း အကျုံးဝင်ဆက်စပ်နေသည်သာ ဖြစ်၏။ ဤအချက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်နားလည်နိုင်ပါသည်။သို့ရာတွင် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ခုလုံး ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းမှာ အသိပညာ တိုးတက်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့်သာဖြစ်သည်ဟု ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာများက ပြောဆိုနေကြခြင်းကိုကား ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်ချေ။ ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာများက ဤသို့ ယူဆခြင်းမှာ အောက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ ဖြစ်တန်ရာသည်။ (၁) ရာဇဝင်ကိုရေးသူများမှာ ပညာရှိ လူတန်းစား၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့်

သော လူ့လောကကြီး တစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားရသည်ဟု ၎င်းတို့စိတ်၌ ထင်မှတ်ကြဟန်ရှိခြင်း။ (ဤသို့ ထင်မှတ်ခြင်းမှာလည်း သဘာဝကျပါသည်။ ကုန်သည်၊ လယ်သမား၊ စစ်သား စသည့် ကမ္ဘာလောကကြီးတွင် မှီတင်းနေထိုင်သူ လူတန်းစား အသီးသီးကလည်း မိမိတို့သာ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားစေနိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်သာဖြစ်ပါသည်။ အတိအလင်း ထုတ်ဖော်မပြောကြားလျှင် ဤသို့ ဖွင့်မပြောကြခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ရာဇဝင် ကျမ်းစာအုပ်များကို ရေးသားခြင်း မပြုသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။) (၂) အသိပညာ တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မှု၊ ဉာဏ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အတတ်ပညာ ပြုစုပျိုးထောင်မှု၊ အတွေးအခေါ် စသည့် စကားလုံးများသည် တိကျရေရာခြင်း မရှိသော၊ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြ၍ မရသော ခံယူချက်များ ဖြစ်သည့်အလျောက် ထိုခေါင်းစဉ်များအောက်၌ ထိုထက်ပို၍ တိကျရေရာခြင်း မရှိသော စကားလုံးများကို ရောမွှေ ထည့်သွင်းရန် လွယ်ကူခြင်း၊ ဤသို့ဖြင့် မိမိအလိုရှိသော သဘောတရား၊ အယူအဆ တစ်ရပ်ကို အဆင်သင့် တီထွင်နိုင်ခြင်း စသည့် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကြောင့်ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆိုသည့် အရာကို တစ်ခုတည်း သီးခြားခွဲထုတ်၍ ကြည့်လျှင် ၎င်း၌ ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးဟူ၍ ဘာမျှ မရှိချေ။ (အချို့သော သူများအတွက်ကား အချို့သော အကြောင်းများကြောင့် အသုံးကျကောင်း ကျ

ပါလိမ့်မည်။)ရင်း၌ ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးရှိဖို့ မဆိုထားနှင့် ၎င်းကြောင့်ပင် အထွေထွေရာဇဝင်များ၏ တန်ဖိုးပင် ပျက်စီးရသေးသည်၊ ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆိုသော အရာ၌ ဝိသေသထူးခြားချက်ဟူ၍ရှိခဲ့လျှင် ၎င်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘာသာရေး၊ အဘိဓမ္မာရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာများကို ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်စေသည့် တကယ့်အကြောင်းရင်းကြီးများ သဖွယ် ဟုတ်တိပတ်တိ လေ့လာပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌ ကမ္ဘာတွင် တကယ်ဖြစ်ပျက်သည့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်တစ်ခု (ဥပမာ ၁၈၁၂ ခုနှစ်စစ်ပွဲ)ကို ဖော်ပြသည့်အခါတွင်ထိုအဖြစ်အပျက်သည် တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ပွဲသည် နပိုလီယန်၏တန်ခိုး အာဏာကြောင့်ဖြစ်ပွားရခြင်းဖြစ်သည်ဟူ တလွဲကို ဖော်ပြတတ်ခြင်းသာလျှင် ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်၏ ထူးခြားသောဂုဏ်ဒြပ်များပင်ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ဟိတ်နှင့် ဟန်နှင့် အစပျိုးလာပြီးနောက် အံဖျားရှူးသွားခြင်းအားဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ဆရာများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်ကို ၎င်းတို့ မြန်၍ ဆန့်ကျင်လျက်ရှိပြန်လေသည်။ ၎င်းတို့ တီထွင်ဖန်တီးထားသည့် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ချက် ဟူသော အရာတို့သည် ရာဇဝင်၌ ဘာမျှအသုံးမကျကြောင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိလေသည်။ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်တို့သည် ၎င်းတို့ အသိအမှတ်မပြုဟု ဆိုထားသော တန်ခိုးအာဏာဆိုသောအရာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရာရောက်လျက်ရှိလေသည်။

ယောမင်းကြီးစာပေ

[၇]

မီးရထားတစ်စီးသည် ရှေ့လျှားလျက်ရှိ၏။ ဤတွင် ထိုမီးရထားသည် မည်သည့်အရာကြောင့် ရှေ့လျှားသနည်း ဟု တစ်ယောက်ကမေး၏။ လယ်သမားတစ်ယောက်က နတ်တို့၏ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုဖြေ၏။ တခြား လယ်သမား တစ်ယောက်က ဘီးများလည်ပတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေ၏။ တတိယလယ်သမားကမူ လေထဲတွင် တလူလူ လွင့်လျက်ရှိသော စက်ခေါင်းမှမီးခိုးများကြောင့် ရှေ့လျှား ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဖြေ၏။

ပထမလယ်သမား၏အဖြေသည် ရှင်း၏။ ခိုင်လုံ၏။ ၎င်း၏ အဖြေသည် ပြည့်စုံသောအဖြေတစ်ခုဖြစ်၏။ ၎င်း၏အဖြေကို မကျေနပ်လျှင် လောက၌ နတ်တို့၏ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ဟူသည် မရှိဟု သက်သေပြရမည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ သက်သေပြရာ၌ မီး ရထား ရှေ့လျှားခြင်းမှာ နတ်တို့၏တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း၊ စက်ခေါင်း မောင်းသည့် ဂျာမန်ကြီး ကြောင့်သာဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်၏။ ထိုအခါတွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦး အငြင်းပွားကြ၏။ အငြင်းပွားပြီးသည့်နောက် မှသာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံး မှားကြောင်း သိလာကြလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် မီးရထားရှေ့လျှားရခြင်းမှာ ဘီး များ လည်ပတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော ဒုတိယလယ် သမား၏ အဖြေကား ပထမလယ်သမား၏ အဖြေမျှလောက် မျှပင် ခိုင်လုံခြင်းမရှိချေ။ ၎င်းသည် အစပျိုးမိသည်နှင့် တစ်

ပြိုင်နက် ရေဆုံးရေဖျားလိုက်ရတော့မည် ဖြစ်၏။ ဘီးများလည်ပတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ထိုဘီးများ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် လည်ပတ်ရသည်ကို ဆက်လက်ဖော်ပြရမည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် နောက်ဆုံး၌ ရေနွေးအိုးထဲရှိ ရေနွေးငွေ့များ၏ ဖိနှိပ်ခြင်းအားကြောင့် ရွေ့လျားရခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော အဆုံးစွန်သော အကြောင်းတရားသို့ ရောက်သည်အထိ ဆက်လက်ဖော်ပြရမည်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ဟုတ်တိပတ်တိ အစပျိုးလာပြီးမှ လမ်းခုလပ်တွင် ရပ်တန့်နေ၍ မဖြစ်တော့ချေ။ မီးရထား ရွေ့လျားခြင်းသည် လေတိုက်ရာသို့လွင့်ပါသွားသော မီးခိုးများကြောင့်ဖြစ်သည် ဆိုသော တတိယလယ်သမားကား ဘီးများလည်ပတ်ခြင်းသည် မီးရထားကို ရွေ့လျားစေသော အကြောင်းတရားမဟုတ်နိုင်ရာဟု သိဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏အလှည့်သို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မျက်စိထဲတွင် ကွက်ခနဲ မြင်လိုက်ရသော အရာကို ရမ်းသမ်း၍ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

စင်စစ်၌ကား ၎င်းတို့၏အဖြေများသည် တစ်ခုမျှ မဟုတ်ကြချေ။ မီးရထားရွေ့လျားရခြင်းမှာ မီးရထား၏ ရွေ့လျားမှုနှင့် ပမာဏချင်းညီမျှသော အားတစ်ခု၏ တွန်းမှုကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။

ပြည်သူလူထုများ၏လှုပ်ရှားမှုကိုလည်း အလားတူဖော်ပြရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုကြီးတစ်ခုလုံးနှင့်

ပမာဏချင်းညီမျှသော အင်အားစုတစ်ခု၏ တွန်းမှုကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။

အမျိုးမျိုးသောရာဇဝင်ဆရာတို့သည် ပြည်သူလူထု လှုပ်ရှားမှုကြီး၏ အကြောင်းတရား များကို ဖော်ပြကြရာ၌ အကြောင်းအမျိုးမျိုး၊ အင်အားစုအမျိုးမျိုးကို တွက်ချက်ပြကြလေသည်။ အချို့က လူစွမ်းကောင်းများ၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့်ဟုဆို၏။ ဤအဖြေသည် နတ်တို့၏ တန်ခိုးကျေးဇူးကြောင့် မိးရထားရွေ့လျားခြင်းဖြစ်သည် ဟူသော ပထမလယ်သမား၏အဖြေနှင့်တူ၏။ အချို့က အခြားထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ၏။ ဤအဖြေသည် ဘီးများလည်ပတ်ခြင်းကြောင့် မီးရထား ရွေ့လျားခြင်းဖြစ်သည်ဟူသောဒုတိယလယ်သမား၏ အဖြေနှင့်တူ၏။ တချို့က အသိပညာတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့်ဟုဆိုကြ၏။ ဤအဖြေကား လေတိုက်ရာသို့ လွင့်ပါသွားသော မီးခိုးများကြောင့် မီးရထားရွေ့လျားခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော တတိယလယ်သမား၏ အဖြေနှင့်တူလေသည်။ စင်စစ်၌ကား ၎င်းတို့ဖော်ပြသော အကြောင်းတရားများ၊ အင်အားစုများသည် ပြည်သူလူထု၏လှုပ်ရှားမှုကြီးနှင့် ပမာဏချင်းမတူကြချေ။ ၎င်းတို့ပြသော အကြောင်းတရားများက ပမာဏသေးငယ်လျက် ပြည်သူလူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးက ပမာဏကြီးထွားလျက်ရှိလေသည်။

ဂျူလီယက်ဆီဇာ၊ အယ်လက်ဇန်းဒရား၊ မာတင်လူသား၊ ဗော်လ်တဲယား စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အကြောင်းလောက်ကို

သာ စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ ပြုစုရေးသားလျက် ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတွင် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူတို့ အားလုံးအကြောင်းကို တစ်လုံး တစ်ပါဒမျှ ရေးသားဖော်ပြခြင်း မပြုသမျှ ကာလပတ်လုံး လူ့လောကကြီး၏ လှုပ်ရှားမှုကို ယထာဘူတကျစွာ၊ မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ဖော်ပြ ပြန့်လျှင်လည်း ၎င်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသော အင်းအားစု၏ စေ့ဆော်ချက်ကြောင့်သာ လူ့လောကကြီးတွင် အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖော်ပြကြလိမ့်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအင်အားစုမှာလည်း အခြားမဟုတ်။ တန်ခိုး အာဏာသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြလိမ့်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ရာဇဝင်ဆရာများသည် တန်ခိုးအာဏာဆိုသော အင်အားစုမှအပ အခြား မည်သည့် အရာကိုမျှ မသိကြချေ။

ရာဇဝင်ဆရာများသည် ဤအယူအဆကို 'လက်ကတုံး တောင်ဝှေး' ပြုကာ ရာဇဝင်ကျမ်းများကို ရေးသားပြုစုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘတ်ကယ်ကဲ့သို့သော ရာဇဝင်ဆရာများသည် ဤ 'တောင်ဝှေး' ကို ရိုက်ချိုးပစ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် 'တောင်ဝှေး' သစ် အစားမရှာနိုင်သော အခါ၌ကား ၎င်းတို့အဖို့ တစ်ချောင်းတည်း ရှိပြီးသား 'တောင်ဝှေး' ဆုံးရှုံးခြင်းသာ အဖတ်တင် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြရှာလေသည်။ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင် ဆရာများသည် တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်

ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆကို လက်မခံဟူပါးစပ်က တဖွဖွအော်ကြသော်လည်း နောက်ထပ် အယူအဆသစ် အစားမထိုးနိုင်သောအခါ ထိုအယူအဆဟောင်းကိုပင် ပြန်၍လက်ခံကြရသည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြရာ၌ ထိုအယူအဆဟောင်းသည် မည်မျှ အရေးကြီး၍ မည်မျှလိုအပ်ကြောင်းကို ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင် အကောင်းဆုံး သက်သေခံလျက်ရှိကြပေသည်။

လူ့လောကကြီး၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုရာ၌ ယနေ့အထိ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာသည် လှည့်ပတ်သုံးစွဲလျက်ရှိသော ပိုက်ဆံ၌ ငွေစက္ကူနှင့် ဒင်္ဂါးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ အတ္တုပ္ပတ္တိများကို ဖော်ပြသည့် ရာဇဝင် ကျမ်းများနှင့် လူမျိုးတစ်မျိုးအကြောင်းကို သီးသန့် ဖော်ပြသည့် ရာဇဝင်ကျမ်းများသည် ငွေစက္ကူနှင့်တူပေသည်။ ငွေစက္ကူ၏ နောက်ကွယ်၌ မည်သည့် ကျောက်သောက် နောက်ခံမျိုး၊ မည်သည့် အာမခံမျိုး ရှိသည်ကို မသိကြသေးသမျှ ထိုငွေစက္ကူသည် အသုံးဝင်သည်သာ ဖြစ်၏။ တန်ဖိုးရှိသည်သာဖြစ်၏။ ရောင်းရေးဝယ်တာ ကိစ္စများကို ပြီးမြောက်နိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထို့အတူ လူစွမ်းကောင်းများ၏ တန်ခိုးအာဏာကြောင့် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာသည် ဆိုလျှင် မည်သို့မည်ပုံ ပေါ်ပေါက်စေနိုင်သနည်းဟု ဆက်လက် စူးစမ်းခြင်း မပြုကြသေးသမျှ သိုင်းယားစ် ရာဇဝင် ကျမ်းကဲ့သို့သော အတ္တုပ္ပတ္တိဆိုင်ရာ ရာဇဝင်ကျမ်းများနှင့်

လူမျိုးတစ်မျိုးအကြောင်းကိုဖော်ပြသော ရာဇဝင်ကျမ်းများ သည် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းသည်သာ ဖြစ်၏။ လေ့လာ မှတ်သားဖွယ်ရာ ကောင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုမျှမက လက်ခံရ ရသနှင့် ပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ငွေစက္ကူသည် လုပ်ရလွယ်ခြင်း၊ ငွေစက္ကူများအများအပြားထုတ်ဝေသဖြင့် ငွေစက္ကူဖောင်းပွလာခြင်း၊ ငွေစက္ကူ လက်ဝယ်ရှိသူများက ထိုငွေစက္ကူများသို့ ရွှေဖြင့် လဲလှယ်လျက်ရှိခြင်း စသည့် အဲခြင်းအရာတစ်ခုခုကို ကျွန်ုပ်တို့ သိမြင်လာသည့်အခါ၌ကား ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုငွေစက္ကူ၏ တန်ဖိုးကို သံသယ ဖြစ်လာခဲ့ လေပြီ။ ထို့အတူပင်အဆိုပါရာဇဝင်ကျမ်းများ ပလူပျံအောင် ပေါများလျက်ရှိခြင်း၊ ရာဇဝင် လေ့လာ လိုက်စားသူတို့၏ စိတ်၌လည်း 'နပိုလီယန်သည် မည်သည့် တန်ခိုးအာဏာဖြင့် ဤအဖြစ်အပျက်များကို ပေါ်ပေါက်စေသနည်း' ဟု စူးစမ်း လာခြင်း၊ ဤသို့ဖြင့် ငွေစက္ကူတည်း ဟူသော 'တောရမ်း မယ်တွဲ' ရာဇဝင်ကျမ်း အဆိုအမိန့်များကို ရွှေတည်းဟူသော လေးနက်သည့် အဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း စသည့် အခြင်းအရာတစ်ခုခုတို့ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခါ၌ကား ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရာဇဝင်ကျမ်းများ၏ တန်ဖိုးကို သံသယ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည် ဖြစ်လေသည်။

ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ဆရာ များသည် အမျိုးသား ရာဇဝင်ဆရာများ ရေးသားပြုစုသည့် ရာဇဝင်ကျမ်းများ၏အဖြစ်အနှာများကိုမြင်သည်၌ယဉ်ကျေး မှုရာဇဝင်ကျမ်းများနှင့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ကျမ်း ဆိုသည့် အရာ

များကို ရေးသား၍ အစားထိုးကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ငွေစက္ကူစနစ်၏ ချွတ်ယွင်းချက်ကို မြင်သည်၌ ငွေစက္ကူစနစ်ကို ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် ရွှေအလေးချိန် ပေါ်သည့် သတ္တုတစ်မျိုးကို ဒင်္ဂါးသွန်းလုပ်၍ ပိုက်ဆံအဖြစ် သုံးစွဲစေသော ပိုက်ဆံ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူပေသည်။ သတ္တုများဖြင့် အစားထိုး သွန်းလုပ်သော ဒင်္ဂါးသည် တချင်ချင် မြည်သံကို ပြုမည်ဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့ ချွင်ချွင်မြည်သံ ပြုခြင်းမှအပ အခြားဘာမျှ အသုံးမဝင်ချေ။ မသိ နားမလည်သူတို့သည် ငွေစက္ကူကို အဟုတ်ထင်ကောင်း ထင်ကြဦးမည် ဖြစ်သော်လည်း ချွင်ချွင်မြည်သံကို ပြုခြင်းမှအပ အခြား ဘာမျှအသုံးကျခြင်း မရှိသော သတ္တုပြားကလေးများကိုမူ မည်သူကမျှ အဟုတ်ထင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရကား ရွှေသည် ပစ္စည်းအချင်းချင်း ဖလှယ်ရေးတွင်သာမက ၎င်းကိုယ်နှိုက်က အသုံးကျမှုသာ ရွှေဖြစ်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများသည်လည်း တန်ခိုးအာဏာ ဟူသော အရာသည် မည်သည့်အရာနည်းဟူသော ရာဇဝင်၏အဓိက မေးခွန်းကြီးကို ဖြေဆိုနိုင်မှသာလျှင် တန်ဖိုးရှိလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအမေးကို ဖြေဆိုကြရာ၌ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင် ဆရာများသည် တစ်ယောက်တစ်ပေါက်ဖြေဆိုကြ၍ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာများကား ထိုအဖြေကို ဖြေဆိုခြင်းမပြုဘဲ တလွဲ ဖြေဆိုလျက် ရှိကြလေသည်။ လောက၌ ရွှေတုရွှေလိမ် ရွှေရည်စိမ်များသည် ရွှေအကြောင်း ကောင်းစွာ မသိသူများအဖို့၌သာ အသုံးဝင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ရွှေဟု

အသိအမှတ်ပြုရန် နှစ်ဘက် သဘောတူမှသာ အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်။ အလားတူပင် လူ့လောကကြီး၏ အဓိက မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်းမရှိသော ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ဆရာများသည်လည်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းများနှင့် ဗလေးနက်စွာ ဖတ်ရှုအပ်သော စာပေကျမ်းဂန်' ဆိုသည့်အရာများကို ဖတ်လိုသည်ဟု ဆိုသော ပညာတတ် ဟန်ဆောင်သူ လူအချို့ အဖို့သာ အသုံးဝင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသတည်း။

[၃]

ရှေးဟောင်းရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အမြင်၌ လူမျိုးတစ်မျိုးက လူတစ်ယောက်၏ ဩဇာအာဏာကို နာခံရခြင်းမှာ ဘုရားသခင်၏ စေခိုင်းချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုလူ၏ တန်ခိုးအာဏာကိုလည်း ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းပေးခဲ့သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ၏။ ခေတ်သစ် ရာဇဝင်သည် ဤရှေးဟောင်း ရာဇဝင်အယူအဆကို ပယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းကိုယ်တိုင်ကား ရာဇဝင်အယူအဆသစ်တစ်ရပ်ကို အစား မထိုးနိုင်ခဲ့သေးချေ။ သို့ဖြစ်လျှင် ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် ရာဇဝင် ပြဿနာများကို မည်သို့ကိုင်တွယ်မည်နည်း၊ မည်သို့ သုံးသပ်မည်နည်း ဟူသော မေးခွန်းပေါ်လာ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အမြင်၌ကား ခေတ်သစ် ရာဇဝင်အဖို့ လမ်းနှစ်လမ်းသာ ရှိပါသည်။ တစ်လမ်းမှာ ရှေး

ဟောင်းအယူအဆကို ပြန်၍လက်ခံရန် ဖြစ်၏။ (၀၂) ဘုရားသခင်သည် လူမှုလောကကိစ္စများတွင် တိုက်ရိုက် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျက်ရှိသည် ဟူသော အယူအဆသို့ နောက်ကြောင်းပြန်ရန်ဖြစ်၏။ အခြားလမ်းကား ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များကို ပေါ်ပေါက်စေသည်ဟု ဆိုသော 'တန်ခိုးအာဏာ' ဟူသော အင်အားစု၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖွင့်ဆိုရန်ဖြစ်လေသည်။

ခေတ်သစ်ရာဇဝင်သည် ပထမလမ်းသို့ ပြန်လိုက်ရန် မဖြစ်တော့ချေ။ ၎င်း၏လက်ချက်ကြောင့် အယူအဆဟောင်းသည် ဖွတ်ဖွတ်ကျေသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ရလေပြီ။ သို့ဖြစ်ရကား ၎င်း၏တစ်ခုတည်းသော လမ်းကား တန်ခိုးအာဏာဆိုသော အရာသည် မည်သည့်အရာနည်းဟု ရှင်းလင်းစွာ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြရန်သာ ရှိတော့သည်။

နပိုလီယန်သည် စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းရန် အမိန့်ပေးပြီးနောက် စစ်ကြီးချီခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအဆိုအမိန့်မျိုးကို 'နားယဉ်'လျက် ရှိပြီဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နပိုလီယန်က စကားအနည်းငယ် ပြောရုံမျှဖြင့် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် လူပေါင်း ခြောက်သိန်းတို့က စစ်ထွက်ကြသနည်း ဟူသော မေးခွန်းမျိုးကို ကြားလိုက်ရသည့်အခါ၌ ထိုမေးခွန်းသည်ပင် အဓိပ္ပာယ်မရှိသယောင် ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ 'ဟယ် လူမိုက်၊ ညံ့ဖျင်းစွတကား၊ နပိုလီယန်၌ တန်ခိုးအာဏာ ရှိ

၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းစေခိုင်းသမျှပြုရ၏။ 'သင် နားမလည် သလော'ဟုပင် ပြစ်တင်ရှုတ်ချမိကြပေလိမ့်မည်။

နပိုလီယန်၌ ဘုရားသခင်ကပေးသော တန်ခိုး အာဏာ ရှိသည်ဟူသော ရှေးဟောင်းအယူအဆကို ယုံကြည်ကြလျှင်ကား အဆက်ပါအခြေသည် ရှင်း၏၊ မည်သို့မျှ ပြောဖွယ် မရှိတော့ချေ။ သို့ရာတွင် နပိုလီယန်၌ ဘုရားသခင်က ပေးသော အာဏာရှိသည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ မယုံကြည်ချေ။ သို့ဖြစ်လျှင် လူတစ်ယောက်က အခြား လူပေါင်းများစွာကို လွှမ်းမိုးစေနိုင်သည့် အာဏာဆိုသောအရာသည် မည်သည့် အရာနည်း။

လူပျော့တစ်ယောက်ကို အလွယ်ကလေး အနိုင်ယူနိုင်သည့် လူသန်ကြီးတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ခွန်အားဗလ ကောင်းခြင်း၊ ဟာကျူလီ၏ခွန်အားဗလမျိုးဖြင့် အနိုင်အထက်ခြိမ်းခြောက် လွှမ်းမိုးခြင်းကို အာဏာဟု ခေါ်မည်လော။ မဟုတ်ချေ။ သို့မဟုတ်လျှင် အချို့ရာဇဝင်ဆရာတို့တွေးကြရေးကြသကဲ့သို့ ထူးခြားသော စိတ်တန်ခိုးသတ္တိ ဘုန်းတန်ခိုး ပါရမီဉာဏ် စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် ရာဇဝင် လူစွမ်းကောင်းဆိုသူများ၏ စာရိတ္တဗလအရာတွင် သာလွန်ခြင်းကို သာ အာဏာ ဟု ခေါ်မည်လော။ ဤသို့လည်းမဟုတ်နိုင်သေးချေ။ အာဏာ ရှိခြင်း မရှိခြင်းသည် စာရိတ္တအရာ၌ သာလွန်ခြင်း၊ ညံ့ဖျင်း ခြင်း အပေါ်တွင် မတည်ချေ။ စာရိတ္တဗလအရာ၌ သာလွန် ခြင်းကြောင့် အာဏာရှိသည်ဟုသာ ပြောကြစတမ်းဆိုလျှင်

သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတို့ကို အုပ်စိုးခဲ့သည့် ၁၁-ကြိမ်မြောက်လူဝီဘုရင်နှင့် မက်တာနစ် စသူတို့သည် စာရိတ္တအရာ၌ ခြောက်ပစ်ကင်း သဲလဲစင်တွေချည်း ဖြစ်နေကြပေလိမ့်မည်။ ယခုကား ၎င်းတို့သည်လည်း ခြောက်ပစ်ကင်း သဲလဲစင်များ မဟုတ်ကြချေ။ ထူးခြားသည့် စာရိတ္တ အရည်အချင်း ဟူ၍ မရှိရုံမျှမက ၎င်းတို့သည် သန်းပေါင်းများစွာသော အချယ်လှယ်ခံ၊ အအုပ်စိုးခံ၊ ပြည်သူလူထုထဲက ပြည်သူတစ်ယောက်ထက်ပင် စာရိတ္တ အရာ၌ ညံ့ဖျင်းနုံနဲ့လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရပေသည်။ ဤသည်ကို ရာဇဝင်က ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။ ခု နပိုလီယံကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကား ဆိုဖွယ်မရှိတော့ချေ။ ၎င်း၏အကျင့်စာရိတ္တနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကောင်းသည် ဆိုးသည် စသဖြင့် ယခုတိုင် ဝိဝါဒကွဲပြားလျက်ရှိသည်မဟုတ်လော။

အာဏာဟူသည် ခွန်အားဗလ ကြီးထွားခြင်း၌လည်း မတည်၊ စာရိတ္တဗလသာလွန်ခြင်း၌လည်း မတည်၊ အုပ်စိုးသူနှင့် အုပ်စိုးခြင်း ခံရသူတို့၏ ဆက်ဆံရေး၌လည်း မတည်၊ အုပ်စိုးသူနှင့် အုပ်စိုးခြင်းခံရသူတို့၏ ဆက်ဆံရေး၌ တည်သည်ဟု တရားဥပဒေဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာက ဆိုပြန်၏။ တရားဥပဒေသိပ္ပံပညာသည် အာဏာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ရာဇဝင်၏ရှုမြင်ချက်တည်းဟူသော ငွေစက္ကူကို ရွှေစစ်ရွှေမှန်နှင့်လဲလှယ်ပေးသော လဲလှယ်ရေးဘဏ်တိုက်ကြီးသဖွယ် ဟန်ရေးပြလေ့ရှိ၏။

ပထမအကြိမ်

တရားဥပဒေ သိပ္ပံပညာ၏ အလိုအရ အာဏာဟူသည် အခြားမဟုတ်၊ ပြည်သူလူထုများက ၎င်းတို့ ရွေးချယ်ထားသော အုပ်စိုးသူများထံ ထုတ်ဖော်၍ဖြစ်စေ၊ ထုတ်ဖော်ခြင်း မပြုဘဲ ဖြစ်စေ သဘောတူညီချက်ဖြင့် နှင်းအပ်ထားသော ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်လေသည်။

တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ၏ အလုပ်မှာ နိုင်ငံအစိုးရ တစ်ဖွဲ့နှင့် အာဏာဆိုသည့် အရာတို့ကို မည်သို့မည်ပုံ စီမံခန့်ခွဲ သင့်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးရန် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အာဏာသည် မည်သည့်အရာနည်းဆိုသည့် ပြဿနာသည် တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ၏ နယ်ပယ်၌ အလွန်ရှင်းလင်း၏။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ နယ်ပယ်၌ကား အာဏာ ဟူသော ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြရန် လိုအပ်လာပေသည်။

တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာသည် နိုင်ငံအစိုးရနှင့် အာဏာကို ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသောအရာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသောအရာ၊ ထာဝရ မှန်ကန်သောအရာ၊ အကြွင်းမဲ့ တည်ရှိသောအရာဟု ယူဆ၏။ ၎င်းယူဆပုံမှာ ကမ္ဘာဦးသူတို့ မီးကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြပုံမျိုး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင်သိပ္ပံ ပညာ၏ အမြင်၌ကား နိုင်ငံအစိုးရနှင့်အာဏာသည် ခေတ်၏ အခြေအနေကို လိုက်၍ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော အခြင်းအရာ တစ်ခုဟု ယူဆလေသည်။ ခေတ်သစ် ရူပဗေဒ၌ မီးသည် ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသော မူလဘူတာ ဓာတ်ကြီး

တစ်ပါး မဟုတ်မူ၍ အမြဲတစေ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော ရုပ်၏ အခြင်းအရာတစ်ရပ်အဖြစ် ယူဆသကဲ့သို့တည်း။

အစိုးရနှင့်အာဏာကို ကြည့်မြင်ရာ၌ တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာနှင့် ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာတို့သည် ဤသို့ အခြေခံအားဖြင့် ကွဲပြားလျက်ရှိကြ၏။ အာဏာဟူသော အရာသည် ခေတ်ကို လိုက်လျောခြင်း မရှိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဩဇာခံခြင်းလည်း မရှိ၊ ပြောင်းလဲခြင်းလည်း မရှိကြောင်း၊ အာဏာ၌ မည်သည့် အစိတ်အပိုင်းများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိကြောင်းဖြင့် တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာက အသေးစိတ် ရှင်းလင်း ဖော်ပြ၏။ ထို့ကြောင့် အာဏာသည် ခေတ်နှင့်အညီ လိုက်၍ ပြောင်းလဲရသည် မဟုတ်လော့ဟု အချက်အလက်တို့ကို ထောက်ပြ၍ မေးမြန်းသော ရာဇဝင်၏ မေးခွန်းကို အဆိုပါ တရားဥပဒေသိပ္ပံပညာသည် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းမရှိချေ။

အာဏာသည် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော အုပ်စိုးသူများထံ ပြည်သူများက အပ်နှင်းထားသည့် ပြည်သူတို့၏ တစ်ခဲနက်သော ဆန္ဒဟု တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာက ဆိုခဲ့၏။ ထိုနည်းတိုင်းသာဆိုလျှင် အာဏာ ရသူတိုင်းသည် ပြည်သူလူထု၏ ကိုယ်စားလှယ်များဟု ဆိုရတော့မည်လော။ သို့ဖြစ်လျှင် ကက်သရင်း ဘုရင်မကြီး၏ လက်ထက်တော်၌ ပုန်ကန်ထ၍ အာဏာ သိမ်းခဲ့ပြီးနောက် ပြည်သူများကို နှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ခဲ့သော ကော့ဆက်လယ်သမား သူပုန်ခေါင်းဆောင် ပုဂါချေသည် ပြည်သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး

ဖြစ်ပါသလော။ တစ်ပါးနိုင်ငံများကို ကျူးကျော်စော်ကား ကျွန်ပြုခဲ့သော နပိုလီယန်သည်လည်း အကျူးကျော်ခံ ပြည်သူများ၏ ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦး ဖြစ်ပါသေးသလော၊ အာဏာသည် ပြောင်းလဲခြင်း မရှိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိဟု ဆိုလျှင် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် တတိယမြောက် နပိုလီယန်သည် ဘုရင်ကရာဇ်ဘဝမှ ရာဇဝတ်ကောင် ဖြစ်ခဲ့ရသနည်း။ တတိယမြောက် နပိုလီယန်၏လက်ထက်၌အကျဉ်းခံနေရသော ရာဇဝတ်သားများသည်လည်း မည်သည့်အတွက်ကြောင့်အုပ်စိုးသူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြသနည်း။

လူနှစ်ယောက် သုံးယောက်ဖြင့်သာ အာဏာ သိမ်းလို့ ရှိသော နန်းတွင်း တော်လှန်ရေးများသည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီပါသလော။ နန်းတွင်း တော်လှန်ရေးများဖြင့် အာဏာကိုသိမ်းနိုင်သူတို့အား ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒကို ကိုယ်စားပြုနေမည်ဟု ဆိုရတော့မည်လော။ အခြား လူမျိုးတစ်မျိုး၏ လက်အောက်၌ စစ်ရှုံး၍ ကျွန်ခံရခြင်းမျိုးကို ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု ပြောကြမည်လော။ ၁၈၀၈ ခုနှစ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ရိုင်းမြစ်ဝှမ်း ပြည်ထောင်စုနယ်များသည် နပိုလီယန်ကို ပြည်သူလူထုက တစ်ခဲနက် ဆန္ဒပေးသဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြမည်လော။ ၁၈၀၉ ခုနှစ်၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များသည် နပိုလီယန်ကို ရုရှားပြည်သူများက တစ်ခဲ

နက် ဆန္ဒပေးလိုက်၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုကြမည်လော။

ဤမေးခွန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇဝင်ဆရာတို့က သုံးမျိုး သုံးစား ဖြေကြ၏။

(၁) ပြည်သူလူထုသည် မိမိတို့ ရွေးချယ်ထားသော အုပ်စိုးသူ(သို့မဟုတ်) အုပ်စိုးသူများကို ခြွင်းချက်မရှိဆန္ဒအပ်နှင်းပြီးဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် ထိုအာဏာဟောင်းကို ဖြိုချခြင်း အာဏာသစ်တက်လာခြင်း၊ ထိုအာဏာကို ထောင်ထား ခြားနားခြင်း မှန်သမျှတို့ကို တကယ် စစ်မှန်သော အာဏာကို ဖီဆန်တော်လှန်ခြင်း ဟူ၍ အကြွင်းမဲ့ မှတ်ယူအပ်သည်။

(၂) ပြည်သူလူထုသည် အုပ်စိုးသူများကို ခြွင်းချက်ဖြင့် ဆန္ဒ အပ်နှင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သိပြီးသားဖြစ်သော တိကျသော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်၍ ဆန္ဒအပ်နှင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုစည်းကမ်းများကိုအုပ်စိုးသူများက ဖောက်ဖျက်ခြင်း ရှိမရှိ။ အာဏာကို အလွဲသုံးစား ပြုမပြု စောင့်ကြည့်သည်။

(၃) ပြည်သူလူထုသည် အုပ်စိုးသူများကို ခြွင်းချက်ဖြင့် ဆန္ဒအပ်နှင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်

> ထိုခြွင်းချက်စည်းကမ်းများကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိ။ တိကျစွာ ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်း၊ စင်ပြိုင် အာဏာများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ အာဏာ လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ အုပ်စိုးသူများ ပြုတ်ကျခြင်း စသည့် ကိစ္စများသည် ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိသော အတိအကျ ဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သော ထိုခြွင်းချက်စည်းကမ်းများကို အုပ်စိုးသူများက မည်မျှလိုက်နာသည်၊ မလိုက်နာသည် ဆိုသည့် အချက်ပေါ်တွင် တည်၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤကား အုပ်စိုးသူများနှင့် အုပ်စိုးခြင်း ခံရသူ ပြည်သူများ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်သွယ်နေကြောင်းကို ဖော်ပြသည့် ရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အဆိုအမိန့် သုံးမျိုးတို့ ဖြစ်၏။

အချို့သော ရာဇဝင်ဆရာများသည် (၎င်းတို့မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရာဇဝင်ဆရာများနှင့် အမျိုးသား ရာဇဝင် ဆရာတို့ ဖြစ်၏။) အာဏာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အကယ်ပင် ရေရာစွာ နားလည်ခြင်း မရှိရှာကြချေ။ ၎င်းတို့ စိတ်၌ရာဇဝင်ကျော်ပုဂ္ဂိုလ်များထံတွင် ပြည်သူလူထု၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒကို ခြွင်းချက်မရှိ အပ်နှင်းလိုက်ခြင်းကို အာဏာဟု ယူဆနေကြရှာ၏။ ထို့ကြောင့် ၊ နိုင်ငံအစိုးရ တစ်ခု၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြသောအခါ၌ ၎င်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ခု

သော အာကာကိုသာ တကယ်စစ်မှန်သောအာကာ၊ အကြောင်းမဲ့ထောအာကာ၊ တစ်ခုတည်းသော အာကာအဖြစ် အထင်ရောက်လျက်ရှိကာ ထိုအာကာကို ဆန့်ကျင်သည့် အင်အားစုမှန်သမျှကို အာကာဟူမယူဆတော့ဘဲ အာကာကိုဖိဆန်သည့် အင်အားစု၊ အဖျက်အင်အားစုဟုသာ သဘော ထားကြလေသည်။

စင်စစ်၌ကား 'အာကာသည် တစ်ခုတည်း ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်သည်' ဟူသော ၎င်းတို့၏ သဘောတရားသည် လူပေါ်စ ခေတ်နှင့်သာ သင့်တော်ပေသည်။ ငြိမ်းချမ်းသော ရာဇဝင်ခေတ် တစ်ခုနှင့်သာ သင့်တော်သည်။ စင်ပြိုင် အာကာများ 'မှိုလိုပေါက်'လျက် ရှိ၍ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် သူနိုင်ငါနိုင် အာကာအလု ပြိုင်ကြသော ရှုပ်ထွေး ပြင်းထန်သည့် ရာဇဝင်၏ မုန်တိုင်းကာလမျိုး၌ကား ၎င်းတို့၏ သဘောတရားသည် ခေတ်မမီတော့ချေ။ ဘာဘွန်းမင်းဆက်နှင့်တကွ ပြင်သစ်ဧကရာဇ် နိုင်ငံကြီးသာလျှင် တကယ်စစ်မှန်သော အာကာစက် ဖြစ်သည်ဟု တရားဥပဒေသမားရာဇဝင်ဆရာ တစ်ယောက်က တစ်မျိုးရေး၍ နပိုလီယန်ဘိုနာပတ်သာလျှင် တကယ် စစ်မှန်သော အာကာစက် ဖြစ်သည်ဟု အခြား သမ္မတနိုင်ငံဘက်သား ရာဇဝင်ဆရာ တစ်ယောက်က တစ်နည်းရေးသား လာကြပြန်သောအခါ၌ကား ထိုသဘောတရားသည်လည်း 'ခွ' ကျလျက် ရှိပြန်လေသည်။ ဤသဘောတရားကို အခြေခံ၍ ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များကို သူတစ်မျိုးငါတစ်ဖုံ ရှင်းတမ်းထုတ်နေကြမည်ဆိုလျှင် အဆို

ပါ ရာဇဝင်ဆရာတို့၏ ရှင်းတမ်းကို သူငယ်နှပ်စားများကသာ ယုံကြည်ကြပေလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သော ရာဇဝင်ဆရာတချို့ကမူ အထက်ပါ ရာဇဝင် သုံးသပ်ချက်ကို မှားယွင်းကြောင်း လက်ခံ၏။ အဆိုပါ ရှုမြင်ချက်ကို ပြင်းပယ်၏။ ၎င်းတို့က အာဏာဟူသည် ပြည်သူတို့က ၎င်းတို့၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒကို အုပ်စိုးသူများထံ ခြွင်းချက်ဖြင့် အပ်နှင်းခြင်းကို ခေါ်ဆိုကြ၏။ ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပြည်သူလူထုက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မရှိဘဲ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းပေးလိုက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုရမည်ဟူသော ခြွင်းချက်ကို လိုက်နာမှသာ အာဏာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ်သို့ ရောက်လာကြသည်ဟု ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များသည် မည်သို့သော လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်သည်ကိုမူ ရာဇဝင်ဆရာများက ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း မပြုကြချေ။ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည့် အခါ၌လည်း တစ်ယောက်တစ်မျိုး ကွဲပြားလျက်သာ ရှိလေသည်။

အချို့က ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များသည် လူမျိုး၏ဘုန်းလက်ရုံးကြီးကျယ်ရေး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ အချို့က တိုင်းပြည်စည်ပင်ဝပြောရေးဟု ဆိုကြ၏။ အချို့က လွတ်လပ်ရေးဟု ဆိုကြ၏။ အချို့က အသိပညာ တိုးတက်ရေးဟု ဆိုကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် ရာဇဝင်ဆရာများသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏တိုးတက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်သာ မှန်သည်ဟု

အံ့ယူအဆ ကွဲပြားလျက် ရှိကြပြန်လေသည်။ ကောင်းပြီ၊ ရာဇဝင်ဆရာ အားလုံးတို့သည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်သံတည်း တစ်ညီတည်း ရှိကြသည်ပင် ထားပါဦး၊ ယေဘုယျ လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခု၌ ၎င်းတို့ပြောသည့် အချက်အလက်များ အားလုံး ပါဝင်သည်ပင် ထားပါဦး၊ ၎င်းတို့၏ သဘောတရားသည်လည်း မမှန်သေးချေ။ မှားယွင်းလျက် ရှိကြောင်းကို ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များက သက်သေပြခဲ့ပြီး ဖြစ်လေပြီ။ ၎င်းတို့ပြောသည့်အတိုင်း ပြည်သူလူထုများ၏ စည်ပင်ဝပြောရေး၊ လွတ်လပ်ရေး၊ အသိပညာ တိုးတက်ရေး စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရမည် ဟူသော စည်းကမ်းချက်များ၊ ခြွင်းချက်များဖြင့် အပ်နှင်းလိုက်သော လူထု၏ ဆန္ဒကို အာဏာဟု ခေါ်လျှင် ဤ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ၁၆ ကြိမ်မြောက် ပြင်သစ်လူဝီဘုရင်နှင့် ပထမအကြိမ်မြောက် အင်္ဂလိပ်ချားလ်ဘုရင်တို့ကို မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြည်သူများက သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသနည်း။ ရက်စက်စွာ အုပ်စိုးခဲ့သော ၁၄ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်နှင့် ရုရှားဘုရင် ဂျွန်တို့ကိုမူ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် သတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုခဲ့ကြသနည်း။ ထိုအခါတွင် ရာဇဝင်ဆရာများက ၁၄ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဆန့်ကျင်ကြသဖြင့် ၎င်းကို လက်တုံ့ပြန် လက်စားချေသည့် အနေဖြင့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပြန်၏။

ပထမအကြိမ်

သို့ဖြစ်လျှင် ပြည်သူလူထု၏ တုံ့ပြန် လက်စားချေမှုသည် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ကာယကံရှင် ၁၄ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင် အပေါ်သို့ မသက်ရောက်ခဲ့သနည်း။ သို့မဟုတ် ၁၅ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင် အပေါ်သို့ မသက်ရောက်ခဲ့ သနည်း။ ပြည်သူလူထု၏ တုံ့ပြန်မှုသည် မည်သည့်အတွက် ကြောင့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်ကိုမှ ရွေးချယ် သက်ရောက်ခြင်း ပြုရသနည်း။ ထိုသို့သော တုံ့ပြန်မှုမျိုးကို မည်သို့ခေါ်ကြမည်နည်း။ ဤမေးခွန်းများကို ကားရာဇဝင် ဆရာများသည် ဖြေဆိုခြင်းမပြုကြတော့ချေ။ ဖြေဆိုနိုင်စွမ်း လည်း မရှိကြတော့ချေ။ အာဏာသည် အုပ်စိုးသူများထံ အပ်နှင်းထားသော ပြည်သူလူထု၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျှင် ထို တစ်ခဲနက် ဆန္ဒသည် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အချို့သော အုပ်စိုးသူများနှင့် ၎င်းတို့၏ သားစဉ် မြေးဆက်များထံ နှစ်ရာစုပေါင်း များစွာ တည် နေသနည်း။ အုပ်စိုးသူ မင်းဆက်တစ်ခုတည်း၌ ပြည်သူလူထု ၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒသည် ဤမျှ နှစ်ရာပေါင်းများစွာ ကြာ အောင် မည်သည့်အတွက် တည်ရှိနေသနည်း။ ဤမျှရှည်ကြာ စွာ တည်ရှိပြီးခါမှ အနှစ်ငါးဆယ်အတွင်း မည်သည့်အတွက် ကြောင့် အာဏာသည် တစ်ယောက်တစ်လက် ချက်ချင်း ပြောင်းသွားရပြန်သနည်း။ တစ်ခါ၌ မင်းဆက် တစ်ဆက် တွင် နှစ်ရာပေါင်းများစွာ တည်ရှိခဲ့သော ပြင်သစ် နိုင်ငံ၏ အာဏာသည် အခြားအချိန်၌ အနှစ်ငါးဆယ် အတွင်းမှာ ပင် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ လက်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှ

တစ်ဖန်ငါးဦးအဖွဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဖန် နပိုလီယန်လက်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဖန် အယ်လက်ဇန်းဒရားလက်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဖန် ၁၈ ကြိမ်မြောက် လူဝိဘုရင်လက်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဖန် လူဝီဖိလစ်လက်သို့လည်းကောင်း၊ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် မကြာခဏ ပြောင်းလဲနေသနည်း။ ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒဆိုသည်မှာ တစ်ချိန်၌လူတစ်ဦးနှင့်တကွ ၎င်း၏သားစဉ်မြေးဆက်လက်ထဲ၌ နှစ်ရာပေါင်းများစွာတည်၍၊ တစ်ချိန်၌နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်မျှသော တိုတောင်းသည့် ကာလအတွင်း လူအမျိုးမျိုးလက်သို့ မကြာခဏ ကူးပြောင်းတတ်သည့် သဘာဝ ရှိသလော။ ရာဇဝင်ဆရာများသည် ဤမေးခွန်းများကိုလည်း ကျေနပ်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ ဤတွင် ဤသို့ အာဏာအပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ရခြင်း၊ စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ မဟာမိတ်အဖွဲ့များ ပေါ်ပေါက်ရခြင်းတို့သည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒကို နည်းမှန်လမ်းမှန် နှင်းအပ်ခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း၊ ခြေလှမ်းမှားခြင်း၊ သံတမန်များ၊ အုပ်စိုးသူများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီ ခေါင်းဆောင်များ၏ ညံ့ဖျင်းခြင်းတို့ကြောင့် မတော်တဆ ပေါ်ပေါက်လာသော အဖြစ်အပျက် မျိုးသာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ရာဇဝင်ဆရာများက ဆိုကြ၏။ ပြည်တွင်းစစ်များ၊ တော်လှန်ရေးများ၊ တစ်ပါးနိုင်ငံကို ကျူးကျော်အုပ်စိုးသူများ စသည့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များသည် ပြည်သူတို့က ၎င်း၏ဆန္ဒကို လွှတ်လပ်စွာအပ်နှင်းခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်.

လာခြင်း မဟုတ်။ လူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူတစ်စု၏ မကောင်းသော စိတ်ထားကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာဏာ အလွဲသုံးစား လုပ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက် လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့က ဆိုကြပြန်လျက် ဤအဖြစ် အပျက်မျိုးများကို မိမိတို့ သဘောတရားတွင် အကျုံးမဝင် စေသင့် ခြွင်းချက်အဖြစ် ထားသင့်သည်ဟု ဆိုကြပြန်လေ သည်။

အဆိုပါ ရာဇဝင် ဆရာများသည် အစေ့ရှက် နှစ်ရှက် ရှိသည့် သစ်စေ့မှပေါက်သော အပင်တစ်မျိုးကို မြင်ကာ မျှဖြင့် သစ်ပင်များအားလုံးသည် ဤသို့ အစေ့ရှက်နှစ်ရှက် မှ ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော ရုက္ခဗေဒ သဘော တရားကို ချမှတ်ပြီးနောက် အစေ့ရှက် တစ်ရှက် တည်းမှ ပေါက်သော အုန်းပင်၊ ဝက်သစ်ချပင်နှင့် မှိုပွင့်စသည်တို့ကို မြင်သောအခါ၌ကား ၎င်းတို့သည် ရုက္ခဗေဒ သဘောတရား များနှင့်အညီ ပေါက်လာသော အပင်များမဟုတ်ဟု 'ကျား ကျား မီးယပ်' လုပ်ကြသည့် ရုက္ခဗေဒ ပညာရှင် များနှင့် အလားသဏ္ဌာန် တူလေသည်။

တတိယ အမျိုးအစား ဖြစ်သော ရာဇဝင် ဆရာများက မူကား အာဏာ ဟူသည် ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များထံ ခြွင်းချက်စည်းကမ်းများဖြင့်အပ်နှင်းထားသောပြည်သူလူထု ၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒဟုဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် မည်သည့်ခြွင်းချက်

စည်းကမ်းမျိုးဖြစ်သည် ဆိုခြင်းကိုကား ဖော်ပြခြင်းမပြုချေ။ ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များ၌ အာဏာရှိခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ထံ အပ်နှင်းထားသော ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒကို လိုက်နာသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု 'တိုးတိ'ကြီး ဖြေဆိုကြလေသည်။

တစ်ဖန် ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အာဏာရှိခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒကို လိုက်နာသည်ဟု ဆိုလျှင် ပြည်သူလူထုကို လှုပ်ရှားစေသော အင်အားစုသည် ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌မတည်၊ ပြည်သူလူထု အတွင်း၌သာ တည်သည်ဟု ဆိုရာမရောက်ပါသလော။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုခေါင်းဆောင်ဆိုသူတို့၌ မည်သည့် ထူးခြားချက် ရှိသေးသနည်း။ ဤသို့ဆိုလျှင် လောက၌ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရခြင်းသည် ဘာအသုံးကျသေးသနည်း။

ထိုအခါ၌ ခေါင်းဆောင်ဟူသည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒကို ဖော်ပြကြသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒ၊ ပြည်သူလူထု၏ ဘာဝကို ကိုယ်စားပြုသည်သို့ လည်းကောင်း ၎င်းတို့က ဆိုကြ၏။

ကောင်းပြီ။ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒ၊ ပြည်သူ၏ ဘာဝကို ဖော်ပြ

သည်ဆိုလျှင် ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်'အားလုံး'ကို ဆိုလိုသလော။ 'တစ်စိတ်တစ်ဒေသ' ကို ဆိုလိုသလော။ အချို့သော ရာဇဝင်ဆရာတို့က ဆောင်ရွက်ချက်များ'အားလုံး'ဟု ဖြေဆိုကြ၏။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် နပိုလီယန်နှင့် ကက်သရင်း ဘုရင်မကြီးတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကျမ်းများတွင် ဖော်ပြပါရှိသော မျောက်မထားခြင်း၊ ကာမဂုဏ် ကျူးခြင်းစသည့်'နန်းတွင်းဇာတ်ရှုပ်' များသည် ပြည်သူလူထု၏ ဘဝကို ဖော်ပြလျက်ရှိသည်ဟု ဆိုရတော့မည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင်ကား လားလားမျှ အဓိပ္ပာယ် မရှိချေ။ အချို့သော'အတိမွှာ' ရာဇဝင်ဆရာ ဆိုသူတို့ကမူ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက် 'တစ်စိတ်တစ်ဒေသ' ကိုသာ ဆိုလိုကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုကြ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မည်သည့်'တစ်စိတ်တစ်ဒေသ'နည်း။ ခေါင်းဆောင်တို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ များစွာ ရှိသည့်အနက် မည်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်မျိုးကိုသာ ပြည်သူတို့၏ ဘဝကို ကိုယ်စားပြုသော ဆောင်ရွက်ချက်များဟု ယူဆရမည်နည်း။ ထိုမေးခွန်းကို ဖြေဆိုရန်မှာ ပြည်သူတို့၏ ဘဝ၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝ၌ မည်သည့်အရာများ အကျုံးဝင်လျက်ရှိသည်ကို ဦးစွာ သိထားရလိမ့်မည် ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင် အဆိုပါ'အတိမွှာ' ရာဇဝင်ဆရာ ဆိုသူများသည် ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြတော့ဘဲ လွန်စွာ ယေဘုယျကျသော ပြဿနာများကို ထောက်ပြကာ ဤပြဿနာများသည်ပင် လူ့လောကကြီး၏ ဘဝဖြစ်သည်

ဟု 'ဖြန်းသန်း ညာဝါး'၌ ဖြေကြလေတော့သည်။ လူ့လောကကြီး၏ ဘဝဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့ ထောက်ပြသော ယေဘုယျပြဿနာများမှာ လွတ်လပ်ရေး၊ တန်းတူညီမျှရေး၊ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ တိုးတက်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားရေး စသည့် ပြဿနာများ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အဆိုပါ ရာဇဝင်များသည် လွန်စွာ ယေဘုယျကျသော ပြဿနာများကို ထောက်ပြလျက် ဤသည်တို့ကား လူ့လောကကြီး၏ ဘဝ၊ လူ့လောကကြီး၏ ပြဿနာများ ဖြစ်သည်ဟု ဝိတ္တာရချဲ့၍ မိန့်ဆိုကြပြီးနောက် အထိမ်းအမှတ်ကျောက်ရုပ်များ၊ အများအပြား ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် ဘုရင် ဧကရာဇ်များ၊ ဝန်ကြီးများ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ၊ နိုင်ငံပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သတင်းစာဆရာများ စသည့် (၎င်းတို့စိတ်တွင် တိုးတက်မှုကို ရှေ့ရှုသူ၊ သို့မဟုတ် ဟန့်တားသူဟု အထင်ရှိသော) လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏ အကြောင်း လောက်ကိုသာ မဆီမဆိုင် အပတ်တကုတ် အားထုတ် လေ့လာခြင်း ပြုကြလေသည်။ သို့ရာတွင် လူ့လောကကြီး၏ ဘဝသည် လွတ်လပ်ရေး၊ တန်းတူညီမျှရေး၊ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ရေး စသည့် ကိစ္စများ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကို ၎င်းတို့၏ လေ့လာမှုက အထောက်အကူ မပြုနိုင်ချေ။ ခိုင်လုံအောင် သာကေ မပြနိုင်ချေ။ ၎င်းတို့၏ လေ့လာမှုကြောင့် ထွက်ပေါ်လာသည့် အကျိုးတရားမှာ ၎င်းတို့ ပြုစုရေးသားသော ရာဇဝင် ကျမ်းများထဲ၌ စစ်သားဒဏ်ကြောင့် ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ခပြေးကြရသော၊ အိုး

အိမ်များကိုမီးတိုက်ခံခဲ့ကြရသော၊ လယ်ယာများကိုစွန့်ပစ်ခဲ့ရသော၊ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ထိုးခုတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုရသော၊ သန်းပေါင်း များစွာသော ပြည်သူလူထုများ၏ အကြောင်း ဆို၍ တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ မပါရှိဘဲ၊ ကိုယ်တိုင် မီးရှို့ခြင်း မပြုရသော၊ ကိုယ်တိုင် လယ်ထွန်ခြင်း မပြုရသော၊ ကိုယ်တိုင် သတ်ဖြတ်ခြင်းအမှုကို မပြုရသော ဒါဇင် အနည်းငယ်မျှသော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကြောင်းများလောက်သာ ပါရှိခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအချက်ကို ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်တိုင်းက သက်သေပြလျက်ရှိပေသည်။ ၁၈ ရာစုနှစ် အကုန်၌ အနောက် ပါရီမြို့တွင် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် လူထုများ၏ ထကြွမှုကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သနည်း။ ထိုလှုပ်ရှားမှုကြီးသည် အရှေ့ဘက် မော်စကိုမြို့သို့ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ရွေ့လျားလာခဲ့သနည်း။ ဤမေးခွန်းတို့ကို ဖြေဆိုရာ၌ ၁၄ ကြိမ်မြောက်၊ ၁၅ ကြိမ်မြောက်နှင့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် လူဝီဘုရင်များနှင့်တကွ ၎င်းတို့၏ ဝန်ကြီးများ၊ ၎င်းတို့၏ မောင်းမငယ်များ၊ ကိုယ်လုပ်တော်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက် တို့ကို ရေးပြ၍ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ပြေလည်နိုင်ပါသလော။ နပိုလီယန်၊ ရှူးဆိုး၊ ဒီဒဒရော့၊ ဗျူမာခေးနှင့် တကွသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏ ဘဝကို ရေးပြ၍ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ပြေလည်နိုင်ပါသလော။

ရုရှား ပြည်သူများသည် အရှေ့ဘက် ကာဇန် ဒေသမှ ပြည်သူများနှင့် ဆိုက်ဗေးရီးယားမှ ပြည်သူများကို မည်သည့်

အတွက်ကြောင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသနည်း။ ဤမေးခွန်းကို ဖြေဆိုရာ၌ ဂျုန်ဘုရင်၏ ဆိုးသွမ်း ယုတ်ညံ့သောစိတ်သဘောထားများနှင့်တကွ ၎င်းနှင့် သူ့ပုန်ခေါင်းဆောင်ကာစကီတို့ မည်သို့မည်ပုံ ခွန်းတုံ့ပြန်ပြီး အလဲအလှယ်ပြုကြသည် စသည့် အကြောင်းအရာများကို အသေးစိတ် ရေး၍ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ပြေလည်နိုင်ပါသလော။

၁၁ ရာစုနှစ် အကုန်၌ ကရူးဆိတ် စစ်ပွဲများ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သနည်း။ ဤမေးခွန်းကို ဖြေဆိုရာ၌ ပထမ ကရူးဆိတ်၏ခေါင်းဆောင်ဆိုသူ ဂေါ့ဖရီနှင့်တကွ ၎င်း၏ မယားငယ်များ၏ ဘဝနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ရေး၍ ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ပြေလည်နိုင်ပါသလော။ သူတော်စဉ် ပီတာ ခေါင်းဆောင်သော ဂေါ့ဖရီတို့ကဲ့သို့ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လှုံ့ဆော်ချက်များကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသလော။ သို့ဖြစ်လျှင် ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲများ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ခရစ်ယာန် သာသနာ၏ ဘူမိနက်သန်ဖြစ်သော ဂျေရုဆလင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် ဖြစ်သည်ဟု ထိုရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တို့က မိန့်ခွန်းခြွေသည့်အခါကျမှ ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲများသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရုတ်တရက် ရပ်စဲသွားရသနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခြင်း အကြောင်းတရားများကိုနားမလည်ချေ။ ထို့ထက် ခေါင်းဆောင်တို့က စစ်ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုထုတ်နုတ် ကြေညာကာမှ စစ်ပွဲကြီး ရပ်စဲသွားခြင်းကိုကား သာ၍ပင် နားမလည်နိုင်ချေ။ ရဟန်းမင်းကြီးများ၊ ဘုရင်

ကေရာဇ်များ၊ သူရဲကောင်းများသည် ၎င်းတို့၏ သာသနာ့ အောင်မြေဖြစ်နေသော ဂျေရုဆလင်မြို့ကို ကယ်တင်ရန် ပြည်သူတို့ကို လှုံ့ဆော်ကြ၏။ ထိုသို့ လှုံ့ဆော်သည့်အခါမှပင် တစ်လျှောက်လုံး စစ်တိုက်လာခဲ့ကြသော ကရူးဆိတ်စစ်သားများ စစ်မတိုက်ဘဲ တပ်ခေါက်၍သွားကြလေသည်။ အကြောင်းမူကား ၎င်းတို့၌ ဤနေရာသို့ အရောက်ချီတက်အောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည့် မသိနိုင်သော အကြောင်းတရားများ မရှိတော့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ သို့ဖြစ်ရကား ခေါင်းဆောင်တို့က လှုံ့ဆော်သဖြင့် ခေါင်းဆောင်တို့၏ ဆန္ဒကြောင့် ပြည်သူလူထုတို့ လှုပ်ရှားရသည်ဟူသော အဆိုအမိန့်သည် ပါစင်အောင် မှားလျက်ရှိခြင်းကို ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲများကလည်း သက်သေပြုခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲကို လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်ဟုဆိုသော ဂေါဖရိနှင့် ကရူးဆိတ်သူရဲကောင်းများ၏ ရာဇဝင်သည် ပြည်သူလူထုများ၏ ဘဝတစ်ခုလုံးကို ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်ချေ။ ဂေါဖရိနှင့် သူရဲကောင်းများ၏ ရာဇဝင်သည် ဂေါဖရိနှင့် သူရဲကောင်းများ၏ ရာဇဝင်မျှသာ ဖြစ်လေသည်။ ပြည်သူလူထုများ ရာဇဝင်မဟုတ်ချေ။ ပြည်သူလူထုများ၏ ဘဝကို ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်ချေ။ ပြည်သူ လူထုများ၏ ခံစားချက်များကို ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်ချေ။

စာရေးဆရာများနှင့် တိုင်းပြည်ပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ရာဇဝင်များကား ပြည်သူလူထု၏ ဘဝကို သာ၍ပင်ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်ချေ။

ယောမင်းကြီးစာပေ

ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်သည် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်ပြု ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ ဘဝ၊ ၎င်း၏ အတွေးအခေါ်၊ ၎င်း၏ခံစားချက်တို့ကို ဖော်ပြ၏။ ယဉ်ကျေးမှု ရာဇဝင်ကျမ်းကိုဖတ်၍ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် မာတင်လူသာသည် စိတ်တိုသူဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းက ထိုသို့ ဤသို့ ပြောခဲ့ဖူးကြောင်း၊ စသည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သိရ၏။ ရူးဆိုးသည် မယုံသင်္ကာစိတ် အားကြီးကြောင်း၊ ထိုထို ဤဤသော စာအုပ်များကို ရေးခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သိရ၏။ သို့သော်လည်း ထိုယဉ်ကျေးမှုရာဇဝင်ကျမ်းများကိုဖတ်ခြင်းအားဖြင့် မာတင်လူသာ၏ သာသနာပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး ပြီးသည့်နောက်တွင် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် တစ်ဦးကို တစ်ဦး သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးအတွင်း၌ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ခေါင်းဖြတ်သတ်ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကိုကား ကျွန်ုပ်တို့ မသိရချေ။

ယခု ခေတ်ပေါ် ရာဇဝင်ဆရာများသည် ဤအထက်ပါ ရာဇဝင် နှစ်မျိုးနှစ်စားကို စုပေါင်းရောမွှေလျက် ရှိကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့ကဲ့သို့ အဆိုပါ ရာဇဝင် နှစ်မျိုးကို စုပေါင်းရောမွှေခြင်းပြုမည်ဆိုပါက ဘုရင်ဧကရာဇ်များနှင့် စာရေးဆရာများ၏ ရာဇဝင်ကို ရရှိမည်ဖြစ်၏။ ပြည်သူများ၏ ရာဇဝင်ကိုကား ရလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

ပထမအကြိမ်

[၅]

လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော လူနည်းစုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်သူများသည် မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်လျက် ရှိနေခြင်းကို ရှာဖွေမတွေ့ရှိနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူလူထု၏ ဘဝများသည် လက်တစ်ဆုပ်စာမျှသော လူနည်းစုတို့၏ ဘဝင်တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိချေ။ ပြည်သူတို့က ၎င်းတို့၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒကို လူနည်းစု ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ နှင်းအပ်ထားခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထုနှင့် ခေါင်းဆောင်တို့၏ ဘဝနှစ်ခုသည် နီးကပ်စွာ ဆက်သွယ်နေကြသည် ဟူသော သဘောတရားကား မှန်းဆ၍ ပြောခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသဘောတရားကို ရာဇဝင်အတွေ့အကြုံက ထောက်ခံခြင်း မပြုချေ။

ပြည်သူလူထုများက ၎င်းတို့၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒကို ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များထံ အပ်နှင်းထားခြင်းသည် အာကာဖြစ်သည်ဟူသော သဘောတရားသည် တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ၌ အဓိပ္ပာယ်ရှိကောင်း ရှိမည်ဖြစ်၏။

တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် အရေးကြီးကောင်းကြီးမည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာ၌ ထင်ဟပ်ကြည့်လိုက်လျှင် တော်လှန်ရေးများ၊ အခြားသော လူမျိုးကို ကျွန်ပြု အုပ်စိုးမှုများ၊ ပြည်တွင်းစစ်

များ ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ(ဝါ)ရာဇဝင် အစပြုလာသော အခါ၌ကား ထို သဘောတရားသည် ဘာမျှအဓိပ္ပာယ်မရှိချေ။

ထိုသဘောတရားသည် ရှုတ်တရက်ကြည့်သော် ခိုင်လုံသည်ဟု ထင်ရ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြည်သူလူထုများ၏ ဆန္ဒကို အပ်နှင်းခြင်းဆိုသည့် ကိစ္စမျိုးသည် မှန်,မမှန် စစ်ဆေး၍မရသော ကိစ္စမျိုးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဤသို့ မှန် မမှန် စစ်ဆေး၍ မရခြင်းမှာလည်း လောက၌ ပြည်သူလူထုများ၏ ဆန္ဒကို အပ်နှင်းခြင်းဟူသော ကိစ္စဟူ၍ မည်သည့်အခါကမျှ မရှိခဲ့ဘူးသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ထိုသဘောတရားသည် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက် တစ်ခုဖြစ်ပေါ်လာ၍ ထိုအဖြစ်အပျက်၏ ထိပ်ပိုင်း၌ ရပ်လျက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမြင်တိုင်း ထိုထိုဤဤသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ခေါင်းဆောင်သည်၊ ယင်းသို့ ခေါင်းဆောင်နိုင်ခြင်းမှာ ပြည်သူလူထုများက ၎င်းတို့၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒကို အပ်နှင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အလွယ်တကူ ပြောဆိုတတ်သည်သာ ဖြစ်လေသည်၊

ရာဇဝင်၏ မေးခွန်းများကို ဖြေကြားသော အဆိုပါ သဘောတရား၏ အဖြေများသည် ကွင်းတစ်ခု၌ ထိုမှ ဤမှ သွားလာနေသောနွားတစ်အုပ်ကိုမြင်သည်၌ ထိုနွားအုပ်ကြီးသည် ရှေ့ဆောင်နွားသွားရာသို့ လိုက်ပါနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောသော လူတစ်ယောက်၏ အဖြေနှင့် တူသည်။ စင်စစ်၌ ထိုနွားအုပ်ကြီးသည် ကွင်းထဲ၌ စိမ်းလန်းသော စားကွက်

များရှိရာသို့ လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နွားကျောင်းသား မောင်းနှင်ရာသို့ လည်းကောင်း သွားနေခြင်း ဖြစ်သည်ကိုမူ ထိုလူသည် သတိထားမိဟန် မတူချေ။

'ရှေ့နွားက ဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြုလျက် ရှိခြင်း၊ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ တစ်ခဲနက် ဆန္ဒကို ရှေ့ဆောင် နွားထံတွင် အပ်နှင်းထားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ထိုနွား အုပ်ကြီးသည် ထိုအရပ်ဒေသသို့ရှေ့ရှုသွားနေခြင်းဖြစ်သည်။ 'ဤကား အာဏာဟူသည် ခေါင်းဆောင်ထံ 'ခြွင်းချက်မရှိ' နှင်းအပ်ထားသောပြည်သူ၏ဆန္ဒကိုခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်'ဟု ယူဆကြသော ပထမအမျိုးအစား ဖြစ်သည့် ရာဇဝင်အဆို အမိန့်၏ သဘောနှင့်တူ၏။

'ရှေ့မှ ဦးစီးဦးဆောင်ပြုလျက်ရှိသည့် နွားများ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် အပြောင်းအလဲဖြစ်ခြင်းမှာ အခြား ကြောင့်မဟုတ်။ နွားအုပ်ကြီးသည် ၎င်း၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒကို ရှေ့ဆောင်နွားတစ်ကောင်ထံမှ အခြား ရှေ့ဆောင် နွား တစ်ကောင်ထံသို့ ပြောင်းလဲ နှင်းအပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြောင်းလဲနှင်းအပ်ရခြင်းမှာလည်း ရှေ့ဆောင်နွားက နောက်နွားအုပ်ကြီး သွားလိုသော လမ်းကို ခေါ်ဆောင် မသွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ 'ဤကား အာဏာဟူသည် ခေါင်းဆောင်ထံ ခြွင်းချက် စည်းကမ်းများဖြင့် နှင်းအပ် ထားသော ပြည်သူတို့၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒဖြစ်သည်'ဟု ယူဆကြ သော ဒုတိယအမျိုးအစား ရာဇဝင်ဆရာတို့၏အဆိုအမိန့်နှင့် တူ၏။ (အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဤသို့ လေ့လာအကဲခတ်ရာ

တွင်အကဲခတ်သူကိုယ်နှိုက်က 'ဘက်လိုက်' လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထုကြီး၏ လှုပ်ရှားမှုလမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားသည်နှင့်အမျှ ဘေးသို့လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ နောက်ဆုံးသို့လည်းကောင်း ရောက်သွားတတ်သူ များကိုလည်း ခေါင်းဆောင်ဟု ထင်တတ်ကြသည်။)

'ရှေ့ဆောင်နွားများ မကြာခဏ ပြောင်းလဲနေခြင်း၊ နွားအုပ်ကြီး ဦးတည်ရာလမ်းကြောင်း မကြာခဏပြောင်းလဲနေခြင်းမှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ရှေ့ဆောင် နွားသည် နောက်နွားအုပ်ကြီးက လမ်းကြောင်းပြောင်းလိုသောအခါ၌ အဆင်သင့် ပြောင်းနိုင်စေရန် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ အရံ ရှေ့ဆောင်နွားများကို လိုက်ပါစေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နွားအုပ်ကြီး၏ သွားလာလှုပ်ရှားပုံကိုလေ့လာလိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုနွားအုပ်ကြီး၏ ပတ်ပတ်လည်တွင် ခြံရံလိုက်ပါလာသော ထင်ရှားသည့် နွားများ၏ သွားလာလှုပ်ရှားမှုကို လေ့လာအပ်ပေသည်။ဤကား ကောရောင်များအဲစ၊ သတင်းစာဆရာအဆုံးရှိသော ရာဇဝင်ကျော်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခေတ်ကို ကိုယ်စားပြုသူများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသော တတိယအမျိုးအစား ရာဇဝင်ဆရာများ၏အဆိုအမိန့်နှင့် တူလေသည်။

စင်စစ်၌ကား ရာဇဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များထံ နှင်းအပ်ထားသော ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒသည် အာဏာဖြစ်သည် ဟူသော သဘောတရားသည် ရာဇဝင်က မေးမြန်းလျက်ရှိသော မေးခွန်းကို ဖြေကြားသည့် အဖြေမဟုတ်ချေ။ ၎င်းသည် မေးခွန်း

ကို အခြားစကားလုံးများဖြင့် ပြန်၍ရေးခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ မေးခွန်းကို စကားပြေဖြင့် ပြန်ရေးခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များသည်မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြသနည်း။ အာဏာကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြ၏။ အာဏာဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာနည်း။ အာဏာဟူသည် လူတစ်ယောက်ထံတွင် နှင်းအပ်ထားသော ပြည်သူတို့၏ တစ်ခဲနက်ဆန္ဒကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သည့် ခြင်းချက် စည်းကမ်းများဖြင့် လူထု၏ဆန္ဒကို လူတစ်ယောက် ထံတွင် အပ်နှင်းထားသနည်း။ အပ်နှင်းခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပ်နှင်းခြင်းပြုသော ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒကို ကိုယ်စားပြု ထုတ်ဖော်ရမည်ဟူသော ခြင်းချက် စည်းကမ်းများဖြင့် အပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကား ရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အဖြေဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရကား ရာဇဝင်ဆရာတို့၏ အဖြေကို ချုပ်၍ကြည့်လိုက်သော အာဏာသည် အာဏာဖြစ်သည်၊ တစ်နည်းဆိုရသော် အာဏာသည် ကျွန်ုပ်တို့နားမလည်သော စကားလုံးတစ်လုံးသာ ဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ထွက်လေသည်။ အခြားမည်သည့် အဓိပ္ပာယ်မျှ မရှိချေ။

လူ့လောက၌ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြု၍မရသော ရုပ်ဒြပ်မဲ့ တွေးခေါ်မှုမျိုးဖြင့် အရာရာကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်၍ မရချေ။ လူသည် အချို့သော ကိစ္စများကို ရုပ်ဒြပ်မဲ့တွေးခေါ်မှုဖြင့် စဉ်းစားဝေဖန်ခြင်း ပြုရသည်မှန်သော်လည်း အချို့သော ကိစ္စများကိုကား လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြု၍ရသော

အတွေ့အကြုံများကို အမှီပြု၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရ၏။ လူ့လောကတွင် အရာရာကို ရုပ်ဒြပ်မဲ့ တွေးခေါ်မှုမျိုးဖြင့်သာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုပါက တရားဥပဒေ သိပ္ပံပညာက ဖွင့်ဆိုပြခဲ့သည့် အာကာသဟူသောအရာသည် စကားလုံး တစ်လုံးအဖြစ် တည်ရှိနေသောအရာ တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ အဟုတ်တကယ်တည်ရှိခြင်းမပြုသော အရာတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း အာကာသဟူသော အရာသည် စကားတစ်လုံးအဖြစ်သာ တည်ရှိသော အရာတစ်ခု မဟုတ်ချေ။ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသော ရုပ်၏ အခြင်းအရာ တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်ကို အတွေ့အကြုံက ပြသခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ဤအာကာသဟူသောအရာသည် အဟုတ်ရှိ တကယ်ရှိသော ရုပ်အခြင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ရာဇဝင်က သက်သေပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပြည်သူလူထု၏ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အာကာသဟု အမည်နာမ ပေးနေကြရသည် မဟုတ်လော။

အဖြစ်အပျက်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာတိုင်းလူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူတစ်စုသည် ပေါ်ပေါက်လာစမြဲ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။ တတိယ အကြိမ်မြောက် နပိုလီယန်က အမိန့်ပြန်တမ်းတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ပြီးသည့်နောက်၌ ပြင်သစ်တို့ မက္ကဆီကို နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်လော။ ပရပ်ရှားဘုရင်နှင့် နန်းရင်းဝန်ကြီး

ဘစ်စမတ်တို့က အမိန့်ပြန်တမ်းများ ထုတ်ပြန်ပြီးသည့်နောက်၌ ဩစတြီးယားနှင့်ပရပ်ရှားနိုင်ငံတို့စစ်မက်ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည် မဟုတ်လော၊ နပိုလီယန်ဘိုနာပတ်က အမိန့်ပြန်တမ်း တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ပြီးသည့်နောက်၌ ပြင်သစ်စစ်တပ်ကြီး ရုရှားနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ရုရှားဘုရင် အယ်လက်ဇန်းဒရားက အမိန့်ပေးပြီးသည့် နောက်၌ ပြင်သစ်တို့ ဘုဘွန်းမင်းဆက်ကိုပြန်လည်နန်းတက်ခဲ့ရသည်မဟုတ်လော၊ ဤသို့ဖြင့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာတိုင်း ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ပြန်တမ်းထုတ်သူ၊ အမိန့်ပေးသူ လူတစ်ယောက်သို့မဟုတ် လူတစ်စု၏စိတ်ဆန္ဒနှင့်တစ်စုံတစ်ရာ ပတ်သက်လျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ဤသည်ကို အတွေ့အကြုံက ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

ဘုရားသခင်သည် လောကီမှုကိစ္စများ၌ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လျက်ရှိသည်ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံသည့် ရာဇဝင်ဆရာများကမူကား ထိုအဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် တန်ခိုးအာဏာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ယူဆလိုကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ အယူအဆကို လူ၏ဆင်ခြင်တုံတရားကသော်လည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြုံကသော်လည်းကောင်း ထောက်ခံခြင်း မပြုချေ။

လူတစ်ယောက်၏ စိတ်ဆန္ဒ၊ သို့မဟုတ် ၎င်း၏ စကားများသည် စစ်ပွဲတစ်ပွဲ၊ သို့မဟုတ် တော်လှန်ရေးတစ်ခုစသည့် ယေဘုယျ အဖြစ်အပျက်ကြီး တစ်ခုထဲ၌ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ

အားဖြင့် အကျုံးဝင်လျက် ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ကျွန်ုပ် အငြင်းမပွားလိုချေ။ သို့ရာတွင် ထိုလူတစ်ယောက်၏ စိတ်ဆန္ဒ၊ ၎င်း၏စကားများ စသည်တို့သည် သန်းခေါင်းများစွာသော လူများ၏လှုပ်ရှားမှုကြီး၏ အဓိက အကြောင်းရင်းဖြစ်သည်၊ လောလောဆယ် အကြောင်းရင်း ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကိုကား ကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်ချေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လူဟုတ်၊ မိုးပေါ်က နတ်သိကြားဆိုလျှင်ကား ကျွန်ုပ် မပြောသာတော့ပါ၊’’ကောင်းပြီ။ ‘‘ထိုပုဂ္ဂိုလ်စကားများကြောင့် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာသည် ဟူသော ၎င်းတို့၏ စကားတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံသည်ဟုပင် ထားပါဦး။ ရာဇဝင်က လက်မခံချေ။ ရာဇဝင်ကိုပြန်ကြည့်လျှင် ရာဇဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏ စကားများပြောတိုင်း အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်သည်ကို တွေ့ရမည်သာဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့၏ အမိန့်ပေးတိုင်း၊ ဖြစ်စေချင်တိုင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသလော။ ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒ၊ ၎င်းတို့၏အမိန့်များနှင့် ပြောင်းပြန် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များ ရာဇဝင်တွင် ဒုနှင့်ဒေး ရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

သို့ဖြစ်ရကား ဘုရားသခင်သည် လောကီမှုကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လျက် ရှိသည်ဆိုသော အယူအဆကို မယုံကြည်သူများ အဖို့၌ကား ‘‘အာဏာ’’ ကြောင့် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည် ဆိုသော စကားသည် အဓိပ္ပာယ် မရှိချေ။ လက်ခံနိုင်သော အကြောင်း ပြချက် မဟုတ်ချေ။

ပထမအကြိမ်

ရာဇဝင်အတွေ့အကြုံဖြင့် ပြောရလျှင် အာဏာဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ 'လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏စိတ်ဆန္ဒနှင့်ထိုစိတ်ဆန္ဒနှင့် ထိုစိတ်ဆန္ဒကိုလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သူများအကြားတွင် တည်ရှိသောဆက်ဆံရေးပုံစံတစ်မျိုး' သာ ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုဆက်ဆံရေးသည် မည်သို့သောဆက်ဆံရေးမျိုးနည်း၊ ဤအချက်ကို နားလည်ရန်မှာ ထိုစိတ်ဆန္ဒသည် မည်သူ၏စိတ်ဆန္ဒနည်း။ မည်သူ၏အမိန့်နည်း။ လူတစ်ယောက်ထံတွင် ဘုရားသခင်က ဖြန့်ချိပေးလိုက်သောဘုရားသခင်၏ အလိုတော်၊ ဘုရားသခင်၏ အမိန့်တော်ကို ဆိုလိုသလော။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ခေါင်းထဲမှ ပေါ်ထွက်လာသော စိတ်ဆန္ဒလော။

ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်ဆရာများ ပြောသကဲ့သို့ ထိုအမိန့်၊ ထိုဆန္ဒသည် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျှင် ၎င်းသည် အချိန်နှင့် အကြောင်းတရားကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်နိုင်ပေ။ ၎င်း၏ အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှုဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို မည်သည့် အချိန်ကာလ၊ မည်သည့် ပယောဂကမှ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ခြင်း မပြုနိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ တစ်ဖန် ထိုအမိန့်၊ ထိုစိတ်ဆန္ဒသည် အချိန်ကာလနှင့် ပယောဂစသည်တို့နှင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်လာသော လူ၏အမိန့်၊ လူ၏ ဆန္ဒဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ထိုစိတ်ဆန္ဒ၊ ထိုအမိန့်နှင့် အဖြစ်အပျက်များ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်နေသည်ကို ဖော်ပြရန် အတွက် (၁) အဖြစ်အပျက်များ အခြေအနေ (တစ်နည်းအားဖြင့်

အဖြစ်အပျက်များနှင့် ထိုအဖြစ်အပျက်များကိုဖြစ်စေ၊ သူတို့ အချိန်ကာလအားဖြင့် လှုပ်ရှားမှုချင်း ဆက်သွယ် ယှက်နွယ် နေကြပုံ)။ (၂) အမိန့်ပေးသူများနှင့် ထိုအမိန့်ကို လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ရသူများတို့၏ ဆက်သွယ်မှု (တစ်နည်းအားဖြင့် အမိန့်ပေးသူများနှင့် အမိန့်ကို လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်သူများ မည်သို့မည်ပုံဆက်သွယ်နေကြပုံ) တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

[၆]

အချိန်ကာလဟူသောအကြောင်းတရားတစ်ပါးကိုမှီခြင်း၊ တည်ခြင်း မပြုသော ဘုရားသခင်၏ အလိုတော် သာလျှင် ထိုအဖြစ်အပျက်တို့ကိုတည်စေ၊ ဤအဖြစ်အပျက်တို့ကို မတည့် စေနှင့် စသည်ဖြင့် ဗျာဒိတ်ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်း တရားအားလုံးတို့ကို မှီခြင်း၊ တည်ခြင်းမရှိဘဲ တန်ခိုးတော်ပါဒ် အလုံးစုံတို့ရှိသည့် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်သာလျှင် လူ့ လောကကြီး၏ လှုပ်ရှားမှုကို လမ်းညွှန်ခြင်း ပြုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ပုထုဇဉ်လူသားတို့ကား အချိန်ကာလ အတွင်း၌ မှီတင်း နေထိုင်ကြရ၍ လောကီ ထုပ္ပတ်ကြီးထဲ၌ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြရသူများသာ ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား အမိန့်တစ်ခု (ဝါ) စိတ်ဆန္ဒတစ်ခုသည် အချိန်ကာလမှ ကင်းလွတ် တည်ရှိနေသော ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်၊ဘုရားသခင်၏ ဗျာဒိတ်တစ်ခုမဟုတ်ခဲ့လျှင်(ဝါ) သာမန်လူသားတို့၏ အမိန့်တစ်ခုသာဆိုလျှင် ထိုအမိန့်သည် အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အမိန့်တစ်ခု မဖြစ်နိုင်ချေ။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းတရားကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရသော အမိန့်သာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ အမိန့်တစ်ရပ်၌ မူလအမိန့်တစ်ရပ်တည်းဟူသော အကြောင်းတရားတစ်ခုမရှိဘဲ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ချေ။

လောက၌ အကြောင်းတရား ဟူ၍ မရှိတော့သည်နှင့် အကျိုးတရားလည်း ထင်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ အကျိုးတရားမရှိလျှင် အကြောင်းတရားလည်း မရှိချေ။ တစ်ဖန် ထိုအကျိုးတရားသည် အကြောင်းဖြစ်ကာ ဒုတိယ အကျိုးတရားဆက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေပြန်သည်။ တစ်ဖန် ဒုတိယအကျိုးတရားဆက်သည် အကြောင်းတရားအဖြစ် ပြောင်းလဲကာ တတိယအကျိုးတရားဆက်ကို ဖြစ်စေပြန်လေသည်။ဤသို့ဖြင့် ဆက်၍ဆက်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အလားတူပင် လူ၏ စိတ်ဆန္ဒကို ဖော်ပြချက်တစ်ရပ် (ဝါ) အမိန့်တစ်ရပ်သည်လည်း မူလစိတ်ဆန္ဒကို ဖော်ပြချက်တစ်ရပ် (ဝါ)မူလအမိန့်တစ်ရပ်တည်းဟူသော အကြောင်းတရားတစ်ခု မရှိဘဲ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ချေ။

အမိန့် တစ်ရပ်သည် အကြောင်းတရား မရှိဘဲ အလိုအလျောက် ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်ချေ။ အမိန့်တစ်ရပ်တည်း

ဖြင့် ဖြစ်စဉ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ဆက်၍ဆက်၍ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ချေ။ အမိန့်တစ်ရပ်ကြောင့်သာ နောက်ထပ် အမိန့်တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထို အမိန့်တစ်ရပ်သည်လည်း ဖြစ်စဉ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ဖြစ်စဉ်ကြီးထဲရှိ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့်သာ သက်ဆိုင်လေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် နပိုလီယန်သည် ၎င်း၏ စစ်တပ်များကို စစ်တိုက်ရန် အမိန့်ပေးသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပြောလေ့ရှိကြ၏။ ဤသည်မှာ နားလည်လွယ်အောင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်လျက် တစ်ခုမှတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာသော အမိန့်များကို ပေါင်းရုံး၍ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်၏။ စင်စစ်၌ကား နပိုလီယန်သည် ရုရှားနိုင်ငံကြီးကို ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် တစ်ချက်တည်း အမိန့်ပေးနိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ ထိုအတိုင်းလည်း အမိန့်မပေးခဲ့ချေ။ အစပထမ၌ နပိုလီယန်သည် ဗီယင်နာ ရွှေမြို့တော်၊ ဘာလင်ရွှေမြို့တော်၊ မိတာစဘတ် ရွှေမြို့တော် စသည့်နေရာများသို့ စာချွန်များ၊ ရာဇသံများ ပေးပို့ရန် အမိန့်ပေးရ၏။ ထို့နောက် ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ ထောက်ပံ့ရေးတပ် စသည့် တပ်အသီးသီးသို့ ထိုထိုဤဤသော ပြန်တမ်းများ၊ အမိန့်များကို ထုတ်ပြန်ရ၏။ ဤသို့ သန်းပေါင်းများစွာသော အမိန့်များကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်ပြန်ပြီးနောက်မှ အမိန့်စဉ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာကာ ထိုအမိန့်စဉ်ကြီးနှင့်အညီ ရုရှားနိုင်ငံကို ပြင်သစ်တို့

ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခြင်းတည်းဟူသောဖြစ်စဉ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

နပိုလီယန်သည် ဘုန်းမီးနေလ တောက်ပခဲ့စဉ်က အင်္ဂလန်ကျွန်းကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ထူးကဲသော လုံ့လဖြင့် ထူးကဲသော ပြင်ဆင်မှုများကို လုပ်ခဲ့၏။ အင်္ဂလန်ကျွန်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း အမိန့်ယူမျိုးမျိုးကို ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ တစ်သက်၌ ထိုကြံရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် တစ်ကြိမ်မျှ ကြိုးစားခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံး၌ ၎င်းကြံရွယ်သည့် အင်္ဂလန်ကျွန်းကို မတိုက်ဘဲ ၎င်းကြံရွယ်ခြင်းမရှိသည့် ၎င်းကိုယ်တိုင် မဟာမိတ်ဖွဲ့လိုသည်ဟုကမ်းလှမ်းထားသည့် (ဤကမ်းလှမ်းချက်ကို မကြာခဏ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခဲ့ ရှိပါသည်၊) ရုရှားနိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ဤသို့အင်္ဂလန်ကျွန်းကို ကြံရွယ်ထားသည့်အတိုင်း မတိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်။ ၎င်း၏ အမိန့်များသည် အဖြစ်အပျက်များ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ကြံရွယ်ခြင်း မရှိသည့် ရုရှားနိုင်ငံကို ဝင်၍ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ၎င်း၏ အမိန့်များသည် အဖြစ်အပျက်များ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းနှင့် ကိုက်ညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

အမိန့်တစ်ရပ်ကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ပေါ်စေလိုလျှင် လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်သော အမိန့်မျိုးကို ပေးရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့်

အမိန့်မျိုးသည် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်၍ရသော အမိန့်မျိုး ဟုတ်မဟုတ်ကို ခွဲခြားသိရန် ကား မဖြစ်နိုင်ချေ။ လူသန်းပေါင်း များစွာ ဝါဝင်တိုက်ခိုက်သည့် နပိုလီယန် စစ်ပွဲကဲ့သို့သော အဖြစ်အပျက်မျိုးကို မဆိုထားနှင့်၊ အလွယ်ကူဆုံးသော သာမန် အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု၌ပင် အမိန့်တစ်ခုသည် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်၍ ရသည် မရသည်ကို ခွဲခြား၍ မရနိုင်ချေ။ သန်းပေါင်းများစွာသော အတားအဆီး၊ အခက်အခဲများသည် ပေါ်ပေါက် လာကြမြဲ ဖြစ်လေသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖြစ်ခဲ့သော အမိန့်တိုင်းသည် လက်တွေ့ အကောင်အထည် မဖြစ်လာခဲ့သော၊ များပြားလှစွာသော အမိန့်များအနက်မှ တစ်ခုသာ ဖြစ်လေသည်။ မဖြစ်နိုင်သော အမိန့်များသည် အဖြစ်အပျက်များ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိသောကြောင့် အကောင် အထည် မဖြစ်ဘဲ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ကြ၏။ အမိန့် စဉ်ကြီးတစ်ခုလုံးနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ဖြစ်နိုင်သည့်အမိန့် များသာလျှင် အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု လမ်း ကြောင်းနှင့် ကိုက်ညီခြင်းကြောင့် အကောင်အထည်ဖြစ်လာ ခဲ့ကြလေသည်။

အကြင်အကြောင်းတရား တစ်ခုကြောင့်ထိုအကျိုးတရား တစ်ခုသည် ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ လွဲမှားစွာ ယူဆလေ့ရှိကြ၏။ စင်စစ်၌ကား ထိုသို့မဟုတ်ချေ။ အကျိုး တရားတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရန်အတွက် အကြောင်းတရားများ စွာရှိပေသည်။ အလားတူပင် အကြင်သို့သော အမိန့်တစ်ခု

ခုကြောင့် ထိုသို့သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု လွဲမှားစွာ ယူဆလေ့ ရှိကြလေသည်။ ဤသို့ယူဆခြင်းမှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့်အညီ အကောင်အထည် ပေါ်လာခဲ့သောအမိန့်လောက်ကိုသာမြင်၍ အဖြစ်အပျက်နှင့်မကိုက်ညီသဖြင့် အကောင်အထည် မဖြစ်လာသောအမိန့်များကို သတိမထားမိသောကြောင့်ဖြစ်လေသည်။ ထိုမျှမက ရာဇဝင်ကျမ်းများ၌ အရေအတွက် များပြားလှစွာသော အမျိုးမျိုးသော အဖြစ်အပျက်စဉ်များ (ဥပမာ–ပြင်သစ်တို့အား ရုရှားနိုင်ငံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်စေအောင် စေ့ဆော်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်စဉ်များ)ကိုအဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ခုအဖြစ် ယေဘုယျခြုံ၍ ဖော်ပြတတ်လေရာ ထိုအခါ၌ များပြားလှစွာသော အမိန့်များကိုလည်း တစ်ခုတည်းသော အမိန့်တစ်ရပ် အဖြစ်ယေဘုယျခြုံ၍ ဖော်ပြတတ်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် တစ်ခုတည်းသော အမိန့်တစ်ချပ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ လွဲမှားစွာ ယူဆနေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

နပိုလီယန်သည် ရုရှားနိုင်ငံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သောဆန္ဒရှိသောကြောင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုကျွန်ုပ်တို့ ပြောဆိုလေ့ရှိကြ၏။ စင်စစ်၌ကား နပိုလီယန်၏ဆောင်ရွက်ချက်များအားလုံး၌ ရုရှားနိုင်ငံကို တိုက်လိုသောရည်ရွယ်ချက်မျိုးတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှမတွေ့ရချေ။ နပိုလီယန်၏

အမိန့်များသည် ထိုရည်ရွယ်ချက်နှင့် တခြားစီသာ ဖြစ်လေသည်။ ရုရှားနိုင်ငံကို နပိုလီယန် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့် အဖြစ်အပျက်သည် လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိသော နပိုလီယန်၏ အမိန့်များစွာအနက်မှ အကောင်အထည် ဖြစ်လာသော အမိန့်တစ်ခုသာ ဖြစ်လေသည်။ ဤအမိန့် အကောင်အထည် ပေါ်လာရခြင်းမှာလည်း ၎င်းသည် အခြားသော အမိန့်များထက် ထူးခြားခြင်းကြောင့်မဟုတ်။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အဖြစ်အပျက်များနှင့် တိုက်ဆိုင်နေခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။ ပမာဆိုရသော် စာလုံးများ ထွင်းထားသော သံပြား တစ်ချပ်ဖြင့် စာတမ်းရေးရာ၌ စာလုံးများ လှပနေခြင်းမှာ ရေးသူ၏ ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲ သံပြားတွင် ထွင်းထားသော စာလုံးများ ကိုယ်နှိုက်က လှပလျက်ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

သို့ဖြစ်ရကား အမိန့်များနှင့် အဖြစ်အပျက်များ၏ အချိန်ကာလအားဖြင့် ဆက်သွယ်မှုကို လေ့လာကြည့်သောအခါတွင် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် အမိန့်တစ်ရပ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့်ထိုအမိန့်ကြား၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ဆက်သွယ်မှုမျိုး ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုတစ်စုံတစ်ခုသော ဆက်သွယ်မှုသည် မည်သို့သော ဆက်သွယ်မှုမျိုးဖြစ်သနည်း။ ထိုအချက်ကိုနားလည်ရန်အတွက် အမိန့်ဟူသည် ဘုရားသခင်ထံမှ ဆင်းသက်လာ

ခြင်းမဟုတ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးထံမှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်ကိုပေးသူ လူပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အဖြစ်အပျက်ထဲတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်လှုပ်ရှားနေကြသည်ဟူသော အချက်ကို စဉ်းစားရန် လိုအပ်လာပေသည်။

အမိန့်ပေးသူက အမိန့်ပေးခြင်း ခံရသူတို့အား ဆက်ဆံပုံမျိုးကို အာဏာဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။ အမိန့်ပေးသူက အမိန့်ပေးခံရသူများကို ဆက်ဆံပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

တစ်စုံတစ်ခုသော တူညီသည့် အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် လူများသည် အချင်းချင်း အစုကလေးများ စု၍ စုစည်းကြ၏။ ထိုအလုပ်ကို ပြုလုပ်ရာ၌ လူအသီးသီးတွင် ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး ရှိကြပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ထိုအလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်လျက်ရှိသော လူများ၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အားလုံး အတူတူပင် ဖြစ်၏။

ဤသို့အစုကလေးများဖွဲ့လျက် ဝိုင်းဝန်းစုပေါင်း လုပ်ကြသောအခါ၌ အစုကြီးမှလူများက ၎င်းတို့သည် တိုက်ရိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်ဟု ထင်ကြ၍ အစုသေးကလေးများမှာ သွယ်ဝိုက်၍ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြသည်ဟု ထင်တတ်ကြသည်။

ဤသို့ အစုများဖွဲ့၍ အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်သည့် စုစည်းမှုမျိုးအနက် စစ်တပ်တစ်တပ်၏ သာဓက ၎င်းတို့၏ အရေအတွက်သည် ဖြစ်လေသည်။

ယောမင်းကြီးစာပေ

စစ်တပ်တစ်တပ်၌ တပ်သားများ ပါဝင်၏။ ၎င်းတို့၏ အရေအတွက်သည် အများဆုံးဖြစ်၏။ ထို့နောက် အကြပ်၊ အရာခံဗိုလ်စသည့် ရာထူး အဆင့်မြင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်၏။ ၎င်းတို့၏ အရေအတွက်သည်လည်း ထင်ရှားသော တပ်သား အရေ အတွက် ထက် နည်း ၏။ ထိုနောက် ထို့ထက် ရာထူးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်၏။ပို၍ နည်း၏။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံး၌ အမြင့်ဆုံးသော စစ်ဦးချုပ် ပါဝင်၏။ ၎င်း၏အရေအတွက်မှာ တစ်ယောက်တည်းသာ ဖြစ်လေသည်။

စစ်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်သည် ကတော့တစ်ခု မှောက်ထားသည်နှင့်တူပေသည်။ ကတော့အောက်ခြေသည် အချင်းအားဖြင့် အကျယ်ဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအောက်ခြေ၌ တပ်သားများ ပါဝင်၏။ ကတော့၏ နောက်တစ်ရစ်တွင် တပ်သားထက် အဆင့်မြင့်သောစစ်ကြပ်၊ စစ်ဗိုလ်များပါဝင်၏။ နောက်ဆုံး ကတော့ထိပ်၌ကား စစ်သေနာပတိချုပ် ရှိလေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား အရေအတွက်အများဆုံးဖြစ်သောတပ်သားများသည် ကတော့ကြီး၏ အောက်ခြေအဖြစ် တည်ရှိကြ၏။ အမိန့်အရ လုပ်ဆောင်မှုများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပြုလုပ်ကြရ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန်အတွက် အထက်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမိန့်ကို အမြဲနာခံရ၏။ ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင်မှာမူ မည်သည့် အခါမျှ အမိန့်မပေးရချေ။ (၎င်းတို့ထက် အရေအတွက် နည်းသော) အရာခံဗိုလ်များမှာအဆိုပါအမှုများကိုစစ်သားများလောက်

ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရတော့ချေ။ သို့ရာတွင် အမိန့်ပေးနိုင်သော အခွင့်ကို ရလာခဲ့ကြပေပြီ။ စစ်ဗိုလ်များမှာမူ ထို့ထက်ပင် အလုပ်နည်းသေး၏။ အမိန့်ပေးရသည့် အကြိမ်မှာလည်း ပိုလာခဲ့လေပြီ။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များကား အမိန့်ပေးခြင်း၊ စစ်ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ညွှန်းဆိုခြင်းတို့မှအပ၊ မည်သည့်အလုပ်ကိုမျှ မလုပ်ကြချေ။ လက်နက်ကိုပင် ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုတော့ချေ။ စစ်သေနာပတိချုပ်များမှာမူကား ဆိုဖွယ်မရှိတော့ပြီ။ စစ်တပ်များ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျ အမိန့်ပေးခြင်းမှအပ မည်သည့်အခါမျှ တိုက်ပွဲတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ခြင်း မပြုတော့ချေ။ အခြား မည်သည့်အလုပ်မျှလည်း မရှိတော့ချေ။ အလားတူပင် (လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကုသန်း ရောင်း ဝယ် ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး စသည့်) တူညီသော လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့တိုင်း၌ အလားတူဆက်ဆံရေးပုံစံမျိုးကို တွေ့မြင်ရသည်သာ ဖြစ်၏။

ဤသို့ဖြင့် ကတော့ကြီးတစ်ခု၏ အရစ်များသဖွယ်တည်ရှိနေသော စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ်၏ အဆင့်တိုင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တစ်ခု၏ အဆင့်တိုင်း၊အများပြည်သူ့ လုပ်ငန်းနှင့်ဆိုင်သော အဖွဲ့ကြီးတစ်ခု၏ အဆင့်အတိုင်းကို အနိမ့်ဆုံးမှသည် အမြင့်ဆုံးအထိ အထူးအထွေ လေ့လာခြင်းမပြုဘဲ တစ်ဆင့်လောက်ကို လေ့လာရုံမျှနှင့်ပင် ထိုကတော့ကြီး၏ဖွဲ့စည်းမှုဥပဒေသရားများကိုကျွန်ုပ်တို့နားလည်နိုင်ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အလုပ်တစ်ခုကို လူအများ ဝိုင်းဝန်း လုပ်ဆောင်

ကြရာ၌ ၎င်းတို့သည် ထိုအလုပ်တွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်နှင့်အမျှ အမိန့်ပေးနိုင်သော အခွင့်အရေးလည်း နည်းပါးလာကြသည်။ အရေအတွက်လည်းများပြားလာကြသည်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည်နှင့်အမျှ အမိန့်ပေးနိုင်သော အခွင့်အရေးလည်း များပြားလာကြကာ အရေအတွက်လည်း နည်းပါးလာကြသည်။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၌ ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများသည် ဤနိယာမတရားအရ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ဆက်သွယ်လျက်ရှိကြလေသည်။ ဤနည်းဖြင့် အောက်ခြေမှသည် ထိပ်ဆုံးသို့ တဖြည်းဖြည်း တက်လာခဲ့ပြီးနောက် အမိန့်ပေးနိုင်သော အခွင့်အရေးဟူသမျှသည် လုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး လက်ထဲတွင် စုပြုံရောက်ရှိနေကြသည်။

အမိန့်ပေးသော ထိပ်ဆုံးမှလူနှင့် အမိန့်ပေးခြင်းခံရသော အောက်ဆုံးမှလူများ၏ ဤသို့ဆက်သွယ် တည်ရှိ နေပုံသည် အာဏာဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်လျက်ရှိသော စကား၏အနှစ်သာရပင် ဖြစ်လေသည်။

အဖြစ်အပျက် တို့သည် မည်သည့် အချိန်ကာလ တစ်ခု၏ အတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်ကြရခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အချိန်ကာလ တည်းဟူသောစည်းကမ်းချက်ဖြင့် ကြည့်သော် အမိန့်တစ်ရပ်သည် ၎င်းနှင့် ဆီလျော်စွာ ညီညွတ်သော အဖြစ်အပျက်များ ရှိမှသာလျှင် လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်၍ရကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရလေသည်။ အမိန့်ပေးသူနှင့်

အမိန့်ပေးခံရသူတို့၏ ဆက်ဆံရေးတည်းဟူသော စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ကြည့်သော် အမိန့်ပေးသူသည် လုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိသလောက် နည်း၍ ၎င်း၏အလုပ်သည် အမိန့်ပေးသောအလုပ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။

[၆]

အဖြစ်အပျက်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာသောအခါ၌လူများသည် ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိတို့၏ ထင်မြင်ချက်များ ဆန္ဒများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလေ့ ရှိကြ၏။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည်လူပေါင်းများစွာ၏ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း ပြုကြသောဆန္ဒများ၊ ထင်မြင်ချက်များအနက် တစ်ခုသည် ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် ကိုက်ညီနေတတ်၏။ သို့ကိုက်ညီသောအခါ၌ကား ထိုထင်မြင်ချက်၊ ထိုဆန္ဒသည် အဖြစ်အပျက်နှင့် ဆက်စပ်သွားသော အဖြစ်အပျက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အမိန့်တစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်လာလေတော့သည်။

လူတစ်စုသည် သစ်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ဆွဲလျက် ရှိကြ၏။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် ထိုသစ်တုံးကို မည်သို့မည်ပုံဆွဲသင့်သည် ဟူ၍လည်း အသီးသီး ထင်မြင်ချက်ပေးကြ၏။ သို့ဖြင့်သစ်တုံးကြီးကို ဆွဲသွားကြ၏။ ထိုသို့ဖြင့် ထိုသစ်တုံးကြီးကို ဆွဲသွား

ပုံသည် ၎င်းတို့အထဲမှ လူတစ်ယောက်၏ ပြောဆိုချက်နှင့် ကိုက်ညီလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုသူသည် အမိန့်ပေးသူဖြစ် လာလေတော့သည်။ ဤကား အမိန့်နှင့် အာဏာတို့၏ မူလ အကျဆုံးသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်၏။ ခွန်တိုက်အားတိုက် ပြုလုပ် လျက်ရှိသူတစ်ယောက်သည် ၎င်း၏အလုပ်ကို ကောင်းစွာ စဉ်းစားဝေဖန်ချိန်မရချေ။ ဤသို့ စုပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြင့် မည်သို့သော အကျိုးတရား ထွက်ပေါ်လာလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း စီမံခန့်ခွဲချိန်မရချေ၊ သို့ရာတွင် စီမံခန့်ခွဲသူ၊ အမိန့် ပေးသူကား ၎င်းတွင် ဝစီကံအားဖြင့် အလုပ်လုပ်နေရခြင်း ကြောင့် ကာယကံအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ချိန် နည်းသွားလိမ့် မည် ဖြစ်ပေသည်။

တစ်စုံတစ်ခုသော တူညီသည့်အလုပ်တစ်ခုကို အတူ ပူး ပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လူစုလူဝေးကြီးတစ်ခု၌ကား ဤသို့ အမိန့်ပေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းစသည့်အမှုတို့ကိုဆောင် ရွက်နေရခြင်းကြောင့် ကာယကံအားဖြင့် ဝင်ရောက်ဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသူတို့၏ တသီးတခြားဖြစ်လျက်ရှိသောအဖြစ် ကို ပိုမိုထင်ရှားစွာ မြင်ရလေသည်။

လူတစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်တည်း အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်သည့်အခါ၌ ၎င်းပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် အမှု ကို စဉ်းစား၏။ လက်ရှိ ဆောင်ရွက်နေသည့် အမှုကို ဝေဖန် ၏။ ရှေ့လုပ်ဆောင်မည့် အမှုကို ကြိုတင် တွေးတော၏။ အလားတူပင် လူစုလူဝေးကြီး တစ်ခုသည်လည်း မိမိတို့ ပြု လုပ်သည့် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍

စဉ်းစားခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း၊ တွေးခေါ်မြော်မြင်ခြင်း စသည့် ကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရန် လက်တွေ့ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသူများအား နှင်းအပ်ထားကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သိသော သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့ မသိသော အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်ပြင်သစ်များသည်အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။ (ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကို ဆိုလိုသည်။) ထိုအခါ၌ ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီး ဝမြော စည်ပင်ရေး၊ လွတ်လပ်ရေးနှင့် တန်းတူ ညီမျှရေးတို့အတွက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော ယုံကြည်ချက်သည် ပြည်သူလူထု၏စိတ်ထဲ၌ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့်အညီပေါ်ပေါက် ခဲ့ရ၏။ ဤသို့ဖြင့် ထိုအဖြစ်အပျက်သည် မှန်ကန်သည်ဟု လူများက လက်ခံခဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက် ပြင်သစ်ပြည် လူသတ်ပွဲကြီးသည် ရပ်စဲသွားခဲ့၏။ (နပိုလီယန် အာဏာ ထူထောင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ထိုအခါ ဤအဖြစ်အပျက် သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံကြီး၏ အာဏာကို ပြန်လည် ထူထောင် ရေး၊ ဥရောပ အန္တရာယ်များကို ခုခံကာကွယ်ရေး အတွက် လိုအပ်သည်သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြည်သူလူထုများက ယူဆလာ ခဲ့ကြပြန်၏။ ဤသို့ဖြင့် ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ဖြစ်သင့် ဖြစ် ထိုက်သည်ဟု လူအများက လက်ခံကြပြန်၏။ တစ်ဖန် အနောက်မှ လူများသည် အရှေ့ဘက်သို့ ချီတက်လာကြကာ လူအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကြပြန်၏။ (နပိုလီယန် စစ်ပွဲများကို ဆိုလိုသည်။) ထိုအခါ၌ ဤအဖြစ်အပျက်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ

ကြီး၏ ဘုန်းလက်ရုံး ကြီးမားရေးနှင့် အင်္ဂလန်၏ မာန်စွယ်ကို ချိုးပစ်ရေးအတွက်ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်ပါပေသည်ဟု ဆိုလာကြပြန်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့ လုပ်သမျှ နည်းလမ်း မှန်ကန်ကြောင်းပြရန် အကြောင်းအမျိုးမျိုး မြှောက် ရှိကြလေသည်။

ဤအကြောင်းပြချက်များ အားလုံးသည် အဓိပ္ပာယ် မရှိ ရှိမှုမက ရှေ့နောက် ညီညွတ်ခြင်း မရှိကြောင်းကို ရာဇဝင်က ပြသခဲ့လေသည်။ လူ၏ လွတ်လပ်ရေး တန်းတူ ညီမျှရေး စသည့် လူ့အခွင့်အရေးများ၊ လူ၏ ပိုင်ခွင့်များကို ထူထောင်ရန်အတွက် လူသတ်ရသလော၊ အင်္ဂလန်ကို ဦးချိုးလိုသည့်အတွက် ရုရှားပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်၍ လူသန်းပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခြင်း ပြုရသလော။ ဘာဆိုင်သနည်း။ သို့ရာတွင် ဆိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည် ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ ထိုအကြောင်း ပြချက်ကား သူ့ခေတ်နှင့်သူအရေးကြီးသောအဓိကအကြောင်း ပြချက်ကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဤအကြောင်းပြချက် များသည် တာဝန်ရှိသူ ခေါင်းဆောင်တို့အား အပြစ်မှ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးလိုက် သကဲ့သို့ ရှိပေသည်။ ဤအကြောင်းပြချက်များသည် ရထားလမ်းပေါ်မှနှင်းခဲများကိုရှင်းလင်းရန်အတွက် မီးရထားခေါင်းတွဲရှေ့တွင် တပ်ဆင်ထားသော နှင်းခဲရှင်းသည့် တံမြက်စည်းနှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူ၏။ ထိုအကြောင်းပြချက်များသည် တာဝန်ရှိသူ ခေါင်းဆောင် .

ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကြီးပွားရေးလမ်းတစ်လျှောက်တွင်စုပြုံလျက် ရှိသော ၎င်းတို့၏ဖြစ်ချက်များကို ရှင်းလင်းပေးလိုက်လေသည်။

ဤအကြောင်း ပြချက်များသာ မရှိခဲ့လျှင်လည်း သန်းပေါင်းများစွာသောလူများသည် စစ်ပွဲများ၊ လူသတ်ပွဲများ စသည့် ရာဇဝတ်မှုကြီးများကို မည်သည့် အတွက်ကြောင့် စုပေါင်း ကျူးလွန်ခဲ့ရသနည်း ဟူသောအရှင်းဆုံး၊ အလွယ်ဆုံး မေးခွန်းကို ဖြေကြားနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဥရောပတိုက်၏ နိုင်ငံရေး လူမှုဆက်ဆံရေး အခြေအနေသည် များစွာ ရှုပ်ထွေးလျက် ရှိ၏။ ထိုအခြေအနေ၌ ကေရာဇ်များ၊ ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်များ၊ သတင်းစာများ၏ အမိန့်ပေးခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း စသည်တို့မရှိဘဲ မည်သည့် အဖြစ်အပျက်မျှ ပေါ်ပေါက်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု ထင်မှတ်ကြမည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ပေါ်ပေါက်လာသမျှသော အဖြစ်အပျက်များသည်လည်း နိုင်ငံရေး ညီညွတ်မှု၊ အမျိုးသားစည်းလုံးရေး၊ အာဏာချိန်ခွင်ညှာကို အညီညှိရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ရေး စသည်တို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

စင်စစ်ကား ဤသို့မဟုတ်ချေ။ အဖြစ်အပျက် များသည် မလွှဲမရှောင်သာသော အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ၌ ထိုအဖြစ်အပျက်များသည် တစ်စုံတစ်ယောက်က ထုတ်ဖော်ပြောဆို

ထားသော ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီနေတတ်၏။ ထိုအကြောင်း ပြ ချက်များ ပေါ် ပေါက်လာ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုအဖြစ်များသည် ထိုသူ၏ ဆန္ဒအရ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်ရလေတော့သည်။ ထိုသူသည် အမိန့်ပေးသူသဖွယ် ဖြစ်လာရလေတော့သည်။

သင်္ဘောတစ်စင်းသည် ခုတ်မောင်းလျက်ရှိ၏။ သင်္ဘောဦး မှ လှိုင်းများသည် ဘေးတစ်ဖက် တစ်ချက်သို့ ဖြာထွက်လျက် ရှိ၏။ မည်သည့်ဒေသသို့ ရွေ့၍ ခုတ်မောင်းသည် ဖြစ်စေ သင်္ဘောဦးမှ ဖြာထွက်လျက်ရှိသော လှိုင်းလုံးများကို မြင် နေရမည်သာဖြစ်၏၊ သင်္ဘောပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါသူအဖို့ ၌ကား မိမိတို့က လှုပ်ရှားနေသည်ဟု မထင်မိဘဲ လှိုင်းများက သာ ရွေ့လျားနေသည်ဟု ထင်ရ၏။

သို့ရာတွင် ထိုလှိုင်းများ၏ လှုပ်ရှားမှုကို သေသေချာချာ ဂရုစိုက် ကြည့်ရှုပြီးနောက် လှိုင်းလုံးများ၏ လှုပ်ရှားမှုနှင့် သင်္ဘော၏ ရွေ့လျားမှုတို့ကို သတိပြု၍ ကြည့်လိုက်မိသော် ၌ကား ထိုလှိုင်းလုံးတို့သည် သင်္ဘောဦး၏ရွေ့လျားမှုကြောင့် လှုပ်ရှားနေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ လှိုင်းလုံးများကသာ လှုပ် ရှားနေသည်ဟု ထင်ရခြင်းမှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လှုပ်ရှားလျက် ရှိခြင်းကို မသိသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို သိမြင်လာလိမ့် မည် ဖြစ်သည်။

သင်္ဘောသည် အရပ် တစ်ခုတည်းသို့ ဦးတည် ခုတ်မောင်း လျက်ရှိစဉ်၌ သင်္ဘောဦးတွင်ရှိသော လှိုင်းလုံးသည် ထိုလှိုင်း လုံးသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် သင်္ဘောဦးကို လှည့်လိုက်

သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သတ္တဝါဦးမှ လှိုင်းလုံးသည်လည်း ပြောင်းသွားခဲ့လေသည်။ ယခင်လှိုင်းမဟုတ်တော့ပြီ၊ သတ္တဝါဦး လှည့်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်း၏ရှေ့တွင် လှိုင်းလုံးသစ်များ ပေါ်လာကြလေပြီ။

သတ္တဝါသည် မည်သည့်ဒေသကို ရွေးရှုခုတ်မောင်းသည် ဖြစ်စေ ရေလှိုင်းများသည် ရှေ့တွင် ဖြာထွက် လာမြဲသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုရေလှိုင်းများသည် ၎င်းတို့ အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ထင်မှတ်ရရုံမက သတ္တဝါ၏ လှုပ်ရှားမှုကို ဖြစ်စေသည်ဟု ထင်ရ၏။ စင်စစ်၌ကား သတ္တဝါဦးမှ ဖြာထွက်သော လှိုင်းတို့သည် သတ္တဝါ၏ လှုပ်ရှားမှုကို ဦးဆောင်ခြင်းလည်း မပြုနိုင်၊ သတ္တဝါ၏ အရှိန်ကို လျင်မြန်အောင်လည်းမတတ်နိုင်ချေ။ ၎င်းတို့သည်ပင်လျှင်သတ္တဝါကြောင့် ပေါ်ထွက်လာရခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

ရာဇဝင် ဇာတ်ဆောင်များကို ကြည့်သည့် အခါ၌လည်း ဤအတိုင်းမြင်ရမည် ဖြစ်လေသည်။ အဖြစ်အပျက်များ၊ ပြည်သူများသည် သတ္တဝါကြီးနှင့်တူ၍ ရာဇဝင် ဇာတ်ဆောင်များကား လှိုင်းလုံးများနှင့် တူပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ပြည်သူလူထု၏ရှေ့တွင် ရောက်နေသောကြောင့် ပြည်သူလူထုကို ရှေ့ဆောင်လျက်ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ရသော်လည်း ၎င်းတို့သာလျှင် ပြည်သူလူထု၏ လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့သည် ပြည်သူလူထု၏ လှုပ်ရှားမှုကို ဦးဆောင်ခြင်းလည်းမပြုနိုင်။ ပြည်သူလူထု၏လှုပ်ရှားမှု အရှိန်ကို လျင်မြန်အောင်လည်း မတတ်နိုင်ချေ။

ယောမင်းကြီးစာပေ

ရာဇဝင်ဆရာများသည် အဖြစ်အပျက်များနှင့်ဆက်စပ်၍ ပေါ်ပေါက်လာသော ရာဇဝင်ကျော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ၏ ဆန္ဒ ဖော်ပြချက်များကို အမိန့်အဖြစ် ယူဆကြ၏။ ထိုအမိန့်များကြောင့် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်းထင်မှတ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အဖြစ်အပျက်များနှင့်တကွ ရာဇဝင်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်သူလူထုများ၏ ဆက်သွယ်မှုကို သေချာစွာ လေ့လာကြည့်သော အခါ၌ကား အဖြစ်အပျက်များကြောင့်သာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ၎င်းတို့၏အမိန့်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရလေသည်။ အမိန့်များ မည်မျှ များပြားစွာ ထုတ်ပြန်စေကာမူ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် အခြားသော အကြောင်းများ မရှိခဲ့လျှင် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင်အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူအမျိုးမျိုးက ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုး၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုးကိုထုတ်ဖော်လာကြကာ ၎င်းတို့အနက်မှ ဆန္ဒတစ်ခုခုသည် ကာလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် ကိုက်ညီနေတတ်ကာ အမိန့်တစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်လာတတ်လေသည်။ ဤသည်ကိုထောက်လျှင် ခေါင်းဆောင်များ၏ အမိန့်ကြောင့် အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်၊ အဖြစ်အပျက်များကို အမှီပြု၍သာ အမိန့်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိသာနိုင်လေသည်။

ပထမအကြိမ်

ဤသို့ နိဂုံးချုပ်နိုင်လျှင် ရာဇဝင်၏ အဓိက မေးခွန်းကြီး နှစ်ရပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာဖြေဆိုနိုင်လေပြီ။

(၁) အာဏာဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာနည်း။
(၂) မည်သည့် အင်အားစုကြောင့် ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာရသနည်း။

(၁) အာဏာဟူသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အခြားသော လူများ၏ ဆက်ဆံရေးကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအလုပ်တစ်ခုတွင် ထင်မြင်ချက်များ လူအများ စုပေါင်းလုပ်ရသောအလုပ်တစ်ခုတွင်ထင်မြင်ချက်များ၊နိမိတ် ဖတ်ချက်များ၊ အကြောင်းပြချက်များကို များများပြောဆို၍ လက်တွေ့အလုပ်ကို နည်းနည်းလုပ်သည်။ ထိုဆက်ဆံရေး မျိုးကို အာဏာဟုခေါ်သည်။

(၂) ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုများသည် အာဏာကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်။ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့်လည်းမဟုတ်။ (ရာဇဝင်ဆရာတို့ပြောသကဲ့သို့) အာဏာနှင့် အသိပညာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ချက်တို့နှစ်ခု ပေါင်းစပ် စေ့ဆော်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းလည်း မဟုတ်။ အဖြစ်အပျက်တွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်သော အားလုံးသော ပြည်သူလူထုများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ အများဆုံး ပါဝင်လုပ်ဆောင်သော်လည်း အနည်းဆုံးအခွင့်အရေးရှိသူများနှင့် အနည်းဆုံး လုပ်ဆောင်ရသော်လည်း

အများဆုံး အခွင့်အရေးရသူ နှစ်မျိုးနှစ်စား၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

အဖြစ်အပျက်များ ပေါ်ပေါက်လာပုံကို ကြည့်လျှင် သဘောတရားအားဖြင့် အာဏာလက်ကိုင်ရှိသူများ၏ စိတ်ပိုင်း ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ လက်တွေ့အားဖြင့်ကား အာဏာကို လိုက်နာသူတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့်ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။ ဤရာတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်မရှိဘဲ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက် မရှိနိုင်ချေ။ ကမ္ဘပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်မရှိဘဲ ကတ္တားပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက် မရှိနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အကြောင်းရင်းသည် ကတ္တားပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုတည်း အပေါ်၌လည်း မတည်။ ကမ္ဘပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက် တစ်ခုတည်း အပေါ်၌လည်း မတည်ချေ။ ကတ္တားပိုင်းနှင့် ကမ္ဘပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်နှစ်ခုစလုံးအပေါ်တွင် တည်ပေသည်။

တစ်နည်းဆိုရသော် အကြောင်းတရား တစ်ခုသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သို့မဟုတ်တစ်စုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်ချေ။

နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် အဆုံးမရှိ အစမရှိသော သံသရာစက်ဝိုင်းသို့ ပြန်ရောက်ရမည်သာ ဖြစ်၏။ အပျင်းပြေ တွေးခေါ် စဉ်းစားခြင်း မဟုတ်လျှင် လူ၏ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် ထိုနိဂုံးသို့ ဆိုက်ရောက်ရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ပထမအကြိမ်

လျှပ်စစ်ဓာတ်သည် အပူကိုထုတ်၍ အပူသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်ကို ထုတ်၏။ အနုမြူများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆွဲငင်ခြင်းကို ပြုကြ၍ တွန်းလှန်ခြင်းကိုလည်းပြုကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်နှင့် အပူသည် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ဤသို့ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်နေကြသနည်း။ ဤသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့မပြောနိုင်ချေ။ ဤသို့ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်တည်ရှိနေခြင်းမှာ ထိုနည်းမှအပ တခြားနည်းဖြင့် မတည်ရှိနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောနိုင်ပေသည်။ ထို့အတိုင်း မတည်ရှိဘဲ မဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောနိုင်လေသည်။ ထိုသို့ တည်ရှိနေခြင်းသည်ပင် နိယာမတရား ဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောနိုင်လေသည်။ ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များကိုကြည့်မြင်ရာ၌လည်း ထို့အတူပင်ဖြစ်လေသည်။ စစ်ပွဲများနှင့် တော်လှန်ရေးများ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပွားလာခဲ့သနည်း။ ဤသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့ သိသည်မှာ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ရေး အတွက် လူများသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အစုအဝေးတစ်ခု၌ အတူတကွ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြရသည် ဆိုသည့်အချက်သာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ထိုနည်းမှလွဲ၍ အခြားနည်းဖြင့် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်း ဆိုရသော် ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းသည်ပင်လျှင် နိယာမတရား ဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောနိုင်ပေသည်။

[၈]

ရာဇဝင်သည် ဩကာသ လောကကြီးနှင့် သက်ဆိုင်သည် ဆိုလျှင် ဤအဖြစ်အပျက် ထိုအဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ပျက်ရခြင်းသည် နိယာမတရားကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ပြောရုံဖြင့် ကိစ္စပြီးနိုင်၏။ နောက်ထပ်အကျယ် ဆွေးနွေးဖွယ် မရှိတော့ချေ။ သို့ရာတွင် ရာဇဝင်သည် ဩကာသ လောကကြီးနှင့် မဆိုင်ချေ။ သတ္တလောကကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။ လူ့လောကကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ပေသည်။ ဩကာသ လောကကြီးသည် သက်မဲ့တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနုမြူများ၏ ဆွဲငင်ခြင်းနိယာမ၊ သို့မဟုတ် တွန်းကန်ခြင်းနိယာမကို မမှန်ဟု ရုပ်ဝတ္ထုတစ်ခု၏ ပရမာနုမြူကလေး တစ်ခုက ထ၍ ငြင်းခုန်နိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် သတ္တလောကကြီး၊လူ့လောကကြီးကား သက်ရှိများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်၏။ လူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူကမူ နိယာမတရားဆိုတိုင်း လက်ခံလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ "သင်တို့က ကျွန်ုပ်အား နိယာမတရား၏ လက်အောက်ခံဟု ပြောကြ၏။ သင်တို့စကား မမှန်ချေ။ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်သည်။ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် နိယာမတရား၏လက်အောက်ခံ မဟုတ်" ဟု ငြင်းဆိုပေသည်။

လူသည် လွတ်လပ်သလော။ နိယာမ တရား၏ လက်အောက်ခံလော။ လူ၏စိတ်သည် လွတ်လပ်သလော။ နိယာမ

ပထမအကြိမ်

တရား၏ ပြဿနာခံလော။ ဤပြဿနာသည် ရာဇဝင်၏အဆင့်တိုင်းတွင် ကြုံတွေ့နေရသည့် ပြဿနာ ဖြစ်၏။

လေးနက်စွာ စဉ်းစား တွေးခေါ်တတ်သော ရာဇဝင်ဆရာများသည် အဆိုပါပြဿနာကို မလွဲမရှောင်သာ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရ၏။ ရာဇဝင်အူပေါက် ဖြစ်နေရခြင်းမှာ ထိုပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာက လမ်းမှားကို လိုက်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း ထိုပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

အကယ်၍ လူ၏စိတ်သည် လွတ်လပ်သည်ဟုဆိုလျှင်(ဝါ) လူသည် မိမိကြိုက်သည့်အခါကို လုပ်နိုင်သည်ဆိုလျှင် ရာဇဝင်ကြီး တစ်ခုလုံးသည် အဆက်အစပ် မရှိသော အဖြစ်အပျက်များကို စုစည်းထားသော အစုအဝေးကြီး တစ်ခုသာ ဖြစ်နေလိမ့်မည် ဖြစ်လေသည်။

လူသည် လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ဆိုလျှင် (ဝါ) မိမိသဘောကျ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ဆိုလျှင် (နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်၊ တစ်သန်းအတွင်း ဤသို့ လုပ်နိုင်သူ တစ်ယောက်မျှ သာပေါ်ခဲ့သည်ပင်ထားပါဦး၊) လူ့လောကကြီးကိုနိယာမ တရားများကစိုးမိုးနေသည်ဟူသောစကားသည်မှန်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

တစ်ဖန် လောက၌ လူ၏ အပြုအမူ၊ လူ၏ အလုပ်တို့ကို နိယာမ တရားက (တစ်ခုကမျှပင်ဖြစ်စေ) စိုးမိုးနေသည် ဆိုလျှင်လည်း လူ၌ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒဟူ၍ ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

ဤသည်တို့ကား လူ၌ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ မရှိ ဟူသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားဖွယ် အချက်များ ဖြစ်၏။ ထိုအချက်များသည် ကမ္ဘာဦးကတည်းက ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ အထက်မြက်ဆုံးသော ပညာရှင်တို့ ကမ္ဘာဦးကတည်းကရှာဖွေစစ်ဆေးခဲ့ကြသော အချက်အလက်များ ဖြစ်၏။

ဘာသာရေး၊ ရာဇဝင်၊ လူကျင့်ဝတ်တရား၊ အဘိဓမ္မာစသည့်ရှုထောင့်များမှကြည့်လျှင် လူသည် (အခြားအရာများအားလုံးကဲ့သို့ပင်) "လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရား"၏ လက်အောက်ခံဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွင်းစိတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ "သိစိတ်"အရ လေ့လာသော် လူသည် လွတ်လပ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မည်သည့်အချက်က မှန်သနည်း။ ဤသည်မှာ လွတ်လပ်သောစိတ် ရှိ မရှိ ဟူသော ပြဿနာ၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်၏။

ငါဟုသိခြင်း၊ အတ္တကိုသိခြင်း၊ ဝိညာဉ်ကို သိခြင်းသည် ထို'သိစိတ်'ကြောင့် သိခြင်းဖြစ်၏။ 'သိစိတ်'သည် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ လက်အောက်ခံ မဟုတ်ချေ။ လူသည် ဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိစူးစမ်းခြင်းပြုသည် မှန်သော်လည်း 'သိစိတ်'ဖြင့်သာ အတ္တကိုသိခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဝိညာဉ်ကို သိခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အတ္တကိုသိသော 'သိစိတ်' မရှိတော့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၌ ဆင်ခြင်တုံတရားဟူ၍လည်း ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

ပထမအကြိမ်

လူသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အသက်ရှင်လျက် ရှိကြောင်းကို သိရမည်ဖြစ်၏။ သို့မှသာ နားလည်နိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိရှိမည်ဖြစ်၏။ စူးစမ်းသော တန်ခိုးသတ္တိရှိမည် ဖြစ်၏။ စဉ်းစားနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိရှိမည်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် လူသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမို ဝိညာဏက သက်ရှိ သတ္တဝါ တစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိ (ဝါ) ငါဟု သိသော အသိ (ဝါ) အတ္တကိုသိသော အသိရှိသောအခါ၌ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဝိညာဏက သတ္တဝါတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း သိလာ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် စိတ်ဆန္ဒသည် မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။ စိတ်ဆန္ဒသည် မည်သည့်အရာကိုမျှ မှီခြင်း၊ တည်ခြင်းမရှိ။ မည်သည့်အရာနှင့်မျှဆက်သွယ်ခြင်းမရှိ။ လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိနေသော အရာဖြစ်သည်ဟု လူကယူဆ၏။

လူတစ်ယောက်သည် မိမိကိုယ်မိမိ ပြန်၍ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၏။ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အစာစားရန်၊ ဦးနှောက်ကို အသုံးပြုရန်၊ အိပ်စက်နားနေရန် လိုအပ်သနည်း စသဖြင့် စစ်ဆေး၏။ ထိုအခါ၌ ၎င်း၏စိတ်ဆန္ဒကို နိယာမ တရားတစ်ခုက အခါခပ်သိမ်း ရှေ့ဆောင် ညွှန်ကြားလျက် ရှိခြင်းကိုတွေ့ရ၏။ ဤတွင် ဤသို့ ၎င်း၏စိတ်ကို အခါခပ်သိမ်း ရှေ့ဆောင်ညွှန်ကြားလျက်ရှိသောအရာသည် ၎င်း၏စိတ်ဆန္ဒကို ချုပ်နှောင်ထားသည့် အရာဟု မြင်၏။ လောက၌ လွတ်လပ်ခြင်းမရှိဘဲ ချုပ်နှောင်ခြင်းမရှိနိုင်။ ယခု ၎င်း၏ စိတ်ကို ချုပ်နှောင်ထားသော အရာဟူ၍ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏

စိတ်သည် လွတ်လပ်သည်ဟု ထင်၏။ ၎င်း၏စိတ်သည် လွတ်လပ်မှုရှိခြင်းကြောင့်ပင် နိယာမတရား၏ ချုပ်နှောင်ခြင်းကို ခံရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်၏။

ထို့ကြောင့် လူကစောဒကတက်၏။ 'သင်က ကျွန်ုပ်ကို မလွတ်လပ်ဟု ပြောသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် လက်ကို မြှောက်လိုက မြှောက်နိုင်သည်။ ချလိုက ချနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဆန္ဒအရပြုနိုင်သည်။ဤသည်ပင်လျှင်စိတ်ဆန္ဒ၏လွတ်လပ်ခြင်း၊ အမှိုခိုတင်းခြင်း မဟုတ်လော'ဟုဆိုကြ၏။လူ့စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်မှုကို ဤသို့သာတေဆောင်ကြ၏။ ဤအဆိုသည် ယုတ္တိကင်းမဲ့သော အဆိုမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ဤအဖြေသည် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ လက်အောက်ခံမဟုတ်သော 'သိစိတ်'တစ်မျိုးကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၏။

လွတ်လပ်ခြင်းကို သိသော 'သိစိတ်' သည် အတ္တကို သိသော သိစိတ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပစ္စည်းဖြစ်၏။ အတ္တကို သိသော 'သိစိတ်'၏ ပစ္စည်းမဟုတ်လျှင် ၎င်းသည် ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် အတွေ့အကြုံ၏ လက်အောက်ခံပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် ဆင်ခြင်တုံ တရားနှင့် အတွေ့အကြုံ လက်အောက်ခံ ပစ္စည်း မဟုတ်သည်မှာကား သေချာပေသည်။

လူသည် တစ်စုံတစ်ခုသော နိယာမတရား၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်၏။ လူသည် ထိုနိယာမတရားများကို လိုက်နာရ၏။ ဤသည်ကို လက်တွေ့ စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှု များက သက်သေ ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်းဟူသည် တကယ်

လက်တွေ့၌ မရှိနိုင်ကြောင်းကိုလည်း လက်တွေ့စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုများက ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ လူ၏အပြုအမူ၊လူ၏အလုပ်တိုင်းသည် လူ့အသင်းအဖွဲ့၊ လူ၏ စိတ် သဘောထားနှင့် ၎င်းအပေါ်တွင် သက်ရောက်လျက် ရှိသော စေ့ဆော်ရေးအင်အားစုများအပေါ်တွင် အမှီပြုလျက်ရှိကြောင်းကိုလည်း လက်တွေ့စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများက ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း လူသည် ဤလက်တွေ့စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုများက ထုတ်ဖော် ပြသခဲ့သော တောက်ချက်များကို လက်မခံခဲ့ချေ။ ကျောက်ခဲ တစ်လုံးကို အပေါ်သို့ ပစ်လိုက်သောအခါ၌ ထိုကျောက်ခဲသည် အောက်သို့ ပြန်ကျလာတတ်ကြောင်းကို လက်တွေ့ စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့်သိရ၏။လူသည် ထိုနိယာမကို ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံ၏။ ထို့ကြောင့်မိမိကိုယ်တိုင် လိုက်နာရမည့် နိယာမတရားများလည်းရှိလိမ့်ဦးမည်ဟု လေ့လာစူးစမ်း၏။

သို့ရာတွင် မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် နိယာမ တရားများကို လိုက်နာရသည်ဟူသော အချက်ကို တွေ့ရှိလာသော အခါ၌ကား လူသည် ထိုအချက်ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိချေ။ ယုံလည်း မယုံနိုင်ချေ။

သို့ရာတွင် မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် နိယာမ တရားများကို လိုက်နာရသည် ဟူသောအချက်ကို တွေ့ရှိလာသော အခါ၌ကား လူသည် ထိုအချက်ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိချေ။ယုံလည်း မယုံနိုင်ချေ။

တစ်စုံတစ်ခုသော စိတ်နေ သဘောထားရှိသည့် လူတစ်ယောက်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော အခြေအနေ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော အလုပ်တစ်ခုကို ပြုလုပ်မိသည်ဖြစ်အံ့။ နောက်တစ်ဖန် အလားတူ စိတ်သဘောထားဖြင့်ပင် အလားတူ အခြေအနေ တစ်ခုအောက်၌ အလားတူ အလုပ်မျိုးတစ်ခုကို ပြုလုပ်မိဦးမည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသည်ကို ဆင်ခြင်တုံ တရားကလည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုက လည်းကောင်း သက်သေပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုလူ၏ စိတ်၌ကား ဤသို့မထင်ချေ။ ၎င်း၏ စိတ်ဆန္ဒ အလျောက် လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်လျက်ရှိလေသည်။ ထပ်တူထပ်မျှတူညီသော အခြေအနေများအောက်၌ ကွဲပြားခြားနားသော အပြုအမူ၊ ကွဲပြားခြားနားသော ဆောင်ရွက်ချက်ဟူ၍ မရှိနိုင်ကြောင်းကို ဆင်ခြင်တုံတရားကလည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုက လည်းကောင်း မငြင်းသာအောင် သက်သေပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း လူကမူ (အကျင့်သီလ အရာတွင် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်စေ၊ အကျင့်သီလအရာ၌ ချွတ်ခြုံကျလျက် ရှိသည့် လူ့ဗာလ ဖြစ်စေ) ၎င်း၏စိတ်ဆန္ဒသည် နိယာမတရား၏ လက်အောက်ခံသာ ဖြစ်သည် ဆိုခြင်းကို လက်မခံကြချေ။ လူ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် နိယာမတရားများ၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် (စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်မှု မရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်) လောကတွင် ဘဝဟူသည် လည်းကောင်း၊ အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း မရှိတော့ဟု မည်သူ

မျှ ပြောစေကာမူ လူကမူကား စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်မှုဆိုသည့် အရာ ရှိသည်ဟု ယုံကြည်လျက်သာ ရှိလေသည်။ ၎င်း၏ အထင်၌ လောကတွင် စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်မှုဆိုသော အရာ မရှိတော့သည်နှင့် လူ့ဘဝကို နားလည်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ ရုံမျှမက လူ့ဘဝတွင် တစ်ဒင်္ဂလေးမျှ အသက်ရှင်တည်ရှိခြင်း မပြုနိုင်တော့ဟု ထင်မှတ်လျက် ရှိပေသည်။

လူ၏အထင်၌ လူ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက် အားလုံး၊ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှု အားလုံးသည် စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်မှု နယ်နိမိတ်ကို တိုးချဲ့ရန် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ခြင်းမရှိဘဲ အသက်ရှင် လှုပ်ရှားခြင်း မရှိနိုင်ဟု ယူဆ၏။ ၎င်း၏ အထင်၌ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ဆင်းရဲခြင်း၊ ကျော်ကြားခြင်းနှင့် မထင်ရှားခြင်း၊ အာဏာ ရှိခြင်းနှင့် အာဏာမဲ့ခြင်း၊ အားကြီးခြင်းနှင့် အားနည်းခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်းနှင့် မကျန်းမာခြင်း၊ အသိဉာဏ်ပညာ ပြည့်စုံခြင်းနှင့် မိုက်မဲခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပျင်းရိခြင်း၊ ဝလင်စွာ စားသောက်ရခြင်းနှင့် ငတ်မွတ်ခြင်း၊ ကောင်းခြင်းနှင့် မကောင်းခြင်း စသည်တို့အားလုံးသည် လွတ်လပ်ခြင်းကို ဖော်ပြသည့် ပမာဏအတိုင်းအတာများသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏။ လွတ်လပ်မှုအနည်းအများ အကြီးအသေး ကွာခြားကြသည်ဟု ထင်၏။

လွတ်လပ်ခြင်း မရှိသော လူတစ်ယောက်သည် အသက်ကင်းမဲ့လျက်ရှိသော လူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဆင်ခြင်တုံတရား၏ အမြင်၌ လွတ်လပ်မှု ဟူသော အရာသည် အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့သောအရာ၊ ရှေ့နောက် ညီညွတ်ခြင်း မရှိသောအရာ၊ အကျိုးတရား မရှိဘဲ ပေါ်ထွက်လာသော အကြောင်းတရားဖြစ်သည်ဆိုလျှင် "သိစိတ်" သည် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ လက်အောက်ခံ မဟုတ်ကြောင်းကို ပြသနေခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ဖြင့် လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုများက မည်သို့ပင် ငြင်းဆိုလျက် ရှိစေကာမူ တွေးခေါ်မှု ပညာရှင်များ အားလုံးကမူကား လောက၌ လွတ်လပ်မှုဟူ၍ ရှိသည်။ လွတ်လပ်မှုကို သိသော သိစိတ်ဟူ၍လည်း ရှိသည်ဟု ယူဆလျက် ရှိကြလေသည်။ ဤကား တစ်ဖက်၏ အမြင် ဖြစ်၏။ လူ၌ လွတ်လပ်မှု ရှိသည်ဟု ယူဆသူတို့၏ တင်ပြချက် ဖြစ်၏။

လူသည် အလုံးစုံတန်ခိုးရှိသော၊ အလုံးစုံ ကောင်းသော၊ အလုံးစုံ သိမြင်သော ဘုရားသခင်၏ ဖန်ဆင်းချက် ဖြစ်၏။ လူ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် လွတ်လပ်သလော။ လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုလျှင် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ဤအရာကား သုစရိုက်၊ ဤအရာကား ဒုစရိုက်ဟု ပညတ်ချက်များ သတ်မှတ်ထားရသေးသနည်း။ ဤကားဘာသာတရားက ဖြေဆိုရမည့်ပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။

လူ၏ အပြုအမူများ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသော ယေဘုယျ နိယာမ တရားများကို လိုက်နာရ၏။ လူ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် လွတ်လပ်သည်ဟုဆိုလျှင် လူသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီးအတွက် ထိုထိုဤဤသော တာဝန်

များကို ထမ်းဆောင်သင့်သည်ဟူသော ပညတ်ချက်များသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သနည်း။ ဤကား တရားဥပဒေဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာက ဖြေဆိုရမည့်ပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။

လူ၏အပြုအမူများသည် ၎င်း၏ပကာဝိ စိတ်နေသဘော ထားမှ ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ၎င်းအား စေ့ဆော် လျက်ရှိသော အကြောင်းတရားများမှ ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ လူ၏စိတ်သည် လွတ်လပ်သည်ဆိုလျှင် ဤအရာကား ကောင်း၏။ ဤအရာကား မကောင်း၊ ဤအရာကား မှန်၏၊ ဤအရာကား မမှန်ဟူသော ပညတ်ချက်များနှင့် တကွ ဩတ္တပ္ပတရားများ မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ရသနည်း။ ဤကား ကျင့်ဝတ်ဗေဒက ဖြေဆိုရမည့် ပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။

လူ့လောကကြီး၏ အထွေထွေဘာဝနှင့် ဆက်စပ် တွေး တောသောအခါ၌ လူသည် ထိုလူ့လောကကြီး၏ ဘာဝကို ပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိသော နိယာမတရားများ၏ လက်အောက်ခံ မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် လူ့လောကကြီး၏ ဘာဝနှင့် ကင်းကွာ၍ တစ်ဦးချင်း ကြည့်လိုက်သောအခါ လူ သည် လွတ်လပ်သည်ဟု ထင်ရလေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် လူ့ လောကကြီးနှင့် လူမျိုးများ၏ အတိတ် အဖြစ်အပျက်များ၊ အတိတ် ရာဇဝင်များကို မည်သို့ သဘောထားရမည်နည်း။ လူ၏လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာ သလော။ သို့တည်းမဟုတ် နိယာမတရား၏ စေခိုင်းချက်

ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသလော။ ဤကား ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာက ဖြေရမည့် ပုစ္ဆာဖြစ်လေသည်။

ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၌ လူသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို များစွာအထင်ကြီး၏။ အသိပညာကို အထူးတလည် လေ့လာလိုက်စားကြ၏။ (ဤသို့လေ့လာလိုက်စားခြင်းမှာ မသိနားမလည်ခြင်း တည်းဟူသော အင်ဂျင် စက်ကြီးက များစွာအလုပ်လုပ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပုံနှိပ်စာအုပ်များပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။) ထို့ကြောင့် လူ၏စိတ်ဆန္ဒသည် လွတ်လပ်သလော ဟူသောပြဿနာ ကိုလည်း ယခင်ကထက် အထူးတလည် စူးစမ်းရှာဖွေလာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၌ ခေတ်မီသည် ဆိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ (၎င်းတို့မှာ တတ်ယောင် ကားများ ဖြစ်ပါသည်။) သည်သဘာဝသိပ္ပံပညာရှင်များ၏ စာပေကျမ်းဂန်များကို အများအပြားဖတ်ရှုလေ့လာကြ၏။ (သဘာဝသိပ္ပံပညာရှင်များမှာ လူ၏ စိတ်လွတ်လပ်ခြင်း ရှိ မရှိ ဆိုသည့်ပြဿနာကို အဖြေရှာကြရာ၌ပြဿနာကို ဘက်ပေါင်းစုံမှကြည့်၍ အဖြေမရှာဘဲ တစ်ဖက်တည်းကြည့်၍သာ အဖြေရှာကြပါသည်။)

သဘာဝသိပ္ပံပညာရှင်များက လောက၌ ဝိညာဉ် ဟူ၍လည်းမရှိ၊ လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍လည်း မရှိ။ လူ၏ ဘဝသည်ကြွက်သား အစုအဝေးများ၏ လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည်။ ထိုကြွက်သား လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း အာရုံကြောများ၏ လှုပ်ရှားမှုက ပြုပြင်ဖန်တီးပေးသည်ဟု ပြောကြ၊ ရေးကြ၊ ပုံနှိပ်ကြ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မရေမတွက်နိုင်သော အသင်္ချေကာလက လူ့စံအဖြစ်မှ လူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့တွင် ဝိညာဉ်ဟူ၍လည်းမရှိ၊ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒဟူ၍လည်းမရှိဟု ပြောကြ၊ ရေးကြ၊ ပုံနှိပ်ကြ၏။ ဤအဆိုအမိန့် မှန်ကြောင်းကိုလည်း ခန္ဓာဗေဒပညာ၊ ပါဏဗေဒပညာရပ်တို့ဖြင့် စိတ်အားထက်သန်စွာ နှိုင်းယှဉ် သက်သေပြကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့က ဤသို့ ခန္ဓာဗေဒ၊ ပါဏဗေဒပညာရပ်တို့ဖြင့် နှိုင်းယှဉ် သက်သေ ထုတ်ပြရန် ကြိုးစားလျက်ရှိသော ထိုလိုအပ်ခြင်း နိယာမကို ဘာသာတရား အားလုံး၊ ရှေးခေါ်မှုပညာရှင်များ အားလုံးက လွန်ခဲ့သော နှစ်ထောင်ပေါင်း များစွာကတည်းက အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရုံမျှမက ငြင်းဆိုခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်းကိုမူကား သတိထားမိကြဟန်မတူချေ။ လူ၏စိတ်သည် လွတ်လပ်သလော၊ အမှီအခိုကင်းသလော ဆိုသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုရာ၌ သဘာဝသိပ္ပံပညာသည်များသည်ပြဿနာ၏ဘက်တစ်ဖက်ကိုသာပို၍ ပီသရှင်းလင်းပြတ်သားအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့၍ အခြားဘက်တစ်ဖက်ကိုမူ ရှင်းလင်းအောင် မတတ်နိုင်ခဲ့ချေ။ ဤသည်ကို သဘာဝ သိပ္ပံပညာရှင်များ မမြင်ကြချေ။ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် စိတ်ဆန္ဒနှစ်ခုစလုံးသည် ဦးနှောက်မှ စိမ့်ယိုထွက်လာသော အရာ၊ ဦးနှောက်၏ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းဖြစ်သည် ဟူသော အကြောင်းပြချက်နှင့် လူသည် ယေဘုယျ နိယာမတရားအရ မရေမတွက် နိုင်သော အသင်္ချေကာလက အဆင့် နိမ့်သော တိရစ္ဆာန်များမှ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်သည် ဟူသော

အကြောင်းပြချက်သည့် အမှန်တရားကို အမြင်သစ်၊ အတွေးသစ်တစ်မျိုးဖြင့် တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ စင်စစ်၌ကား ထိုအမှန်တရားကို ဘာသာတရားများနှင့် အတိဓမ္မာသဘောတရားများအားလုံးကလည်း ရှေးနှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကတည်းကပင် တွေ့ရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဆင်ခြင်တုံတရားဘက်ကကြည့်လျှင် လူသည်လိုအပ်ခြင်းနိယာမတရား၏ လက်အောက်ခံမျှသာဖြစ်သည်ဟု ဘာသာတရား အားလုံးတို့ကဆိုခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပါလော။ သို့ဖြစ်ရကား သဘာဝသိပ္ပံပညာသည် ထိုအမှန်တရားကို ခေတ်သစ်တွင် အမြင်သစ်၊ အတွေးသစ်၊ ဥဒါဟရုဏ်သစ်၊ နည်းသစ်ဖြင့် တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် သိစိတ်ကို အခြေခံ၍ ကြည့်သော် လူသည် လွတ်လပ်လျက်ရှိပြန်သည် ဟူသောပြဿနာ၏ အခြားဘက် တစ်ဖက်ကို ဖြေရှင်းရေး၌မူ သဘာဝသိပ္ပံပညာသည် ဘာသာတရားများနှင့် အတိဓမ္မာသဘောတရားများထက် ဆံချည်တစ်မျှင်၊ နှမ်းလုံးတစ်ထောက်မျှပင် ရှေ့သို့တိုးတက်ခြင်းမရှိချေ။

လူသည် မရေတွက်နိုင်သော ကာလ အသင်္ချေက လူ့ဝံ ဘဝမှ တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသောစကားသည် လူသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ကာလက မြေစိုင်ခဲမှ အစပြုခဲ့သည်ဆိုသော စကားကဲ့သို့ပင် နားလည်ရခက်သော စကားဖြစ်လေသည်။ (နားလည်ရခက်ခြင်းမှာ အကြောင်းနှစ်ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ အချိန်ကာလကို အတိအကျမသိရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိ

ယ အချက်မှာ မူလအစကို မသိရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။) သို့ဖြစ်၍ကား လှုပ်လပ်ခြင်းကိုသိသော လူ၏ "သိစိတ်"နှင့် ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လူက လိုက်နာနေရသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားတို့ကို မည်သို့မည်ပုံ သဟဇာတ ဖြစ်စေ၍ မည်သို့မည်ပုံ ညီညွတ်အောင်ပြုမည်နည်းဆိုသော ပြဿနာကို ခန္ဓာဗေဒပညာအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါဏ ဗေဒပညာရပ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ရှာဖွေ ရှင်းလင်းနိုင် မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုပညာရပ်များသည် ကြွက်သားစုဆိုင်ရာ အာရုံကြော လှုပ်ရှားမှုများဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းထားသော ဖား၊ ယုန်၊ လူဝံ စသည့် သတ္တဝါများ အကြောင်းကို ပြည့်စုံစွာ လေ့လာနိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း ကြွက်သားစုဆိုင်ရာအာရုံ ကြော လှုပ်ရှားမှုများနှင့်တကွ "သိစိတ်" တို့ဖြင့် ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော လူသတ္တဝါ အကြောင်းကိုမူကား ပြည့် ပြည့်စုံစွာ လေ့လာနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

သဘာဝသိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အန္တေဝါသိက များသည် အဆိုပါပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်သည်ဟု ထင်ကြ လျှင် ထိုသို့ထင်ခြင်းမှာ အိမ်တစ်ဆောင်ကို ပန်းရံကိုင်လျက် ရှိသော ပန်းရံသမားတစ်စုသည် ပန်းရံဆရာ၏ မျက်ကွယ်၌ ပြီးချင်ဇောဖြင့် ပြတင်းပေါက်များ၊ တံခါးများ၊ ပြမ်းစင် မဖျက်ရသေးသောနံရံများအားလုံးကိုသရွတ်ကိုင်ပြီးနောက် (အပေါက်နေရာ ချန်ခြင်း၊ မချန်ခြင်းသည် ပဓာနမဟုတ်။ သရွတ်ကိုင်၍ ပြီးခြင်းသာ ပဓာနဟု ယူသော ပန်းရံသမား တို့၏ အမြင်အရ) မိမိတို့၏ အလုပ်ကား ပြီးလေပြီ။ မိမိတို့

၏ လက်ရာကား ချောမွေ့ပြေပြစ်လျက်ရှိပြီဟု ထင်တတ်သော ပန်းရံသမားတို့၏ အထင်မျိုးသာ ဖြစ်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါ ကြောင်း။

[၉]

လူ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် လွတ်လပ်သလော။ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းသည် ရှောင်လွှဲမရသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားများကို လိုက်နာရသလောဟူသည့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာ၌ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာတွင် အခြားသော ပညာရပ်များထက် အခွင့်သာသည့် အချက်တစ်ချက် ရှိပေသည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်၊ ရာဇဝင်၏ အလုပ်သည် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ၏ အဓိပ္ပာယ်အနှစ်သာရကို လေ့လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ ထိုလွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ၏ ကိုယ်စားပြုချက်၊ ထင်ဟပ်ချက်တို့ကို တစ်စုံတစ်ခုသော အခြေအနေများနှင့် ယှဉ်၍ လေ့လာရခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

လက်တွေ့သိပ္ပံ ပညာရပ်များသည် လက်တွေ့မဟုတ်သော သိပ္ပံပညာရပ်များထက် အခွင့်သာသကဲ့သို့ ရာဇဝင်သိပ္ပံ ပညာသည်လည်း ဤပြဿနာကို လေ့လာရာတွင် (လက်တွေ့ စူးစမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့်) အခြားသော သိပ္ပံ ပညာရပ်များထက် အခွင့်သာလျက် ရှိလေသည်။

ပထမအကြိမ်

ရာဇဝင်က လေ့လာရမည့် အကြောင်းအရာသည် လူ၏ စိတ်ဆန္ဒအကြောင်း မဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့က လူ၏စိတ်ဆန္ဒနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့တင်ပြသနည်း။ မည်သို့ ထင်မြင်သနည်း ဟူသော အကြောင်းအရာသာ ဖြစ်လေသည်။

အသသတရား၊ လူ့ကျင့်ဝတ်၊ အတိမ္ပေ စသည့် ပညာ ရပ်များအဖို့ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသော လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒနှင့် ရှောင်လွှဲမရသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားတို့ မည်သို့မည်ပုံ ဆန့်ကျင်နေသနည်း ဟူသော ဖြေရှင်းရန်ခိုင်ဖွယ် မရှိသည့် ပြဿနာကြီး ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသော်လည်း ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာရပ်အဖို့၌ကား ထိုပြဿနာ မရှိချေ။ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ အလုပ်မှာ လူ၏ လွတ်လပ် သော စိတ်ဆန္ဒနှင့် ရှောင်လွှဲ၍မရသော လိုအပ်ခြင်းနိယာမ တရားဟူသော ထိုဆန့်ကျင်ဘက်တရား ညီညွတ် ပေါင်းစပ် ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိသည့် လူ့ဘဝ၏ ထင်ဟပ်ချက်ကို လေ့လာရန် သာဖြစ်ပေသည်။

လက်တွေ့၌ ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များ၊ လူ၏လုပ်ဆောင် ချက်များသည် အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက် လာသည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည် ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် စင်စစ်၌ကား ၎င်းတို့သည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ် ပေါက်ခြင်း ဖြစ်၍ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ရှောင်လွှဲ မရသောကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်း စသည့် ဆန့်ကျင်ဘက် တရားနှစ်ခုသည် မည်သို့မည်ပုံ လာရောက် ပေါင်းစည်း ညှိ ညွတ်နေကြသနည်း။ လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းတို့၏ အနှစ်သာရသည် မည်သည့်အရာနည်း။ ဤပြဿနာကို ဖြေ ရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ရာဇဝင်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာသည် အခြား သိပ္ပံပညာရပ်များနှင့်မတူ တစ်မူထူးခြားသော လမ်းကို ရွေး ချယ်ရပေလိမ့်မည်။ ရာဇဝင်သည် လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ် ခြင်းတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပထမဖွင့်ဆို၍ ထိုနောက်မှ လူ့လော က အဖြစ်အပျက်များကို ထင်ဟပ်ကြည့်လေ့ရှိသော အခြား သော သိပ္ပံပညာရပ်များ၏ နည်းလမ်းဟောင်းကို ရှောင် ကြဉ်ရပေလိမ့်မည်။ လူ့လောက၏ လက်တွေ့ အဖြစ်အပျက် များစွာတို့ကို ပထမလေ့လာ၍ထိုအဖြစ်အပျက်များမှကောက် ချက်ဆွဲထုတ်ပြီးနောက်မှ လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း ပြုရလိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်။ သဘော တရားများဖြင့် လက်တွေ့ကို စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ လက်တွေ့မှ ကောက်ချက်ဆွဲပြီး နောက်မှသာ သဘောတရားကို ဖွင့်ဆို ပြုရလိမ့်မည်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး (သို့မဟုတ် လူများစွာ) တို့၏ ဆောင်ရွက်ချက် တစ်ရပ်ကို စဉ်းစားသည့်အခါ၌ ထို ဆောင်ရွက်ချက်သည် တစ်စိတ် တစ်ဒေသအားဖြင့် လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၍ **တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ရှောင်လွှဲ မရသော လိုအပ်ခြင်း**

ပထမအကြိမ်

နိယာမတရား၏ တွန်းဆော်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြ၏။

မည်သည့်အတွက် စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားသနည်း။ သို့မဟုတ် ရောမ နိုင်ငံကြီးကို မည်သည့်အတွက်ကြောင့် လူရိုင်းများ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးသနည်း။ သို့မဟုတ် တတိယမြောက် နပိုလီယန်သည် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အမိန့် ပြန်တမ်းများကို ထုတ်ပြန်သနည်း။ သို့မဟုတ် လွန်ခဲ့သည့် တစ်နာရီခန့်က မောင်ဖြူဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်သည် အရပ်လေးမျက်နှာ ရှိသည့်အနက် မည်သည့်အတွက်ကြောင့်အရှေ့ဘက်ကို ရွေးချယ်၍ လမ်းလျှောက် ထွက်ရသည်နည်း။ ဤအကြောင်းများကို ပြောဆိုရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စကားများထဲ၌ ဆန့်ကျင်ဘက်များ ပါဝင်လျက်ရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့မသိကြချေ။ သတိမထားမိကြချေ။ ဤသည်မှာ လွတ်လပ်ခြင်းသည် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များ (အခြား မည်သည့် အလုပ်မျိုးကိုမဆို) ထို တစ်ခုတည်းသော အတိုင်းအတာဖြင့် လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်ထားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်ပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဥပမာ မောင်ဖြူသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အရှေ့ဘက်ကို ရွေးချယ်၍ လမ်းလျှောက် ထွက်သနည်း ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ အရှေ့ဘက်ကို သွားလိုသော ဆန္ဒအလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့်တစ်ကြောင်း (ဤကား စိတ်ဆန္ဒ၏ လွတ်လပ်ခြင်း)၊ အရှေ့ဘက်က လမ်းလျှောက်၍ ကောင်းသောနေရာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တစ်ကြောင်း။ (ဤကား ရှောင်လွှဲမရသော လိုအပ်ခြင်း) ဖြစ်နိုင်လေသည်။

လူတစ်ယောက်၏စိတ်ဆန္ဒသည် မည်သည့်အတိုင်းအတာ၊ မည်သည့်ပမာဏအထိ လွတ်လပ်သနည်း ဟူသော ကိစ္စ၌ လေ့လာသူကျွန်ုပ်တို့၏ ရှုထောင့်ကို လိုက်၍ လွတ်လပ်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏသည်လည်း ကွဲပြားခြားနား၏။ လူ၏ လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းသည် လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းတို့ နှစ်ခုပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ လူ၏ လုပ်ဆောင်မှုတိုင်း၌ တစ်စုံတစ်ခုသော လိုအပ်မှု ပမာဏကို တွေ့ရသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုလုပ်ဆောင်မှု၌ လွတ်လပ်မှု၏ ပမာဏများလျှင် လိုအပ်မှု ပမာဏ နည်း၏။ လိုအပ်မှု ပမာဏများလျှင် လွတ်လပ်မှုပမာဏနည်းလေသည်။

လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းတို့၏ ပမာဏသည် လုပ်ဆောင်မှုကို လေ့လာသူ၏ ရှုထောင့်လေ့လာသူ၏ ရပ်တည်ချက်ကို လိုက်၍ ကွဲပြားခြားနားကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုနှစ်ခု၏ ဆက်သွယ်မှုမှာ ပြောင်းပြန် အချိုးအစားအတိုင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်ခုက နည်းလျှင် တစ်ခုကများ၍၊ တစ်ခုက များလျှင် တစ်ခုက နည်းသည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ရေနစ်သူတစ်ယောက်သည် အခြားလူတစ်ဦးက လှမ်းဆွဲ လိုက်သည်၌ ထိုလူကိုပါ နစ်စေ၏။ ကလေးငယ်ကို နို့ချို တိုက်ကျွေးရခြင်းကြောင့် အားပြတ်ငတ်မွတ်လျက် ရှိသော မိခင်တစ်ယောက်သည် အစာကို ခိုး၍စား၏။ စည်းကမ်းကို လိုက်နာရန် လေ့ကျင့်သား ရခဲ့သူ တပ်သားတစ်ယောက် သည် တာဝန်ကျနေစဉ်၌ အထက်အမိန့်အရ အကာအကွယ်

ကင်းမဲ့သူတစ်ယောက်ကို သတ်ပစ်၏။ ထိုသူများအားလုံး၏ အခြေအနေကိုသိပြီးသူ၏ အမြင်၌ကား ၎င်းတို့၏ အပြုအမူများအားလုံးသည် ရှောင်လွဲမရသည့် လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရား၏ စေခိုင်းချက်ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟုမြင်၏။ စိတ်လိုဆန္ဒမပါဘဲ ဖြစ်ရသည်ဟုမြင်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ လွတ်လပ်မှု ပမာဏမရှိ၊ အပြစ်ဆိုဖွယ်မရှိဟု နားလည်၏။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ရေနစ်နေခြင်း၊ မိခင်သည် အားပြတ်၍ငတ်မွတ်လျက်ရှိခြင်း၊ တပ်သားသည် အထက်မှ အမိန့်ကို နာခံရခြင်း စသည့်အချက်များကို မသိသူတို့၏ အမြင်၌ကား ၎င်းတို့၏ အပြုအမူများ အားလုံးသည် စိတ်ပါ၍ လုပ်သယောင် ထင်ရ၏။ ၎င်းတို့ လုပ်လို၍ လုပ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် အပြစ်ရှိသည်ဟု နားလည်၏။ အလားတူပင် လူတစ်ယောက်သည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက်က လူသတ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ဖူး၏။ ထို့နောက် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ အေးချမ်းသာယာစွာ၊ အပြစ်ကင်းမဲ့စွာ နေထိုင်ခဲ့၏။ လူသတ်မှု ကျူးလွန်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ထိုလူသတ်သမားကို တွေ့မြင်ရသော လူတစ်ယောက်၏ အမြင်၌ကား ထိုလူသည် တကယ့် ရာဇဝတ်ကောင်ကြီး ဖြစ်၏။ အပြစ်ကို ကျူးလွန်သူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယခု အနှစ် နှစ်ဆယ် ကြာပြီးသည့် အချိန်တွင် ထိုလူသတ်သမားကို တွေ့ရသူ တစ်ဦး၏ အမြင်၌မူ ထိုသူသည် များစွာ အပြစ်ဆိုဖွယ်မရှိ။ ၎င်းသည် ရှောင်လွဲမရသော နိယာမတရား၏ စေခိုင်းချက်အရ မလွဲမရှောင်သာ ကျူးလွန်မိသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ

ခွင့်လွှတ်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်လေသည်။ အလားတူပင် အရက်သမား တစ်ယောက်၏ အပြုအမူ၊ အရူးတစ်ယောက်၏ အပြုအမူ၊ ဒေါသထွက်နေသူ တစ်ဦး၏ အပြုအမူများသည် ၎င်းတို့၏ စိတ်အခြေအနေကို မသိသူများ၏ အမြင်၌ကား မရှောင်မလွဲသာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမဟုတ်၊ ၎င်းတို့ စိတ်ဆန္ဒ၏ တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ထင်စရာဖြစ်၏။ ခွင့်လွှတ်စရာမရှိဟု ယူဆဖွယ် ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ စိတ်အခြေအနေကို သိသူ၏ အမြင်၌ကား စိတ်ဆန္ဒ တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမဟုတ်၊ မရှောင်မလွဲသာ၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု နားလည်နိုင်လေသည်။ ခွင့်လွှတ်နိုင်လေသည်။ ဤဥဒါဟရဏ်များ အားလုံး၌ လွှတ်လပ်မှုနှင့် ရှောင်လွဲ မရသော လိုအပ်မှု ပမာဏသည် ရှုမြင်သူ၏ ရှုထောင့်၊ ၎င်း၏ ရပ်တည်ချက်ကိုလိုက်၍ ကွဲပြား ခြားနားနေ၏။ ရှောင်လွဲမရသော လိုအပ်မှု၏ ပမာဏက ကြီးလျှင် လွှတ်လပ်မှု၏ ပမာဏနည်း၏၊ ရှောင်လွဲမရသော လိုအပ်မှု၏ ပမာဏကနည်းလျှင် လွှတ်လပ်မှု၏ ပမာဏကကြီး၏။

လိုအပ်ခြင်းနှင့် လွှတ်လပ်ခြင်းတို့သည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ဤသို့ ဆက်သွယ်လျက် ရှိသည်ဟု ဘာသာတရား၊ လူ၏ အသိဉာဏ်တရား၊ တရားဥပဒေ ပညာဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာနှင့် ရာဇဝင်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာတို့က တညီတညွတ်တည်း ယူဆကြပေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် လွှတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းတို့ မည်သူက ပမာဏကြီး၍ မည်သူက ပမာဏ နည်းသည်ဟု မည်သို့ ဆုံး

ပထမအကြိမ်

ဖြတ်မည်နည်း။ (ဝ၊) လူတစ်ယောက်၏ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ခုကို ကြည့်ရာ၌ ထိုဆောင်ရွက်ချက်သည် စိတ်ဆန္ဒ၏ တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် ဖြစ်သလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မလွဲမရှောင်သာသော လိုအပ်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သလော ဆိုသည်ကို မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း။

ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အချက်သုံးချက်ကို အခြေခံ၍ စဉ်းစားရပေလိမ့်မည်။

(၁) ပြုလုပ်သူနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီး၏ ဆက်သွယ်မှု (ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဒေသ)
(၂) ပြုလုပ်သူနှင့် အချိန်ကာလတို့၏ ဆက်သွယ်မှု (အချိန်၊ ကာလ)
(၃) ပြုလုပ်သူနှင့် ပြုလုပ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းတရားများ၏ ဆက်သွယ်မှု (အကြောင်းတရား၊ ပယောဂ)

(၁) ပထမအချက်အားဖြင့် လူနှင့်ပြင်ပ ကမ္ဘာလောကကြီး၏ ဆက်သွယ်မှုကို ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းစွာ သိမြင်ရမည်ဖြစ်၏။ ထိုလူ၏ အခြေအနေ၊ ၎င်းနှင့် ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားလည်ရမည် ဖြစ်၏။ သို့မှသာ (ဥပမာအားဖြင့်) ရေနစ်သူ တစ်ဦးသည် ကုန်းပေါ်တွင် ရပ်နေသူ တစ်ဦးလောက် လွတ်လပ်ခြင်း မရှိကြောင်း မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားများကို လိုက်နာနေရကြောင်း ကောင်းစွာ နားလည်မည် ဖြစ်

၏။ သို့မှသာလျှင်ဦးရေ ထူထပ်သော ရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်၍ အများနှင့် ဆက်ဆံရသူတစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ရေး တာဝန်၊ အစိုးရတာဝန်၊ အလုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသူ တစ်ဦးသည် တစ်ယောက်တည်း ကောစာကျင့်နေသူ တစ်ဦးလောက် လွတ်လပ်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ လိုအပ်ခြင်း၏ စေခိုင်းရာကို လိုက်နာနေရကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သဘောပေါက်ပေလိမ့်မည်။

အကြင်လူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကင်းကွာ၍ တစ်ယောက်တည်း နေထိုင်ခြင်း ပြုအံ့။ ထိုလူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် လွတ်လပ်သည်ဟု ထင်စရာရှိ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလူနှင့် ၎င်းပတ်ဝန်းကျင်၏ ဆက်သွယ်မှုကို ဂရုစိုက် လေ့လာမည်ဆိုပါက ထိုလူနှင့် ၎င်း၏ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိရှိသမျှ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုတို့၏ဆက်စပ်မှုကိုလေ့လာမည်ဆိုပါက (ဥပမာ ထိုလူစကားပြောနေသောအခြားလူတစ်ယောက်၊ ထိုလူ ဖတ်လျက်ရှိသောစာအုပ်တစ်အုပ်၊ ထိုလူ လုပ်လျက်ရှိသော အလုပ်တစ်ခု၊ ထို့ပြင် ထိုလူ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော လေထုနှင့် ထိုလူ၏အနီးတွင်ကျရောက်လျက်ရှိသော အလင်းရောင် စသည့်အရာများ) ထိုအရာဝတ္ထုများ၊ ထိုအခြေအနေများသည် ထိုလူအပေါ်တွင် ဩဇာလွှမ်းလျက်ရှိကာ ထိုလူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းဖြင့် ချုပ်ကိုင်လျက် ရှိခြင်းကို တွေ့ရပေသည်။ ထိုသို့ ဩဇာ လွှမ်းလျက်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပိုမိုသိမြင်သာသည်နှင့်အမျှ ထိုလူ၌ လွတ်လပ်မှုသည်နည်းသည်ထက်

နည်းလာကာ ထိုလူကို လွှမ်းမိုးလျက်ရှိသော လိုအပ်မှုသည် (မရှောင်လွှဲသာသော အကြောင်းတရားများ) များသည်ထက် များလာကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့လာရပေသည်။

(၂) ဒုတိယအချက်မှာ ထိုလူနှင့် ကမ္ဘာလောကကြီးတို့ အချိန်ကာလအားဖြင့် ဆက်သွယ်နေကြပုံ ဖြစ်၏။ ထိုလူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် မည်သည့်အချိန်အခါ၌ ပေါ်ပေါက်သနည်းဆိုသည့်အချက်ကို ကောင်းစွာ နားလည်ရမည်ဖြစ်၏။ သို့မှသာ (ဥပမာအားဖြင့်) လူ့ အနွယ်ကြီးကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သော ပထမဦးဆုံးသော ကမ္ဘာဦးလူသားသည် အိမ်ထောင်ပြုခြင်းအမှုကိုပြုရာ၌ ယနေ့လူသားလောက် လွတ်လပ်ခြင်း မရှိဘဲ မလွဲမရှောင်သာသော လိုအပ်ခြင်း အကြောင်းတရားများကြောင့် ပြုလုပ်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ပြုလုပ်သူနှင့် အချိန်ကာလ၏ ဆက်သွယ်မှုကို နားလည်ခြင်းကြောင့်ပင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အချိန်ကာလအားဖြင့် ဆက်သွယ်လျက်ရှိသော လွန်ခဲ့သည့်ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာက နေထိုင်ခဲ့သူတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို မလွဲမရှောင်သာသော လိုအပ်ခြင်း အကြောင်းတရားများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု မြင်ကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်ရှိ လူများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကိုမူကား ၎င်းတို့၏ စိတ်ဆန္ဒအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်နေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ထိုလူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် အချိန်ကာလအားဖြင့် ကွာလှမ်းသည်နှင့်အမျှ ထို လုပ်ဆောင်ချက်သည်

လွှတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်၊ မရှောင်သာသော အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ထင်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ထိုလူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် အချိန်ကာလအားဖြင့် နီးကပ်သည်နှင့်အမျှ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်သည် မရှောင်သာသောကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်၊ ထိုလူ၏ စိတ်ဆန္ဒအရ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် လူတစ်ယောက်၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် လွှတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းလော၊ မရှောင်သာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းလော ဟူသော အချက်သည် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်နှင့် လေ့လာသူ၏ အချိန်ကာလ အနီးအဝေး အပေါ်တွင် တည်လေသည်။ အချိန်ကာလအားဖြင့်ဝေးလျှင် လိုအပ်ခြင်း ပမာဏများသည်ဟု ထင်မှတ်ရ၏။ နီးလျှင် လွှတ်လပ်ခြင်း၏ ပမာဏက များသည်ဟု ထင်မှတ်ရ၏။

ဥပမာ ကျွန်ုပ်သည် လွန်ခဲ့သည့် တစ်ခဏက အလုပ်တစ်ခုကိုပြုလုပ်၏။ ယခုတစ်ဖန် ထိုအလုပ်ကို ပြန်၍စစ်ဆေး၏။ ပြုလုပ်သည့် အချိန်နှင့် စစ်ဆေးသည့် အချိန်၌ ကျွန်ုပ်၏ အဲခြေအနေမှာ အတူတူပင်ဖြစ်၏။ အခြေအနေချင်း တူပါလျက် ထိုစဉ်က ပြုလုပ်ပြီး ယခု မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြုလုပ်ခြင်း မရှိသနည်း။ ထိုစဉ်ကလုပ်လိုသောဆန္ဒရှိ၍ လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုဆန္ဒမရှိ၍ မလုပ်ဘဲနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်စရာရှိ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်ပြုလုပ်ခဲ့သောအလုပ်သည် စိတ်ဆန္ဒ၏ စေ့ဆော်မှုကြောင့် လွှတ်လပ်စွာ ပေါ်

ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် လွန်ခဲ့သော တစ်လခန့်က ပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်တစ်ခုကို ယခု အခြေအနေတွင် ပြန်စစ်ဆေးလိုက်သော အခါ၌ကား (ငါ ဤသို့ ပြုလုပ်ခဲ့၍ ဤအကျိုးတရားများ ထင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ငါ ဤသို့ မလုပ်လျှင် ဤသို့ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထို အလုပ်ကို မရှောင်သာသော လိုအပ်ချက်ကြောင့် လုပ်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။)ဟု ထင်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ထက် လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ခန့်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလုပ်တစ်ခုကို ပြန်၍ စစ်ဆေးလျှင်ကား ထိုလုပ်ဆောင်ချက်ကြောင့် ပေါ် ထွက်လာသော အကျိုးတရားများသည် ထင်ရှားသည်ထက် ထင်ရှားလာခဲ့လေပြီ။ ဤသို့ဖြင့် ရှည်ဝေးသော အတိတ်က လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းကို ပြန်၍စစ်ဆေးလိုက်တိုင်းထိုလုပ်ဆောင်မှုသည် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်၊ မရှောင်သာသော အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်လာတတ်ပေသည်။

ရာဇဝင်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ လူ့လောကကြီး၏ ယေဘုယျ ကိစ္စများတွင် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒသည် မည်သို့ မည်ပုံ ပါဝင်လျက်ရှိသည် ဆိုခြင်းကို ကြည့်မြင်သည့်အခါ၌လည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည့် အဖြစ်အပျက်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ သိသော ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ အားလုံး၏ စိတ်ဆန္ဒဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသော လုပ်ဆောင်

ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် ရှည်ဝေးသော အတိတ်ကာလမှ အဖြစ်အပျက်များကို ကြည့်လျှင်မူကား ၎င်းတို့သည် မရှောင်သာသော အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အချိန်ကာလအားဖြင့် ဝေးကွာသည်နှင့်အမျှ အဖြစ်အပျက်လည်း မလွဲသာသော အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ထင်ရလေသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်ဟု ထင်ရလေသည်။

ယခုဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော သြစတြီယားနှင့် ပရပ်ရှား စစ်ပွဲ * သည် နန်းရင်းဝန် ဘစ်စမတ်၏ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ နပိုလီယန် စစ်ပွဲများသည်လည်း ထိုစစ်ပွဲများတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်သည့် လူစွမ်းကောင်းများ၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု (တစ်ထစ်ချ မပြောနိုင်သော်လည်း) ယခုတိုင် ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆလျက် ရှိကြသေး၏။ သို့ရာတွင် နောင် နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာ၍ နောင်းလူတို့က ထိုအဖြစ်အပျက်များကို ပြန်၍ ငဲ့စောင်းကြည့်သည့် အခါ၌ကား ၎င်းတို့သည်

---

* သြစတြီးယားနှင့် ပရပ်ရှားစစ်ပွဲသည် ၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသည်။ ထိုအချိန်၌ တော်လ်စတွိုင်းသည် "စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး" ကို ရေးသားလျက်ရှိသည်။

ပထမအကြိမ်

နန်းရင်းဝန် ဘစ်စမတ်၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ လူထုခေါင်းဆောင်များ၏ ဆန္ဒကြောင့်လည်း မဟုတ်။ မလွဲသာသော လိုအပ်ချင်း နိယာမတရားများကြောင့် ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်သို့ ထင်ရှားမည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ကရူးဆိတ်စစ်ပွဲများသည်လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏စိတ်ဆန္ဒကြောင့်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုခေတ်က ခေတ်ပြိုင်ရာဇဝင်ဆရာများက ရေးခဲ့ကြသော်လည်း ယခု ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၌ကား ထိုစစ်ပွဲများသည် မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်ဟု ယူဆနေကြပြီ မဟုတ်ပါလော။ ထိုခေတ်က ပုဂ္ဂိုလ်များ အမြင်၌ ဥရောပကမ္ဘာကြီး ပြန်လည်ဆန်းသစ်လာခြင်းသည် လူဆိုးကြီးအတ္တိလ၏ သောင်းကျန်းမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းစိတ်ဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသော်လည်း ယခုခေတ်၌မူကား ထိုသို့ ခေတ်ကြီး တစ်ခေတ်လုံးကို ပြောင်းလဲစေခဲ့ခြင်းသည် အတ္တိလကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မည်သူက ထင်ရကောင်းမှန်း သိကြသေးသနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှည်ဝေးသော ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်၍ စစ်ဆေးဝေဖန်သည်နှင့်အမျှ ထိုအဖြစ်အပျက်တွင် ပါဝင် လှုပ်ရှားသူတို့သည် ၎င်းတို့သဘောဖြင့် လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြခြင်း မဟုတ်။ မလွဲသာသော နိယာမတရား၏ သားကောင်များသာ ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကိုပို၍ ထင်ရှားစွာ တွေ့ရလိမ့်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

(၃) တတိယအချက်မှာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပေါ်ပေါက်စေသော ကွင်းဆက်များသဖွယ် ဆက်လျက် ရှိသည့်

အဆုံးအစ မရှိသော အကြောင်းတရားဆက်များကို ကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ သိမြင်ကြသနည်း ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်၏။ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် ဤအကြောင်းတရားဆက်များကို ရှာဖွေစူးစမ်း၏။ အကျိုးတရား တစ်ခုသည် ရှေ့က ဖြစ်ပြီးသော အကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်၏။ တစ်ဖန် ထိုအကျိုးတရားသည်လည်း ဒုတိယ အကျိုးတရား၏ အကြောင်းတရား ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကွင်းဆက်သဖွယ် ဆက်၍သွားသည်။ သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း ဤသို့ကြည့်မြင်ရမည်ဖြစ်လေသည်။

လူကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်လျက် ရှိသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမတရားများ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိယာမ တရားများနှင့် ရာဇဝင်ဆိုင်ရာ နိယာမတရားများကို သိမြင်လာသည်နှင့်အမျှ လူတစ်ဦး၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ရာဇဝင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းတရားများကို မှန်ကန်စွာ သိမြင်လာမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ဆေးလျက် ရှိသော လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်၏။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြုသူ၏ စိတ်နှင့် စိတ်နေသဘောထားကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့အလွယ်တကူ သဘောပေါက်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များသည် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်ဘဲ မလွဲသာသော နိယာမ

တရားများ၏ စေ့ဆော်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု (ရာဇဝတ်မှုတစ်ခု၊ သို့မဟုတ် ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခု) ၏ အကြောင်းတရားကို နားမလည်သည့်အခါ၌ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်သည် ပြုလုပ်သူ၏ စိတ်ဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလေ့ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူကို ၎င်း၏ အပြစ်အတွက် ပြစ်ဒဏ် စီရင်စေလိုကြ၏။ ကောင်းမှုပြုသူကို ချီးမြှောက်လိုကြ၏။

သို့ရာတွင် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်၏ အကြောင်းတရား များစွာ အနက်မှ အကြောင်းတရား တစ်ခုမျှလောက်ကို ဖြစ်စေ၊ သိမြင်လာသည့် အခါ၌မူကား ထိုလုပ်ဆောင်ချက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် (အခြားသော အကြောင်းတရားများ အပြင်) မလွဲသာနိုင်သော လိုအပ်ခြင်း နိယာမ တရားကြောင့်လည်း ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါ၌ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူကို အပြစ်ပေးစေလိုသော ဆန္ဒများစွာ ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုသူကိုလည်း အလွန်အကျူး ချီးမြှောက်လိုသော ဆန္ဒ ရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။ လူသည် ၎င်း၏ စိတ်ဆန္ဒဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း ထင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူတစ်ဦးသည် ရာဇဝတ်ကောင်များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့မြင်သည့် အခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူကို များစွာ

အပြစ်မြင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ အလားတူပင် ဖခင်တစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် မိခင်တစ်ဦး၏ ကိုယ်ကျိုး စွန့်ခြင်းသည် သားသမီးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ လူတစ်ယောက်၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုသည် အလားအလာကို မျှော်ကိုး၍ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင်သည့်အခါ၌ ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အထူးတလည် ချီးကျူးဖွယ် မဟုတ်ကြောင်းကို သိလာလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

၎င်းတို့၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခြင်းသည် စိတ်အလိုဆန္ဒ အလျောက် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ထွက်လာခြင်း မဟုတ်ဘဲ မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်းနိယာမတရားကြောင့် ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ လူတစ်ဦးသည် ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေး ပါတီတစ်ခုကို မည်သည့်အတွက်ကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ တည်ထောင် သနည်း။ ပစ္စည်းတစ်ခုကို မည်သည့်အတွက်ကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ တီထွင်သနည်း။ အကြောင်းတရားများကို မသိလျှင်ကား ထိုဂိုဏ်းကို တည်ထောင်သူ၊ ထိုနိုင်ငံရေးပါတီကို တည်ထောင်သူ၊ ထိုပစ္စည်းကို တီထွင်သူတို့သည် ချီးကျူးဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးများ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ ဆောင်ရွက်ချက်များ၏ အကြောင်းတရားများကို သိမြင်လာသည့်အခါ၌ကား ၎င်းတို့သည်လည်း အထူးတလည် ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်တော့ချေ။ သို့ဖြစ်ရကား

လူများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို လေ့လာရာ၌ အကြောင်းတရားနှင့် အကျိုးတရားတို့၏ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်နေပုံကို ကျွန်ုပ်တို့ သိမြင်လာသည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များလည်း စိတ်ဆန္ဒကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ လိုအပ်မှု၏ တိုက်တွန်းစေ့ဆော်ချက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့မြင်လာရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းတရားနှင့် အကျိုးတရားတို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဆက်စပ်ကြည့်ရှုနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သာမန် လုပ်ဆောင်ချက်ကလေးများကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုမည် ဆိုလျှင်လည်း ၎င်းတို့ အားလုံးသည် မလွှဲသာသော လိုအပ်ခြင်းနိယာမတရားကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သိမြင်လာလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ မရိုးဖြောင့်သော ဖခင်၏သားက မရိုးဖြောင့်သော အပြုအမူကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ မကောင်းသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရောက်နေသော မိန်းမတစ်ယောက်က မကောင်းသည့် အလုပ်ကို လုပ်ခြင်း၊ အရက်သမားတစ်ယောက် အရက်မူးနေခြင်း စသည့်အပြုအမူများ၏ အကြောင်းရင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သည့်အခါ၌ ထိုအပြုအမူများသည် စိတ်ဆန္ဒအရ လွတ်လပ်စွာပေါ်ပေါက်လာရခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ မလွှဲသာ၍ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရပေသည်။ ကလေးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အရူးတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် လူအ တစ်ယောက် စသည့် စိတ်ဓာတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း မရှိသေးသူတို့၏ လုပ်

ဆောင်ချက်များကို လေ့လာကြည့်၍ ၎င်းတို့၏ စိတ်သဘော ထား ရှိးသွားခြင်း၊ အသိဉာဏ် မှဖွံ့ဖြိုးခြင်းနှင့်တကွ ၎င်းတို့ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ အကြောင်းတရားများကို ကျွန်ုပ်တို့ သိမြင်လာသောအခါ၌ကား ၎င်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ ၌ လွတ်လပ်မှုဟူ၍ မရှိသလောက် နည်းပါးကာ လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရား၏ စေ့ဆော်မှုက ပမာဏကြီးထွားလျက်ရှိခြင်း ကို တွေ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းတို့ လုပ်ဆောင်ချက် များ၏ အကြောင်းတရားများကို သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များမှ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုး တရားများကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုတင် ပြောနိုင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

တရားခံတစ်ဦးသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ၌ ၎င်း၏ စိတ်ဆန္ဒ အလျောက်လော၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ အရပ်ရပ်၏ စေ့ဆော်မှုကြောင့်လော ဟူသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တရား ဥပဒေ ကျင့်ထုံးများသည် အထက်ပါ အချက် သုံးချက်ကို အခြေခံ၍ စဉ်းစားကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တရားခံရောက် ရှိနေသည့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ သိသနည်း။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့် အချိန် နှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့်အချိန် မည်မျှ ကွာခြားသနည်း။ ထို ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စေရန် စေ့ဆော်သော အကြောင်းတရား များကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ သိသနည်း။ ဟူသော အချက်သုံးရပ်ပေါ်တွင် မူတည်၍ တရားခံအား အပြစ်ရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

[၁၀]

သို့တပြီးကား လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ရပ်သည် စိတ်ဆန္ဒ အိလျောက် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ခြင်းလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်းလော ဟူသော ပြဿနာ၌ ပြုလုပ်သူနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီး၏ ဆက်သွယ်မှု (ဒေသ)၊ လုပ်ဆောင်သူနှင့် စစ်ဆေး ဝေဖန်သူတို့၏ကြားတွင် တည်ရှိသော အချိန် အကွာအဝေး(ကာလ)နှင့် ပြုလုပ်သူနှင့်ပြုလုပ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းတရားများ၏ ဆက်သွယ်မှု(ပယောဂ) တို့ကို လိုက်၍ ဆုံးဖြတ်အပ်ပေသည်။ ဤနည်းများဖြင့်သာ လူတစ်ယောက်၏ ဘဝကို ဝေဖန် စဉ်းစားပေသည်။

ဥဒါဟရဏ်အားဖြင့် လူတစ်ယောက်သည် ပြင်ပ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့်လည်း ဆက်သွယ်မှု နီးစပ်အံ့။ ၎င်း၏ဆောင်ရွက်ချက်နှင့် ထိုဆောင်ရွက်ချက်ကို ဝေဖန် စစ်ဆေးမှုတို့သည် အချိန်ကာလ အားဖြင့်လည်း ဝေးကွာအံ့၊ တစ်ဖန် ထိုဆောင်ရွက်ချက်များ၏ အကြောင်းတရား များကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သိအံ့၊ ထိုအခါ၌ ထိုလူ၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ၎င်း၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ မလွဲသာသော နိယာမတရားများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ကြရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ဖန်

လူတစ်ယောက်သည် ပြင်ပ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် ဆက်သွယ်မှု ဝေးကွာအံ့။ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည်လည်း မကြာမီကမှပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်အံ့။ ထိုဆောင်ရွက်ချက်များ၏အကြောင်းတရားများကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သိမြင်ခြင်း မရှိအံ့။ ထိုအခါ၌ ထိုလူ၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် မလွဲသာသော နိယာမတရားများ၏ စေ့ဆော်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ၎င်း၏ စိတ်ဆန္ဒကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ကြရလိမ့်မည် ဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်၌ကား ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုလူနှင့် ပြင်ပ ကမ္ဘာလောကကြီး၏ ဆက်သွယ်မှုသည် နီးစပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဝေးကွာသည်ဖြစ်စေ၊ အချိန်ကာလအားဖြင့်လည်း တိုသည်ဖြစ်စေ၊ ရှည်သည်ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းတရားများကို ကျွန်ုပ်တို့ သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုဥဒါဟရဏ်နှစ်ရပ်စလုံး၌ လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ မလွဲသာသော လုံးဝလိုအပ်ခြင်း ဟူ၍လည်း မရှိနိုင်ချေ။

လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍ မရှိဟုဆိုရခြင်းမှာအောက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်၏။

(၁) လူတစ်ယောက်သည်ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီး၏ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုမှအရောင်ရိုက်ခတ်မှုမည်မျှစေ့ဆော်မှုလွတ်ကင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဟင်းလင်းပြင်ထဲ၌ မီးတင်းနေထိုင်သမျှ ကာလ

ပတ်လုံး လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ၊ လူ၏လုပ်ဆောင်ချက်တိုင်းကို လူ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရာများနှင့် လူ၏ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ပြုပြင်ဖန်တီးလျက်သာ ရှိလေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် လက်ကိုမြှောက်၏။ ထို့နောက်ပြန်ချ၏။ ဤအပြုအမူသည် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသော အပြုအမူဟုထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် မြှောက်ချင်သည့်ဘက်သို့ မြှောက်၍ရသလော၊ မရချေ။ အရာဝတ္ထုများက တားဆီး နှောင့်ယှက်ခြင်း မရှိသည့် ဘက်သို့သာ မြှောက်နိုင်သည် မဟုတ်လော။ သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်၏ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ အနေအထားက တားဆီးနှောင့်ယှက်ခြင်း မပြုသည့်ဘက်သို့သာ မြှောက်နိုင်သည် မဟုတ်လော။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာ လက်မြှောက်သည် ဆိုရာ၌ အတားအဆီး မရှိသည့်ဘက်၊ ခန္ဓာကိုယ် အနေအထားက ခွင့်ပြုသည့်ဘက်သို့သာ မြှောက်နိုင်ခြင်းကို တွေ့ရလေပြီ။ သို့ဖြစ်လျှင် လွတ်လပ်ပါသေးသလော။ ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် အတားအဆီးမရှိ၊ အနှောင့်အယှက်မရှိ၊ စေ့ဆော်ခြင်း မရှိ၊ တိုက်တွန်းခြင်း မရှိ ပေါ်ပေါက် လာမှသာလျှင် ၎င်းကို လွတ်လပ်သည်ဟု ခေါ်ရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ လောက၌ လုံးဝလွတ်လပ်သော လူတစ်ယောက်ကို ပြပါဆိုလျှင် ထိုလူသည် ဟင်းလင်းပြင်၏ အပြင်ဘက်တွင် မှီတင်း နေထိုင်သူ တစ်ဦးသာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဟင်းလင်းပြင်၏ အပြင်ဘက်တွင် မှီတင်းနေထိုင်သူ ဆိုသည်မှာလည်းမရှိနိုင်ချေ။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတကော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို စစ်ဆေးရာ၌လုပ်ဆောင်သည့်အချိန်နှင့် စစ်ဆေးသည့်အချက်သည် မည်မျှဝေးကွာသည် ဖြစ်စေ၊ အချိန်ကာလ သဘော၌ လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် လွန်ခဲ့သည့် တစ်စက္ကန့်က ပြုလုပ်ခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးသောအခါ၌ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်သည် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသောလုပ်ဆောင်ချက်ဟု ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် စင်စစ်၌ကား မလွတ်လပ်ချေ။ အကြောင်းမူကား ထိုလုပ်ဆောင်ချက်သည် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြုလုပ်သည့်အချိန်ကာလနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိကာ ထိုအချိန်ကာလကို အမှီပြုနေသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏လက်ကို မြှောက်နိုင်သလော။ ထိုသို့မေးပြီးနောက်ကျွန်ုပ်သည် လက်ကို မြှောက်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် လက်ကို မမြှောက်ဘဲ နေနိုင်သလော။ ထိုသို့ မေးပြီးသည့်နောက် တစ်ခဏ၌ ကျွန်ုပ်သည် လက်မမြှောက်ဘဲ နေနိုင်ခြင်းကို သက်သေပြရန်အတွက် လက်ကို မမြှောက်ဘဲ ထား၏။ သို့ရာတွင် လက်မမြှောက်ဘဲ နေနိုင်သလောဟု မေးသည့်အချိန်နှင့် 'လက်မမြှောက်ဘဲ ထားသည့်' အချိန်သည် မတူတော့ပြီ။ အချိန်ကွာခြားခဲ့လေပြီ။ အချိန်ကို ကျွန်ုပ်လည်း တားဆီးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပြီ။ ထိုမျှမက စောစောက မြှောက်ခဲ့သော လက်နှင့် ယခုမမြှောက်ဘဲ ထားသော လက်သည်လည်း မတူတော့ပြီ။ ထိုမျှမက ကျွန်ုပ် လက်မြှောက်စဉ်က ကျွန်ုပ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိသော လေထုနှင့် လက်မမြှောက်ဘဲ ထားစဉ် ကျွန်ုပ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိနေ

သော လေထုသည်လည်း မတူတော့ပြီ။ လက်မြှောက် ထားစဉ်က ရှိခဲ့သောအချိန်သည် ကုန်လွန်သွားခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် လက်မြှောက်ခြင်းနှင့် လက်ချထားခြင်းကို တစ်ပြိုင်နက် မလုပ်နိုင်ချေ။ တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်နိုင်ပေသည်။ နောက်တစ်ခဏတွင် ကျွန်ုပ်၏ လက်ကို မမြှောက်ဘဲ ထားခြင်းသည် လက်မြှောက်ရန် စိတ်ဆန္ဒ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် တစ်ချိန်တည်း၌ လက်မြှောက်ခြင်းနှင့် လက်ချထားခြင်း နှစ်ခုစလုံးကို မလုပ်နိုင်သောကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် လွတ်လပ်သည်၊ စိတ်ဆန္ဒအလျောက် အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်ဟု ထင်လျှင် အတိတ်နှင့် အနာဂတ်တို့၏ နယ်နိမိတ်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်တစ်ခုတည်း ရှိမှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်အချိန်ကာလ၏ အပြင်ဘက်၌တည်ရှိမှ ဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် လောက၌ အချိန်ကာလနှင့် ကင်း၍ တည်နေသောအရာဟု မရှိနိုင်ချေ။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့သည် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု၏အကြောင်းတရားကို မည်မျှ နားမလည်သည်ဖြစ်စေ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်၌ လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်းဟူသော အရာဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ (ဝါ) အကြောင်းတရားမရှိသော လုပ်ဆောင်ချက်ဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိ၏ လုပ်ဆောင်ချက်၊ သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦး၏ လုပ်ဆောင်ချက် အကြောင်းတရားကို မည်မျှ နားလည်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်စေ၊ ဆင်ခြင်တုံ တရားကမူ

အကြောင်းတရားရှိရမည်ဟု ယူဆလျက်ရှိကာ ထိုအကြောင်းတရားကို ရှာဖွေလျက် ရှိလေသည်။ အကြောင်းတရား ဟူ၍ မရှိဘဲ မည်သည့် အကျိုးတရားမျှ မထင်နိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် အကြောင်းတရားနှင့် ကင်းသော လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန် လက်ကို မြှောက်၏။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ အကြောင်းတရားနှင့် ကင်းသော လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် လုပ်ဆောင်ချက်၏ အကြောင်းတရား ဖြစ်လျက် ရှိလေပြီ။

ထိုမျှမက လူတစ်ယောက်သည် ပြင်ပကမ္ဘာ လောကကြီး၏ ဩဇာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ ဩဇာမှ ကင်းလွတ်သည်ပင် ထားပါဦး၊ ပစ္စုပ္ပန်တွင် ပြုလုပ်သည့် ၎င်း၏ ရှတ်တရက် တစ်ခုကိုပင် စဉ်းစားသည် ထားပါဦး၊ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်၌ မည်သည့် အကြောင်းတရားမျှ မရှိဟုပင် ထားပါဦး၊ လူများ၏လုပ်ဆောင်ချက်များ၌ သည်းမလွဲသာသောနိယာမတရား၏ ပမာဏသည် သုညနှင့် ညီမျှသော ပမာဏမျှသာ ပါဝင်သည်ပင် ထားပါဦး၊ ထိုအခါ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်းကို တွေ့နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းသော်ကား ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီး၏ဩဇာမှကင်းလွတ်၍ အချိန်ကာလ၏ အပြင်ဘက်တွင် ရပ်တည်ကာ အကြောင်းတရားနှင့် ကင်းကွာလျက်ရှိသည့်သတ္တဝါတစ်ဦးသည်လူသတ္တဝါတစ်ဦး မဟုတ်နိုင်သောကြောင့်သာတည်း။

ပထမအကြိမ်

ထို့ကြောင့် လောကဥ္စ လုံး၀ လွတ်ကင်းခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင် ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ တစ်ဖန် လုံး၀လိုအပ်ခြင်း၊ မရှောင်မလွှဲ သာ ဖြစ်ရခြင်းဟူ၍လည်း ရှိသလော။ မရှိနိုင်ချေ။

လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက် ဟူသရွေ့သည် လွဲရှောင်မရခြင်း နိယာမတရား၏ လက်အောက်ခံ လုံးလုံးဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း မပြောနိုင်ချေ။

ဤသို့ ဆိုရခြင်းမှာ အောက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။

(၁) ကျွန်ုပ်တို့သည် လူမှိဘင်း နေထိုင်သော ဟင်းလင်း ပြင်ကြီး၏ အခြေအနေကို မည်မျှသိစေကာမူ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသိတရားသည် မည်သည့်အခါမျှ ပြည့်စုံလိမ့်မည် မဟုတ် ချေ။ အကြောင်းမူကား ထိုအခြေအနေများ၏ အရေ အတွက်သည် အဆုံးအစ မရှိသော ဟင်းလင်းပြင်ကဲ့သို့ အဆုံး အစမရှိ များပြားလှသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် လူကို လွှမ်းမိုးသြဇာပေးလျက်ရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေများအားလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိသမျှ ကာလပတ်လုံး လောကဥ္စ လုံး၀ ရှောင်လွှဲမရခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ တစ်စုံ တစ်ခုသော လွတ်လပ်မှု အကိုင်းအတာသည် ကျန်ရှိနေ သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

(၂) လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို ပြုလုပ်သည့် အချိန်နှင့် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်ကို စစ်ဆေးသည့် အချိန် နှစ်ခုတို့ ကြား၌ ကာလအားဖြင့် မည်မျှ ရှည်ဝေးစေကာမူ ထိုကာလသည်

အဆုံးရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အချိန်သာလျှင် အဆုံးမရှိခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်၌လည်း လုံးဝလဲ့ရှောင်မှုရခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။

(၃) လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခု၌ သံကွင်းဆက်သဖွယ်ရှိသော အကြောင်းတရား ဆက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်မျှသိသည် ဆိုစေကာမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမျှ ရှည်လျားသော ကွင်းဆက်သဖွယ်ရှိသည့် အကြောင်းတရား ဆက်များကို သိမြင်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းသော်ကား ထိုအကြောင်းတရား ကွင်းဆက်များ၌ အဆုံးမရှိသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် လုံးဝ ရှောင်လဲ့မရခြင်းဟူသည် မရှိနိုင်ချေ။

ထိုမျှမက လွတ်လပ်ခြင်း၏ ပမာဏသည် သုညနှင့်ညီမျှသော ပမာဏမျှ ရှိသည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်သကဲ့သို့ သေခါနီး လူတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် မမွေးသေးသော ကလေးတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် လူညံ့လူဖျင်းတစ်ယောက် စသည်တို့တွင် မရှိဟုဆိုလျှင် လူ့ဘဝ၊ လူ့အဖြစ်ကိုပါ ပယ်ဖျက်ရတော့မည်ဖြစ်လေသည်။ အကြောင်းမူကား လွတ်လပ်ခြင်းဟူ၍ မရှိတော့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူဟူ၍ မရှိတော့သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား လောက၌ လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်း မရှိနိုင်သကဲ့သို့ ရှောင်လဲ့မရခြင်း နိယာမတရား၏ လုံးဝသြဇာခံလည်း မဖြစ်နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် လုံးဝ လွတ်လပ်ခြင်း မရှိ၊ ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရား၏ ဩဇာကို လုံးဝ နာခံရသည်ဟု ယူဆသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူသည် 'အဆုံးမရှိသော' ဟင်းလင်းပြင် ဆက်သွယ်မှု၊ 'အဆုံးမရှိ' ရှည်လျားသော အချိန်၊ 'အဆုံးမရှိသော' အကြောင်းတရားဆက်များကို သိမြင်သည်ဟု ယူဆရတော့မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန် လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမ တရားကို လုံးဝ နာခံခြင်းမရှိ၊ လုံးဝ လွတ်လပ်သည်ဟု ယူဆသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူသည် တစ်ယောက်ထီးတည်း နေသည်၊ ဟင်းလင်းပြင်၏ အပြင်ဘက် 'အချိန်၏အပြင်ဘက်' ၌ အကြောင်းတရားများနှင့် အဆက်အစပ် ကင်းစွာ တည်ရှိနေသည်ဟု ယူဆရတော့မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

လူသည် ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရားကို လုံးဝ နာခံရသည်ဟု ယူဆလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှောင်လွှဲ မရခြင်းကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရာ၌ အခြားမည်သည့် အရာနှင့် ဖွင့်ဆိုခြင်း ပြုနိုင်တော့မည် မဟုတ်ဘဲ ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရားဖြင့်သာလျှင် ဖွင့်ဆိုရတော့မည် ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ဆိုလျှင် လောက၌ နာမ်ဟူ၍မရှိ၊ ရုပ်ချည်းသာ ရှိပေလိမ့်မည်။ အဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန်ဟူ၍မရှိ၊ ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်ချည်းသာ ရှိပေလိမ့်မည်။

တစ်ဖန် လူသည် လုံးဝ လွတ်လပ်သည်ဟု ယူဆပြန်လျှင်လည်း ၎င်းမှာ ဟင်းလင်းပြင်၊ အချိန်၊ အကြောင်းတရားစသည်တို့၏ ပူပြင်ဖန်တည်းခြင်းမှလည်း ကင်းလွတ်သည်ဟု

ဆိုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ဤမျှ လွတ်လပ်ခြင်း၊ အချုပ်အနှောင် ကင်းခြင်းသည် မည်သည့် အဓိပ္ပာယ်မျှ မရှိသည့် သဘောကိုသာ ဆောင်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့်ဆိုလျှင်လောက၌ ရုပ်မရှိ၊ စိတ်ချည်းသာ ရှိပေလိမ့်မည်။ ဗဟိဒ္ဓဟူ၍ မရှိ၊ အဇ္ဈတ္တချည်းသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်၌ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင်သည် ထိုအစွန်းနှစ်စွန်းကို ရှောင်ကြဉ်၍ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကျရလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ စကြဝဠာကြီးနှင့် ပတ်သက်သော လူ၏ရှုမြင်ချက်သည် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်းပေါ်တွင်သာ အခြေပြုပေသည်။

(၁) ဟင်းလင်းပြင်သည် အသွင်အမျိုးမျိုးရှိသောရုပ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ထိုရုပ်တို့ကြောင့်သာ ကျွန်ုပ်တို့ ဟင်းလင်းပြင်ကို မြင်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဟင်းလင်းပြင်သည် အစမရှိ၊ အဆုံးမရှိ၊ ဟင်းလင်းပြင်ကို ဤနည်းမှအပ အခြားတစ်ပါးသော နည်းတို့ဖြင့် ထင်နိုင်မြင်နိုင်စွမ်းမရှိ။

(၂) အချိန်သည် တဒင်္ဂမျှ ရပ်နားခြင်းမရှိ၊ အစအဆုံးမရှိသော လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှု ဖြစ်သည်။ အချိန်ကို ထိုနည်းမှအပ အခြားတစ်ပါးသော နည်းတို့ဖြင့် သိနိုင် နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိ။

(၃) အကြောင်းတရားနှင့် အကျိုးတရားတို့၏ ဆက်သွယ်မှုသည် အစလည်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အဆုံးလည်း မရှိနိုင်။

ဤကား ရုပ်ကို အလေးပေး၍ စဉ်းစားသော သင်ခြင်တုံတရား၏ အဆိုဖြစ်၏။

ပထမအကြိမ်

(၁) လောက၌ ငါသာရှိသည်။ ရှိရှိနေသမျှသောအရာတို့သည် ငါက ထင်သောကြောင့် ရှိနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါသာလျှင် ပင်းလင်းပြင်ဖြစ်သည်။

(၂) ငါသည် ရေလျှဉ်ကဲ့သို့ တသွင်သွင် စီးနေသော အချိန်ကို ပစ္စုပ္ပန်ဟု သတ်မှတ်သည့်ကာလဖြင့် တိုင်းထွာခြင်းပြုသည်။ ထိုပစ္စုပ္ပန်၌ ငါတစ်ယောက်တည်းသာ အသက်ရှင်နေသည်ဟု ငါသိသည်။ ထို့ကြောင့် ငါသည် အချိန်၏ အပြင်ဘက်တွင် ရပ်တည်နေသည်။ အချိန်နှင့် ကင်းလွတ်၍ တည်ရှိနေသည်။

(၃) ငါသည် အကြောင်းတရား၏ အပြင်ဘက်တွင် ရပ်တည်နေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ငါ့ဘဝ၏ အခြင်းအရာများကို ပေါ်ပေါက်အောင် ဖန်တီးသူမှာ ငါသာပင်ဖြစ်သည်ဟု ထင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤကား စိတ်ကို အလေးပေး၍ စဉ်းစားသော သိစိတ်၏ အသိဖြစ်၏။

သို့ဖြင့် ဆင်ခြင်တုံတရားသည် ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရားများကိုဖော်ပြ၏။ သိစိတ်သည်လွတ်လပ်ခြင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြ၏။

လွတ်လပ်ခြင်းသည် စိတ်ကို အသားပေးယွန်း၏။ ဤသည်ပင်လျှင် ဘဝ၏အနှစ်သာရ ဖြစ်သည်ဟု လူ၏သိစိတ်က ယူဆ၏။ မလွှဲသာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမ တရားသည် ရုပ်ကို အလေးပေးလွန်း၏။ ဤသည်ပင်လျှင် လူ၏ဆင်ခြင်တုံတရားဖြစ်လျက်ရှိလေသည်။

လွတ်လပ်ခြင်းသည် စစ်ဆေးစမ်းသပ်ခြင်းခံရသည့် အရာ ဖြစ်၏။ မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမ တရားကား စစ်ဆေးစမ်းသပ်သော အရာ ဖြစ်၏။ လွတ်လပ်ခြင်းသည် အဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန်ဖြစ်၏။ စိတ်ဖြစ်၏။ မလွဲသာသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမကား ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်ဖြစ်၏၊ ရုပ်ဖြစ်၏။

၎င်းတို့နှစ်ခုကြောင့် ငါဟု ရှိခြင်း သိခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ နှစ်ခုသည် အဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန်နှင့် ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်အဖြစ် ဆက်သွယ် လျက်ရှိကြ၏။ ထိုနှစ်ခုကို တစ်ခုစီ ခွဲခြား ကြည့်မှသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် တသီးတခြားစီ တည်ရှိသော၊ မြင်နိုင် ထင် နိုင်စွမ်း မရှိသော လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ခြင်းဟူ၍ ရှိသည် ဟု သဘောပေါက်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုနှစ်ခုပေါင်းစပ်ကြည့်မှသာလျှင် လူ့ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ် ကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်လိုက်သော အခါ၌ ထိုနှစ်ခုသည် တစ်ခုကို တစ်ခု အပြန်အလှန် အမှီသဟဲ ပြုလျက် ရှိကြ၏။ အပြန်အလှန် အကျိုးပြုလျက် ရှိကြ၏။ ရုပ်နှင့် စိတ်အဖြစ် တစ်ခုကိုတစ်ခု ဖော်ပြလျက် ရှိကြ၏။ ထိုနှစ်ခု မရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘဝဟူ၍လည်း မရှိနိုင်တော့ချေ။

လူ၏ဘဝကို သိသော ကျွန်ုပ်တို့၏ သိခြင်းသည် တခြား မဟုတ်၊ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒနှင့် ရှောင်လွှဲမရသော လိုအပ်ခြင်း နိယာမတရားတို့၏ ဆက်သွယ်ပုံကို သိခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နည်းကား သိစိတ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား

များ၏ နိယာမတရားများတို့ အချင်းချင်း၏ ဆက်သွယ်မှုကို သိခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နည်းကား စိတ်နှင့် ရုပ်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုကို သိခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

သဘာဝ၏ ပြင်ပကမ္ဘာလောကကြီးကို သိသော ကျွန်ုပ်တို့၏ သိခြင်းသည် အခြားမဟုတ်၊ သဘာဝ အင်အားစုများနှင့် ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရား၏ ဆက်သွယ်မှုကို သိခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နည်းကား ဘဝ၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်သော လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ နိယာမတရားများတို့ အချင်းချင်း၏ ဆက်သွယ်မှုကို သိခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နည်းကား စိတ်နှင့် ရုပ်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုကို သိခြင်းသာဖြစ်လေသည်။

ဆန်းကျယ် ကြီးမားသော သဘာဝ၏ အင်အားစုများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပ၌ ရပ်တည်နေကြ၏။ ၎င်းတို့၏ အခြင်းအရာကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိကြချေ။ ၎င်းအင်အားစုများကို ဆွဲငင်ခြင်း၊ စွမ်းအားမဲ့ခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်၊ တိရစ္ဆာန်အားစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အမည်ပေးကြ၏။ သို့ရာတွင် လူ၏ အားကို လွတ်လပ်ခြင်းဟု အမည်ပေးကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဲငင်ခြင်း၏ အားကို ၎င်း၏ အလိုအလျောက် မြင်နိုင်ထင်နိုင်ခြင်း မရှိ။ လူက စမ်းသပ်မှသာ မြင်နိုင်ထင်နိုင်ခြင်း ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဲငင်ခြင်းအားကို နားလည်သည်ဆိုရာ၌ ဆွဲငင်ခြင်းအားကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမကို သိသည့်အတိုင်း

အတာမျှသာ နားလည်၏။ (ဥပမာအားဖြင့် ရုပ်ပစ္စည်း အားလုံး၌ အလေးချိန်ရှိသည်ဟူသော ရှေးအယူအဆမှ နယူတန်၏ ဆွဲငင်ခြင်း နိယာမအထိလောက်ကိုသာသိ၏။) အလား တူပင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကို ၎င်း၏ အလိုအလျောက် မြင်နိုင်ထင်နိုင်ခြင်း မရှိချေ။ လူကသိမှသာ မြင်နိုင်ထင်နိုင်ခြင်းရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်သော စိတ် ဆန္ဒ သိမြင်သည် ဆိုရာ၌ ၎င်းကို ထိန်းချုပ်ထားသော ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမကို သိသည့် အတိုင်းအတာမျှသာ သိမြင်၏။ (ဥပမာ လူတိုင်း သေရသည် ဟူသော သေခြင်း တရားမှသည် ရှုပ်ထွေးဆန်းကျယ်သော စီးပွားရေးနှင့် ရာဇဝင် ဆိုင်ရာ နိယာမတရားများအထိလောက်ကိုသာ သိ၏။)

သို့ဖြစ်ရကား လူ၏ အသိဉာဏ် တရားဟူသည် အခြား မဟုတ်။ ဘဝ၏ အနှစ်သာရဟူသော လွတ်လပ်ခြင်းကို ဆင် ခြင်တုံတရား၏ နိယာမများဖြင့် တိုင်းထွာ ကြည့်ရှုတတ်ခြင်း သာ ဖြစ်လေသည်။

လူသည် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကို တိုက်ရိုက်နားလည် ၏။ သို့ရာတွင် အခြားသော အင်အားစုများကိုကား လူ သည် တိုက်ရိုက်နားလည်ခြင်း မဟုတ်ချေ။ တစ်ဆင့်နားလည် ရခြင်းဖြစ်၏။ ဤသည်ပင်လျှင် လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ် ဆန္ဒနှင့် အခြားသော အင်အားစုများ၏ ခြားနားချက် ဖြစ် လေသည်။ သို့ရာတွင် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ အမြင်၌ကား လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒသည်လည်း အခြားသော အင်အား စုများနှင့် အတူတူသာ ဖြစ်လေသည်။ ဆွဲငင်ခြင်းအား

လျှပ်စစ်အား၊ ဓာတ်များ၏ ပေါင်းစပ်ခြင်းအား စသည့် အင်အားစုဟူသမျှသည် အားလုံးအတူတူသာဖြစ်၏။ ပရမတ်သာ ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို ဆင်ခြင်တုံတရားက ပညတ်ပြုထားခြင်းသာ ဖြစ်၏။ အလားတူပင် အဆိုပါအင်အားစုများနှင့် လွတ်လပ်သောစိတ်ဆန္ဒသည်လည်းအတူတူပင်ဖြစ်၏။ပရမတ်သာ ဖြစ်၏။ ၎င်းကို ဆင်ခြင်တုံတရားက ခွဲခြား၍ အမည်တစ်မျိုးခေါ်ဆိုထားခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။ လွတ်လပ်ခြင်းသည် လိုအပ်ခြင်းမရှိတော့သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် (ဝါ)၎င်းကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့် ဆင်ခြင်တုံတရား၏နိယာမများ မရှိတော့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်းသည် ဆွဲငင်ခြင်း၊ အပူ စသည့် သဘာဝ အင်အားစုများနှင့် ဘာမျှကွဲပြားခြားနားတော့မည် မဟုတ်ချေ။ ဆင်ခြင်တုံတရား၏အမြင်၌ လွတ်လပ်ခြင်းဟူသည် အခြားမဟုတ်၊ ဘဝ၏ ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ဟေဒိအာရုံမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

နေ၊ လ၊ ကြယ်၊နက္ခတ်၊ တာရာများကို လှည့်ပတ်နေသော အား၏ မူလအစသည် အဘယ်နည်း။ အပူ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်၊ ဓာတ်ပေါင်း စသည်အားများ၏ မူလ အစသည် အဘယ်နည်း။ ဤပြဿနာသည် နက္ခတ္တဗေဒ၊ ရူပဗေဒ ဓာတုဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒ၊ ပါကဗေဒစသည့် သိပ္ပံပညာရပ် အသီးသီးတို့၏ ပြဿနာဖြစ်၏။ အလားတူပင် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ၏ အားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ၎င်း၏ မူလအစသည် အဘယ်နည်း။ ဤပြဿနာသည် ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာ၏ ပြဿနာ ဖြစ်

ပေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မသိသေးသော ဘဝ အနှစ်သာရ၏ ထင်ဟပ်ချက်၊ ကိုယ်စားပြုချက် များသည် သိပ္ပံပညာရပ်များက လေ့လာရမည့် အကြောင်းအရာများ ဖြစ်၍ ထိုထင်ဟပ်ချက်များ၏ မူလပစ္စည်းဖြစ်သော ဘဝ၏အနှစ်သာရကား အဘိဓမ္မာက လေ့လာရမည့် ကိစ္စသာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့နည်းတူပင် ဟုင်းလင်းပြင်သဘော၊ အချိန်ကာလသဘော၊ အကြောင်းတရားကို အမှီပြုသော သဘောတို့ဖြင့် ဖော်ပြသော လူ၏ လွတ်လပ်သောစိတ်ဆန္ဒ၏ ထင်ဟပ်ချက်၊ ကိုယ်စားပြုချက် များသည် ရူပဗေဒက လေ့လာရမည့် အကြောင်းအရာများ ဖြစ်၍ ထိုထင်ဟပ်ချက်၊ ကိုယ်စားပြုချက်များ၏ မူလပစ္စည်း ဖြစ်သော လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကား အဘိဓမ္မာက လေ့လာရမည့် ကိစ္စသာ ဖြစ်လေသည်။

လက်တွေ့ သိပ္ပံပညာရပ်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့သိသော အရာများကို ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမတရားများဟု ခေါ်ဆိုလိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မသိသော အရာများကိုကား ရှင်သန်ခြင်းအားဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ ရှင်သန်ခြင်းအားဟူသည် ဘဝ၏ အနှစ်သာရနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မသိဘဲ ကြွင်းကျန်နေသော အစိတ်အပိုင်းကို ခေါ်ဆိုထားသော ပညတ်တစ်ခုသာ ဖြစ်လေသည်။

အလားတူပင် ရူပဗေဒသိပ္ပံပညာ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့သိသော အရာများကို ရှောင်လွှဲမရခြင်း နိယာမဟု

ခေါ်ဆိုလိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မသိသော အရာများကိုမူကား လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒဟူ၍ သိမ်းကျုံးခေါ်ဆိုလိုက်ကြလေသည်။ ရာဇဝင်အဖို့ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒဟူသည် လူ့ဘဝကြီး၏ နိယာမတရားများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့မသိဘဲ ကြွင်းကျန်နေသော အစိတ်အပိုင်းကို ခေါ်ဆိုထားသော ပညတ်တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ပေသတည်း။

[၁၁]

ရာဇဝင်သည် လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ၏ ထင်ဟပ်ချက်များကို ပြင်ပကမ္ဘာ လောက၊ အချိန်၊ အကြောင်းတရား စသည်တို့ဖြင့် ဆက်စပ်၍ စစ်ဆေးခြင်းပြု၏။ တစ်နည်းကား ရာဇဝင်သည် ဆင်ခြင်တုံတရား၏ နိယာမတရား များဖြင့် လွတ်လပ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်းပြု၏။ ထို့ကြောင့် ဤလွတ်လပ်သောစိတ်ဆန္ဒကိုထိုနိယာမတရားများဖြင့် လေ့လာဖော်ပြခြင်းပြုသည့် အတိုင်းအတာအထိ ရာဇဝင်သည် သိပ္ပံပညာရပ်တစ်ခု၏ အသွင်လက္ခဏာကို ဆောင်၏။

ကောင်းကင်၌ နေ၊ လ၊ ကြယ်၊ တာရာ၊ နက္ခတ်တို့ကို လှုပ်ရှားစေသော အရာမှာ လွတ်လပ်သော အမှီခိုကင်းမဲ့သော အင်အားစု တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု နက္ခတ္တဗေဒက ယူဆ၏။ အလားတူပင် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များကိုဖြစ်ပေါ်စေသော အရာသည် လူ၏ လွတ်လပ်သော၊ အမှီခိုကင်းမဲ့သော စိတ်

ဆန္ဒ ဖြစ်သည်ဟု ရာဇဝင်က ယူဆလေသည်။ တစ်နည်းကား ၎င်းတို့သည် နိယာမ တရားများ၏ လက်အောက်ခံ မဟုတ်ဟု ယူဆလေသည်။

ဤသို့ယူဆလျှင် နိယာမတရားများ မရှိဟု ဆိုရာရောက်ပေသည်။ (၀၁) သိပ္ပံပညာမရှိဟု ဆိုရာ ရောက်ပေသည်။ စကြဝဠာကြီးထဲ၌ လွတ်လပ်စွာ အလိုအလျောက် လှုပ်ရှားနေသောအရာ ရှိသည်ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် (တစ်ခုတည်းပင် ရှိသည် ထားဦး။) ကက်ပလာနှင့် နယူတန်တို့ တွေ့ရှိထားသည့် ထိုနိယာမတရား များကို ငြင်းဆိုရာ ရောက်ပေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ကောင်းကင်တွင် နေ၊ လ၊ ကြယ်၊ နက္ခတ်တာရာ စသည်တို့ လှည့်ပတ်သွားလာနေသည်ဟူသော အယူအဆသည်လည်း ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ အလားတူပင် လူ့လောက၌ လူ၏ လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုသည် စိတ်အလိုဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် လောက၌ ရာဇဝင်ဆိုင်ရာ နိယာမတရား ဟူ၍လည်း တစ်ခုမျှမရှိဟု ငြင်းဆိုရာ ရောက်ပေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များနှင့် ပတ်သက်သော အယူအဆဟူ၍လည်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ရာဇဝင်သည် လူ၏စိတ်ဆန္ဒများကို မျဉ်းဖြောင့်များဖြင့် ပြပေသည်။ မျဉ်းဖြောင့်၏ တစ်ဘက်စွန်းသည် မသိကိန်း ဖြစ်၍ အခြား တစ်ဘက်၌ကား လူ၏ စိတ်ဆန္ဒကို ပစ္စုပ္ပန်၌ သိခြင်းတည်းဟူသော သိစိတ်သည် လဟာပြင်၊ အချိန်၊

အကြောင်းတရားတို့နှင့် ယှဉ်၍ ရွေ့လျားနေသည်ဟု ယူဆလေသည်။

ထိုသိစိတ်၏ ရွေ့လျား ပြောင်းလဲခြင်းသည် ကျယ်ပြန့်လာသည်နှင့်အမျှ ထိုလှုပ်ရှားပြောင်းလဲခြင်း၏နိယာမတရားများသည်လည်း ထင်ရှားသည်ထက် ထင်ရှားလာသည်ဟု ရာဇဝင်က ယူဆ၏။ ၎င်း၏ကိစ္စသည် ထိုသိစိတ်၏ ရွေ့လျားပြောင်းလဲခြင်းနိယာမကို ရှာဖွေရန်နှင့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရန်ဖြစ်သည်ဟု ရာဇဝင်က ယူဆလေသည်။

ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ လက်ရှိ ရှုထောင့်အရ ဆိုလျှင် ရာဇဝင်အဖြစ်အပျက်များပေါ်ပေါက်လာရခြင်းသည် လူ၏ အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသောစိတ်ဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရာဇဝင်နိယာမတရားများကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ မည်သို့ ဖော်ပြခြင်းပြုနိုင်တော့မည်နည်း။ လူ၏ စိတ်ဆန္ဒသည် လောက နိယာမတရားများကို နာခံသော အရာ မဟုတ်။ အလိုအလျောက်ပေါ်ပေါက်လာသောအရာ၊ လွတ်လပ်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသောအရာဟု ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လောကနိယာမတရားများဟူ၍ မရှိနိုင်တော့ပြီ။

ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက်များသည် လူ၏ လွတ်လပ်သောစိတ်ဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုလွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒသည် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသနည်းဟု ဆက်၍ ရှာဖွေကြလိမ့်ဦးမည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဆက်လက်ရှာဖွေခြင်း မပြုနိုင်ဘဲ တစ်ခါတည်း "ကိစ္စပြတ်"

အောင် လုပ်ရန်မှာ ရာဇဝင်အဖို့ တစ်လမ်းသာ ရှိလေသည်။ ဤသည်မှာ အခြား မဟုတ်။ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ၏ ပမာဏကို အဆုံးမရှိ သေးငယ်သော ပမာဏသို့ ရောက်အောင် ပြောင်းလဲပစ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့မှသာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြောင်းတရားများကို ရှာဖွေခြင်းမှာ လုံးဝမတတ်နိုင်ဟု လက်ခံကြလိမ့်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤအခါကျမှသာလျှင် ရာဇဝင်သည် အကြောင်းတရားများကို ရှာဖွေခြင်း မပြုတော့ဘဲ နိယာမများအား ရှာဖွေခြင်းကို ပြုလုပ်လာလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုနိယာမတရားများကို လူတို့သည် ပဝေသဏီ ကတည်းကပင် ရှာဖွေခဲ့ကြ၏။ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာက လက်ခံရမည့် အတွေးအခေါ်သစ်များသည်လည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း အတွေးအခေါ်သစ်များသည်လည်း အကြောင်းတရားများကို ထပ်၍ထပ်၍ ဆင့်၍ဆင့်၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ရှာဖွေခြင်းဖြင့် နောက်ဆုံး၌ ရာဇဝင်၏ နည်းလမ်းဟောင်းသွားရာလမ်း ဖြစ်သည့် ပျက်စီးပြိုကွဲခြင်း လမ်းကြောင်းသို့ လိုက်ပါလျက် ရှိကြလေသည်။

လူ့လောက၏ သိပ္ပံပညာရပ်များ အားလုံးသည် ဤသို့ဖြင့် နောက်ဆုံး၌ လမ်းဟောင်းသို့ ပြန်၍ တစ်ပတ်လည်လာကြခြင်းကိုသာ တွေ့ရပေသည်။ သိပ္ပံပညာရပ်များ အနက် အတိကျဆုံးဖြစ်သော သင်္ချာပညာရပ်သည် အဆုံးမရှိ ပမာဏသေးငယ်သော ကိန်းကို တွေ့ရှိသည်၌ ကိန်းခွဲခြင်း နည်းကို စွန့်ကာ မသိကိန်းများ၊ အဆုံးမရှိသေးငယ်သော ကိန်းများ

ပေါင်းခြင်းနည်းကို လိုက်ခဲ့၏။ သင်္ချာပညာသည်အကြောင်းတရားရှိသည်ဟူသော အယူအဆကို စွန့်ကာ နိယာမတရားကိုရှာဖွေခဲ့၏။ (ဝါ)မသိသော၊ အဆုံးမရှိ ပမာဏ သေးငယ်သော ကိန်းများအားလုံး၏ တူညီသော ဂုဏ်သတ္တိကိုရှာခဲ့၏။

အခြားသော သိပ္ပံပညာရပ်များသည် ထိုလမ်းကိုလိုက်ခဲ့ကြသည်သာ ဖြစ်လေသည်။ ပုံစံအားဖြင့်သော ကွာခြား၍သဘောမှာ အတူတူပင် ဖြစ်လေသည်။ နယူတန်သည် ဆွဲငင်ခြင်း နိယာမကို စတင် တွေ့ရှိသောအခါ၌ နေတွင်လည်းကောင်း၊ မြေကြီးတွင် လည်းကောင်း ဆွဲငင်နိုင်သော ဂုဏ်သတ္တိတစ်မျိုးရှိသည်ဟု မပြောခဲ့ချေ။ အကြီးဆုံးမှအသေးဆုံးသော အရာဝတ္ထုများ၌ ဆွဲငင်ခြင်းသည် အသီးသီး ရှိကြသည်ဟုသာ ပြောခဲ့လေသည်။ တစ်နည်းကား နယူတန်သည် ရုပ်ဝတ္ထုများ မည်သည့်အတွက် လှုပ်ရှား ပြောင်းလဲသည်ဆိုသည့် ပြဿနာကို ရှာဖွေ ရှင်းလင်းခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ အဆုံးမရှိ ကြီးသော အရာဝတ္ထုနှင့် အဆုံးမရှိ သေးငယ်သော အရာဝတ္ထု အားလုံးတို့၌ ဆွဲငင်ခြင်း ဟူသော တူညီသည့် ဂုဏ်သတ္တိများရှိသည်ဟုသာ ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ သဘာဝသိပ္ပံပညာသည်လည်း အလားတူပင် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့သည် အကြောင်းတရားကို ရှာဖွေခြင်းမပြုဘဲ နိယာမများကိုသာ ရှာဖွေခဲ့ကြပေသည်။ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာသည်လည်း ထိုနည်း ၎င်းသာ ဖြစ်လေသည်။ ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာသည် ဝိသေသထူးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သက်တမ်း၌ ဖြစ်

ပေါ်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များကို ရေးသားခြင်း မပြုဘဲ လူမျိုးများနှင့် လူ့လောက လူ့အနွယ်ကြီး၏ လှုပ်ရှားမှုကို သာ လေ့လာ ဖော်ပြခြင်း ပြုမည်ဆိုပါက ၎င်းသည်လည်း (အကြောင်းအရာတို့ကို ဘေးဖယ်ကာ) အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော စိတ်ဆန္ဒ၏ အဆုံးမရှိ သေးငယ်သော အစိတ်အပိုင်းကလေးများ အားလုံး၏ တူညီသော နိယာမ များကို ရှာဖွေရလိမ့်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။ (ဝါ) ရာဇဝင် အဖြစ်အပျက် တစ်ခု၏ အသေးငယ်ဆုံးသော အစိတ်အပိုင်း ကလေးများဖြစ်သည့် သာမန်ပြည်သူများ၏ စိတ်ဆန္ဒများကို ဖော်ပြရပေလိမ့်မည်။

[၁၂]

ကိုပါနီကတ်က စကြဝဠာ၏ နိယာမကို စတင်တွေ့ရှိကာ သက်သေထုတ်ပြခဲ့ပြီးသည့်နောက်၌ နေက ကမ္ဘာကြီးကို လှည့် ပတ်သွားလာခြင်း မဟုတ်မူ၍ ကမ္ဘာမြေကြီးသာ နေကို လှည့်ပတ်သွားလာနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိလာခဲ့ကြ၏။ ထို အယူအဆသည် ရှေးပညာရှင်တို့၏ အာကာသဗေဒ ပညာ ရပ်များကို တော်လှန်ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပေသည်။ ကိုပါနီကတ် ၏ အယူအဆကို လက်ခံလျှင် ရှေးဟောင်း အယူအဆကို ငြင်း ပယ်ရလိမ့်မည်၊ ရှေးအယူအဆကို လက်ခံလျှင် ကိုပါနီကတ် ၏ အယူအဆကို ငြင်းပယ်ရလိမ့်မည်ဟု ထင်ရှားရှိ၏။ သို့ရာ

တွင် ကိုပါနိကတ်၏နိယာမကို လက်ခံပြီးသည့်နောက်၌လည်း ရှေးအယူအဆများကို ဆက်၍ လက်ခံနေကြရဆဲ၊ စူးစမ်းနေကြရဆဲ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ထိုနည်းအတူ မွေးဖွားမှုနှင့် ရာဇဝတ်မှု အရေအတွက်သည် သချာ၏နိယာမတရားများ လက်အောက်ခံဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တစ်ခုကို တစ်စုံတစ်ခုသော ပထဝီအနေအထားနှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေများက ဆုံးဖြတ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ လူဦးရေနှင့် မြေဩဇာဓာတ်တို့၏ အချိုးအစား ညီမျှမှုကြောင့် လူများ အစုလိုက် အအုံလိုက် ပြောင်းရွှေ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ ရာဇဝင်ပညာရှင် အမျိုးမျိုးက ရာဇဝင်သဘောတရားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ ထိုသဘောတရားများ၌ အဖြစ်အပျက်သည် လူ၏လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော ရှေးဟောင်း အယူအဆကို တော်လှန်ခဲ့လေသည်။

ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်၏ သဘောတရားကို ဆက်လက်၍ လက်ခံကြလိုသေးလျှင် အဆိုပါ နိယာမသစ်များကို ငြင်းဆိုမှ ဖြစ်မည်ဟု ထင်ရ၏။ အဆိုပါ အယူအဆ သစ်များကို လက်ခံလျှင် အဖြစ်အပျက်တို့သည် လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော ရှေးဟောင်း ရာဇဝင် သဘောတရားကို ဆက်လက်လေ့လာခြင်းပြုရန်မလိုတော့ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။ အစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တစ်ခု၊ သို့မဟုတ် လူများ အစုလိုက်အအုံလိုက်ပြောင်းရွှေ့

သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုသည် ထိုထိုဤဤသော မဟာဒီ အနေအထား၊ စီးပွားရေး အခြေအနေ၊ မြေသြဇာ ထက်သန် ခြင်းရှိမရှိ စသည့် အကြောင်းတရားများကြောင့် ပေါ်ထွက် လာခြင်းဖြစ်သည်ဆိုလျှင် အဲစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် တစ်မျိုး ကို တည်ထောင်သူ၊ သို့မဟုတ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပေါ် ပေါက်စေသူဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်ခဲ့သော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လွတ် လပ်သော စိတ်ဆန္ဒသည် ထိုအဖြစ်အပျက်၊ ထိုအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တို့ ပေါ်ပေါက်စေသော အကြောင်းတရား ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၍ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။

သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ဓာရင်းအင်းဗေဒ၏ နိယာ မများ၊ ပထဝီနိယာမများ၊ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ၏ နိယာမ များ၊ ဘာသာ ဝေါဟာရဗေဒ၏ နိယာမများ ဘူမိဗေဒ ၏ နိယာမများနှင့် အတူ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒရှိသည်ဟု ဆိုသော ရှေးဟောင်း ရာဇဝင် သဘောတရားကိုလည်း ယခု တိုင် ဆက်လက် လေ့လာနေရဆဲပင် ဖြစ်လေသည်။ လက်ခံ နေကြရဆဲပင် ဖြစ်လေသည်။

ရုပ်ဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာ၏ နယ်ပယ်၌ ရှုမြင်ချက် အဟောင်းနှင့် အသစ်တို့၏ တိုက်ပွဲသည် ရှည်လျားပြင်းထန် စွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ဘာသာတရားသည် ရှုမြင်ချက်အဟောင်း ကို ကာကွယ်ကာ ရှုမြင်ချက်အသစ်ကို တိုက်ခိုက်၏။ ရှုမြင်ချက် အသစ်သည် ဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်အလင်းရောင်ကို ဖြိုခွင်း သည်ဟု စွဲချက်တင်၏။ သို့ရာတွင် အမှန်တရားကို တွေ့လာ.

သောအခါ၌ကား ဘာသာတရားကသာလျှင် အောင်နိုင်ခဲ့၍ အခြေခံသစ်ပေါ်တွင် ခိုင်ခန့်စွာ ရပ်တည်ခဲ့လေသည်။

အလားတူပင် ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၏ နယ်ပယ်၌လည်း ရှုမြင်ချက်အဟောင်းနှင့် အသစ်တို့သည် ယခုထက်တိုင် ပြင်းထန်ရှည်ကြာစွာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ၌ ဘာသာတရားသည် ရှေးနည်းတူ ရှုမြင်ချက် အဟောင်းကို ကာကွယ်ကာ ရှုမြင်ချက်အသစ်ကို တိုက်ခိုက်၏။ ရှုမြင်ချက်အသစ်သည် ဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်အလင်းရောင်ကို မှေးမှိန်စေသည်ဟု စွဲချက်တင်၏။

ထိုတိုက်ပွဲ နှစ်ရပ်စလုံး၌ နှစ်ဘက်စလုံးသည် ဒေါသဖြင့် မှန်ကာ အမှန်တရားကို မမြင်နိုင်အောင် ဖြစ်လျက်ရှိကြ၏။ အင်အားစုဟောင်းသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ဆောက်ခဲ့သော အဆောက်အအုံကြီး ပြိုကွဲပျက်စီးခဲ့ခြင်းကြောင့် ဝမ်းနည်းမဆုံး၊ ဒေါသထွက်၍မဆုံး၊ တသ၍မဆုံး ဖြစ်လျက် ရှိ၏။ အင်အားစုသစ်သည် အဟောင်းကို ဖျက်ဆီးလိုစိတ်ဖြင့် မှန်ထူလျက်ရှိ၏။

ရုပ်အဘိဓမ္မာ၏ သစ္စာတရားသစ်များကို တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသော အင်အားစုဟောင်း၏ အမြင်၌ အသစ်တွေ့ရှိသော သစ္စာတရားတို့ကို လက်ခံလိုက်ပါက ဘုရားသခင်၌ ယုံကြည်ခြင်း၊ ဘုရားသခင်၏ ဖန်ဆင်းမှု၌ ယုံကြည်ခြင်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရချေတော့မည်ဟု ထင်မှတ်လျက် ရှိကြ၏။ ကိုပါနိကတ်နှင့် နယူတန်တို့၏ နိယာမတရားများကို ကာကွယ်သော အင်အားစုသစ်များ၏ အမြင်၌ကား (ဗေ့ာလ

တဲယား စလူတို့ဖြစ်သည်။) နောက်ထပ် တွေ့ရှိသော နက္ခတ္တဗေဒ နိယာမများသည် ဘာသာတရားကို အပြီးအပိုင် ရှင်းလင်း သုတ်သင်ပစ်သည်ဟု ထင်မှတ်လျက် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ဘာသာတရားကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ ဆွဲငင်ခြင်း နိယာမကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးချလျက် ရှိကြလေသည်။

ရွေ့ခြင်းလွဲမရခြင်း နိယာမတရားကို လက်ခံလျှင် ဝိညာဉ်ဟူသော အယူအဆ၊ အကြောင်းနှင့် အဆိုးဟူသော အယူအဆနှင့်တကွ ထိုအယူအဆများပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသော နိုင်ငံအစိုးရနှင့် သာသနာအဆောက်အဦဟောင်းများကို ဖျက်ဆီးရာ ရောက်သည်ဟု ထင်မှတ်ကြလေသည်။

အလားတူပင် ယခုခေတ်၌ ရွေ့ခြင်းလွဲမရခြင်းနိယာမတရားကို စေတနာ့ဝန်ထမ်းရှေ့နေလိုက်ပေးနေကြသူတို့သည်လည်း (ထိုခေတ်က ဗော့လတဲယား စလူတို့ကဲ့သို့) ထိုနိယာမတရားကို လက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုကာ ဘာသာတရားကို တိုက်ခိုက်လျက် ရှိကြလေသည်။ သို့သော်လည်း နက္ခတ္တဗေဒပညာ၌ ကိုပါနိကတ်၏ နိယာမသည် ဘာသာတရားကို ချေဖျက်ခြင်း မပြုရုံမျှမက နိုင်ငံအစိုးရနှင့် သာသနာ့အဆောက်အအုံတို့ အုတ်မြစ်ချရာ ဘာသာတရားတည်းဟူသော အခြေခံကြီးကို ခိုင်မြဲအောင် လုပ်ပေးသည့်နည်းတူ ရူပဗေဒသိပ္ပံပညာ၌လည်း ရွေ့ခြင်းလွဲမရခြင်း နိယာမသည် ဘာသာရေး အခြေခံကြောင်းကို ချေဖျက်ခြင်းမပြုနိုင်ရုံမျှမက ခိုင်မြဲသည်ထက် ခိုင်မြဲအောင် လုပ်ပေးလျက်သာ ရှိလေသည်။

ပထမအကြိမ်

ကိုပါနိကပ်တို့ခေတ်က နက္ခတ္တဗေဒပညာ၌ အယူအဆ ကွဲလွဲချက်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ထိတွေ့ သိမြင်ရသော ဩကာသ လောကကြီးကို မောင်းနှင် လှုပ်ရှားစေသူမှာ အကြွင်းမဲ့သော၊ ထာဝရဖြစ်သော အရာမဟုတ် ဟူသည့် ပြဿနာဖြစ်၏။ အလားတူပင် ကျွန်ုပ်တို့ခေတ် ရာဇဝင်သိပ္ပံ ပညာ၌ အငြင်းပွားလျက်ရှိသည့် ကိစ္စမှာလည်း အခြား မဟုတ်။ အဖြစ်အပျက်များကို ပေါ်ပေါက်စေသော အရာ သည် ထာဝရဖြစ်သောအရာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော အရာ ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့် ပြဿနာပင်ဖြစ်လေသည်။ နက္ခတ္တဗေဒ ပညာ၌မူ ဩကာသလောကကြီးကို လှုပ်ရှားစေသည့် အရာ သည် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ လှုပ်ရှားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၏။ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၌ကား အဖြစ်အပျက်များကို ပေါ် ပေါက်စေသည့်အရာ လူပုဂ္ဂိုလ်၏ လွတ်လပ်ခြင်း (ဝါ) လူ၏ လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလေသည်။

နက္ခတ္တဗေဒ ပညာ၌ ကမ္ဘာမြေကြီးသည် လည်ပတ်သွား လာလျက်ရှိသည်ဟူသော အယူအဆအသစ်ကို လက်မခံနိုင်ကြ သေးခြင်းမှာ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ မလှုပ်မရှားနှင့် ရပ်တည်နေ သည့် အဖြစ်နှင့် နေ၊ လ၊ ကြယ်၊ နက္ခတ်၊ တာရာများ၏ လှုပ်ရှားသွားလာနေသည့် အဖြစ်ကို လက်ငင်းကိုယ်တွေ့နေခြင်း ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ အလားတူပင် ရာဇဝင်သိပ္ပံပညာ၌ လည်း လူသည် ဟင်းလင်းပြင်၊ အချိန်နှင့် အကြောင်းတရား စသည့် နိယာမတရားများ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆ အသစ်ကို လက်မခံနိုင်ကြ သေးခြင်းမှာ မိမိတို့

သည်၊ လွတ်လပ်သည်၊ ပြုလိုရာကို ပြုနိုင်သည် ဟူသော ကိုယ်တွေ့ ခံစားချက်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သေးခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် နက္ခတ္တဗေဒပညာတွင် အယူအဆ သစ်က စောဒကတက်ရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ လှုပ်ရှားသွားလာခြင်းကို စမ်းသပ်ထိတွေ့၍ မရသည်မှာ မှန် ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ စမ်းသပ်၍ မရခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ မြေကြီးသည် လှုပ်ရှားခြင်းမရှိ ရပ်တည်နေသည်ဟု ဆိုလျှင် ကား အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့ခြင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါ သည်။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ (ကျွန်ုပ်တို့ ထိတွေ့စမ်းသပ်၍ မရ သော) လှုပ်ရှားခြင်းကို လက်ခံမှသာလျှင် နိယာမများကို တွေ့ရှိလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်ဟု' ဆို၏။ အလားတူပင် ရာဇဝင် သိပ္ပံတွင်လည်း အယူအဆသစ်က စောဒကတက်ရာ၌ ကျွန်ုပ် တို့သည် ပြင်ပကမ္ဘာ လောကကြီးပေါ်တွင်မှီ၍ တည်၍ ရပ် တည်နေသော ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်ကို မသိဟုဆိုသည်မှာ မှန် ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ မသိခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အမှီခိုကင်းသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်သည် လွတ်လပ်သည်ဟု ဆို လျှင်ကား အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့ခြင်းအဖြစ်သို့သာ ရောက်လိမ့် မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပကမ္ဘာ လောကကြီးနှင့်တကွ အချိန်၊ အကြောင်းတရား စသည်တို့ကို မှီ၍တည်၍ ရပ်တည်လျက်ရှိ သည်ဟု လက်ခံမှသာလျှင် နိယာမများကို သိမြင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်' ဟု ဆိုလေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား ဤပြဿနာ နှစ်ရပ်စလုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့ ရွေး ချယ်ရမည့် လမ်းမှာ တစ်လမ်းသာ ရှိပါသည်။ ၎င်းမှာ

အခြားမဟုတ်။ နက္ခတ္တဗေဒပညာ၌ ဟင်းလင်းပြင်တွင် ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားခြင်းမရှိ၊ (၀၇) ကမ္ဘာ မြေကြီးသည် ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားခြင်း မရှိ ရပ်တည်နေသည်ဟူသောတကယ် မဟုတ်သော်လည်း ဟုတ်သယောင် ထင်ရသည့် အယူအဆ ကို စွန့်လွှတ်၍ ဟင်းလင်းပြင်တွင် ပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားခြင်း ရှိသည် (၀၇) ကမ္ဘာမြေကြီးသည် လည်ပတ်လှုပ်ရှားနေ သည် ဟူသော တကယ်ဟုတ်သော်လည်း မဟုတ်သယောင် ထင်ရသည့် အယူအဆကို အသိအမှတ်ပြုရန်ဖြစ်၏။ အလား တူ ရာဇဝင် သိပ္ပံပညာ၌ လူတွင် လွတ်လပ်ခြင်းရှိသည် ဟူသော တကယ် မရှိသော်လည်း ရှိသယောင်ထင်ရသည့် အချက်ကို စွန့်လွှတ်၍ လူ၌ လွတ်လပ်ခြင်းမရှိဟူသော တကယ် ရှိသော်လည်း မရှိသယောင် ထင်ရသည့် အချက်ကို အသိ အမှတ်ပြုရန်သာ ဖြစ်လေသတည်း။ ။

မြသန်းတင့်